

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro základní vzdělávání

upravený podle RVP ZV platného od 1. 9. 2021

ŠKOLA ZDRAVÉHO ROZUMU

ÚDAJE O ŠKOLE

Základní škola a Mateřská škola Valeč, Valeč č. 222, 675 53

telefon: 568863576, e-mail: zsvalec@zsvalec.cz; www.zsvalec.cz

IČO: 70284440

poslední aktualizace zařazení do rejstříku škol: 11. 5. 2009

ŘEDITEL ŠKOLY

Mgr. Lenka Kohoutová

ZŘIZOVATEL

Obec Valeč, Valeč č. 109, 675 53

tel. a fax: 568 863 575, 568 863 175, mobil: 606 146 705

e-mail: ou_valec@volny.cz, www.volny.cz/ou_valec

IČO: 00290637

PLATNOST DOKUMENTU OD 1. 9. 2021

Ve Valči 1. 9. 2021

podpis ředitele školy:

razítko školy

Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Obsah

A. CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	4
1. ÚPLNOST A VELIKOST ŠKOLY, VYBAVENÍ ŠKOLY	4
1.1. HISTORIE ŠKOLY	4
1.2. VELIKOST ŠKOLY, EXTERIÉR A INTERIÉR	4
1.3. VYBAVENÍ ŠKOLY	4
2. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ A PEDAGOGICKÉHO SBORU	5
2.1. ODBORNÁ KVALIFIKACE A APROBOVANOST VE VÝUCE	5
2.2. CHARAKTERISTIKA ŽÁKŮ	6
2.3. DVPP	6
3. DLOUHODOBÉ PROJEKTY, MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	6
3.1. PROJEKTY VE VYUČOVÁNÍ, MIMOŠKOLNÍ ČINNOST	6
3.2. PROJEKTY S DOTACÍ EU	6
3.3. PROJEKTY – PREVENTIVNÍ PROGRAMY	6
3.4. MEZINÁRODNÍ SPOLUPRÁCE	7
3.5. SPOLUPRÁCE S MŠ VALEČ	7
3.6. DALŠÍ AKTIVITY ŠKOLY	7
3.7. SPOLUPRÁCE S RODIČI A JINÝMI SUBJEKTY	7
3.8. SERVISNÍ SLUŽBY	7
B. CHARAKTERISTIKA ŠVP	9
1. CÍLE ŠKOLY	9
2. ZAMĚŘENÍ ŠKOLY	10
3. VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE – KLÍČOVÉ KOMPETENCE	13
3.1. KOMPETENCE K UČENÍ	13
3.2. KOMPETENCE K ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ	13
3.3. KOMPETENCE KOMUNIKATIVNÍ	13
3.4. KOMPETENCE SOCIÁLNÍ A PERSONÁLNÍ	13
3.5. KOMPETENCE OBČANSKÉ	13
3.6. KOMPETENCE PRACOVNÍ	14
4. ZABEZPEČENÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	14
4.1. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI	15
4.2. PODPŮRNÁ OPATŘENÍ	15
4.3. PLÁN PEDAGOGICKÉ PODPORY (PLPP)	16
4.4. INDIVIDUÁLNÍ VZDĚLÁVACÍ PLÁN (IVP)	16
4.5. VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ NADANÝCH A MIMOŘÁDNĚ NADANÝCH	16
5. ZAČLENĚNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	17
5.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA	17
5.2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA	18
5.3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH	19
5.4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA	19
5.5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA	19
5.6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	20
5.7. PŘEHLED ČINNOSTÍ ŠKOLY A JEJICH PODÍL NA NAPLŇOVÁNÍ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT	21
5.8. PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT — 1. STUPEŇ	22
5.9. PŘEHLED TEMATICKÝCH OKRUHŮ PRŮŘEZOVÝCH TÉMAT — 2. STUPEŇ	24
C. UČEBNÍ PLÁN	27

1. UČEBNÍ PLÁN PRO 1. STUPEŇ - ŠVP OD 2020/2021.....	27
1.1. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU PRO 1. STUPEŇ.....	27
2. UČEBNÍ PLÁN PRO 2. STUPEŇ - ŠVP OD 2021/2022.....	29
2.1. POZNÁMKY K UČEBNÍMU PLÁNU PRO 2. STUPEŇ.....	29

D. UČEBNÍ OSNOVY31

1. UČEBNÍ OSNOVY – 1. STUPEŇ.....	31
1.1. ČESKÝ JAZYK	31
1.2. ANGLICKÝ JAZYK.....	43
1.3. MATEMATIKA.....	54
1.4. INFORMATIKA	65
1.5. PRVOUKA.....	71
1.6. PŘÍRODOVĚDA	74
1.7. VLASTIVĚDA.....	80
1.8. HUDEBNÍ VÝCHOVA	87
1.9. VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	95
1.10. TĚLESNÁ VÝCHOVA	103
1.11. PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	114
2. UČEBNÍ OSNOVY - 2. STUPEŇ.....	124
2.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA.....	124
2.2. ANGLICKÝ JAZYK.....	135
2.3. KONVERZACE V AJ	145
2.4. DĚJEPIS.....	150
2.5. OBČANSKÁ VÝCHOVA	160
2.6. MATEMATIKA.....	171
2.7. SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY	185
2.8. INFORMATIKA.....	196
2.9. PŘÍRODOPIS.....	204
2.10. SEMINÁŘ A PRAKTIKUM Z BIOLOGIE.....	213
2.11. ZEMĚPIS	215
2.12. FYZIKA	227
2.13. CHEMIE.....	237
2.14. HUDEBNÍ VÝCHOVA	245
2.15. VÝTVARNÁ VÝCHOVA.....	254
2.16. RODINNÁ VÝCHOVA.....	263
2.17. TĚLESNÁ VÝCHOVA	270
2.18. SPORTOVNÍ HRY	281
2.19. PRACOVNÍ ČINNOSTI.....	283
2.20. NĚMECKÝ JAZYK.....	289

E. HODNOCENÍ ŽÁKŮ – PŘÍLOHA 2.....297

PRÁVIDLA HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	297
KLASIFIKAČNÍ ŘÁD.....	297

A. Charakteristika školy

1. Úplnost a velikost školy, vybavení školy

Součásti školy	
Základní škola	9 ročníků v 7 třídách (v případě nutnosti se spojují třídy na 1. stupni)
Kapacita ZŠ	škola má kapacitu cca 280 žáků
Školní družina	2 oddělení
Školní jídelna	45 stravovacích míst

1.1. Historie školy

Základní škola Valeč má tradici delší než 110 let. Současná budova byla postavena v roce 1910. Postupně prošla několika zásadními úpravami. V roce 1978 byla přistavěna tělocvična a v roce 1984 bylo rozšířeno přízemí o přístavbu jedné třídy, odborné učebny a kabinetu. Další zásadní přestavba začala v roce 2006, kdy byla přistavěna část prvního patra se dvěma učebnami, kabinetem a učebnou PC. Ve školním roce 2007/2008 byla do budovy ZŠ přestěhována mateřská škola, která byla do té doby v jiné části obce. V této etapě bylo také vybudováno dětské hřiště pro MŠ. Před koncem školního roku 2007/2008 byla zahájena rozsáhlejší úprava, která zahrnovala kompletní výměnu oken, zateplení budovy a tělocvičny, přístavbu šaten pro jednotlivé ročníky, stavbu šaten a sociálního zařízení pro tělocvičnu, vybudování nové učebny a terasy. Tato rekonstrukce byla dokončena v říjnu 2008. Od 1. 1. 2000 je ZŠ Valeč příspěvkovou organizací s právní subjektivitou. Zřizovatelem je Obecní úřad Valeč. Školská rada ZŠ a MŠ Valeč má 9 členů.

1.2. Velikost školy, exteriér a interiér

Základní škola Valeč je plně organizovaná škola s devíti postupnými ročníky rozčleněnými na 1. stupeň (1. – 5. ročník) a 2. stupeň (6. – 9. ročník). Součástí ZŠ je školní družina, mateřská škola a školní jídelna, která umožňuje stravování i veřejnosti.

Budova ZŠ Valeč se nachází uprostřed obce, mimo hlavní silnici.

V budově je vedle základní školy umístěna i mateřská škola. V interiéru základní školy jsou kromě jednotlivých tříd a kabinetů také odborné učebny chemie a fyziky, výpočetní techniky, hudební výchovy, knihovna, kuchyňka, učebna dílen a ateliér pro výtvarnou výchovu. Dále je v budově relaxační místnost „Oáza pohody“, výborně vybavená místnost školní družiny a tělocvična s veškerým sociálním zařízením i pro tělesně postižené.

Vedle školy se na chráněném pozemku nachází hřiště pro mateřskou školu, ovocný sad a v roce 2009 vybudované víceúčelové hřiště s umělým povrchem. Nedaleko od školy se nachází travnaté fotbalové hřiště a kurty pro odbíjenou, které může škola využívat v plném rozsahu.

Ve všech prostorách školy jsou zrekonstruována sociální zařízení, škola je zateplena a jsou vyměněna všechna topná tělesa.

Snahou zřizovatele je samozřejmě co nejlepší vzhled a vybavení interiéru školy. Modernizace celé školy probíhá postupně, po etapách, dle finančních možností zřizovatele.

1.3. Vybavení školy

Materiální vybavení

Škola je dobře vybavena učebnicemi, učebními pomůckami, didaktickou technikou, v rámci několika vzdělávacích projektů je rozšiřován výukový SW, celoročně jsou doplňovány tituly ve sbírkách žákovské i učitelské knihovny, postupně je vyměňován nevyhovující žákovský nábytek i hmotný inventář kabinetů.

Prostorové vybavení

Celý areál školy prostorově vyhovuje pro současný počet žáků i personálu. Škola poskytuje ve večerních hodinách tělocvičnu místním zájmovým sportovním sdružením, počítačovou učebnu kurzům pro veřejnost.

Technické vybavení

Jednou z priorit školy je přiměřené využití informačních a komunikačních technologií. V současné době má škola v počítačové učebně 14 počítačů a 3 notebooky, součástí vybavení je i 7 interaktivních tabulí a 3 datové projekory pro oba stupně. Další počítače jsou v ředitelně a v kabinetech učitelů. Tyto počítače jsou propojeny místní intranetovou sítí. Přístup na internet je neomezený. Dle požadavků učitelů jsou počítače i v některých třídách.

Ve sborovně je umístěno kopírovací zařízení, k dispozici je i několik tiskáren. Škola po technické stránce disponuje vybavenými učebnami dílen – kovo, dřevo, moderně vybavenou cvičnou kuchyní a rozsáhlou sbírkou přírodnin a vycpaných zvířat.

Hygienické vybavení

Pro dodržování pitného režimu žáků slouží projekt „Školní mléko“. K odpočinku děti využívají školní družinu, „Oázu pohody“ a tělocvičnu.

V celé škole jsou nová sociální zařízení, šatny a provoz jídelny vyhovuje hygienickým normám.

Organizační vybavení

Za základní jednotku ve vyučování je považován ročník. Pro jednotlivé ročníky jsou vypracovány osnovy školního vzdělávacího programu, na jejichž základě vyučující připravují učební plán pro konkrétní jednotlivou třídu na daný školní rok.

Je snaha, aby učitelé společně plánovali vyučovací proces a koordinovali výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí.

Režim života školy je dán školním řádem.

2. Charakteristika žáků a pedagogického sboru

2.1. Odborná kvalifikace a aprobovanost ve výuce

Charakteristika žáků a pedagogického sboru (stav k 1. září 2019)	
Počet pracovníků celkem	19
Počet učitelů ZŠ	16
Počet vychovatelů ŠD	3
Počet správních zaměstnanců ZŠ	7
Počet zaměstnanců ŠJ	3
Asistenti pedagoga	4
Přibližný počet žáků	156

Pedagogický sbor tvoří ředitelka školy, zástupkyně ředitele, učitelé 1. a 2. stupně (vč. 2 výchovných poradkyň) a vychovatelky školní družiny a asistenti pedagoga. Sbor je smíšený, věkově pestrý – od mladých pracovníků s nejnovějšími poznatky z VŠ až po kolegy, kteří pedagogické činnosti zasvětili většinu svého pracovního života.

OBORNÁ KVALIFIKACE	%
Učitelé 1. stupně	100
Učitelé 2. stupně	90
Vychovatelky ŠD	67

2.2. Charakteristika žáků

ZŠ Valeč je vesnickou školou se všemi z toho plynoucími specifiky. Školu navštěvují žáci z obcí Valeč, Stropešín, Chroustov, Plešice, Třebenice a Odunec. Zřizovatel se snaží získat také žáky z dalších blízkých nespádových obcí. Takto navštěvují školu žáci z Dolních Vilémovic a Dalešic. Vynikající strategií obce zabraňující dramatickému poklesu žáků je také snaha o její rozšíření (v posledních deseti letech přibýlo více jak 60 nových rodinných domů). Díky novým stavebním místům se obec rozrůstá o mladé rodiny. V současnosti má škola 156 žáků. Na prvním stupni je to 81 žáků, druhý stupeň navštěvuje 75 žáků.

2.3. DVPP

I když objem financí pro další vzdělávání pedagogických pracovníků není dostačující požadavkům školících subjektů, stále tvoří důležitou oblast práce pedagogického sboru. Zaměřujeme se především na akce, které obohacují učitele novými náměty pro výuku, a dále na ty, které se týkají řízení školy, ICT, doplnění kvalifikace, prohlubování odbornosti, prevence patologických jevů a BOZP.

3. Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce

3.1. Projekty ve vyučování, mimoškolní činnost

Učitelé a žáci připravují smysluplné akce pro školu i veřejnost. S těmito projekty pracujeme napříč předmětům, zahrnují i volný čas učitelů, žáků a veřejnosti. Projekty jsou např. ročníkové, nebo školní. Jsou součástí či doplňkem jednotlivých předmětů a jsou každým rokem aktualizovány. K tradičním patří např.:

- příprava každoročního „Vánočního souznění“ žáky všech tříd školy
- kurzy lyžování pro žáky 2. stupně
- projekt „Den Země“ s environmentální tematikou, který je završen soutěžní cestou družstev
- „čarodějná stezka“ s plněním úkolů pro nejmenší děti
- „Den dětí“, který připravují učitelé a nejstarší ročníky pro své mladší spolužáky
- „Sportovní den“
- „Školní karneval“

Témata a skladbu akcí plánuje každoročně tým pedagogů podle potřeb učiva, aktuálních potřeb žáků, jako svoji seberealizaci nebo jako reakci na aktuální dění ve společnosti či obci.

3.2. Projekty s dotací EU

Ve školním roce 2013-2014 byla dotovaná z fondů EU výuka informatiky v 7. ročníku a ve školním roce 2014 – 2015 jsme se zapojili do projektu „Síťování škol“, který byl určený žákům ohroženým školním neúspěchem. Škola je zapojena do projektu „Šablony I“, realizace probíhala od r. 2017 do r. 2019, pokračujeme zapojením do projektu „Šablony II“ (šk. r. 2019-2021).

3.3. Projekty – preventivní programy

ZŠ Valeč vytváří mnoho příležitostí, kdy se žáci seznamují s riziky, které je mohou potkat v osobním i veřejném životě:

- nepravidelně probíhá beseda s příslušníky Policie ČR
- návštěvou dvou největších měst v ČR se mj. žáci seznamují s možným nebezpečím, se kterým se mohou setkat v místech s kumulací obyvatel
- školu navštěvují zástupci záchranného systému Kraje Vysočina
- 4. a 5. ročník absolvuje třikrát ročně teoretickou i praktickou výuku dopravní výchovy na dopravním hřišti v Třebíči
- žáci 1. stupně absolvují povinnou výuku plavání
- žáci jsou vedeni k důraznému „ekologickému“ chování a díky tomu získala škola v roce 2005 titul „Ekologická škola roku“

- škola začala v obci se separací odpadu
- škola se zapojuje do preventivních programů (Klub Zámek, Střed) v rámci předcházení sociálně patologickým jevům

3.4. Mezinárodní spolupráce

V současné době neprobíhají aktivity na mezinárodní úrovni.

3.5. Spolupráce s MŠ Valeč

Dlouhodobě a intenzivně spolupracujeme s Mateřskou školou ve Valči tak, aby byla zajištěna návaznost, propojenost a spolupráce. Ke splnění tohoto požadavku přispívá fakt, že byla MŠ přestěhována díky přístavbě ZŠ do stejné budovy a je součástí stejného subjektu. Spolupráci jsme navázali i s MŠ Třeбенice.

3.6. Další aktivity školy

- vycházky, exkurze a výlety pro žáky
- bohatá nabídka zájmových kroužků
- pitný režim „Školní mléko“, „Ovoce do škol“
- „Zdravé zuby“
- školní knihovna
- literární a jazykové soutěže
- soutěž nakladatelství Fragment
- veřejná vystoupení žáků
- účast na akcích pořádaných v rámci okresu, kraje, republiky
- sportovní akce (kopaná, vybíjená, florbal, plavání...)
- členství v asociaci školních sportovních klubů
- divadelní a filmová představení, koncerty pro žáky
- fotografování tříd, kamarádů
- vydávání školního časopisu
- zájezdy žáků do zahraničí
- poznávací akce, výlety, pro děti i rodiče

3.7. Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Základní škola úzce spolupracuje s rodiči svých žáků. Zákonné zástupce informuje formou třídních schůzek, konzultačních hodin a na dnu otevřených dveří.

Rodiče dostávají informace o výsledcích vzdělávání dětí prostřednictvím žákovských knížek, na třídních schůzkách a konzultačních odpoledních, na dnu otevřených dveří, případně telefonicky či osobně.

Od školního roku 2005/2006 na základě zákona č. 561/2004 Sb., § 167, 168 zřídil zřizovatel šestičlennou Školskou radu ZŠ a MŠ Valeč složenou ze tří zástupců zřizovatele, tří pedagogických pracovníků a tří zákonných zástupců žáků.

Další možností kontaktu s rodiči je díky téměř rodinnému prostředí v obci i setkávání na různých společných a neformálních akcích.

Důležitými partnery jsou obecní úřady ze spádového obvodu školy a společenské organizace v obci. Ve Valči je bohatý společenský a kulturní život, který v obci organizuje SDH, Sokol a Sportovní klub.

Na přípravě všech akcí subjektů se pravidelně podílejí i žáci naší školy.

Škola spolupracuje s farou Valeč, žáci se aktivně zúčastňují sportovních a kulturních akcí pořádaných valečkou farností.

3.8. Servisní služby

- Školní družina je základním článkem zájmového vzdělávání, její aktivity směřují k zabezpečení zájmové i mimoškolní činnosti, odpočinku a relaxaci dětí. Školní družina má dvě oddělení. Zájem o umístění dětí je každoročně velký, umožňuje dětem aktivně a smysluplně využít čas do odjezdu autobusu, případně do návratu rodičů z práce.

- Funkci informačního centra školy plní školní učebna výpočetní techniky s deseti počítači připojenými k internetu.
- Zájmové kroužky pracují každoročně od 1. 10. do 31. 5. a vedoucími jsou zaměstnanci školy i externisté.
- Škola organizuje pronájem školní tělocvičny a víceúčelového hřiště, pronajímá je zájmovým sdružením, klubům, místním občanům a dalším zájemcům.
- Školní jídelna vaří pro žáky základní a mateřské školy, pro zaměstnance školy a také pro veřejnost z okolních obcí a MŠ Třebenice.
- Škola pomáhá s organizací akcí obce Valeč a akcí místních sdružení a klubů (vítání občánků obce, výroční akce, setkání...)

B. Charakteristika ŠVP

1. Cíle školy

ZŠ VALEČ JE VZDĚLÁVACÍM ZAŘÍZENÍM, KTERÉ JE OTEVŘENÉ VŠEM A KTERÉ VZDĚLÁVÁ A VYCHOVÁVÁ SLUŠNÉ, DLE INDIVIDUÁLNÍCH MOŽNOSTÍ VZDĚLANÉ A ZDRAVĚ SEBEVĚDOMÉ DĚTI PRO ŽIVOT.

Tři strategické cíle, které vycházejí z této vize:

- utváření vědomostí, dovedností a jejich aplikace v praxi
- důraz na mezilidské vztahy, jejich pozitivní budování a vzájemnou pomoc
- individuální přístup k žákům

První prioritou je to, abychom v žácích uložili základ pro pozdější rozvoj vědění, vnímání, ale i vystupování a chování vůbec. Cílem je naučit žáky samostatnosti a tvořivosti. Stávající klasické formy a metody výuky se pokoušíme obohatit tak, aby žáci sami aktivně vystupovali. Pokoušíme se o maximální využití názoru tam, kde to je možné současně s činnostmi, které v žácích motivují chuť ke spolupráci. Jde o dlouhodobý a obtížný úkol. Je však potěšitelné, že se tyto nové metody ukazují jako zajímavé a tam, kde jsou používány, dětmi velmi dobře přijímané. Domníváme se, že pokud žáci aktivně spolupracují s vyučujícím, je konečný dopad užitých metod na vnímání a přijímání učiva podstatně efektivnější a trvalejší.

Dále se zaměřujeme na:

- smysluplnou komunikaci mezi pedagogy, neformální řešení každodenních problémů výuky, náplň předmětových komisí a vytvoření systému přechodu mezi 1. a 2. stupněm
- účast na srovnávacích systémech, které realizují celostátní vzdělávací orgány nebo jimi pověřené instituce
- zviditelňování činnosti školy na veřejnosti
- zpříjemňování prostředí pro všechny, lepší využití prostor pro vyučování, využívání přestávek i k budování základních hygienických a sociálních návyků
- zjišťování dalších možností pro vyzkoušení vědomostí a dovedností v praxi

Druhou prioritou je důraz na budování pozitivních mezilidských vztahů a vzájemnou pomoc. Někteří učitelé byli proškoleni v kurzu osobnostní a sociální výchovy, což je předpokladem pro aktivní využití získaných informací. Mnoho aktivit vede k vytváření příjemného klimatu ve škole ve vzájemných vztazích mezi učiteli, žáky, rodiči a ostatní veřejností. Příjemné klima je podporováno i při aktivním využití volného času žáků.

Proto při škole organizujeme řadu kroužků. Žáci mají pod vedením učitelů možnost seberealizace i tímto způsobem. Tak jednoznačně přispíváme k prevenci tzv. sociálně patologických jevů. Jsme rádi, když nám v práci s dětmi pomáhají také rodiče.

Dále se zaměříme na:

- aktivizaci co největšího počtu žáků i učitelů v přípravě společných celoškolských akcí
- zvýšení úsilí o zapojení rodičů a veřejnosti do pravidelných mimoškolních akcí
- vytváření podmínek k vzájemným hospitacím v hodinách
- využití dotazníkového šetření pro žáky a rodiče, ve kterém se budou moci alespoň jednou za dva roky vyjádřit k činnosti školy

Třetí prioritou je individuální přístup k žákům.

Naše škola má svojí velikostí i zaměřením blízko ke škole „rodinného typu“, všechny děti i učitelé se navzájem znají. Neexistuje anonymita, tato skutečnost minimalizuje šikanu, sociální nerovnosti a případné „vyvyšování se“ dětí majetnějších rodičů, užívání návykových látek dětmi a další patologické jevy současnosti. To umožňuje individuální přístup k žákům v hodinách i mimo ně, stojí-li o něj.

Na 2. stupni se mezi žáky zvětšují rozdíly ve vědomostech a v přístupu ke vzdělání obecně. Na jedné straně stojí děti s velkými znalostmi, dovednostmi a zájmy a na straně druhé ty bez zájmu,

s negativistickým přístupem téměř ke všemu, bez odpovědnosti za svůj život a se snahou vše odbýt.

Učitelé se snaží podporovat nejen nadané žáky v jejich talentu a chuti se zdokonalovat. Svoji snahu směřují k cíli zapojit do různých činností také negativně naladěné žáky, aby dokázali najít svůj zájem a uplatnili se v životě.

Prostředky k těmto cílům:

- individuální přístup k žákům, individuální plán u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP) dle doporučení školských poradenských zařízení (PPP a SPC Vysočina)
- poskytování rad a pomoci rodičům dětí s SVP a rodičům, kteří chtějí
- zejména v počátečních ročních cílené zařazování úkolů, her a činností, které předcházejí SVP
- individuální přístup k žákům nadaným, včetně zvyšování náročnosti a individualizace učiva, a v co nejvyšší míře jejich zapojení do okresních, krajských, popř. celostátních soutěží

Úspěšnou prací s žáky s poruchami či hendikepy jsme v minulosti ukázali, že v této oblasti naši učitelé dokážou vytvořit podmínky pro úspěšné splnění daných výchovných cílů.

2. Zaměření školy

Školní vzdělávací program „Škola zdravého rozumu“ vychází z koncepce, která si klade za hlavní cíl zvládnout požadované znalosti a dovednosti, popř. se přiblížit k maximální osobnostní hranici žáka. Na tomto základě si žák může zvolit další vzdělávání tak, aby v něm uspěl. Prostředků k dosažení tohoto cíle je několik. Důraz klade tento program na zvládnutí přiměřené komunikace, práci s informacemi, optimální motivaci (ať se nazývá vnitřní či vnější), bezpečné prostředí třídy i školy, volbu vhodných prostředků ve výuce (ať jde o projekty, frontální vyučování, skupinovou výuku, učení hrou atd.), vždy však vhodně zvolenou proporcí i tematicky.

Program je orientován na žáka a snahu o dosažení jeho osobního maxima a na jeho individuální potřeby. Umožňuje efektivní profesionální a promyšlenou práci učitele. Má všem ve škole vytvořit zázemí, které rozvíjí tvořivost, a současně zohledňuje individuální možnosti žáka. Má vybavit každého žáka vším potřebným pro úspěšnou orientaci v životě.

Chceme, aby se žáci naučili důležitým kompetencím pro život: učit se, řešit problémy a osvojit si sociální dovednosti.

Prvořadou ambicí je proto být školou, kde se i dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně.

Základní předpoklady pro splnění cílů:

- vytvářet bezpečné a podnětné školní prostředí
- zdravě učit - porozumět potřebě vzdělávat se
- vychovávat lidskou osobnost - porozumět jí
- vytvářet informační prostředí - porozumět práci s informacemi
- rozvíjet sportovní a další tělesné aktivity
- učit cizí jazyk - jsme součástí Evropy
- rozvíjet samosprávnou demokracii - porozumět svému místu mezi lidmi
- mít preventivní program – porozumět nebezpečí, které na nás číhá
- komunikovat s veřejností - porozumět partnerství
- vytvořit podmínky pro využívání volného času žáků
- vytvářet podmínky pro další vzdělávání – porozumět potřebě celoživotně se vzdělávat

Oblasti a formy pro dosažení optimálních výsledků

V naší škole se snažíme klást důraz na:

- mezilidské vztahy, vzájemnou pomoc

- příznivé klima
- zájmové kroužky
- aktivnější zapojení žáků do procesu učení
- volbu nejvhodnější metody a formy práce učitele
- motivaci žáků, jejich maximální spoluúčast na učení
- vzdělávání se v souvislostech – propojení předmětů
- využití volitelných předmětů k prohloubení učiva a profilaci žáka
- přiměřený respekt k jedinečnosti jednotlivce
- formování žákovy osobnosti a porozumění jí
- odbornou zdatnost všech vyučujících
- spolupráci s rodiči
- spolupráci s PPP a SPCVysočina
- respektování individuálních potřeb dětí, vzájemnou toleranci a schopnost spolupracovat
- umožnění optimálního rozvoje dítěte v souvislosti s jeho osobním maximem
- efektivní práci s informacemi
- zvládnutí čtenářských dovedností, rozšiřování komunikačních dovedností, práci s daty, jejich zpracování, porozumění textu
- využití výpočetní techniky k procvičování získaných znalostí, rozvoji schopností a dovedností
- využití školní knihovny
- klasickou výuku tělesné výchovy, doplněnou například kurzy plavání, bruslení, lyžování, přípravou na různé turnaje, turistickými aktivitami apod.
- výuku anglického jazyka od 3. třídy (v kroužcích možnojiž od 1. třídy)
- výuku německého jazyka od 7. ročníku
- spolupráci se Školskou radou
- multikulturní výchovu - žáci z různého sociálního prostředí, žáci se speciálními vzdělávacími potřebami
- přípravu divadelních a hudebních vystoupení pro žáky školy
- návštěvy divadelních představení, koncertů, filmových představení, planetária, muzeí, výstav a různých besed
- minimální preventivní program

Zdroje pro dosažení cílů:

- nástěnky s informacemi souvisejícími s problematikou sociálně patologických jevů
- třídní schůzky, konzultace
- společné akce
- spolupráce s okolními školami
- spolupráce s MŠValeč a MŠ Třebenice
- kulturní akce pro veřejnost
- zapojení do soutěží, olympiád
- školní časopis
- školní družina
- zájmové kroužky
- mimoškolní činnost – výlety, prázdninová činnost
- podpora dalšího vzdělávání všech pracovníků školy
- samostudium

Hlavní a dílčí cíle vzdělávacího programu

ŠVP ZŠ Valeč si klade za cíl:

Motivovat děti pro jejich celoživotní učení

- vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie

Podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy

- samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci

- formulovat a vyjadřovat myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- naslouchat jiným a porozumět jim
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

- spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na utváření příjemné atmosféry
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat různá hlediska, zkušenosti a názor jiných

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako samostatné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti

- mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnosti vcítit se do situace ostatních a ochotně respektovat jejich přesvědčení nebo názory
- řešit praktické problémy nebo situace, znát svá práva i povinnosti
- hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných, mimo jiné i z hlediska ochrany zdraví, životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě

- vnímat kulturní i historické dědictví a být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných
- mít potřebu ochrany životního prostředí i ochrany kulturních tradic a společenských hodnot
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně zodpovědný

- ochraňovat vlastní zdraví a zdraví ostatních
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi

- vnímat kulturní i historické dědictví a být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

- využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

3. Výchovné a vzdělávací strategie – klíčové kompetence

3.1. Kompetence k učení

- klademe důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů, propojení získaných informací s praktickým životem
- vedeme žáky k sebehodnocení
- umožňujeme žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupujeme individuálně, učíme je trpělivosti, povzbuzujeme je
- motivujeme žáky k učení – snažíme se cíleně vytvářet takové situace, v nichž na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětlujeme smysl a cíl učení a posilujeme pozitivní vztah k učení

3.2. Kompetence k řešení problémů

- při výuce vedeme žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, motivujeme je problémovými úlohami z praktického života
- učíme žáky včas rozpoznat a pochopit problém, používáme netradiční úlohy (např. matematický Klokan, semináře z matematiky, soutěže...)
- žáky vedeme tak, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svoje řešení si dokázali obhájit
- žáci si postupně zdokonalují schopnost vlastního úsudku při práci s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěné, počítačové včetně internetu)
- žáky vedeme k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu
- učíme žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

3.3. Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- zaměřujeme se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v mateřském i cizím jazyce, v ústním i písemném projevu
- učíme žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat své názory, chápat a respektovat názory ostatních
- vedeme žáky k tomu, aby uměli hledat, obhajovat a řešit vzniklé problémy
- učíme žáky využívat informační a komunikační techniku pro účinnou komunikaci s okolním světem

3.4. Kompetence sociální a personální

- rozvíjíme u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- vedeme žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel pro práci ve skupině a daná pravidla dodržovali
- učíme žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali poskytnout pomoc druhému a sami se o ni v případě potřeby nestyděli požádat
- sociální kompetence vyvozujeme na praktických cvičeních a úkolech (při Tv, na lyžařském výcviku, na výletech...)
- vedeme žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy, ohrožuje osobnost jedince a pracovní atmosféru
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

3.5. Kompetence občanské

- důsledně vedeme žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanovena práva a povinnosti žáka Základní školy a Mateřské školy Valeč

- ve třídních a školních kolektivech si žáci stanovují pravidla, která musí být v souladu se školním řádem a jsou pro daný kolektiv závazná
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (tělesné, sociální, národnostní, kulturní, náboženské...)
- učíme žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a poskytnout potřebnou pomoc
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit ve škole i mimo školu, vedeme je k respektu a ochraně našich tradic, historie a kulturního bohatství
- učíme žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

3.6. Kompetence pracovní

- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotíme
- důsledně dbáme na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu
- důsledně dbáme o bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vedeme žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci
- snažíme se ujasnit představu žáků o reálné podobě jejich budoucího povolání a volbě dalšího studia
- výuku doplňujeme o praktické exkurze

4. Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Obecná východiska

a) Školský zákon **definuje žáka se speciálními vzdělávacími potřebami (SVP)** jako osobu:

- která k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění nebo užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpůrných opatření
- podpůrnými opatřeními se rozumí nezbytné úpravy ve vzdělávání a školských službách odpovídající zdravotnímu stavu, kulturnímu prostředí nebo jiným životním podmínkám žáka

b) Žáci se speciálními vzdělávacími potřebami **mají právo na:**

- vzdělání, které odpovídá jejich možnostem a potřebám (obsah, formy a metody práce)
- vytváření podmínek pro takové vzdělávání
- poradenskou pomoc školy a školského poradenského zařízení
- bezplatné užívání speciálních učebnic a didaktických a kompenzačních pomůcek

c) Usilujeme o **citlivé a zodpovědné postupné redukování důsledků znevýhodnění žáků** na minimum.

Poskytujeme žákům vzdělávání individuálně přiměřené. Vytváříme pro ně co nejméně omezující prostředí. Spolupracujeme s dalšími odborníky a umožňujeme žákům dle individuální potřeby specializovanou péči.

Strategie výuky

- chápat specifické vzdělávání jako právo a nikoli výsadu
- naplňovat v případě potřeby podpůrná opatření
- integrovat žáka do prostředí běžné třídy

- jasně definovat konkrétní cíle vzdělávání
- umožňovat žákům spolupracovat na formulování cílů vzdělávání a tvorbě kritérií hodnocení
- využívat alternativní pomůcky a učebnice
- zdůrazňovat oceněním a pochvalou pokrok
- nevyvolávat vůči těmto žákům příliš zvláštní pozornost
- nečinít nepodložené či ukvapené závěry
- upřednostňovat kooperativní učení
- upřednostňovat učení se navzájem
- netolerovat nevhodné chování, které si nemohou dovolit ani ostatní (přesto být trpělivý)
- dodržovat určitý režim činností v jejich poslušnosti i průběhu
- nesrovnávat při hodnocení žáky mezi sebou
- kontaktovat se častěji s rodiči
- seznamovat rodiče i žáky s cíli vzdělávání
- zjistit včas případná komunikační tabu
- citlivě začleňovat žáky do kolektivu
- poskytovat podporující komunikaci (dostatek podnětů i pozornosti)
- být empatický k pocitům žáků
- často žáky oceňovat a chválit
- poskytovat dostatečnou zpětnou vazbu
- zařazovat témata ze sociokulturní oblasti žáka
- posilovat sebeúctu žáků
- povzbuzovat a posilovat žáky, aby si stanovili náročnější cíle
- vytvářet čas a prostor pro odstraňování předsudků

vždy

- jednat citlivě a taktně
- zásadně pracovat s příčinami nikoli důsledky (projevy) poruchy či stavu
- minimalizovat, a pokud možno odstraňovat, nevhodné projevy spolužáků (zesměšňování, zdůrazňování hendikepu...)

4.1. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

(vyhláška 27/2016Sb.ve znění vyhlášky 270/2017 Sb. a novely 416/2017 Sb.)

Žákům se SVP jsou na základě rozhodnutí ŠPP (školské poradenské pracoviště - vedení školy, výchovný poradce, třídní učitel) a v závažnějších případech na doporučení PPP a SPC Vysočina poskytována se souhlasem zákonného zástupce podpůrná opatření.

4.2. Podpůrná opatření

Podpůrná opatření spočívají v:

- poradenské pomoci školy
- úpravě organizace, obsahu, hodnocení, forem a metod vzdělávání
- použití kompenzačních pomůcek a učebnic
- úpravě očekávaných výstupů (dle minimálních výstupů uvedených v RVP ZV)
- vzdělávání podle IVP
- využití asistenta pedagoga
- využití dalšího pedagogického pracovníka
- poskytování vzdělávání v prostorách stavebně nebo technicky upravených

Podpůrná opatření se dělí do pěti stupňů:

- podpůrná opatření prvního stupně poskytujeme bez doporučení školského poradenského zařízení na základě rozhodnutí ŠPP žákům s malou mírou speciálních vzdělávacích potřeb; spočívají v naplňování plánu pedagogické podpory (PLPP)
- pokud pedagogická podpora nedostačuje, je žák odeslán s hodnocením PLPP a souhlasem zákonného zástupce ke kontrolnímu vyšetření do školského poradenského zařízení, které doporučí podpůrná opatření vyššího stupně

4.3. Plán pedagogické podpory (PLPP)

Žákům s menší mírou SVP je vypracován PLPP, který obsahuje:

- popis potíží a SVP žáka
- cíle rozvoje žáka
- přehled podpory, která bude žákovi poskytována
- metody práce se žákem
- úpravy v organizaci výuky
- přehled pomůcek, které budou žáku poskytovány
- požadavky na organizaci práce učitele
- požadavky na domácí přípravu
- vyhodnocení podpory

4.4. Individuální vzdělávací plán (IVP)

Vzdělávání žáků s priznaným druhým až pátým stupněm podpůrných opatření probíhá formou individuální integrace. Tito žáci se vzdělávají v běžné třídě podle individuálních vzdělávacích plánů, které odpovídají míře vzdělávacích potřeb konkrétního žáka a respektují doporučení a závěry odborných pracovišť (PPP a SPC Vysočina) nebo lékaře.

Od druhého stupně podpůrných opatření může být žákovi poskytována pedagogická intervence, dochází k úpravě vyučovacích metod.

Od třetího stupně podpůrných opatření jsou upravovány i výstupy vzdělávání a na vzdělávání žáka se může podílet asistent pedagoga.

Individuální vzdělávací plán obsahuje:

- zdůvodnění rozhodnutí o poskytování IVP
- cíle IVP
- předměty, ve kterých je výuka podle IVP realizována
- specifikaci podpůrných opatření (metody výuky, úpravy obsahu vzdělávání, úpravy očekávaných výstupů vzdělávání, organizaci výuky, způsob ověřování dovedností a vědomostí, hodnocení žáka, seznam pomůcek a učebních materiálů, personální zajištění vzdělávání)

4.5. Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaný a mimořádně nadaný žák má své specifické vzdělávací potřeby, na které je třeba reagovat a tím podporovat jeho talent. Může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání. Potřebuje specifickou péči a pomoc ze strany školy a rodiny především při stimulaci a vytváření vhodných podmínek.

Zařazení nadaného žáka do základního vzdělávání vyžaduje od učitelů náročnější přípravu na vyučování. Pro tohoto žáka je zapotřebí zvýšené motivace k rozšiřování základního učiva. Umožňujeme mu individuálně pracovat na počítači, zadáváme náročnější samostatné práce, je možné navštívit vyučovací hodiny ve vyšších ročnících. U mimořádně nadaného dítěte podporujeme jeho mimoškolní aktivity nad běžný rámec.

Velmi často se stává, že má nadaný žák výkyvy v chování. Je nutné jeho chování usměrňovat taktně, avšak důsledně. Žáka vedeme k toleranci.

Nadanému a mimořádně nadanému žáku je na základě doporučení pracoviště, ve kterém byl vyšetřen, a se souhlasem rodičů sestaven individuální vzdělávací plán pro oblasti, jichž se nadání týká.

5. Začlenění průřezových témat

Průřezová témata jsou integrována do běžné výuky. Představují okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání. Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a propojují je. Tím přispívají ke komplexnosti vzdělávání.

V základním vzdělávání jsou vymezena tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Realizace průřezových témat se děje v zásadě třemi způsoby:

- na úrovni školy, tvoří nedílnou součást koncepce školy
- na úrovni předmětů v jednotlivých ročnících
- v podobě projektů, samostatných kurzů, seminářů apod.

Průřezová témata na úrovni školy:

5.1. OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA

Cílem OSV je rozvíjet u žáků praktické životní dovednosti vztahující se k němu samému (organizace vlastního života, myšlení, pocitů, chování...) a k druhým lidem (komunikace, spolupráce, mezilidské vztahy vůbec). Je to praktické osvojování si zásad morálky v běžném životě. Smyslem je **hledat cestu** k životní spokojenosti založené na dobrých vztazích k sobě i jiným.

Naplnění tohoto cíle se děje:

- a) činnostmi na úrovni koncepce školy (zásadní jsou připomenuty dále v tematických okruzích)
- b) každodenním jednáním pedagogických i nepedagogických pracovníků – denně se ve škole přihodí řada situací, které jsou příležitostí k praktickému předvedení správných modelů chování, ať už takový model předvádí sám pracovník svým jednáním, nebo vede žáky vhodným řešením situací k navozování dobrých vztahů, toto jednání včetně koncepce vyučovacích hodin by mělo směřovat k tomu, že se žák učí:
 - být otevřený a citlivý k lidem, tolerantní a solidární s druhým
 - vcítit se do situace druhého
 - orientovat v základních mravních hodnotách, posuzovat jednání lidí a zaujímat kritické postoje k jevům, které základní lidské hodnoty a mravní normy znevažují a porušují
 - žít v sociální skupině, respektovat její pravidla
 - zaujímat pozitivní vztahy ke starým, nemocným a postiženým lidem
 - samostatně se rozhodovat a nést důsledky svého rozhodnutí
 - uvědomovat si, že dodržování morálních zásad a pravidel chování usnadňuje komunikaci s ostatními lidmi a život ve společnosti
 - přiznat chybu, poučit se z ní a pokusit se o nápravu
 - co neobjektivněji posuzovat své fyzické a duševní možnosti, klást na sebe přiměřené požadavky

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopností poznávání

- základní linie prolínající výukou všech ročníků a všech předmětů, respektuje věkové odlišnosti, hledá správnou proporcii mezi prostým zapamatováním a tvůrčí aplikací poznatků, důraz klade na dovednosti pro učení a studium

Sebepoznání a sebepojetí

- testy kognitivních schopností (plošné testování 5. a 9. ročník...)

Seberegulace a sebeorganizace

- žákovská samospráva
- výuková soustředění mimo školu
- systém hodnocení, sebehodnocení (klasifikační řád)

Psychohygienu

- nabídka zájmové činnosti
- respektování věkových zvláštností

Kreativita

- koncepčně – dát příležitost
- žákovská samospráva
- žákovská organizační činnost
- spolupřátání akcí

Sociální rozvoj**Poznávání lidí, mezilidské vztahy**

- školní řád, řády, pravidla
- třídní kolektiv (práce třídního učitele)
- akce školy
- žákovská samospráva
- spolupřátání akcí

Komunikace

- od okamžiku vstupu do školy
- při práci v hodině, přestávky
- volný čas
- prostředek k seberealizaci
- získávání a sdělování informací, umění poslouchat se navzájem

Kooperace a kompetice

- kompetice (tj. zdravé soutěžení, rivalita) tvoří sice část koncepce školy, systém soutěží jako příležitost pro talenty, ale musí být v rovnováze se spoluprací, kooperací, právě sem by měla směřovat práce ve vyučovacích hodinách, aby nebylo soutěžení příliš, učit se týmové práci
- vyhodnocování nejlepších žáků školy

Morální rozvoj**Řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika**

- třídní kolektiv
- akce ve škole i mimo školu
- žákovská samospráva
- pomoc mladším spolužákům – akce žáků ZŠ pro MŠ, starších žáků ZŠ pro mladší spolužáky

5.2. VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA

Škola by měla být dílnou demokracie. O demokracii bychom neměli jen mluvit, ale měli bychom především demokraticky konat. Škola je společenství lidí a každé společenství se musí řídit jistými pravidly. V podstatě škola funguje jako malý stát. Pravidla školy jsou pro děti mnohem bližší a aktuálnější než pravidla (zákony) státu. O čem se jenom mluví, nemusí zanechat velkých stop. Co si vyzkouším, co prožiji, to mě může trvale ovlivnit. Škola má být otevřená a přátelská.

Ve škole bychom měli být všichni (žáci i pedagogičtí pracovníci) spolupracovníky. Dobré vztahy a důvěra jsou základem prevence sociálně patologických jevů. Zlepšují i studijní výsledky. Dobré školní klima potřebuje konkrétní nástroje na jeho vytváření. Děti musí dostat příležitost se o něco, o někoho se starat. Musí dostat i prostor k názorovému střetávání se při řešení problémů.

Škola má být hrou. Tak to je i se žákovskou samosprávou. Pro děti je ale hra vážnou prací, tak musí navenek samospráva i vypadat. Naplňování klíčových kompetencí RVP není jen otázkou vyučovacích hodin, musí prolínat veškerou prací školy. Patří sem i činnost žákovské samosprávy.

Školský zákon č. 561/ 2004 Sb., § 21, odst. 1, písm. d):

„Žáci a studenti mají právo zakládat v rámci školy samosprávné orgány žáků a studentů, volit a být do nich voleni, pracovat v nich a jejich prostřednictvím se obracet na ředitele školy s tím, že ředitel školy je povinen se stanovisky a vyjádřeními těchto orgánů zabývat.“

Z Úmluvy o právech dítěte přijaté Valným shromážděním OSN 20. 11. 1989:

„Kázeň ve škole musí být zajišťována způsobem slučitelným s lidskou důstojností. Výchova musí směřovat k rozvoji osobnosti dítěte při zdůraznění respektu k lidským právům, ke vzájemnému porozumění, k míru a toleranci.“

5.3. VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH

Evropa a svět

- současné propojení kultur a ekonomik světa

Nejsme ve světě sami

- objevujeme blízké okolí, kraj, republiku, Evropu, svět

Jsme součástí Evropy

5.4. MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA

Kulturní diference

- v běžném životě, při vzdělávání ve škole

Lidské vztahy

- existuje mnoho kultur, ale každý je někde zakotven
- můj domov, naše škola (znak školy, hymna, vlajka školy), naše obec, náš stát, náš svět

Základní podmínky života

Etnický původ

Multikulturalita

- prolínání kultur
- stěhování za prací, lepšími životními podmínkami, azylem

Princip sociálního smíru a solidarity

5.5. ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA

Ekosystémy

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vztah člověka k prostředí

- organizace pravidelného sběru papíru
- sběr drobných elektronických zařízení
- třídění odpadu
- podíl žáků na chodu školy (činnosti, akce, společenský život, příprava pomůcek, úprava a úklid kolem školy)
- nedevastovat a nedrancovat prostředí, naše budoucnost, budoucí pokolení

5.6. MEDIÁLNÍ VÝCHOVA

Tematické okruhy receptivních činností

- kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality
- stavba mediálních sdělení
- vnímání autora mediálních sdělení
- fungování a vliv médií ve společnosti

Tematické okruhy produktivních činností

- tvorba mediálního sdělení
- práce v realizačním týmu
- na školní úrovni jsou základem naplňování produktivních činností školní média – formy přenosu informací při každodenní práci

5.7. Přehled činností školy a jejich podíl na naplňování průřezových témat

Přehled obsahuje činnosti v souladu s koncepcí na úrovni celé školy, nikoli na úrovni jednotlivých předmětů.

Vysvětlivky:

- OSV – osobnostní a sociální výchova
- MKV – multikulturní výchova
- VDO – výchova demokratického občana
- EV – environmentální výchova
- EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- MV – mediální výchova

Činnost	OSV	VDO	EGS	MKV	ENV	MV
Žákovská samospráva	X	X				X
Školní časopisy, články, tvorba	X	X				X
Vánoční souznění	X					X
Poslední předvánoční den (besídka)	X	X				
Den otevřených dveří (děti pro rodiče a veřejnost)	X	X				
Zápis do 1. tříd (žáci pro děti a rodiče)	X	X				
Mikuláš (děti dětem)	X			X		
Slet čarodějnic	X			X		
Soutěže	X		X	X	X	
Matematické korespondenční semináře	X					
Vyhodnocování nejlepších žáků	X	X				
Den Země	X	X				
Žákovská činnost při akcích	X		X	X	X	
Nabídka kroužků	X		X	X	X	
Akce mimo školu	X	X	X	X	X	
Sběr					X	
Tříděný odpad					X	
Školní mléko					X	
Plavecká škola	X					
Spolupráce s Policií ČR		X			X	
Dopravní hřiště (4. a 5. roč.)	X				X	
Zdravé zuby (1. stupeň)	X				X	
Branný den	X	X	X		X	
Organizace i účast školních, okresních i dalších kol soutěží	X	X		X		
Návštěvy budoucích prvňáčků z MŠ v našich 1. třídách	X					

5.8. Přehled tematických okruhů průřezových témat — 1. stupeň

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA					
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ					
Poznávání	ČJ, M, PRV, VV, HV, TV, PČ, AJ	ČJ, M, PRV, VV, HV, TV, PČ, AJ	ČJ, M, PRV, VV, HV, TV, PČ	ČJ, M, PŘ, VL, VV, HV, TV, PČ	ČJ, M, PŘ, VL, VV, HV, TV, PČ, IN
Sebepoznání	ČJ, PRV, TV, HV, VV	ČJ, PRV, TV, HV, VV	ČJ, TV, HV, VV	TV, HV	PŘ, TV, HV
Seberegulace	ČJ, M, PRV, VV, TV, PČ, HV	ČJ, M, PRV, VV, TV, PČ, HV	ČJ, M, VV, TV, PČ, HV	M, TV, PČ, HV	M, PŘ, TV, PČ, HV
Psychohygiena	ČJ, PRV, TV, M, HV	PRV, TV, M, HV	TV, M, HV	TV, M, HV	PŘ, TV, M, HV, IN
Kreativita	ČJ, M, VV, HV, TV, PČ	ČJ, M, VV, HV, TV, PČ	ČJ, M, VV, HV, TV, PČ	ČJ, M, VV, HV, TV, PČ	ČJ, M, VV, HV, TV, PČ, IN
SOCIÁLNÍ ROZVOJ					
Poznávání lidí	ČJ, PRV, AJ	ČJ, PRV	ČJ,	ČJ, AJ	ČJ, AJ
Mezilidské vztahy	ČJ, PRV, TV,	ČJ, PRV, TV,	ČJ, TV	ČJ, TV	ČJ, PŘ, TV,
Komunikace	ČJ, TV, PRV, PČ, AJ	ČJ, PRV, TV, PČ	ČJ, PRV, TV, AJ, PČ	ČJ, VL, TV, AJ, PČ	ČJ, VL, TV, AJ, PČ, IN
Kooperace a kompetice	ČJ, PRV, TV, M, PČ	ČJ, PRV, TV, M, PČ	ČJ, PRV, TV, M, PČ	ČJ, VL, TV, M, PČ	ČJ, VL, TV, M, PČ
MORÁLNÍ ROZVOJ					
Řešení problémů	M, PRV, ČJ	M, PRV, ČJ	ČJ, M, PRV	ČJ, M, PČ	ČJ, M, PŘ, PČ
Hodnoty, postoje	TV, ČJ, PRV	TV, ČJ	PRV, TV, ČJ	TV, ČJ, PČ	PŘ, TV, ČJ, IN, PČ
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA					
Občanská společnost a škola	M, PRV, VV, PČ	M, VV, PČ	PRV, VV, PČ	VV, PČ	ČJ, VV, PČ
Občan, občanská společnost a stát	M, PRV, TV	PRV, TV	PRV, TV	VL, TV	VL, ČJ, TV
Principy demokracie				VL	VL
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH					
Evropa a svět nás zajímají	VV, HV	VV, ČJ, HV	VV, ČJ, AJ, HV	VL, VV, ČJ, HV	ČJ, VL, VV, HV, M
Objevujeme Evropu a svět	AJ	AJ			VL

Tematické okruhy průřezových témat	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník
Jsme Evropané				VL	VL
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA					
Kulturní diference	PRV, VV, HV,	VV	VV	ČJ, VL, VV, HV	ČJ, VL, VV, HV
Lidské vztahy	HV			HV, ČJ, AJ, TV	ČJ, VL, HV, AJ
Etnický původ	PRV			ČJ, VL, HV, VV	HV, VV
Multikulturalita	AJ	AJ	AJ	VL, TV	ČJ, VL, TV
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA					
Ekosystémy		PRV	PRV	PŘ	AJ, PŘ
Základní podmínky života		PRV	PRV	PŘ, PČ	PŘ, PČ
Lidské aktivity, problémy životního prostředí	PČ	PRV, PČ	PRV, PČ	PŘ, VL, PČ	PŘ, PČ
Vztah člověka k prostředí	VV, M, PČ	PRV, VV, M, PČ	PRV, VV, M, PČ	VL, VV, M, TV, PČ	VL, VV, PŘ, TV, PČ, M
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA					
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	PRV	PRV	PRV	ČJ, VV	ČJ, VV, INF
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality					PŘ
Stavba mediálních sdělení					ČJ, VV
Vnímání autora mediálních sdělení	HV	HV	HV		
Fungování a vliv médií ve společnosti				VL, HV, TV	ČJ, PŘ, HV, TV
Tvorba mediálního sdělení					ČJ, VV, INF
Práce v realizačním týmu					ČJ, VV

5.9. Přehled tematických okruhů průřezových témat — 2. stupeň

Tematické okruhy průřezových témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA				
OSOBNOSTNÍ ROZVOJ				
Poznávání	OV, AJ, F, M, PČ, ČJ, Z, TV, VV, D, HV, RV	AJ, INF, F, M, ČJ, TV, VV, Z, HV, RV	AJ, CH, F, PČ, M, ČJ, TV, VV, Z, HV, RV, SPB	INF, PČ, CH, M, TV, VV, AJ, F, D, Z, RV
Sebepoznání	AJ, F, M, PČ, ČJ, TV, VV, D, OV, HV	OV, AJ, F, M, TV, PČ, VV, HV	AJ, F, PČ, M, ČJ, VV, PŘ, TV, SPB	PČ, M, ČJ, VV, AJ, F, OV, TV
Seberegulace	AJ, F, M, PČ, TV, D, OV, HV	OV, AJ, F, M, TV, HV	AJ, CH, F, PČ, M, TV	PČ, CH, M, TV, AJ, F, OV
Psychohygiena	AJ, M, TV, F, OV, RV	OV, AJ, M, TV, F, RV, INF	AJ, CH, PČ, M, TV, F, RV, SPB	PČ, CH, M, TV, AJ, OV, RV, INF
Kreativita	AJ, F, M, PČ, ČJ, TV, HV, VV, D, OV, RV	OV, AJ, F, M, ČJ, TV, HV, VV, INF, RV	AJ, CH, F, PČ, M, ČJ, TV, VV, RV	PČ, CH, M, TV, ČJ, VV, AJ, F, RV, INF
SOCIÁLNÍ ROZVOJ				
Poznávání lidí	ČJ, OV, TV, HV, VV	TV, ČJ	TV, SPB	AJ, TV, ČJ
Mezilidské vztahy	OV, D, TV, HV	TV	PČ, TV	PČ, TV, OV
Komunikace	OV, AJ, F, M, D, ČJ, HV, VV, TV	AJ, ČJ, F, HV, VV, M, TV	AJ, CH, F, PČ, M, TV	PČ, CH, AJ, M, F, OV, VV, TV
Kooperace a kompetice	OV, AJ, F, M, D, ČJ, PČ, TV, HV, VV	AJ, F, M, TV, VV	TV, AJ, M, F, PČ, VV, SPB	PČ, CH, TV, AJ, F, OV, VV
MORÁLNÍ ROZVOJ				
Řešení problémů	OV, AJ, F, M, D, TV	AJ, F, M, TV, INF	AJ, CH, F, M, TV, VV	F, CH, M, TV, ČJ, AJ, OV, INF
Hodnoty, postoje	AJ, TV, OV	AJ, OV, TV,	AJ, CH, PČ, ČJ, TV, SPB	PČ, CH, TV, ČJ, AJ, OV
VÝCHOVA DEMOKRATICKÉHO OBČANA				
Občanská společnost a škola	OV, PČ, TV, RV	PČ, TV, RV	PČ, TV, RV, SPB	PČ, TV, RV
Občan, občanská společnost a stát	D, OV	Z,	OV, Z, D	D
Formy participace občanů v politickém životě	Z		OV, Z,	
Principy demokracie	D, OV, RV	Z, RV	OV, Z, RV, SPB	D, ČJ, RV, SPB

Tematické okruhy průřezových témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
VÝCHOVA K MYŠLENÍ V EVROPSKÝCH A GLOBÁLNÍCH SOUVISLOSTECH				
Evropa a svět nás zajímají	AJ, Z, ČJ, HV, OV, TV	AJ, Z, ČJ, VV, TV, INF	AJ, ČJ, HV, TV	PČ, OV, AJ, HV, VV, TV, INF
Objevujeme Evropu a svět	AJ, Z, OV, HV, RV	AJ, Z, RV	AJ, RV, SPB	OV, AJ, ČJ, HV, RV
Jsme Evropané	AJ, Z, D, VV, OV, PŘ, HV	AJ, D, HV	AJ, VV, D, SPB	OV, AJ, D, HV
MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA				
Kulturní diference	OV, HV	OV, HV, NJ	SPB	D, OV, HV
Lidské vztahy	OV, D, HV	OV, D, Z	HV, SPB	TV, D, OV
Etnický původ	OV, HV, TV	D, Z, HV, TV,	Z, PŘ, TV, SPB, NJ	D, HV, TV, NJ
Multikulturalita	OV, AJ, ČJ, HV	AJ, HV, D, INF	AJ, PČ, ČJ, Z, HV,	AJ, HV, ČJ, PČ, INF, NJ
Princip sociálního smíru, solidarity	OV, TV	TV	Z, TV	D, TV
ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA				
Ekosystémy	PŘ, VV	VV, PŘ	CH, PŘ, SPB	CH, Z, PŘ
Základní podmínky života	F, D, PŘ	F, PŘ, D	CH, F, Z, PŘ, SPB	CH, F, Z, PŘ
Lidské aktivity, problémy životního prostředí	F, VV, PŘ, PČ, RV	F, D, Z, VV, PŘ, PČ, RV	CH, F, D, Z, AJ, PŘ, PČ, RV, SPB	CH, F, OV, Z, VV, PŘ, PČ, RV
Vztah člověka k prostředí	VV, TV, Z, PŘ, F, HV, RV	Z, TV, HV, ČJ, VV, PŘ, F, RV	CH, Z, TV, HV, ČJ, PŘ, F, RV, SPB	OV, CH, Z, TV, HV, VV, PŘ, F, RV
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA				
Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení	F, ČJ, RV	OV, AJ, INF, F, RV, NJ	AJ, CH, F, PČ, ČJ, OV, RV, SPB, NJ	CH, F, PČ, D, ČJ, INF, M, AJ, HV, RV
Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality		OV, PČ, INF	SPB	INF, M, ČJ
Stavba mediálních sdělení	ČJ	INF, ČJ	PČ, SPB	INF, NJ
Vnímání autora mediálních sdělení	ČJ, Z	D, Z, PČ	ČJ, D, SPB	ČJ, D, M
Fungování a vliv médií ve společnosti		ČJ	PŘ	ČJ
Tvorba mediálního sdělení	ČJ, VV, D, Z,	ČJ, VV, D, Z, INF	CH, VV, ČJ, D	CH, INF, VV, D, ČJ, NJ

Tematické okruhy průřezových témat	6. ročník	7. ročník	8. ročník	9. ročník
Práce v realizačním týmu	ČJ, D, Z, RV	ČJ, D, VV, Z, RV	CH, VV, ČJ, D, RV	CH, VV, ČJ, D, RV

C. Učební plán

1. Učební plán pro 1. stupeň - ŠVP od 2020/2021

Tabulace učebního plánu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník					Celkem předměty	DČD
		1.	2.	3.	4.	5.		
Jazyk a jazykové komunikace	Český jazyk	8+0	7+2	6+2	6+1	6+1	39	6
	Anglický jazyk	0+1	0+1	3	3	3	11	2
Matematika a její aplikace	Matematika	4+1	4+1	4+1	4+1	4+1	25	5
Informatika	Informatika	0	0	0	1	1	2	0
Člověk a jeho svět	Prvouka	1+1	2	2	0	0	14	3
	Přírodověda	0	0	0	1+1	2		
	Vlastivěda	0	0	0	1+1	2		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	1	12	0
	Výtvarná výchova	1	1	1	2	2		
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	0	0	0	0	0	10	0
		2	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	1	1	5	0
Celkem		21	22	23	26	26	118	16

1.1. Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň

Volná disponibilní časová dotace je na 1. stupni plně využita v rámci povinných předmětů.

Český jazyk

Ve 2. a 3. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace o 2 hodiny, ve 4. a 5. ročníku o 1 hodinu za účelem lepšího procvičení probírané látky a využití počítačových programů k dané problematice.

Anglický jazyk

Anglický jazyk se vyučuje ve 3. – 5. ročníku s časovou dotací 3 hodiny týdně. V 1. a 2. ročníku je předmět posílen o 1 disponibilní hodinu týdně z důvodu realizování audiorálního kurzu, který slouží k úspěšnému přechodu na povinnou výuku anglického jazyka od 3. ročníku.

Od 1. 9. 2019 se realizuje audiorální kurz pouze v 1. ročníku, u 2. ročníku probíhá výuka dle původního učebního učebního plánu z roku 2018, tzn. kurz zde ještě realizován není.

Matematika

V 1. - 5. ročníku je předmět posílen z disponibilní časové dotace v každém ročníku o 1 hodinu, která bude sloužit k důkladnějšímu procvičení probírané látky, upevnění získaných dovedností.

Prvouka

V 1. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace.

Vlastivěda

Ve 4. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace za účelem lepšího procvičení probírané látky.

Přírodověda

Ve 4. ročníku je předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace za účelem lepšího procvičení probírané látky.

2. Učební plán pro 2. stupeň - ŠVP od 2021/2022

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník				Celkem předměty	DČD
		6.	7.	8.	9.		
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	4	4	4	3+1	16	1
	Anglický jazyk	3	3	3	3	12	0
	Další cizí jazyk		2	2	2	6	0
Matematika a její aplikace	Matematika	4	4+1	4+1	3+1	18	3
Informatika	Informatika	1	1	0	0+1	3	1
Člověk a společnost	Dějepis	2	2	2	1+1	12	1
	Občanská výchova	1	1	1	1		
Člověk a příroda	Fyzika	2	2	1+1	1+1	27	6
	Chemie			2	1+1		
	Přírodopis	2	2	1+1	1+1		
	Zeměpis	2	2	1+1	1		
Umění a kultura	Hudební výchova	1	1	1	1	9	0
	Výtvarná výchova	1	1	2	1		
Člověka zdraví	Rodinná výchova	1	0	0	1	10	0
	Tělesná výchova	2	2	2	2		
Člověk a svět práce	Pracovní činnosti	1	1	1	0+1	4	1

Volitelné předměty	Praktická čeština	0+1				1	1
	Sportovní hry	0+1				1	1
	Seminář a cvičení z matematiky				0+1	1	1
	Seminář a praktika z biologie					0	0
	Seminář a praktika ze zeměpisu					0	0
	Seminář z českého jazyka a literatury				0+1	1	1
	Praktická matematika					0	0
	CJ konverzace			0+1		1	1
Celkem		29	29	32	32	122	18

2.1. Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň

Volná disponibilní časová dotace je na 2. stupni plně využita v rámci povinných a volitelných předmětů tak, aby byly dodrženy povinné časové dotace vzdělávacích oblastí a počty hodin k odučení na 2. stupni.

Český jazyk a literatura

Předmět je posílen o 1 hodinu Čj v 6. ročníku volitelným předmětem Praktická čeština pro snadnější přechod z 1. stupně a upevnění znalostí, v 9. ročníku je využita jedna disponibilní

hodina k procvičení učiva a také volitelný Seminář z českého jazyka a literatury, který je využíván k upevnění znalostí jazyka a pomáhá v přípravě na přijímací zkoušky na SŠ.

Cizí jazyk

Předmět je posílen v 8. ročníku volitelným předmětem Konverzace v cizím jazyce ke zdokonalení jazykových dovedností

Matematika

Předmět je posílen o 3 disponibilní hodiny v 7. – 9. ročníku a také 1 hodinou volitelným předmětem Seminář a cvičení z matematiky, který je využíván k upevnění znalostí a pomáhá v přípravě na přijímací zkoušky na SŠ.

Informatika

Předmět je posílen o 1 hodinu v 9. ročníku.

Sportovní hry

Disponibilní hodina posiluje pohybové dovednosti v 6. ročníku.

Fyzika

Předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 8. a 9. ročníku.

Chemie

Předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 9. ročníku.

Dějepis

Předmět posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace

Přírodopis

Předmět je posílen jednou disponibilní hodinou v 8. a 9. ročníku, vzdělávací oblast Člověk a příroda může posílit volitelný předmět Seminář a praktika z biologie.

Zeměpis

Předmět je posílen jednou disponibilní hodinou v 8. ročníku, vzdělávací oblast Člověk a příroda může posílit volitelný předmět Seminář a praktika ze zeměpisu.

Pracovní činnosti

Předmět je posílen o 1 hodinu z disponibilní časové dotace v 9. ročníku.

D. Učební osnovy

1. Učební osnovy – 1. stupeň

1.1. Český jazyk

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Český jazyk je zařazen jako samostatný předmět ve všech ročnících na prvním stupni v této časové dotaci: 1. a 2. ročník – 9 hodin, 3. a 5. ročník – 8 hodin, 4. ročník – 7 hodin týdně.

V 1. ročníku má předmět komplexní charakter, od 2. do 5. ročníku je členěn na komunikační a slohovou výchovu, jazykovou výchovu a literární výchovu.

Komunikační a slohová výchova – žáci se učí chápat různá jazyková sdělení (mluvená i psaná), číst s porozuměním, kultivovaně psát, mluvit

Jazyková výchova - žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojení spisovné podoby českého jazyka

Literární výchova – žáci poznávají prostřednictvím vhodné literatury základní literární druhy, učí se formulovat vlastní názor na dílo, získávají a rozvíjejí základní čtenářské návyky, učí se rozlišovat fikci od skutečnosti

Český jazyk a literatura zahrnují průřezová témata

- **OSV:** rozvoj schopností poznávání, kreativita, mezilidské vztahy, komunikace
- **VDO:** rozvoj komunikativní, formulační a prezentační schopnosti a dovednosti, poznání a pochopení života a díla významných Evropanů, osvojování vzorce chování evropského občana, smyslu pro zodpovědnost
- **EGS:** dovednosti pro řešení problémů a rozhodování v různých situacích
- **MKV:** rovnocennost všech etnických skupin, odlišnost lidí, jedinečnost každého člověka, mezilidské vztahy
- **EV:** komunikace ve skupině, uplatňování svých práv, respektování práv druhých, aktivita, tolerance, tvořivost, ohleduplnost a vstřícnost ve vztahu k prostředí, vnímání estetických hodnot prostředí
- **MV:** využití médií jako zdroje informací, zábavy a naplnění volného času

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účast v různých soutěžích
- k žákům přistupuje individuálně
- motivuje žáky k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- žáky motivuje problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky schopnosti vyhledávat různá řešení, zdokonalování práce s informacemi z různých zdrojů, jejich zpracování
- vede žáky k samostatnému rozhodování i ke spolupráci v týmu
- vede žáky k uvážlivému rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností v mateřském jazyce, v ústním i písemném projevu
- učí žáky srozumitelně formulovat jejich názory
- učí žáky využívat informační a komunikační techniku pro komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel v práci
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy
- učí žáky základům týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k toleranci názorů druhých lidí
- vede žáky k aktivnímu zapojení se do kulturního dění ve škole i mimo ni

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně hodnotí
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické exkurze, besedy, vycházky

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK	1.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení a literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • plynule čte s porozuměním jednoduchý text • orientuje se v textu (nadpis, odstavec, řádek) • reprodukuje a dramaturguje přečtený text • přednáší z paměti text přiměřený věku • vyjádří svými slovy pocity z četby • zhodnotí vlastními slovy vlastnosti hlavních postav textu • umí se vyjádřit o své oblíbené četbě • zná nějaký dětský časopis <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> • dokáže pozorně, soustředěně i aktivně naslouchat jiné osobě a zaznamenat slyšené • reaguje na informace otázkami <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • v mluvených krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči (ČJL-3-1-05) • vyjádří se krátkým mluveným projevem • dodržuje základní pravidla dialogu, zdvořile vystupuje v kontaktu s jinou osobou • vhodně používá verbální i neverbální komunikační prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích (ČJL-3-1-06) 	<p>KOMUNIKAČNÍ A SLOHOVÁ VÝCHOVA Čtení a literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlasité čtení ze Slabikáře, čítanky, dětských časopisů • Tiché čtení textu • Práce s textem • Reprodukce textu • Dramatizace textu <p>Naslouchání</p> <ul style="list-style-type: none"> • Naslouchání <p>Mluvený projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy techniky mluveného projevu • Vyjadřování na základě komunikační situace • Komunikační žánry: prosba, omluva... • Nonverbální prostředky komunikace 	<p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV- rozvoj schopností apoznávání, kreativita, komunikace, mezilidské vztahy, komunikace a kooperace • VDO – komunikace, osvojení vzorců chování, smysl pro zodpovědnost, hodnoty, postoje <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv, Vv, PČ, Hv, M <p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v lavici • práce na koberci • práce na stanovišti <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová práce • samostatná práce • projektové vyučování • dramatizace • poslech audio a video reprodukce • didaktické hry

<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • dodržuje správné sezení, držení psacího náčiní, hygienu zraku (ČJL-3-1-08) • píše správné tvary písmen a číslic • dokáže převést slova a věty z podoby mluvené do podoby psané • dodržuje čitelnost a úhlednost psaného projevu • dokáže přiměřeně svému věku zkontrolovat a opravit svoji práci 	<p>Písemný projev</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní hygienické návyky • Technika psaní • Orientace v liniatuře • Psaní písmen, slabik, slov • Psaní jednoduchých vět • Opis, přepis, diktát, autodiktát 	
<p style="text-align: center;">JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje základní komunikační pravidla rozhovoru • v mluveném projevu užívá správné gramatické tvary slov • dokáže utvořit krátkou odpověď na danou otázku <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova • odlišuje dlouhé a krátké samohlásky (ČJL-3-2-01) • umí vytvářet slabiky z hlásek, ze slabik slova, ze slov věty • analyticky rozená slabiky, slova, hlásky 	<p style="text-align: center;">JAZYKOVÁ VÝCHOVA</p> <p>Zvuková stránka jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modulace souvislé řeči (tempo, intonace, přízvuk) • Sluchové rozlišení hlásek • Výslovnost samohlásek a jejich délky • Výslovnost souhlásek a souhláskových skupin <p>Slovní zásoba a tvoření slov</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní zásoba a její jednotky (hláska, slabika, slovo, věta) • Způsoby tvoření slov 	
<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • umí psát a spojovat hlásky, slabiky, slova • dodržuje psaní diakritických a interpunkčních znamének • píše písmena ve správném pořadí • umí psát celistvá slova a věty 	<p>Pravopis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Psaní slov a jednoduchých vět • Psaní diakritických a interpunkčních znamének • Psaní velkých písmen u vlastních jmen a na začátku věty 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte plynule a s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti (ČJL-3-1-01) • čte nahlas i potichu, přednáší texty přiměřené jeho věku • užívá správně slovní přízvuk a přirozenou intonaci • orientuje se v textu, vyhledává odpovědi na otázky • dokáže přečtený text volně reprodukovat • rozlišuje poezii a prózu přímou řeč • vytváří ilustrace • hovoří zdvořile při komunikaci s dospělým i se spolužáky (ČJL-3-1-03) • naslouchá druhým • napíše adresu, blahopřání, vzkaz • vypravuje příběh podle obrázkové osnovy • popisuje předmět, obrázek, osobu • píše správné tvary písmen a číslic, správně kontroluje vlastní písemný projev (ČJL-3-1-09) 	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návčik techniky čtení • Orientace a vyhledávání v textu • Ilustrace textu • Základní společenská pravidla • Pozdrav, omluva, žádost o pomoc, poděkování, blahopřání, vzkaz, popis, vyprávění • Základní hygienické návyky při psaní • Technika psaní 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vv, Hv, TV, Pč, Prv <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatná práce žáků • skupinová práce • práce s textem, v učebnici • metody slovní (dialogické, monologické) • praktické činnosti • didaktické hry • poslech • film • divadlo • besídka • knihovna • využití PC programů
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • píše velké písmeno na začátku věty, u vlastních jmen • správně umísťuje diakritická znaménka • vyhledává a tvoří slova zdobnělá • porovnává významy slov, zvláště slova opačného a podobného významu, slova souřadná, nadřazená, podřazená, vyhledává v textu slova příbuzná (ČJL-3-2-02) • tvoří věty se slovy mnohoznačnými • pracuje s textem - určuje počet vět, slov, slabik • pozná podle intonace hlasu druh věty a správně ji zapíše • rozlišuje v textu druhy vět podle postoje mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky (ČJL-3-2-07) 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Velké písmeno na začátku věty, jména • Věta – slovo – slabika • Význam slov – synonyma, antonyma, slova citově zabarvená • Druhy vět podle postoje mluvčího • Slovo – místo ve větě • Slova souřadná, podřazená, nadřazená • Dělení slov na konci řádku • Slabiky, hlásky – rozdělení hlásek 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozděluje slova na konci řádku • třídí hlásky na souhlásky a samohlásky • správně čte krátké a dlouhé samohlásky • zdůvodní a správně napíše ú/ů a i/y po tvrdých a měkkých souhláskách • odůvodní a správně napíše skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • píše a zdůvodňuje si pravopis párových souhlásek (na konci i uvnitř slova) • vyhledává a určuje slovní druhy (podstatná jména, slovesa, předložky, spojky) • rozlišuje podstatná jména a ukazuje si na ně • rozlišuje větu jednoduchou a souvětí • spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy (ČJL-3-2-06) • vyjmenuje z paměti abecedu, řadí slova podle abecedy • vyhledává v seznamu slova podle abecedy 	<ul style="list-style-type: none"> • Souhlásky – slabikotvorné r, l • Samohlásky – krátké, dlouhé, ú /ů • Souhlásky – tvrdé, měkké • Skupiny dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě • Párové souhlásky • Slovní druhy- podstatná jména (obecná a vlastní); slovesa; předložky, spojky • Věta jednoduchá, souvětí • Abeceda 	
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku (ČJL-3-3-01) • rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatního vyprávění (ČJL-3-3-03) • vyhledá rým a vymýšlí další rýmy • vyhledá hlavní postavy a charakterizuje je • převypráví text vlastními slovy • orientuje se v textu, dramatizuje text • vymýšlí báseň, nebo konec/pokračování příběhu • kreslí ilustrace • řeší hádanky, slovní hříčky • vypravuje pohádku/příběh pomocí obrázkové osnovy • seznamuje se s knihovnou • vyhledává informace v knihovně, na internetu, v knize... • seznamuje se se základními literárními pojmy a žánry (báseň, pohádka, bajka, spisovatel, básník, apod.) 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Návčik správného a plynulého čtení slov, předložek • Návčik intonace hlasu • Čtení s porozuměním • Přednes básně/literárního textu • Poslech pohádky • Film 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje pojmy věta - slovo – hláska / písmeno • určí počet slov ve větě, rozdělí slova na slabiky • zdůvodní pravopis a správně píše slova s párovou souhláskou uvnitř i na konci slova • zdůvodní a správně píše pravopis tvrdých a měkkých souhlásek • říká slova protikladná, souznačná, slova příbuzná k daným slovům • pozná kořen slova, vyhledává slova příbuzná • porovnává a třídí slova podle zobecněného významu – děj, věc, okolnost, vlastnost (ČJL-3-2-03) • vyjmenuje vyjmenovaná slova a chápe jejich význam • přiřazuje k vyjmenovaným slovům slova příbuzná • odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování (ČJL-3-2-08) • rozlišuje slovní druhy v základním tvaru (ČJL-3-1-04) • užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných, přídavných jmen a sloves (ČJL-3-2-05) • vyjmenuje abecedu, seřazuje slova podle abecedy • vyhledává v textu a třídí slova podle slovních druhů - podstatná jména, přídavná jména, slovesa, předložky 	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Věta- slovo –slabika – hláska/písmeno • Pravopis párových souhlásek • Pravopis tvrdých a měkkých souhlásek • Významový okruh slova, slova protikladná, souznačná, slova příbuzná • Slova významem nadřazená, podřazená, souřadná • Vyjmenovaná slova • Abeceda • Slovní druhy • Podstatná jména obecná a vlastní • Rod, číslo, pád u podstatných jmen • Slovesa – osoba, číslo, čas, infinitiv • Základní skladební dvojice • Věta a souvětí 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vv, PČ, Prv, Tv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyučovací hodina • práce s učebnicí • práce ve skupině • samostatná práce žáků • film • poslech • didaktické hry

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje podstatná jména na obecná a vlastní, u podstatných jmen určuje rod, číslo, pád • u sloves určuje osobu, číslo, čas, rozpozná infinitiv • vyhledá a vyznačí základní skladební dvojici • spojuje věty v souvětí 		
<ul style="list-style-type: none"> • seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh (ČJL-3-1-11) • porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti (ČJL-3-1-02) • popíše jednoduše předmět • napíše adresu, přání, pozdrav na pohlednici • tvoří krátký mluvený projev podle prožitku (ČJL-3-1-07) • dbá na úpravu v sešitě, dbá na hygienu psaní • píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení (ČJL-3-1-10) • pečlivě vyslovuje a opravuje svoji nesprávnou či nedbalou výslovnost (ČJL-3-1-04) 	<p>Slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní společenská pravidla • Společenský jazyk a jeho formy (telefonický rozhovor, dopis, pohled, pozvánka) • Popis (osoby, zvířete, obrázku, pracovního postupu) • Vypravování (podle obrázkové osnovy) • Osnova textu 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje pocity z přečteného textu (ČJL-3-3-02) • orientuje se v textu slyšeném i čteném • pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností (ČJL-3-3-04) 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce textu 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámí se jazykem jako s prostředkem komunikace • rozliší větu jednoduchou a souvětí • určí základní skladebné dvojice ve větě jednoduché • seznámí se s pravidlem shody přísudku s podmětem • vytvoří z vět jednoduchých souvětí • rozlišuje slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, opozita, slova citově zbarvená • rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary (ČJL-5-2-04) • rozlišuje slova ohebná a neohebná • rozlišuje předpony a předložky a správně je píše • určí slovní základ (předpona, kořen, přípona) • zná vzory podstatných jmen, používá pravopisná pravidla • určuje rod, číslo, pád a vzor, skloňuje podstatná jména podle vzorů • pozná zvrtná slovesa, neurčitek, určí osobu, číslo, čas, způsob • časuje slovesa v čase přítomném, minulém, budoucím • vyhledá v abecedním seznamu (rejstřík, slovník, telefonní seznam) • porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová (ČJL-5-2-01) 	<ul style="list-style-type: none"> • Mateřský jazyk • Slovo • Stavba slova • Podstatná jména • Slovesa • Abeceda • Stavba slova - odvozování slov předponami a příponami, části slov • Předložky s, z • Skupiny bě-bje, vě-vje, pě • Dělení slov na konci řádku • Pravopis i-y po obojetných souhláskách • Tvarosloví – slovní druhy • Skladba – základní a rozvíjející větné členy • Podmět několikanásobný • Shoda podmětu s přísudkem • Věta jednoduchá a souvětí 	<p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod. • samostatná práce žáků

<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržáním časové posloupnosti • popíše jednoduchou věc, užívá při vypravování a popisu slova výstižná, spisovná, citově zabarvená • dorozumívá se kultivovaně ve škole i mimo školu • vyjádří se v běžných situacích • zvládne jednoduchou grafickou úpravu textu • vede dialog, telefonuje, zanechá vzkaz na záznamníku (ČJL-5-1-05) • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává (ČJL-5-1-02) • volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru, rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas (ČJL-5-1-01) 	<ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce jednoduchých textů • Vypravování • Popis předmětu, děje, pracovního postupu • SMS zpráva, e-mail • Vyjadřování v běžných komunikačních situacích • Orientace v textu • Vyprávění před skupinou spolužáků 	
<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas • rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení • volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma (ČJL-5-3-02) 	<p style="text-align: center;">Čtení a literatura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výrazné hlasité čtení • Recitace- rým, verš, sloka • Volná reprodukce přečteného textu • Technika čtení cca 100 slov za minutu • Autoři a ilustrátoři nejznámějších děl pro děti 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	5.
<p style="text-align: center;">Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p>	<p style="text-align: center;">Učivo – obsah</p>	<p style="text-align: center;">Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • používá český jazyk jako nástroj k dorozumívání • rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku (ČJL-5-2-02) • doplňuje předpony a přípony podle smyslu • používá odůvodnění pravopisných jevů • osvojuje si spisovnou výslovnost a pravopis souhláskových skupin, rozlišuje základní význam předpon, používá správné předložky • rozlišuje skupiny bě-bje, vě-vje, pě, mě-mně • píše správně i/y ve slovech po obojetných souhláskách (ČJL-5-2-08) • píše správně vlastní jména osob, zvířat, řek, pohoří a měst • rozlišuje a určuje slovní druhy (podstatná jména, přídavná jména, zájmena osobní, ukazovací), u podstatných jmen určuje pád, číslo, rod, vzor, skloňuje podle vzoru • rozpozná druhy přídavných jmen • u sloves určuje osobu, číslo, čas a způsob • používá správné tvary podmiňovacího způsobu • určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu (ČJL-5-2-02) • vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní skladební dvojici označuje základ věty (ČJL-5-2-05) • vyhledává různé podměty, užívá několikanásobný podmět • píše správně koncovky v příčestí minulém • odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí (ČJL-5-2-06) • užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby je obměňuje (ČJL-5-2-07) • zvládá základní příklady syntaktického pravopisu (ČJL-5-2-09) 	<p style="text-align: center;"><u>Jazyková výchova</u> Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Stavba slova - odvozování slov předponami a příponami, části slov • Přídavná jména odvozená z podstatných jmen zakončena na -ský, -ští • Zdvojené souhlásky • Předpony s-, z-, vz- • Předložky s, z • Skupiny bě-bje, vě-vje ,pě, mě-mně • Dělení slov na konci řádku • Pravopis i-y po obojetných souhláskách • Víceslovné zeměpisné názvy • Tvarosloví – slovní druhy • Podstatná jména • Přídavná jména • Slovesa • Podmiňovací způsob • Skladba – základní a rozvíjející větné členy • Podmět vyjádřený a nevyjádřený • Podmět několikanásobný • Shoda podmětu s přísudkem • Věta jednoduchá a souvětí 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VI, PŘ <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce na problémových úkolech • frontální výuka • samostatná práce • miniprojekty • PC program <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • V, PŘ, AJ, HV <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • hlasité čtení • čtení s porozuměním • hitparáda přečtených knih • dramatizace • tvorba scénářů

<ul style="list-style-type: none"> • čte přiměřeně náročné texty plynule, s porozuměním, nahlas i potichu • vyjádří a zaznamenává základní (podstatné) informace z přečteného textu • předčítá texty, recituje, vyhledává a vymýšlí rýmy • rozumí přiměřeně složitému textu, zapamatuje si jeho smysl, reprodukuje ho • rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů (ČJL-5-3-03) • při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy (ČJL-5-3-04) • rozlišuje podstatné od nepodstatného • vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je (ČJL-5-3-01) • tvoří jednoduchý literární text na dané téma 	<p><u>Komunikační, slohová a literární výchova</u> Čtení</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výrazné hlasité čtení • Výrazné čtení s prvky uměleckého přednesu • Recitace - rým, verš, sloka • Volná reprodukce přečteného textu • Základní literární pojmy (rozpočítadlo, hádanka, říkanka, báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel, básník, kniha, čtenář; divadelní představení, herec, režisér; verš, rým, přirovnání) 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestavuje jednoduchou osnovu textu, na jejímž základě vyjádří krátký mluvený nebo písemný projev s dodržением časové posloupnosti (ČJL-5-1-10) • píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry (ČJL-5-1-09) • rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji používá (ČJL-5-1-08) • volí vhodnou intonaci, tempo, přízvuk, pauzy při mluveném projevu (ČJL-5-1-07) • předvede dovednost vypravovat • reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta (ČJL-5-1-04) • popíše předmět, děj, pracovní postup, vlastní osobu • napíše dopis • posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchých sdělení (ČJL-5-1-03) • sestaví SMS zprávu a e-mailovou zprávu • rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě (ČJL-5-1-06) 	<p>Sloh</p> <ul style="list-style-type: none"> • Reprodukce jednoduchých textů • Vypravování • Popis předmětu, děje, pracovního postupu • SMS zpráva, e-mail • Vyjadřování v běžných komunikačních situacích • Reklama 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VI, PŘ, AJ, PČ

1.2. ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen jako samostatný předmět ve 3. – 5. ročníku v časové dotaci 3 hodiny v ročníku.

V prvním a druhém ročníku je předmět posílen o 2 disponibilní hodiny z důvodu audio-orálního kurzu, který slouží k úspěšnému přechodu na povinnou výuku anglického jazyka od 3. ročníku.

Pozornost v hodinách je zaměřena na porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby angličtiny i na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Ve vyučovací hodině je kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv, výukové programy na PC a různé zajímavé krátkodobé projekty.

Realizace audio-orálního kurzu -

Od školního roku 2019/2020 se realizuje audio-orální kurz pro žáky prvního ročníku a pokračovat bude ve 2. ročníku ve škol. roce 2020/2021. Od r. 2020 bude realizace probíhat souběžně v 1. i 2. ročníku.

Cílem předmětu je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, internetem a dalšími médii, která používají angličtinu jako prostředek k dorozumění. Důraz je kladen na rozvoj komunikačních dovedností.

I. stupeň (1. a 2. ročník)

Při vzdělávacím procesu využíváme tyto vzdělávací strategie:

zaměřujeme se na porozumění slyšenému a na mluvení v jednoduchých větách, seznamujeme žáky s přirozenými jazykovými strukturami a jednoduchými, každodenními frázemi na příbězích známých postav, porozumění textu podporujeme pomocí obrázků a zvukových efektů. Používáme učebnice bez testů, aby u žáka nemohl vzniknout pocit ohrožení. Zařazujeme ve velké míře herní aktivity a písně.

Učební plán audio-orálního kurzu je v příloze č. 1

Anglický jazyk zahrnuje průřezová témata

- **OSV:** sociální rozvoj
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- **MKV:** lidské vztahy, kulturní diference, multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu učení vhodnými způsoby
- k používání slovníků
- k využívání poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnému řešení problémů vhodným způsobem
- k zdokonalování schopnosti vlastního úsudku
- k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k vhodnému vyjadřování jejich myšlenek a názorů v anglickém jazyce
- ke schopnosti naslouchat druhým, respektovat jejich názory
- k porozumění běžným písemným i mluveným textům, gestům

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné pracovní atmosféry, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- k utváření pravidel spolupráce, k ochotě pomoci druhým
- k respektování názoru druhých

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování práv druhých lidí
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k respektování vymezených pravidel
- k efektivní práci
- výuku doplňuje o praktické exkurze, besedy, vycházky

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	1.

Očekávané a dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí základním pokynům při výuce - pozdraví jednoduchým způsobem - rozliší členy rodiny a vlastní jména - rozumí otázkám a výrazům používaným v každodenním životě - klade jednoduché otázky týkající se jeho bezprostředního okolí - rozliší základní barvy - pojmenuje předměty kolem sebe - zeptá se na věk spolužáka - sdělí, kolik mu je let 	<p>Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Slovní zásoba na témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - rodina - školní pomůcky - hračky - oblečení - narozeniny - koupání - zvířata - Vánoce <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - pozdravy - představování - Co se děje? - přání k narozeninám a k Vánocům - pokyny při výuce a při hře <p>Jazykové struktury a gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní jména - jednoduchá otázka a odpověď s použitím slovesa „být“ - číslovky 1 - 10 - přivlastňovací zájmena můj, tvůj - rozkazovací způsob - jednoduché užití pokynů při hře a při výuce <p>Reálie</p> <ul style="list-style-type: none"> - Vánoce v Anglii 	<p>Vv</p> <p>Hv</p> <p>OSV</p> <p>MKV</p> <p>EGS</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	2.

Očekávané a dílčí výstupy	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
<ul style="list-style-type: none"> - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám běžným při výuce - pozdraví a odpoví na pozdrav jednoduchým způsobem - rozumí otázkám a výrazům používaným v každodenním životě - pojmenuje předměty kolem sebe doma a ve škole - popisuje jednoduchými větami věci a činnosti kolem sebe - tvoří jednoduché věty a otázky týkající se jeho každodenních potřeb a činností - užívá základní barvy při jednoduchém popisu osob či věcí - pojmenuje některá zvířata a zvuky, které vydávají - popíše dům velmi jednoduchým způsobem 	<p>Receptivní, produktivní a interaktivní řečové dovednosti</p> <p>Slovní zásoba na témata</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvířata - školní pomůcky a činnosti - jídlo - obličej - barvy - dům - oblečení - Vánoce a Velikonoce <p>Komunikační situace</p> <ul style="list-style-type: none"> - poděkování - dotazování - zdvořilostní fráze - fráze spojené s Vánocemi a Velikonocemi - pokyny při výuce, běžných činnostech a hrách <p>Jazykové struktury a gramatika</p> <ul style="list-style-type: none"> - užití „to“ a „toto“ při označování věcí - jednoduché otázky a odpovědi s použitím sloves „být“ a „moci“ - rozkazovací způsob - jednoduché užití přítomného času průběhového při popisu činnosti - předložky „v“ a „na“ ve slovním spojení 	<p>Hv Vv</p> <p>OSV</p> <p>MKV</p> <p>EGS</p>

	- předložky „pro“ a “od“ v přáních Reálie - Vánoce a Velikonoce v Anglii	
--	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozumí jednoduchému pokynu (CJ-3-1-01) • porozumí významu krátké věty s probranou slovní zásobou (CJ-3-1-02) • foneticky správně čte nahlas slova ze známé slovní zásoby, přiřadí psaný tvar slova k mluvenému (CJ-3-1-05) • rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální podporu (CJ-3-1-03) • píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy (CJ-3-1-06) <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozdraví, představí se • popřeje k narozeninám • označí vhodným jazykovým ekvivalentem věci a osoby, s nimiž je v úzkém vztahu, krátce o nich pohovoří <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odpoví na otázku týkající se oblíbené hračky/zvířátka • odpoví na jednoduchou otázku týkající se probraných okruhů CJ-3-1-04 • sám klade velmi jednoduché otázky k daným okruhům 	<ul style="list-style-type: none"> • úvodní seznámení s výhradně zvukovou stránkou cizího jazyka – vstupní audioorální kurs v délce cca 10 vyuč. hodin • internacionalismy • pozdravy, barvy, abeceda • seznámení s číslovkami 0-100-třída, školní pomůcky • rodina, dům, byt, nábytek, předložky místní <i>in, on, under, next to</i> • město, vesnice, země • hračky • seznámení se slovesy <i>to have, to be</i> • domácí mazlíčci • části lidského těla • části zvířecího těla • náhled do anglofonní jazykové oblasti 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně • samostatná práce • práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině • práce v domácím prostředí – domácí úkoly <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy • vizualizace slovní zásoby, zapojení více smyslů • názornost, mimika, gestikulace, snaha vyhnout se jazykovému překladu do mateřštiny • jazykové a pohybové hry, tanečky, rytmizované říkanky, písně • poslech, videoprogramy • čtení jednoduchých textů, doplňování do textu • čtení – čtení krátkých vět - hodnotíme až po důkladném nácviku ve škole

		<ul style="list-style-type: none"> • čtení s porozuměním - krátká věta (větný člen) - žák „přeloží“ význam obrázkem <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV – videoprogramy, poslech • MKV – vztahy mezi lidmi • EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M, Prv, Tv, Čj, Vv, Hv <p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – kreslící diktáty, doplňování chybějících písmenek, přesmyčky • komunikace – minirozhovory, dramatizace, důraz kladen na srozumitelnost, nikoliv na bezchybnost • pozorování žáka při vyučování • hodnotíme slovně i známkou jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchému pokynu (CJ-5-1-01) porozumí významu krátké věty s probranou slovní zásobou (CJ-5-1-02) foneticky správně čte nahlas krátké věty se známou slovní zásobou rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdraví, představí sebe, svou rodinu, jednoduchými větami pohovoří o sobě, kamarádovi, rodinném příslušníkovi (CJ-5-2-01) označí vhodným jazykovým ekvivalentem věci a osoby, s nimiž je v úzkém vztahu, krátce o nich pohovoří (CJ-5-2-02) hovoří o tom, co má/nemá rád pohovoří o oblíbené činnosti své i ostatních osob (CJ-5-2-02) krátce popíše své/kamarádovo ošacení (CJ-5-2-02) vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu z tematických oblastí, které dobře zná (CJ-5-3-01) rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu (CJ-5-3-02) <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpoví na otázku týkající se oblíbené činnosti, jídla, vyuč. Předmětu (CJ-5-2-03) odpoví na jednoduchou otázku týkající se probraných okruhů (CJ-5-2-03) sám klade otázky k daným okruhům 	<ul style="list-style-type: none"> pokyny při vyučování dům, bydlení místní předložky sloveso <i>like</i> časové údaje - čtvrt, půl, tři čtvrtě, celá způsobové sloveso <i>can</i>, věta kladná, záporná i otázka, žák vyjádří, co umí/neumí, co umí/neumí kamarád významová slovesa <i>play, read</i> v 1., 2. a 3. os. č.j.(prostý přít. čas), kladná záporná věta a otázka, vyjadřujeme, co čte, hraje/nečte, nehraje kamarád, maminka, tatínek apod. život v anglofonních zemích, slavení svátků slovní zásoba z okruhů: barvy, číslovky 0-100, koníčky (gerundium), hudební nástroje, sport, jídlo a pití, zelenina, ovoce, roční doby, školní pomůcky, vyučovací předměty, dny v týdnu, oblečení, sportovní vybavení, tiskoviny, povolání 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce v učebně samostatná práce práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině práce v domácím prostředí – domácí úkoly <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy vizualizace slovní zásoby, zapojení více smyslů názornost, mimika, gestikulace, snaha vyhnout se přímému jazykovému překladu do mateřštiny jazykové a pohybové hry, tanečky, rytmizované říkanky, písně poslech, videoprogramy čtení jednoduchých textů, doplňování do textu <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> MV – videoprogramy, poslech MKV – vztahy mezi lidmi

<ul style="list-style-type: none"> • vyplní osobní údaje do jednoduchého formuláře (CJ-5-4-01) • napíše krátký text o sobě, své rodině, kamarádovi, zvířeti nebo činnosti, kterou má rád s využitím jednoduchých vět a známé slovní zásoby (CJ-5-4-02) 		<ul style="list-style-type: none"> • EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M, Přv, VI, Tv, Čj, Vv, Hv <p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – kreslicí diktáty, doplňování chybějících písmenek, přesmyčky • komunikace – minirozhovory, dramatizace, důraz kladen na srozumitelnost, nikoliv na bezchybnost • čtení – čtení krátkých textů, rytmizovaných celků - hodnotíme až po důkladném nácviku ve škole • čtení s porozuměním - krátká věta (větný člen) - žák „přeloží“ význam obrázkem, přiřadí větu k patřičnému obrázku • pozorování žáka při vyučování • hodnotíme slovně i známkou jednotlivce, celou skupinu, žáci se hodnotí navzájem
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí jednoduchému pokynu (CJ-5-1-01) porozumí významu krátké věty s probranou slovní zásobou (CJ-5-1-02) foneticky správně čte nahlas kratší texty se známou slovní zásobou, rytmizované větné celky rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu (CJ-5-1-03) <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> pozdraví, představí sebe, svou rodinu, jednoduchými větami pohovoří o sobě, kamarádovi, rodinném příslušníkovi CJ-5-2-01 označí vhodným jazykovým ekvivalentem věci a osoby, s nimiž je v úzkém vztahu, krátce o nich pohovoří CJ-5-2-02 hovoří o tom, co má/nemá rád CJ-5-2-02 vyjádří jednoduché děje v minulosti popíše stručně zvíře, člověka (části těla) popíše umístění objektů vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje ke známým tématům (CJ-5-3-01) rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální podporu (CJ-5-3-02) <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> odpoví na otázku týkající se oblíbené činnosti, jídla, vyuč. předmětu odpoví na jednoduchou otázku týkající se probraných okruhů (CJ-5-2-03) 	<ul style="list-style-type: none"> sport a aktivity zdraví a nemoci volnočasové aktivity svět objevů a příroda domácí, hospodářská a exotická zvířata zoo party stupňování přídavných jmen přivlastňovací zájmena zájmena samostatně stojící minulý čas prostý u sloves play, have, be, can-kladná věta, žák vyjádří, co/na co hrál, co měl, kde byl, co uměl/neuměl v mladším věku seznámení s reáliemi anglofonních zemí slovní zásoba z okruhů: číslovky, barvy, čas, škola, roční doby, měsíce v roce, zvyky, ovoce a zelenina, povolání, jídlo, oblékání, Evropa, rodina, záliby, hudební nástroje, čas, zvířata, zvuky zvířat, narozeniny, nakupování, sport, prázdninové činnosti 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce v učebně samostatná práce práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině práce v domácím prostředí – domácí úkoly <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy doplňovačky, křížovky poslech, videoprogramy čtení a reprodukce jednoduchých textů doplňování do textu jazykové a gramatické hry <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> MV – videoprogramy, poslech MKV – vztahy mezi lidmi EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> M, Přv, VI, Tv, Čj, Vv, Hv

<ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým verbálním způsobem simuluje nakupování (CJ-5-2-02) • dokáže se zeptat na osobní údaje, reaguje na otázky, vyplní osobní údaje do formuláře (CJ-5-4-02) • z oblasti svých zájmů a každodenního života napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině a z oblasti svých zájmů (CJ-5-4-01) • sám klade otázky k daným okruhům 		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků, kreslicí diktáty • gramatika – jednoduché didaktické testy, které prověřují osvojení základních gramatických jevů • komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů • čtení – hodnotíme texty se známou slovní zásobou, důkladně procvičené ve škole • čtení s porozuměním- porozumění hodnotíme prostřednictvím otázek RIGHT – FALSE, „kreslicí“ diktáty • pozorování žáka při vyučování • rozbor samostatných prací žáka • hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem • hodnotíme slovně i známkou
---	--	---

1.3. MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vyučovací předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku 5 hodin týdně. Výuka je organizována zpravidla v jednotlivých třídách nebo v počítačové učebně na 2. stupni.

Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: číslo a početní operace, závislosti, vztahy a práce s daty, geometrie v rovině a v prostoru, nestandardní aplikační úlohy a problémy.

Číslo a početní operace - žáci si osvojují matematické operace ve třech složkách: dovednost provádět operaci, algoritmické porozumění (proč je operace prováděna předloženým postupem) a významové porozumění (umět operaci provádět předloženým postupem), učí se získávat číselné údaje měřením, odhadováním, výpočtem a zaokrouhlováním, seznamují se s pojmem proměnná a s její rolí při matematizaci reálných situací, žáci modelují a určí část celku, používají zápis ve formě zlomku, porovnají, sčítají a odčítají zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel, přečtou zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty, porozumí významu znaku „-“, pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose

Závislosti, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa a seznamují se s jejich prezentacemi, uvědomují si změny a závislosti známých jevů, tyto změny a závislosti žáci analyzují z tabulek, diagramů a grafů, v jednoduchých případech je konstruují

Geometrie v rovině a v prostoru - žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují geometrické situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů, které se vyskytují všude kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině nebo v prostoru, učí se porovnávat, odhadovat, měřit délku, obvod a obsah, zdokonalovat svůj grafický projev

Nestandardní aplikační úlohy a problémy - žáci se učí řešit problémové situace a úlohy z běžného života, pochopit a analyzovat problém, utřídit údaje a podmínky, provádět situační náčrty

Matematika zahrnuje průřezová témata

- **OSV:** formování studijních dovedností, rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, řešení problémů, kreativita
- **EV:** ekosystémy
- **EGS:** naše vlast a Evropa, naši sousedé v Evropě

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je
- motivuje žáky k učení – snaží se cíleně vytvářet takové situace, v nichž na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní jeho vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- při výuce vede žáky k tomu, aby vnímali problémové situace, motivuje je problémovými úlohami z praktického života
- učí žáky včas rozpoznat a pochopit problém, používá netradiční úlohy (např. matematický Klokán)
- žáky vede tak, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svoje řešení si dokázali obhájit
- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- zaměřuje se na rozvíjení komunikačních dovedností žáků v ústním i písemném projevu
- učí žáky přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka, včetně symboliky
- učí žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat jejich názory, chápat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- učí žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy či pracovní atmosféru
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem
- vede žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské...)
- učí žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy
<ul style="list-style-type: none"> • používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků (M-3-1-01) • čte, zapisuje a porovnává čísla v oboru do 20 • zobrazí číslo v oboru do 20 na číselné ose • rozloží číslo na jednotky a desítky • sčítá a odčítá v oboru do 0 – 20 s přechodem přes desítku • využívá při pamětním i písemném počítání komutativnosti • používá sčítání a odčítání při řešení praktických situací • řeší slovní úlohy vedoucí ke sčítání a odčítání čísel v oboru 0 – 20 • řeší slovní úlohy vedoucí ke vztahům o n-více (méně) v oboru 0 – 20 • řeší slovní úlohy vedoucí k porovnávání čísel v oboru 0 – 20 • orientuje se v čase • doplňuje posloupnost čísel • rozezná, pojmenuje a vymodeluje základní geometrické útvary a tělesa, uvádí na příkladech ze života (M-3-3-01) • geometrické útvary třídí podle tvaru, velikosti a barev • orientuje se v prostoru 	<p><u>Číslo a početní operace</u> Čísla 0 - 20</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení a psaní čísel • Orientace na číselné ose • Porovnávání (větší, menší, rovná se) • Součet čísel bez přechodu 10 • Rozdíl čísel bez přechodu 10 • Vytváření souboru s daným počtem prvků • Počítání předmětů v daném souboru • Řešení a tvoření slovních úloh na porovnání čísel • Sčítání a odčítání bez přechodu 10 <p><u>Závislosti, vztahy a práce s daty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Posloupnost čísel <p><u>Geometrie v rovině a prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmy vpravo, vlevo, nad, pod, před, za, nahoře, dole • Menší, větší, stejný, vysoký, široký, úzký • Trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh • Tělesa: krychle, kvádr, válec, koule • Skládání stavebnic • Skládání obrázců z geometrických tvarů 	<p>Průřezová témata: OSV – rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci, řešení problémů, kreativita</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj, Prv, Vv, Pč, Hv, Tv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod. • samostatná práce žáků • řešení problémů • didaktické hry

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	2.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • sčítá a odčítá s přechodem desítky do 20 • řeší příklady s jednou závorkou • početní operace s přirozenými čísly provádí z paměti i písemně • řeší slovní úlohy a sám je tvoří • řeší slovní úlohy „o více“, „o méně“ • v praxi využívá znalosti o záměně sčítanců • čte, zapisuje a porovnává čísla do 100 • sčítá a odčítá desítky, rozkládá čísla na desítky a jednotky • užívá lineární uspořádání, vyhledá a zobrazí čísla na číselné ose (M-3-1-03) • orientuje se v číselné řadě do 100 • počítá po 1,2,5,10 do 100 • řeší a tvoří jednoduché slovní úlohy • zaokrouhluje čísla na desítky • sčítá a odčítá bez přechodu desítky do 100 • sčítá a odčítá s přechodem desítky do 100 • řeší slovní úlohu tak, že podtrhne v zadání všechny důležité údaje, zapíše příklad a odpověď a sám je tvoří • řeší příklady s jednou závorkou • vyjmenuje řady násobků od 1 do 5 • chápe násobení jako opakované sčítání stejných sčítanců 	<ul style="list-style-type: none"> • Sčítání a odčítání s přechodem přes desítku do 20 • Řada čísel 0 – 100 • Rozklad čísel na desítky a jednotky • Porovnávání čísel • Sčítání a odčítání násobků 10 v oboru do 100 • Sčítání a odčítání čísel v oboru do 100 s jedním jednociferným číslem • Sčítání a odčítání v oboru do 100 s přechodem přes 10 s jedním jednociferným číslem • Sčítání a odčítání dvojciferných čísel v oboru do 100 bez přechodu přes desítky, i písemně pod sebou • Řešení logických a aplikačních úloh • Násobení, dělení v oboru násobek 1 – 5 • Řešení náročnějších praktických slovních úloh (vztahy <i>n</i>krát více, <i>n</i>krát méně) • Tělesa, rovinné geometrické útvary • Křivá, přímá, lomená čára, bod, úsečka • Rýsování úseček, odhad, měření, porovnávání jejich délek, jednotky délky 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tv, Vv, Pč, Drv, Čj, Prv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyučovací hodina • slovní (monologické) • metody práce s učebnicí • didaktické hry (názorně demonstrační, problémové) • práce ve skupině • kontrola, hodnocení, klasifikace • projektové dny

<ul style="list-style-type: none">• řeší příklady násobení a dělení v oboru násobitek• řeší a vytváří jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení v oboru násobitek i mimo ně do 50• řeší úlohy typu n-krát více a n-krát méně• žák chápe pojem kreslení a rýsování, rozumí pojmu sloupec, řádek• osvojuje si správné návyky při rýsování• seznamuje se s pojmy – křivá čára, lomená čára, bod, úsečka• rýsuje, měří a odhaduje délku úsečky, porovnává úsečky• zná jednotky délky a času, provádí jednoduché převody (M-3-2-01)• zná, pojmenuje a vymodeluje základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa	<ul style="list-style-type: none">• Délka úsečky, tělesa a rovinné geometrické útvary• Osově souměrné rovinné útvary a obrazce• Jednotky času, délky	
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	3.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • zná symboly pro násobení a dělení, násobí a dělí v oboru malé násobilky • řeší slovní úlohy s pomocí malé násobilky • písemně násobí jednociferným činitelem • dělí se zbytkem • sčítá a odčítá dvojciferná čísla z paměti (typ příkladů 34+25, 67-56) • sčítá a odčítá dvojciferná čísla písemně • řeší slovní úlohy v oboru do 100 • zná význam symbolu = , řeší jednoduché rovnice • zapíše a přečte čísla do 1000, porovnává, seřadí vzestupně a sestupně čísla, zakreslí čísla do 1000 na číselné ose(M-3-1-02) • sčítá a odčítá z paměti i písemně • provádí z paměti jednoduché početní operace (M-3-1-04) • řeší a vytváří slovní úlohy v oboru do 1000, ve kterých aplikuje a <ul style="list-style-type: none"> • modeluje osvojené početní operace (M-3-1-05) • zaokrouhluje na desítky a stovky • zná jednotky délky mm, cm, dm, m, km, používá jednotky délky k měření • orientuje se v základních otázkách finanční gramotnosti • doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel (M-3-2-03) popisuje jednoduché závislosti z praktického života (M-3-2-02) <p>Geometrie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • změří rozměry geometrických útvarů (úsečka, čtverec, obdélník apod.) a vyjádří je ve vhodných jednotkách • narýsuje a označí bod, přímku, polopřímku, opačnou polopřímku, úsečku, trojúhelník, obdélník, čtverec, kolmice, 	<ul style="list-style-type: none"> • Malá násobilka • Počítání v oboru do sta • Rovnice • Počítání v oboru do tisíce • Jednotky délky • Geometrie 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj, Prv, Vv, PČ, Hv, Tv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod. • samostatná práce žáků • řešení problémů • didaktické hry

<p>rovnoběžky</p> <ul style="list-style-type: none">• zná rozdíl mezi kružnicí a kruhem, narýsuje kružnici a kruh• zná a určí průsečík, zvládne konstrukci trojúhelníku• porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky (M-3-3-02)• rozezná a modeluje jednoduché útvary v rovině a prostoru (M-3-3-03)		
---	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	4.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • čte, zapisuje a zobrazí čísla na číselné ose do milionu • porovnává čísla do 1 000 000 a řeší příslušné nerovnice • rozkládá číslo v desítkové soustavě • pamětně sčítá a odčítá čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od 0 • písemně sčítá a odčítá (sčítá alespoň tři čísla, odčítá od jednoho čísla dvě čísla, od součtu dvou čísel jedno číslo) • využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení (M-5-1-01) • pamětně násobí a dělí čísla do 1 000 000 (nejvýše se dvěma různými číslicemi) jednociferným číslem • písemně násobí jedno a dvojciferným číslem • písemně dělí jednociferným dělitelem • používá sčítání a odčítání, násobení a dělení při řešení praktických situací • provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-02) • názorně vyznačí celek, polovinu, čtvrtinu z celku • zaokrouhluje čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta, desítky • provádí odhad a kontrolu svého výpočtu • řeší jednoduché a složené slovní úlohy na početní výkony, na porovnávání čísel, na vztahy o n-více/méně • provádí zkrácený zápis s neznámou • zná jednotky hmotnosti, délky, objemu, času 	<ul style="list-style-type: none"> • Počítání do 1 000 000 • Násobení a dělení • Celek, část, zlomek • Čísel, jmenovatel, zlomková čára • Polovina, třetina, pětina... • Zaokrouhlování s danou přesností • Jednotky • Diagramy, grafy, tabulky, jízdní řády • Geometrie 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv, Čj, Pč, Hv, Tv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce • samostatná práce

• provádí převody jednotek hmotnosti, délky, objemu, času• čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy a orientuje se v nich (M-5-2-02)• pracuje s rýsovacími potřebami (pravítko, trojúhelník s ryskou, kružítko, apod.)• narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník, kružnici), užívá jednoduché konstrukce (M-5-3-01)• sestrojí trojúhelník ze tří stran• rozezná a sestrojí pravouhlý trojúhelník• narýsuje kružnici s daným středem a daným poloměrem• určí vzájemnou polohu dvou přímek• sestrojí rovnoběžku s danou přímkou, sestrojí kolmici (pomocí trojúhelníku s ryskou) k dané přímce (M-5-3-03)• určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě• řeší jednoduché slovní úlohy na výpočty obsahu obdélníku a čtverce• rozpozná osově souměrný útvar, znázorní jej ve čtvercové síti a určí osu souměrnosti modelováním, překládáním apod. (M-5-3-05)• nakreslí osově souměrný útvar		

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • čte a zapisuje přirozená čísla do řádu jednotek miliard • seřadí čísla do řádu jednotky miliard podle velikosti • porovnává a zaokrouhluje přirozená čísla do řádu jednotek miliard, provádí odhady a kontroly výpočtů (M-5-1-03) • zobrazuje čísla do řádu miliard na číselné ose • sčítá a odčítá z paměti v oboru do milionu (čísla mající nejvýše 3 nejvyšší řády různé od nuly) • sčítá a odčítá písemně v oboru do řádu jednotek miliard • používá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení • tvoří a řeší slovní úlohy na porovnávání, sčítání a odčítání v oboru tisíců a slovní úlohy se vztahem <i>o x více, o x méně</i> • umí používat kalkulátor, provádí odhady a kontroly výpočtů 	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení, zápis, zaokrouhlování a porovnávání čísel v oboru přes milion • Zobrazení čísel na číselné ose (číselná osa) • Sčítání a odčítání z paměti v oboru přes milion • Komutativnost a asociativnost sčítání • Písemné sčítání a odčítání v oboru přes milion • Slovní úlohy • Práce s kalkulátorem 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj, Prv, Vv, Pč, Tv, Hv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce (využití pomůcek, měřidel a pracovních listů) • samostatná práce žáků
<ul style="list-style-type: none"> • násobí a dělí z paměti v oboru do milionu (čísla mající nejvýše 2 číslice různé od nuly) • násobí písemně až čtyřciferným (tříciferným) činitelem • dělí písemně jednociferným a dvojciferným dělitelem • tvoří a řeší úlohy na násobení a dělení • řeší jednoduché slovní úlohy s jednou nebo dvěma početními operacemi • řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v oboru přirozených čísel (M-5-1-04) • tvoří a řeší slovní úlohy se vztahy <i>x krát více, x krát méně</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • Násobení a dělení z paměti • Písemné násobení až čtyřciferným činitelem (dělitelem) • Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem • Slovní úlohy 	<ul style="list-style-type: none"> • řešení problémů • počítařské soutěže • didaktické hry

<ul style="list-style-type: none"> • zná pojem celek, část celku, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára • pojmenuje, názorně vyznačí, vymodeluje a zapíše zlomkem část celku (M-5-1-05) • sčítá, odčítá a porovnává zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (M-5-1-06) • zapisuje, názorně vyznačí a porovnává desetinné zlomky • přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose (M-5-1-07) • rozumí významu znaku "-" pro zápis záporného celého čísla a vyznačí na číselné ose (M-5-1-08) • řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky (M-5-4-01) 	<ul style="list-style-type: none"> • Celek, část, zlomek • Čítec, jmenovatel, zlomková čára • Zápis a názorné vyznačení zlomků • Sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel (Desetinné zlomky) • Desetinná čísla 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí narýsovat čtverec, obdélník, kružnici a šestiúhelník • zná a umí narýsovat pravoúhlý, rovnostranný a rovnoramenný trojúhelník • umí určit obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran, sčítá a odčítá graficky úsečky, určí délku lomené čáry (M-5-3-02) • řeší slovní úlohy na určování obvodu • určuje vzájemnou polohu dvou přímek v rovině a sestrojí je • určuje obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užívá základní jednotky obsahu (mm^2, cm^2, m^2) (M-5-3-04) 	<p><u>Geometrie v rovině a prostoru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rýsování čtverce, obdélníku, kružnice a šestiúhelníku • Rýsování pravoúhlého, rovnostranného a rovnoramenného trojúhelníku • Obvod mnohoúhelníku • Slovní úlohy na určování obvodu • Vzájemná poloha dvou přímek v prostoru • Obsah obrazce ve čtvercové síti • Základní jednotky obsahu (mm^2, cm^2, m^2) 	
<ul style="list-style-type: none"> • Vyhledává, sbírá a třídí data (M-5-2-01) • Popisuje jednoduché závislosti z praktického života • Čte a sestavuje tabulky různých závislostí • Zakresluje jednoduché grafy závislostí • Čte a sestavuje sloupcové diagramy 	<p><u>Závislosti vztahy a práce s daty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduché závislosti a jejich vlastnosti • Tabulky různých závislostí • Jednoduché grafy závislostí • Sloupcové diagramy • Orientace v jízdním řádu 	

1.4. INFORMATIKA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Informatika se vyučuje 1 hodinu ve 4. a 5. ročníku, navazuje na Český jazyk ve 4. ročníku.

Informatika zahrnuje průřezová témata:

- **OSV:** poznávání druhých lidí, komunikace a kooperace, dodržování bezpečnosti při práci s výpočetní technikou
- **EGS:** objevování Evropy a světa kolem nás
- **MKV:** kulturní diference, mezilidské vztahy, komunikace
- **EV:** ekosystémy (práce se softwarem)
- **MDV:** rozlišování zábavních prvků ve sdělení od informativních, sestavení obsahově i formálně správného komunikačního žánru, možnost publikace svých prací ve školním časopise

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů a propojení získaných informací s praktickým životem
- vede žáky k hodnocení i sebehodnocení
- k žákům přistupuje individuálně

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke vnímání problémových situací, motivuje je k tomu problémovými úlohami ze života
- zapojuje žáky do všech fází plánované činnosti – plánování, přípravy, realizace i hodnocení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k využití informační techniky jako k účinné komunikaci s okolním světem
- učí žáky komunikovat se spolužáky i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni na „kulturní úrovni“
- nabídne žákům možnost vhodnou formou prezentovat jejich práci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby při skupinové práci poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k respektování názorů ostatních a přijímání řešení, které je nejlepší pro všechny

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k respektování jejich práv a povinností, bezpečnosti v počítačové třídě
- učí žáky respektu k individuálním rozdílům (národnostním, kulturním, náboženským...)
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí, tradice, historii a kulturní bohatství
- aktivně žáky zapojuje do přípravy kulturního dění, sportovních aktivit

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí

- dbá na dodržování pravidel a pracovního postupu, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při profesní orientaci

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
INFORMATIKA	INFORMATIKA	4.

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • najde a spustí aplikaci, pracuje s daty různého typu (I-5-4-01): • pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží • edituje digitální text, vytvoří obrázek • přehraje zvuk či video • uloží svoji práci do souboru, otevře soubor • používá krok zpět, zoom • řeší úkol použitím schránky • dodržuje bezpečnostní a jiná pravidla pro práci s digitálními technologiemi (I-5-4-03) 	Digitální technologie: 1. Ovládání digitálního zařízení: <ul style="list-style-type: none"> • Digitální zařízení • Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace • Ovládání myši • Kreslení čar, vybarvování • Používání ovladačů • Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) • Kreslení bitmapových obrázků • Psaní slov na klávesnici • Editace textu • Ukládání práce do souboru • Otevírání souborů • Přehrávání zvuku 	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV - lidské vztahy, multikulturalita MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> • Diskuse • práce ve skupinách • samostatná práce • praktické činnosti • objevování • experiment
<ul style="list-style-type: none"> • uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů (I-5-4-02) • najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci (I-5-4-01) • propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí (I-5-4-02) • pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj (I-5-4-03) • při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace (I-5-4-01) • rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého (I-5-4-03) 	2. Práce ve sdíleném prostředí <ul style="list-style-type: none"> • Využití digitálních technologií v různých oborech • Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele • Práce se soubory • Propojení technologií, internet • Sdílení dat, cloud • Technické problémy a přístupy k jejich řešení 	
<ul style="list-style-type: none"> • sdělí informaci obrázkem • předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel • zakóduje/zašifruje a dekoduje/dešifruje text 	Data, informace a modelování: <ul style="list-style-type: none"> • Úvod do kódování a šifrování dat a informací 	

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none">• zakóduje a dekoduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky• obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	<ul style="list-style-type: none">• Piktogramy, emodži• Kód• Přenos na dálku, šifra• Pixel, rastr, rozlišení• Tvary, skládání obrazce	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	5.

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
umí korektně zapnout a vypnout stanici a přihlásit se do a odhlásit ze sítě	Postup zapnutí a vypnutí počítače, přihlášení do a odhlášení ze sítě	OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti VDO - občan, občanská společnost a stát EGS - Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět EV - lidské aktivity a problémy životního prostředí MKV - lidské vztahy, multikulturalita MV - kritické čtení a vnímání mediálních sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti, práce v realizačním týmu
využívá základní standardní funkce počítače a jeho nejběžnější periferie (ICT-5-1-01) respektuje pravidla bezpečné práce s hardwarem i softwarem a postupuje poučeně v případě jejich závady (ICT-5-1-02) chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím (ICT-5-1-03)	HW- HARDWARE SW – SOFTWARE Skříň (<u>základní jednotka</u>) – procesor, pevný disk (HDD), operační paměť (RAM), základní deska, zdroj, mechaniky (disketová, CD, DVD) <u>Periferie</u> – klávesnice, myš, monitor, tiskárna, scanner, reproduktory...	
orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves (Enter, Esc, Delete, Shift ...) s myší ovládá základní operace: klik - výběr, tažení se stisknutým levým tlačítkem, dvojklik, klik pravým tlačítkem – místní menu	<u>Práce s klávesnicí a myší</u> Části klávesnice Pojmy: klik, dvojklik, uchopení a tažení	
s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit	<u>Grafika</u> Programy na tvorbu obrázků, uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku Základní nástroje a možnosti nastavení (tvary štětce, barvy, základní tvary...)	
ve Wordu dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu (ICT-5-3-01) dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem	<u>Textové editory</u> Pojem: textové editory (příklady: NotePad, Write, Word...) Uložení, otevření souboru Pohyb v dokumentu (klávesnice, myš) Označení části textu do bloku Psaní, oprava textu (velikost písma s diakritikou, další znaky), základní typografická pravidla (psaní mezer za interpunkčními a dalšími znaky) Písmo – typ, velikost, tučné, kurzíva, podtržené, barva (panel nástrojů)	

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
	Zarovnání odstavce (panel nástrojů)	
<p>nezaměňuje pojmy internet a web při vyhledávání informací na internetu používá jednoduché a vhodné cesty (ICT-5-2-01) vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích (ICT-5-2-02) komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení(ICT-5-2-03)</p>	<p><u>Internet:</u> Co to je, kdy vznikl, služby internetu</p>	
<p>dokáže napsat zprávu, přečíst si došlou zprávu, smazat zprávu</p>	<p><u>Elektronická pošta = e-mail</u> Spuštění poštovního programu, odeslání zprávy, čtení došlých zpráv a mazání zpráv</p>	
<p>na webu dokáže vyhledat stránku o určitém tématu, z webové stránky dokáže uložit obrázek</p>	<p><u>WWW</u>= worldwide web = web: Vztah k internetu Pohyb po webu: přes hypertextové odkazy, známá adresa, jednoduché vyhledávání Ukládání z webu: obrázek</p>	
<p>orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit</p>	<p><u>Práce se složkami a soubory:</u> Nejnámější manažery (Tento počítač, Průzkumník...) Pojmy:disk (logický), složka (adresář), soubor Postupy vytvoření, přejmenování, kopírování, přesunu a odstranění složky či souboru</p>	

1.5. PRVOUKA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Prvouka je vyučován jako samostatný předmět v 1. ročníku 1 hodinu týdně, ve 2. a 3. ročníku dvě hodiny týdně, je členěn do pěti tematických okruhů. Seznamuje žáky s jejich nejbližším okolím, učí je chápat vztahy v rodině, orientovat se v čase.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). Celý tematický okruh tak směřuje k prvotním poznatkům a dovednostem budoucího občana demokratického státu. V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od nejnámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd. V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování, sledovat vliv lidí na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody a k trvale udržitelnému rozvoji. V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví obyvatel. Postupně si uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Docházejí k poznání, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti ve vzdělávacím oboru získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Prvouka zahrnuje průřezová témata:

- **VDO:** práva a povinnosti žáka, vnitřní řád školy, základní lidská práva a práva dítěte, demokratické způsoby řešení konfliktů problémů
- **MKV:** tolerance k přirozeným odlišnostem, přednostem a nedostatkům spolužáků rozlišování blízkých příbuzenských vztahů v rodině, odvození potřeby různých povolání a pracovních činností, odlišnost lidí, ale jejich vzájemná rovnost (lidské rasy)
- **EV:** les, pole, rybník – lidské sídlo, vzduch, voda, půda
- **MV:** role médií v každodenním životě jednotlivce, vliv na uspořádání dne, na kulturu
- Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky ke čtení s porozuměním a k práci s textem
- k vyhledávání informací z různých zdrojů a k pozitivnímu vztahu k učení
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky včas rozpoznat a pochopit problém
- žáky vede k tomu, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svoje řešení si obhájili
- žáky vede k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu
- učí žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- učí žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat jejich názory, chápat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel pro práci ve skupině a daná pravidla dodržovali
- učí žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy či pracovní atmosféru
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanovena práva a povinnosti žáka
- ve školních kolektivech si žáci stanovují pravidla, která musí být v souladu se školním řádem a jsou pro daný kolektiv závazná
- vede žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské...)
- učí žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění a sportovních aktivit ve škole i mimo školu, vede je k respektu a ochraně našich tradic, historie a kulturního bohatství
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické exkurze

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT	vyučovací předmět PRVOUKA	ročník 1.
<p>Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo, rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, vyznačí trasu (ČJS-3-1-01) • začlení svou obec, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost (ČJS-3-1-03) • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) • pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů • posoudí význam některých povolání a pracovních činností, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) • projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, k jejich přednostem a nedostatkům • rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě (ČJS-3-3-01) • pojmenuje některé rodáky, kulturní a historické památky regionu, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spojené s místem, kde žije (ČJS-3-3-02) • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost (ČJS-3-03) • pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01) • roztrídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě (ČJS-3-4-02) 	<p>Učivo – obsah</p> <p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov: prostředí domova a orientace v místě bydliště • Škola: prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, riziková místa a situace • Obec: minulost, současnost, stavby • Naše vlast • Základní dopravní předpisy <p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Členové rodiny, příbuzenské vztahy • Mezilidské vztahy • Pravidla slušného chování • Ohleduplnost • Povolání, koníčky <p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určování času: hodiny, dny, měsíce, roční období • Režim dne <p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Roční období a jejich proměny • Rovnováha v přírodě • Domácí a hospodářská zvířata, zvířata volně žijící • Životní podmínky • Ochrana životního prostředí 	<p>Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p> <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • VDO – práva a povinnosti žáka, pravidla školy, řešení konfliktů • MKV – tolerance k přirozeným odlišnostem, příbuzenské vztahy, potřeba odlišných povolání • EV – les, pole, louka, člověk a příroda • MV – vliv médií, vliv na denní režim <p>Mezipředmětové vztahy: Čj, Vv, Pč, Hv, M</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce s využitím pomůcek, pracovních listů apod. • samostatná práce žáků • řešení problémů • didaktické hry • pozorování

<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů, (ČJS-3-4-03) rizika v přírodě v jednotlivých ročních obdobích • uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01) • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02) • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (ČJS-3-5-03) • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04) 	<p><u>Člověk a jeho zdraví</u> Režim dne Zdravá strava, pitný režim Nemoci a úrazy, prevence Hygiena Lidské tělo – základní stavba a funkce Zásady bezpečného chování, první pomoc Důležitá telefonní čísla</p>	<ul style="list-style-type: none"> • pokusy • vycházky s výkladem
--	---	---

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A JEHO SVĚT	PRVOUKA	2.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> zná adresu a okolí svého bydliště a školy vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, vyznačí trasu (ČJS-3-1-01) začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě (ČJS-3-1-02) rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost (ČJS-3-1-03) pojmenuje význačná místa 	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Domov Škola a třída Obec Okolní krajina 	<p>Mezipředmětové vztahy: Vv, Drv, Pč, Tv, Čj, M</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> monologické, dialogické pokus, pozorování demonstrace přírodnin, obrazy, fotografie, modely... práce s textem didaktické hry vyučovací hodina beseda exkurze, vycházka, školní výlet skupinová práce, práce ve dvojicích veřejně prospěšné práce projektové dny hodnocení a klasifikace
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním z rodičů posoudí význam některých povolání a pracovních činností, odvodí význam a potřebu různých povolání (ČJS- 3-2-02) vytváří si kladný vztah k rodičům, sourozencům, kamarádům, učitelům... doдрžuje zásady společenského chování seznáme se se školním řádem a respektuje ho podílí se na tvorbě pravidel třídy, doдрžuje je zná svá práva a povinnosti (seznamuje se se základními lidskými právy a právy dítěte) obhajuje své názory projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům 	<p><u>Lidé kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Rodina Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost 	

<ul style="list-style-type: none"> • poznává a prakticky využívá základní časové jednotky, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-3-3-01) • pojmenuje některé rodáky, významné předky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé báje a pověsti spjaté s místem, v němž žije (ČJS-3-3-02) • uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost (ČJS-3-3-03) 	<p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase • Současnost a minulost v našem životě • Regionální památky 	
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01) • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, vysvětlí základní rozdíl mezi živou a neživou přírodninou (ČJS-3-4-02) • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změní základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů (ČJS-3-4-03) 	<p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Látky a jejich vlastnosti • Vesmír a Země • Rostliny • Živočichové • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody 	
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01) • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02) • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (ČJS-3-5-03) • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04) 	<p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo • Péče o zdraví, zdravá výživa • Návykové látky a zdraví • Osobní bezpečí • Situace hromadného ohrožení 	

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT	vyučovací předmět PRVOUKA	ročník 3.
Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně se orientuje v místě svého bydliště • vyznačí v jednoduchém plánu své bydliště a školu, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí, vyznačí trasu (ČJS-3-1-01) • začlení svou obec do příslušného kraje a obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci, městě (ČJS-3-1-02) • rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitosti (ČJS-3-1-03) • pojmenuje význačná místa a budovy v místě bydliště • rozliší, do kterého regionu ČR patří jeho bydliště • posuzuje okolní krajinu, vyjádří různými způsoby její rozmanitost, krásu a proměnu v čase • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich, zná státy, se kterými ČR sousedí • rozliší přírodní a lidmi vytvořené objekty v krajině • rozpozná a respektuje nebezpečí osamocené pohybu v krajině • rozlišuje některé státní symboly naší vlasti a vhodně se chová v situacích spojených s jejich používáním • zná bezpečná a nebezpečná místa v obci • ovládá základy bezpečné jízdy na kole • ovládá pravidla správného pochybu a chování na komunikaci • zná řádnou výbavu cyklisty • ovládá základní vztahy mezi účastníky silničního provozu 	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Domov – bydlení, orientace v nejbližším okolí • Obec – poloha v krajině, regionu, význačné budovy, zajímavosti z minulosti • Okolní krajina – typy krajiny, vliv krajiny na život lidí, působení člověka na utváření krajiny a životního prostředí, vodstvo na pevnině, ochrana životního prostředí • Mapy obecně zeměpisné – určování světových stran, barvy na mapách, vysvětlivky • Naše vlast – sousední státy, státní symboly, hlava státu <p><u>Dopravní výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečná a nebezpečná místa v obci • Základy bezpečné jízdy na kole a správného pohybu na komunikaci • Důraz na řádnou výbavu cyklisty • Vztahy mezi účastníky silničního provozu 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s busolou • práce s vlastivědnou mapou • vycházky
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků a jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům (ČJS-3-2-01) • pojmenuje některé problémy dítěte, které žije jen s jedním 	<p><u>Lidé kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina – postavení jedince v rodině, širší okruh příbuzenských vztahů, rodinné prostředí, práce fyzická, duševní, zaměstnání 	<ul style="list-style-type: none"> • dramatizace • video

<p>z rodičů</p> <ul style="list-style-type: none"> • posoudí význam některých povolání a pracovních činností, odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností (ČJS-3-2-02) • usiluje o dobré vztahy v kolektivu, nevyvyšuje se nad ostatní, neprosazuje své potřeby silou • respektuje odlišné názory a zájmy jiných • rozliší nevhodné chování a vyjádří svůj názor • na příkladech rozliší základní práva lidí, dítěte • pojmenuje některé kulturní instituce a rozliší, jaké druhy činností nabízejí 	<ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, vstřícnost, úcta, slušnost a ohleduplnost, lidská solidarita • Chování lidí – kladné a záporné vlastnosti, národnostní menšina, cizinec • Právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva dítěte • Kultura – podoby a projevy kultury, kulturní instituce • Základní globální problémy – sociální problémy, nesnášenlivost mezi lidmi, rasismus, globální problémy životního prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> • poznává a prakticky využívá základní časové jednotky, využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-3-3-01) • pojmenuje některé rodáky, významné předky, kulturní a historické památky, významné události regionu, interpretuje některé báje a pověsti, spjaté s místem, v němž žije (ČJS-3-3-02) • uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí, na příkladech porovnává minulost a současnost (ČJS-3-3-03) • chápe roli médií v každodenním životě jednotlivce 	<p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, generace • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, průběh lidského života • Regionální památky – doklady minulosti (lidové zvyky, tradice, stavby), významní rodáci, péče o památky • Báje, mýty, pověsti – minulost kraje, předci, domov, vlast, rodný kraj • Role médií a reklamy, vliv na uspořádání dne a na kulturu 	<ul style="list-style-type: none"> • dramatizace pověsti • video • poslech historických skladeb • projekt „Reklama“
<ul style="list-style-type: none"> • pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích (ČJS-3-4-01) • roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě, vysvětlí 	<p><u>Rozmanitost přírody</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby, živočichové – známé a snadno dostupné druhy, znaky života, životní potřeby a 	<ul style="list-style-type: none"> • jednoduché pokusy se známými látkami • vypěstování rostlinky • vycházky do přírody

<p>základní rozdíl</p> <ul style="list-style-type: none"> • mezi živou a neživou přírodninou (ČJS-3-4-02) • rozliší nejznámější rostliny a určí je podle některých částí • pozná nejznámější jedlé a jedovaté houby • vysvětlí základní rozdíly mezi výživou rostlin a živočichů • pojmenuje některá volně žijící a domácí zvířata • uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí • vypěstuje samostatně nenáročnou rostlinku • dokáže se ohleduplně chovat k přírodě • provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů (ČJS-3-4-03) • změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů • vysvětlí význam vody a vzduchu pro život člověka • rozpozná a pojmenuje různá skupenství vody v přírodě • vysvětlí význam půdy pro živé organismy • pozná běžné zástupce hornin a nerostů • uplatňuje základní hygienické návyky, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle, projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví (ČJS-3-5-01) • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných (ČJS-3-5-02) • chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná, v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné, ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek (ČJS-3-5-03) • reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech (ČJS-3-5-04) 	<p>projevy, výživa, stavba těla nejznámějších druhů, význam v přírodě a pro člověka</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnováha v přírodě – přírodní společenstva • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, rostlin a živočichů, likvidace odpadů, živelní pohromy, ekologické katastrofy a odpovědnost lidí • Látky a jejich vlastnosti – třídění látek (přírodniny, suroviny, lidské výtvořky, odpady), změny látek a skupenství, vlastnosti látek, měření základních veličin s užíváním základních jednotek • Voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení a proudění vzduchu, jejich význam pro život • Nerosty a horniny, vznik, složení a význam půdy • Vesmír a Země – význam Slunce pro živé organismy, den a noc <p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdraví, zdravá výživa, péče o tělo a zdraví • Pravidla bezpečného chování, nebezpečí různého charakteru, pravidla komunikace s operátory tísňových linek • Osobní bezpečí, komunikace s neznámými lidmi • Chování při mimořádných událostech 	<ul style="list-style-type: none"> • měření základních veličin
---	--	---

1.6. PŘÍRODOVĚDA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je zařazen jako integrovaný předmět přírodovědných a vlastivědných témat ve 4. a 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Tato komplexní oblast vymezuje vzdělávací obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, historie, vlasti, přírody, kultury, techniky a zdraví. Navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět v 1. - 3. ročníku.

Vzdělávání v předmětu přírodověda

Vzdělávací obsah je členěn do dvou tematických okruhů:

V tematickém okruhu **Rozmanitost přírody** žáci poznávají Zemi jako planetu sluneční soustavy, kde vznikl a rozvíjí se život. Poznávají velkou rozmanitost i proměnlivost živé i neživé přírody naší vlasti. Jsou vedeni k tomu, aby si uvědomili, že Země a život na ní tvoří jeden nedílný celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje ve vzájemném souladu a rovnováze, kterou může člověk snadno narušit a velmi obtížně obnovovat. Na základě praktického poznávání okolní krajiny a dalších informací se žáci učí hledat důkazy o proměnách přírody, učí se využívat a hodnotit svá pozorování a záznamy, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispět k ochraně přírody, zlepšení životního prostředí a k trvale udržitelnému rozvoji. V tematickém okruhu **Člověk a jeho zdraví** žáci poznávají především sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti, která má své biologické a fyziologické funkce a potřeby. Poznávají zdraví jako stav bio-psycho-sociální rovnováhy života. Žáci se seznamují s tím, jak se člověk vyvíjí a mění od narození do dospělosti, co je pro člověka vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, hygieny, výživy, mezilidských vztahů atd. Získávají základní poučení o zdraví a nemocech, o zdravotní prevenci a poskytování první pomoci. Osvojují si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích, včetně mimořádných událostí, které ohrožují zdraví obyvatel. Žáci si postupně uvědomují, jakou odpovědnost má každý člověk za své zdraví a bezpečnost i za zdraví jiných lidí. Poznávají, že zdraví je důležitá hodnota v životě člověka. Potřebné vědomosti a dovednosti získávají žáci především tím, že pozorují názorné pomůcky, přírodu a činnosti lidí, hrají určené role, řeší modelové situace atd.

Formy a metody práce

- metody a formy práce založené především na žákovské spolupráci (práce ve dvojicích a menších pracovních skupinách)
- vzájemné učení na základě prezentací žáků, které vycházejí ze schopnosti orientovat se v informačních zdrojích

Přírodověda zahrnuje průřezová témata

- **OSV:** získání dovedností vztahujících se k zdravému duševnímu a sociálnímu životu
- **VDO:** rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobu řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat
- **EGS:** objasňování důsledků globálních vlivů na životní prostředí v okolí žáků
- **MKV:** vzájemné respektování
- **EV:** postavení člověka v přírodě, vliv prostředí na vlastní zdraví i na zdraví ostatních
- **MDV:** komunikace a kooperace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů
- propojuje získané informace s praktickým životem

Kompetence k řešení problémů

- Žáci si postupně zdokonalují schopnost vlastního úsudku při práci s informacemi ze všech možných zdrojů (tištěné, počítačové včetně internetu apod.)

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi
- učitel vede žáky k formulování myšlenek v písemné i mluvené formě

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- učí žáky tolerovat názory druhých, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	PŘÍRODOVĚDA	4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje některá společenstva – les, louka, voda, u lidských obydlí apod. • pojmenuje běžně se vyskytující živočichy v jednotlivých společenstvech, popíše stavbu jejich těla, objasní jejich způsob života • pojmenuje běžně se vyskytující rostliny a houby v jednotlivých společenstvech • zařadí běžně se vyskytující živočichy a rostliny správně do jednotlivých společenstev • seznámí se základními pravidly ochrany před povodněmi • vysvětlí, co jsou rostlinná patra • aplikuje správné chování v lese • rozpozná běžné zemědělské plodiny, jejich význam a použití • rozliší běžné druhy zeleniny a ovoce • vyhledá základní informace o postavení Země ve vesmíru, zdůvodní střídání dne a noci a ročních období jako důsledek pohybu Země ve vesmíru • popíše podmínky života na Zemi, vysvětlí význam Slunce pro život na Zemi • objasní, jaký je rozdíl mezi planetou a hvězdou • seznámí se s působením magnetické a gravitační síly • ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek • založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu (ČJS 5-4-06) 	<p><u>Rozmanitost přírody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rostliny, houby, živočichové (průběh a způsob života, výživa, stavba těla) • Životní podmínky • Ohleduplné chování v přírodě a ochrana přírody (živelní pohromy a ekologické katastrofy) <p><u>Místo, kde žijeme:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Okolní krajina - rozšíření rostlinstva a živočichů, přírodní zajímavosti v okolí domu, riziková místa a situace v okolí školy <p><u>Vesmír a Země:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (sluneční soustava, den a noc, roční období) <p><u>Lidé a čas:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase – kalendáře, denní režim, roční období 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opak. Prv – telefonování • M - kvantifikace • F – používání pomůcek z inventáře • Př- používání pomůcek z inventáře • Vv – kresby • Pč – modely <p>Metody a formy práce:</p> <p>frontální výuka, skupinová výuka, partnerská výuka, individuální práce žáků</p> <p>rozhovor, diskuze</p> <p>práce s textem</p> <p>didaktické hry, hra - role</p> <p>video</p> <p>pozorování názorných pomůcek, přírody a činností lidí</p> <p>řešení modelových situací</p> <p>•EV- (ekosystémy-les, pole, vodní zdroje, základní podmínky života - voda, půda, ochrana biologických druhů,</p>

<ul style="list-style-type: none"> • vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista • rozpozná život ohrožující zranění • popíše stavbu lidského těla • vysvětlí, co je kostra, pojmenuje její hlavní části • objasní, co je svalstvo a vysvětlí jeho význam • seznamují se s tím, jak se člověk mění od narození do dospělosti • aplikuje zásady první pomoci (zlomeniny, zástava dýchání apod.) • osvojuje si bezpečné chování a vzájemnou pomoc v různých životních situacích a za mimořádných událostí • poznává podstatu zdraví i příčinu jeho ohrožení, vzniku nemocí a úrazů a jejich předcházení • poznává a upevňuje preventivní chování, účelné rozhodování a jednání v různých situacích ohrožení vlastního zdraví a bezpečnosti i zdraví druhých, včetně chování při mimořádných událostech • rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času, uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastníka silničního provozu • rozlišuje tel. čísla tísňového volání (pro přivolání první pomoci, hasičů a policie) • získává hlavní poučení o poskytnutí první pomoci • řídí se zásadami péče o zdraví, uvědomuje si význam sportování, správné výživy • pojmenuje běžně užívané elektrické spotřebiče 	<p><u>Člověk a jeho zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo (stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka) <p><u>Péče o zdraví, zdravá výživa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (první pomoc), zdravý životní styl, správná výživa, výběr a způsoby uchovávání potravin, vhodná skladba stravy, pitný režim, nemoci přenosné a nepřenositelné, prevence před infekcemi přenosnými krví (hepatitida, HIV), prevence nemocí a úrazů, první pomoc při drobných poraněních <p><u>Situace hromadného ohrožení</u></p>	<p>vycházky, lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí - prostředí a zdraví)</p>
--	---	---

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT	vyučovací předmět PŘÍRODOVĚDA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy
<ul style="list-style-type: none"> zná pojem vesmír, hvězda, družice vyjmenuje planety sluneční soustavy vysvětlí důsledek pohybu Země a objasní střídání dne a noci a změnu ročních období (ČJS-5-3-02) vyjmenuje a odůvodní základní podmínky nezbytné pro život zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, vysvětlí princip rovnováhy přírody (ČJS-5-4-01) zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě, které mohou podporovat nebo poškozovat prostředí i zdraví člověka (ČJS-5-3-05) všímá si změn a problémů v přírodě, nezůstává lhostejný a přispívá ke zlepšení životního prostředí ve svém okolí charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí a na modelové situaci prokáže schopnost se účinně chránit (ČJS-5-3-06) založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí výsledky (ČJS-5-4-07) 	<p><u>Rozmanitost přírody</u> <u>Země ve vesmíru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (vesmír, Slunce a sluneční soustava, Měsíc, střídání dne a noci, výzkum vesmíru) <p><u>Podmínky života na Zemi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (vznik života na Zemi, sluneční záření, vzduch, voda, půda, rozmanitost životních podmínek, zásahy člověka do ekosystémů, ochrana přírody a životního prostředí, rizika spojená se střídáním ročních období a sezónními činnostmi- záplavy, úder blesku, požár) 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, Vv ,Inf</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka s demonstračními pomůckami (nástěnné obrazy, modely, preparáty, vzorky přírodnin, vycpaniny, atlasy a klíče k určování přírodnin...) doplňena aktivačními prvky (hry, křížovky, soutěže...) diskuse, dialog samostatná práce žáků skupinová práce nebo práce ve dvojicích pokusy
<ul style="list-style-type: none"> třídí živé organismy do známých skupin pomocí charakteristických znaků, atlasů a jednoduchých klíčů (ČJS-5-3-04) zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí (ČJS-5-4-03) 	<ul style="list-style-type: none"> (rostliny - stavba rostlin, třídění rostlin, leknín, blatouch, netřesk, sasanka, hrách, růže, lípa) (živočichové - třídění živočichů, kočka, srnec, krtek, vlaštovka, bažant, kachna, kapr, štika, bělásek, včela, žížala) (houby - vyšší houby, lišejníky) 	

<ul style="list-style-type: none"> • popíše společné znaky života člověka a ostatních živočichů • rozlišuje etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po narození(ČJS-5-5-02) • využívá získaných poznatků o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a využívá je k podpoře vlastního zdraví a preventivní ochrany před nemocemi (ČJS-5-5-01) • účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek s ohledem na ostatní (ČJS-5-5-03) • chápe nebezpečí užívání návykových látek a předvede v modelové situaci jejich odmítnutí, vnímá dopravní situaci jako chodec i jako cyklista, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry, na modelových situacích nacvičí způsoby chování v situacích ohrožující zdraví (ČJS-5-5-04, ČJS-5-5-05, ČJS-5-5-06) 	<p><u>Člověk a jeho zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (původ a vývoj člověka, životní prostředí, dýchací, vylučovací a trávicí soustava, péče a ochrana zdraví, zdravý životní styl, správná výživa, volba potravin, nemoci, ochrana před infekcemi, pohlavní choroby, prevence nemocí a úrazů, základy sexuální výchovy, rodina a partnerství, rodičovství, návykové látky, hrací automaty a jiné druhy závislostí, nebezpečí prostřednictvím elektronických médií, krizové situace, dopravní výchova, první pomoc, tísňová čísla, mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená) 	<ul style="list-style-type: none"> • terénní výuka (pozorování v přírodě) • založení herbáře • PC programy, internet
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná život ohrožující zranění, ošetří drobná poranění, vyhledá lékařskou pomoc (ČJS-5-5-07) • uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování přiměřených danému věku (ČJS-5-5-08) • dokáže na příkladech, jak si lidé usnadňují práci pomocí jednoduchých strojů a zařízení • zná rozdíl mezi surovinou a lidským výtvořem • zná význam a výrobu el. energie • je seznámen s příčinami a prevencí úrazu el. proudem, umí přivolat pomoc a poskytnout základní první pomoc 	<p><u>Člověk a technika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (síla, páka, kladka, kolo na hřídeli, nakloněná rovina, výroba železa, skla, cukru a papíru, elektrická energie, elektrické přístroje, elektrická energie a lidský organismus) 	

1.7. VLASTIVĚDA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda se vyučuje 1 hodinu týdně ve 4. a 2 hodiny týdně v 5. ročníku, navazuje na žákovské výstupy předmětu Prvouka. Vzdělávací obsah je členěn do tří tematických okruhů: Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás a Lidé a čas.

V tematickém okruhu **Místo, kde žijeme** se žáci učí na základě poznávání nejbližšího okolí, vztahů a souvislostí v něm chápat organizaci života v rodině, ve škole, v obci, ve společnosti. Učí se do tohoto každodenního života vstupovat s vlastní aktivitou a představami, hledat nové i zajímavé věci a bezpečně se v tomto světě pohybovat. Důraz je kladen na praktické poznávání místních a regionálních skutečností a na utváření přímých zkušeností žáků (např. v dopravní výchově). Různé činnosti a úkoly by měly přirozeným způsobem probudit v žácích kladný vztah k místu jejich bydliště, postupně rozvíjet jejich národní cítění a vztah k naší zemi. V tematickém okruhu **Lidé kolem nás** si žáci postupně osvojují a upevňují základy vhodného chování a jednání mezi lidmi, uvědomují si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty, snášenlivosti a rovného postavení mužů a žen. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy). V tematickém okruhu **Lidé a čas** se žáci učí orientovat v dějích a v čase. Poznávají, jak a proč se čas měří, jak události postupují v čase a utvářejí historii věcí a dějů. Učí se poznávat, jak se život a věci vyvíjejí a jakým změnám podléhají v čase. V tematickém okruhu se vychází od neznámějších událostí v rodině, obci a regionu a postupuje se k nejdůležitějším okamžikům v historii naší země. Podstatou tematického okruhu je vyvolat u žáků zájem o minulost, o kulturní bohatství regionu i celé země. Proto je důležité, aby žáci mohli samostatně vyhledávat, získávat a zkoumat informace z dostupných zdrojů, především pak od členů své rodiny i od lidí v nejbližším okolí, aby mohli společně navštěvovat památky, sbírky regionálních i specializovaných muzeí, veřejnou knihovnu atd.

Vzdělávání v předmětu Vlastivěda

- vedeme žáky k poznávání sebe i svého nejbližšího okolí, ke vnímání lidí a vztahů mezi nimi
- upozorňujeme žáky na bezpečná a nebezpečná místa v obci, učíme je základům bezpečnosti při jízdě na kole a správnému pohybu na komunikaci (cyklistů v obci, pěších ve větších městech, chodce a skupiny chodců na veřejné komunikaci, pěších i cyklistů za různých povětrnostních podmínek), klademe důraz na výbavu cyklisty pro pohyb na veřejných komunikacích, vysvětlujeme vztahy mezi účastníky silničního provozu
- seznamujeme je s místně i časově vzdálenějšími osobami, jevy a se složitějšími ději
- učíme je porozumět soudobému způsobu života, jeho přednostem i problémům, chápat současnost jako výsledek minulosti a východisko budoucnosti
- upozorňujeme na podstatné věcné stránky i krásy lidských výtvorů a přírodních jevů a vedeme žáky k soustředěnému pozorování a přemýšlení o nich
- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy a reagovat na podněty druhých

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím map, pomůcek, pracovních listů, odborné literatury)
- samostatná práce (s mapou, odbornou literaturou, internetem) a její prezentace
- tematické vycházky a exkurze
- projektová výuka
- návštěva knihovny, muzea, památek
- beseda, sestavení výstavy
- návštěva dopravního hřiště v Třebíči (lekce pod vedením instruktora)

Vlastivěda zahrnuje průřezová témata:

- **OSV:** poznávání lidí a jejich činů, komunikace a kooperace, dovednost řešit problém
- **VDO:** práva a povinnosti žáků školy, základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, volební systémy a demokratické volby, žákovská samospráva

- **EGS:** naše vlast, Evropa a svět, klíčové mezníky evropské historie
- **MKV:** mezilidské vztahy, komunikace
- **EV:** základní globální problémy v okolí, návrhy na zlepšení životního prostředí obce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na čtení s porozuměním a práci s textem, vyhledávání a třídění informací z různých zdrojů a propojení získaných informací s praktickým životem
- vede žáky k hodnocení i sebehodnocení
- k žákům přistupuje individuálně

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky ke vnímání problémových situací, motivuje je k tomu problémovými úlohami ze života
- vede žáky tak, aby byli schopni hledat různá řešení problémů a svůj názor dokázali obhájit
- učí žáky aktivně pracovat v týmu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky komunikovat se spolužáky i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni na „kulturní úrovni“
- podporuje různé formy komunikace (besedy, referáty žáků, exkurze apod.)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- u žáků rozvíjí schopnost aktivně pracovat ve skupině ve všech rolích
- vede žáky k tomu, aby při skupinové práci poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- vede žáky k respektování názorů ostatních a přijímání řešení, které je nejlepší pro všechny

Kompetence občanské

Učitel:

- dohlédne na sestavení žákovské samosprávy, která musí být v souladu se školním řádem
- vede žáky k respektování jejich práv a k povinnostem
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí, tradice, historii a kulturní bohatství

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- dbá na dodržování pravidel a pracovního postupu, na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- výuku doplňuje praktickými vycházkami, exkurzemi, besedami

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT	vyučovací předmět VLASTIVĚDA	ročník 4.
<p style="text-align: center;">Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p>	<p style="text-align: center;">Učivo – obsah</p>	<p style="text-align: center;">Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá Třebíč na mapě ČR a určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu (ČJS-5-1-01) • vyhledá z dostupných informačních zdrojů zvláštnosti své obce (města) a posoudí jejich význam (ČJS-5-1-04) 	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Obec (město), místní krajina – částí, poloha v krajině, minulost a současnost 	<p>Mezipředmětové vztahy: Přv, Vv, Pč, Tv</p> <p>Metody a formy práce:</p>
<ul style="list-style-type: none"> • určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě (ČJS-5-1-02) • vysvětlí rozdíl mezi pohořím, vrchovinou a nížinou • charakterizuje podnebí ČR • posoudí vliv krajiny na život lidí a působení lidí na krajinu a životní prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • Okolní krajina (místní oblast, region) – světové strany, zemský povrch a jeho tvary 	<ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce s využitím pracovních listů • práce s pracovními sešity
<ul style="list-style-type: none"> • ví, že Praha je hlavní město ČR • ukáže na mapě Čechy, Moravu a Slezsko 	<ul style="list-style-type: none"> • Regiony ČR 	<ul style="list-style-type: none"> • samostatná práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam (ČJS-5-1-06) • zná jméno prvního a současného prezidenta, letopočet vzniku Československa a ČR • zná jméno starosty své obce • vyjmenuje symboly státu a zná jejich význam 	<ul style="list-style-type: none"> • Naše vlast – základy státního zřízení a politického systému ČR, státní správa a samospráva, státní symboly, volby 	<ul style="list-style-type: none"> • didaktické hry • literatura ze školní knihovny (např. Staré pověsti české)
<ul style="list-style-type: none"> • vyhledá ČR na mapě Evropy a popíše její polohu • pojmenuje a vyhledá sousední státy na mapě Evropy 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – sousední státy ČR 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší náčrty, plány a základní typy map, vysvětlí smluvní značky • vysvětlí význam globu a mapy • vyhledá na mapě ČR hlavní vodní toky, pohoří, nížiny, velká města 	<ul style="list-style-type: none"> • Mapy obecně zeměpisné a tematické – obsah, grafika, vysvětlivky 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci, obhájí si při konkrétních činnostech své názory, popřípadě připustí svůj omyl, dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky • usiluje o řešení sporů nenásilným způsobem 	<ul style="list-style-type: none"> • Chování lidí – vlastnosti lidí, principy demokracie, pravidla slušného chování 	

<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní pravidla slušného chování 		
<ul style="list-style-type: none"> • vyvodí na základě vlastních zkušeností pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami a dodržuje je 	<ul style="list-style-type: none"> • Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší základní formy vlastnictví, používá peníze v běžných situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné, hmotný a nehmotný majetek, peníze 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, proč by lidé měli třídit odpad 		
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s časovými údaji (století, tisíciletí) • orientuje se na časové přímce 	<ul style="list-style-type: none"> • <u>Lidé a čas</u> • Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, časová přímka 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje svými slovy, porovná a zhodnotí vybrané příklady způsoby života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika) • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin, regionu a obce 	<ul style="list-style-type: none"> • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny – kapitoly z období nejstarších dějin po dynastii Lucemburků 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná základní druhy historických pramenů (hmotné, písemné, ústní) a způsoby jejich získávání • konkrétním způsobem využije knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti 	<ul style="list-style-type: none"> • Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, historické prameny a způsoby poznání minulosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • převypráví spolužákům některou z pověstí • vyjmenuje některé postavy ze Starých pověstí českých 	<ul style="list-style-type: none"> • Báje, mýty, pověsti – prostředek k probuzení zájmu o dějiny národa 	

vzdělávací oblast ČLOVĚK A JEHO SVĚT	vyučovací předmět VLASTIVĚDA	ročník 5.
<p style="text-align: center;">Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p>	<p style="text-align: center;">Učivo – obsah</p>	<p style="text-align: center;">Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • najde na mapě ČR jednotlivé kraje, popíše jejich polohu v rámci ČR a vyhledá významná místa kraje • vyhledá z dostupných informačních zdrojů typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, správního a vlastnického • zná důležitost a základní funkce Armády ČR 	<p><u>Místo, kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Regiony ČR – Praha a oblasti ČR podle aktuálního členění, regionální zvláštnosti, Armáda ČR 	<p>Mezipředmětové vztahy: Prv, Vv, PČ, Tv, M</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce s využitím pracovních listů • práce s pracovními sešity • samostatná práce • didaktické hry • literatura ze školní knihovny (např. Staré pověsti české) • přednášky záchrannářských jednotek kraje • návštěva nejvýznamnějších kulturních památek v okolí
<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a vyhledá kontinenty a oceány na mapě světa, porovná je podle velikosti • pojmenuje a vyhledá státy a významná města Evropy • rozlišuje mezi náčrt, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokouli (ČJS-5-1-03) • zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích (ČJS-5-1-05) 	<ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět – kontinenty a oceány, evropské státy, EU, cestování 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá své vlastní zkušenosti a poznatky pro poznání jiných národů • rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení (ČJS-5-2-02) • zná základní principy chování v krizových situacích 	<p><u>Lidé kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Soužití lidí – mezilidské vztahy, demokracie, chování lidí, krizové situace 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem kultura a na konkrétních příkladech ze svého okolí uvede různé podoby a projevy kultury a kulturních institucí 	<ul style="list-style-type: none"> • Kultura – projevy a podoby kultury, kulturní instituce 	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady ze svého okolí, ve kterých dochází k porušování lidských práv a demokratických principů (ČJS-5-2-03) • uvede základní lidská práva a práva dítěte • vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě) (ČJS-5-2-01) • poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města) () 	<ul style="list-style-type: none"> • Právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy, základní lidská práva a práva dítěte, protiprávní jednání, právní ochrana občanů a majetku, soukromého vlastnictví, duševních hodnot, korupce 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některý významný globální problém a navrhne způsob jeho řešení • orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy (ČJS-5-2-04) 	<ul style="list-style-type: none"> • Základní globální problémy – sociální, konzumní společnost, bankovníctví - základní formy vlastnictví (odhad nákladů při nákupu, reklamace, půjčky, úspory, bezhotovostní a hotovostní platba, příjmy a výdaje), přírodní prostředí, kultura 	
<ul style="list-style-type: none"> • využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (ČJS-5-3-01) • rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifíků (ČJS-5-3-03) 	<p><u>Lidé a čas</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Orientace v čase a časový řád – dějiny jako časový sled událostí, letopočet, časová přímka 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše svými slovy, porovná a zhodnotí vybrané příklady způsobu života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti (uvede regionální specifika) (ČJS-5-3-04) • stručně charakterizuje historický přínos vybraných významných osobností českých dějin, regionu a obce • objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů (ČJS-5-3-05) 	<ul style="list-style-type: none"> • Současnost a minulost v našem životě – proměny způsobu života, bydlení, předměty denní potřeby, státní svátky a významné dny - kapitoly z období husitství po současnost 	

<ul style="list-style-type: none">• konkrétním způsobem využije archiv, knihovnu, sbírky muzeí a galerií jako informační zdroj pro pochopení minulosti (ČJS-5-3-02)• zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých a movitých kulturních památek	Regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, historické prameny a způsoby poznání minulosti	
---	---	--

1.8. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Hudební výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku 1 hodinu týdně. Je realizován v jednotlivých třídách, součástí výuky jsou i návštěvy hudebních představení. Svým pojetím vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vzdělávací obsah je rozdělen na čtyři tematické okruhy: vokální činnost – práce s hlasem, kultivace pěveckého i mluveného projevu, instrumentální činnost – hra na hudební nástroje a jejich využití při reprodukci a produkci, hudebně pohybová činnost – ztvárnění hudby pohybem, tancem a gesty, poslechová činnost – aktivní vnímání hudby, poznávání žánrů, stylů apod.

Hudební výchova zahrnuje průřezová témata

- **OSV:** psychohygienu, kreativitu, komunikaci – řeč těla zvuků a slov, kooperace
- **EV:** ekosystémy, základní podmínky života, vztah člověka k prostředí
- **MDV:** vnímání mediálního sdělení, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- **EGS:** evropská a světová kultura, lidová slovesnost, zvyky a tradice národů Evropy
- **MKV:** kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli naslouchat hudbě a vnímat hudební projev jako svébytný projev komunikace
- učí žáky porozumět hudebním vyjadřovacím prostředkům a společenským funkcím hudby
- učí žáky vnímat a využívat hudbu pro účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky vyhledávat vhodné hudební techniky k vyjadřování jejich záměrů
- podporuje originální způsoby hudebního vyjadřování

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině či sboru a ochotu ke střídání rolí při zpěvu a jiných hudebních činnostech
- vede žáky k odmítavému postoji ke všemu, co narušuje dobré vztahy či atmosféru při hodině Hv
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby respektovali individuální rozdíly (národnostní, kulturní, náboženské...)
- učí žáky tolerovat hudební vkus a názory druhých lidí
- žáci se aktivně zapojují do kulturního dění ve škole i mimo školu, vede je k respektu a ochraně našich tradic, historie a kulturního bohatství

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k hudbě, kladně ohodnotí i snahu o co nejlepší výkon
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- snaží se vytvářet podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- vede žáky ke správnému zacházení s hudebními nástroji a jejich správné údržbě

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • provádí dechová a hlasová cvičení, zřetelně vyslovuje • dbá na správné dýchání a držení těla • rozlišuje zvuk a tón • vytleská rytmus podle vzoru • rozlišuje tóny dlouhé a krátké, hlasité a tiché, vysoké a hluboké • rozpozná pomalé a rychlé tempo • rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci nejjednodušších hudebních forem (HV-3-1-02) • zopakuje rytmicko-melodické motivy • zpívá ve skupině nebo sólo s oporou melodického hudebního nástroje 	<p><u>Vokální činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, dynamicky odlišený zpěv, nasazení a tvorba tónu) • Hudební rytmus (osvojování a realizace písni ve 2/4, 3/4 a 4/4 rytmu) • Hudební hry (ozvěna, otázka – odpověď) 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Vv, Tv</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmické a melodické hudební hry (na ozvěnu, na otázku a odpověď) • individuální, skupinový a sborový zpěv • hra na Orffovy hudební nástroje • pohybové činnosti • poslech
<ul style="list-style-type: none"> • používá dětské hudební nástroje k rytmickým cvičením a jednoduchým doprovodům písni (HV-3-1-03) • pozná a umí pojmenovat klavír, kytaru, flétnu, triangl, dřívka a bubínek 	<p><u>Instrumentální činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hra na hudební nástroje z Orffova instrumentáře • Improvizované hudební nástroje 	<p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – řeč těla zvuků a slov, komunikace, psychohygiena, kooperace • MDV – vnímání mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v týmu • EGS – evropská a světová kultura, zvyky a tradice národů Evropy • MKV – lidské vztahy, kulturní diference
<ul style="list-style-type: none"> • umí doprovodit hudbu a zpěv jednoduchým pohybem (hra na tělo, chůze, taneční hry) • pohybově improvizuje na různé hudební motivy 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybový doprovod znějící hudby • Pohybové vyjádření hudby (improvizace) 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyslechne v klidu krátkou hudební skladbu • rozpozná základní kvality tónů (délka, síla, výška, barva), rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby HV-3-1-05 • rozpozná ve skladbě lidský hlas a hudební nástroj • pozná ukolébavku a pochodovou píseň, hymnu ČR • rozezná podle zvuku nejznámější hudební nástroje 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poslechové skladby různých žánrů, hymna ČR • Kvality tónů (délka, síla, výška, barva) • Lidský hlas a hudební nástroj 	

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 2., 3.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase (HV-3-1-01) • dbá na správnou techniku zpěvu (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónu) • pohybem naznačí - melodie stoupá, melodie klesá • rozezná tempo rychlé a pomalé, naznačí pohybem, zahraje na hudební nástroj, vyťuká, vytleská • zpívá a hraje na hudební nástroj slabě (piano), středně silně (mezzoforte), silně (forte) • rozezná podle zvuku nejznámější hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální (HV-3-1-06) • pozná hudební nástroje na obrázku i poslechem (klavír, housle, kontrabas, trubka, buben, Orffovy hudební nástroje) • rozpozná takt 2/4 a 3/4 • vytleská rytmus • rytmicky a pohybově doprovází píseň, pohybem vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie (HV-3-1-04) • zapíše do notové osnovy notu c, d, e • vyhledá v jakém taktu je píseň • vytleská rytmus říkadel a písní • zná pojmy notový zápis, houslový klíč, takt, nota, notová osnova, taktová čára, repetice, virtuos, koleda, balet • rozlišuje noty, pomlky, takty • umí zazpívat vybrané písně a koledy • rozlišuje umělou a lidovou píseň 	<ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev • Pojmy notový zápis, houslový klíč, takt, nota, notová osnova, taktová čára, repetice, virtuos, koleda, balet • Noty (čtvrtě, půlová, celá, osminová), pomlky (osminová, čtvrtě) • Tempopomalé a rychlé • Dynamika- p, mf, f • hudební nástroje klávesové (klavír), bicí (buben), smyčcové (housle, kontrabas), dechové (zobcová flétna, trubka) • Takt 2/4, 3/4 • Hra na rytmickou ozvěnu • Noty c, d, e • Rytmický a pohybový doprovod písní • Vánoční písně a koledy • Opěrné písně na 1.,3.,5. stupeň • Orffovy hudební nástroje 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, Prv, Vv, Tv</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní, dialogické • praktické činnosti • práce s textem • vyučovací hodina • práce ve skupině • veřejné vystoupení • poslech • návštěva divadla, koncertu

• rozlišuje umělou a lidovou píseň• seznámí se s vybranými skladbami klasiků• vyjadřuje zážitek z poslechu slovem, pohybem, kresbou		

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy
<ul style="list-style-type: none"> • při zpěvu dodržuje nejdůležitější pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) • zvládá volný nástup 8. stupně v dur • zazpívá ve skupině kánon a dvojhlas • zpívá, vytleskává a taktuje ve 3/4 taktu • čte a zapisuje do notové osnovy noty c¹ - h¹ • zná pojem předznamenání a funkci posuvek • pozná rozdíl mezi půltónem a celým tónem • zná rozdíl mezi písni lidovou a umělou • zná solmizační slabiky 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) • Volný nástup 8. stupně • Kánon, dvojhlas • Taktování ve 3/4 taktu • Notopis c¹ - h¹ • Pojmy předznamenání. posuvka, křížek, bé, půltón, celý tón • Píseň lidová a umělá • Solmizační slabiky 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Vv, Tv</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmické a melodické hudební hry (na ozvěnu, na otázku a odpověď) • individuální, skupinový a sborový zpěv • hra na hudební nástroje • pohybové činnosti • poslech • projekt
<ul style="list-style-type: none"> • hraje lidové písně na orffovské hudební nástroje (melodie v rozsahu sexty), doprovází na rytmické nástroje a dvěma tóny na nástroje melodické • hraje jednoduché čtyřtaktové přede hry, mezihry a dohry • rozlišuje různé skupiny hudebních nástrojů, známé nástroje umí zařadit do skupin 	<p><u>Instrumentální činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudební a rytmický doprovod písni • Hudební nástroje a jejich skupiny 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (např. sousedská) • vyjadřuje pohybem charakter poslouchané hudby a emocionální zážitky z ní • taktuje ve 3/4 taktu • rozlišuje melodii od doprovodu • rozpoznává dvojdielnou, malou hud. formu, rondo, variaci • poslechem rozezná v skladbě další hudební nástroje • zná některé zahraniční hudební skladatele a jejich díla • seznamuje se s hudbou jiných národů (indiánskou, africkou, romskou aj.) 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Taneční pohyb ve 3/4 taktu • Pohybové vyjádření charakteru hudby • Taktování ve 3/4 taktu <p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Malá písňová forma, rondo, variace • Hudební nástroje • Zahraniční hudební skladatelé a jejich díla • Ukázky hudby jiných národů 	

oblast vzdělávací	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	5.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • při zpěvu dodržuje nejdůležitější pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) • zvládá volný nástup 8. stupně v dur • zazpívá ve skupině kánon a dvojhlas • zpívá, vytleskává a taktuje ve 3/4 taktu • čte a zapisuje do notové osnovy noty c¹ - h¹ • zná pojem předznamenání a funkci posuvek • pozná rozdíl mezi půltónem a celým tónem • zná rozdíl mezi písní lidovou a umělou • zná solmizační slabiky • k rytmizaci používá kromě řadového i slabikové počítání • zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhase v durových a mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti (HV-5-1-01) 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecké zásady (postoj, dýchání, výslovnost) • Volný nástup 8. stupně • Kánon, dvojhlas • Taktování ve 3/4 taktu • Notopis c¹ - h¹ • Pojmy předznamenání, posuvka, křížek, bé, půltón, celý tón • Píseň lidová a umělá • Solmizační slabiky 	<p>Mezipředmětové vztahy: Čj, M, Prv, Vv, Tv</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rytmické a melodické hudební hry (na ozvěnu, na otázku a odpověď) • individuální, skupinový a sborový zpěv • hra na hudební nástroje • pohybové činnosti • poslech • projekt
<ul style="list-style-type: none"> • hraje lidové písně na Orffovy hudební nástroje (melodie v rozsahu sexty) • doprovází na rytmické nástroje a dvěma tóny na nástroje melodické • hraje jednoduché čtyřtaktové přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace (HV-5-1-05) • rozlišuje různé skupiny hudebních nástrojů, známé nástroje umí zařadit do skupin • využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché, popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů a skladeb (HV-5-1-03) 	<p><u>Instrumentální činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudební a rytmický doprovod písní • Hudební nástroje a jejich skupiny 	

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá kroky se zhoupnutím ve 3/4 taktu (např. sousedská) • vyjadřuje pohybem charakter poslouchané hudby a emocionální zážitek z ní • taktuje ve 3/4 taktu • ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, na základě individuálních schopností a dovedností vytváří pohybové improvizace (HV-5-1-07) 	<p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Taneční pohyb ve 3/4 taktu • Pohybové vyjádření charakteru hudby • Taktování ve 3/4 taktu 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje melodii od doprovodu • rozpoznává dvojdílnou (a, b) a trojdílnou (a, b, a) formu skladby (HV-5-1-04) • poslechem rozezná ve skladbě další hudební nástroje • zná některé zahraniční hudební skladatele a jejich díla • seznamuje se s hudbou jiných národů (indiánskou, africkou, romskou aj.) • rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metrodynamické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny (HV-5-1-06) 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Malá písňová forma dvoudílná a třídílná • Hudební nástroje • Zahraniční hudební skladatelé a jejich díla • Ukázky hudby jiných národů 	
<ul style="list-style-type: none"> • realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not (HV-5-1-02) 		

1.9. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. - 4. ročníku 1 hodinu týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu výtvarná výchova

- rozvíjí tvořivost a představivost žáků, jejich smyslovou citlivost
- podporuje jejich orientaci na ploše i v prostoru
- vede k osvojení pracovních návyků, základních výtvarných technik a postupů, které vedou ke schopnosti se výtvarně vyjádřit na dané téma
- využívá mezipředmětové vazby, vztah k přírodě a lidské společnosti
- vede žáky ke kladnému vztahu ke kulturnímu bohatství naší vlasti

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová práce (dvojice, malé týmy, celá třída)
- projektové dny
- návštěvy kulturních akcí

Výtvarná výchova zahrnuje průřezová témata

- OSV: projekt Komunikace, Moje kolo, Dopravní značky
- EV: projekt Den Země, Místo, kde žiji
- MV: projekt Reklama, projekt Komunikace, projekt Na co budu vzpomínat

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům účastnit se různých soutěží
- k žákům přistupuje individuálně, učí je trpělivosti, povzbuzuje je

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení, dále k samostatnému rozhodování i k práci v týmu
- učí žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i s ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- učí žáky srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat jejich názory, chápat a respektovat názory ostatních

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí u žáků schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí při práci
- učí žáky respektovat práci i různé názory ostatních, při skupinové práci přijímat řešení, které je nejlepší pro všechny
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanovena práva a povinnosti žáka Základní školy Valeč

- učí žáky tolerovat názory druhých lidí, vcítit se do situace ostatních a podat potřebnou pomoc

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně ohodnotí
- důsledně dbá o bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, barvy, objekty) (VV-3-1-01) • v tvorbě projevuje své vlastní osobní zkušenosti (VV-3-1-02) • vyjadřuje rozdíly při vnímání různými smysly a pro jejich obrazné vyjádření volí vhodné prostředky (VV-3-1-03) • interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svou dosavadní zkušeností (VV-3-1-04) • učí se kombinovat pozadí a popředí • kombinuje různé techniky koláže • zvládá pracovat s různým materiálem • uplatňuje osobitost, snaží se projevit fantazii (VV-3-1-05) 	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o pomůcky a materiál • Udržování čistoty • Linie, barva, kontrast • Uspořádání objektů do celků • Pokusy s mícháním barev • Kresba, malba, kombinovaná technika • Seznámení s kompozicí • Otisk, reliéf, koláž • Plocha, tvar, prolínání tvarů • Kombinování neobvyklých materiálů • Vrstvení a vršení jednotlivých částí • Ilustrátoři dětské knihy 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj, M, Prv, Vv, Tv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce • samostatná práce žáků <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – sebepoznání, sebepojetí, tolerance, pohled na svět očima druhého • EV – životní prostředí jako zdroj inspirace, vnímání estetických kvalit životního prostředí

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 2.
<p>Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p> <ul style="list-style-type: none"> • organizuje si práci a osvojuje si základy bezpečnosti práce • osvojuje si techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami (VV-3-1-01) • dovede používat dle potřeby různé druhy štětců (VV-3-1-01) • zná a rozumí pojmu barvy základní, teplé a studené, řídké a husté, světlé a tmavé a využívá je v praxi (VV-3-1-01) • zvládá ředění a míchání barev, ztvárňuje vlastní prožitky a představy • rozvíjí své pozorovací schopnosti (VV-3-1-02) • výtvarně zpracuje, zachytí děj pohádky/ příběhu • rozlišuje tvary a funkce předmětů (VV-3-1-01) • snaží se o postižení jednoduchých proporcí postavy i předmětů v různém prostředí (VV-3-1-01) • pomocí hry si osvojuje dovednosti práce s linií (VV-3-1-01) • využívá přítlak, odlehčení, šrafování, zhušťování a zředování čar (VV-3-1-01) • rozvíjí svůj cit pro barvu, proporce a prostor (VV-3-1-02) • rozvíjí své praktické znalosti a zkušenosti při modelování (VV-3-1-02) • prohlubuje cit pro výtvarný rytmus s využitím znalostí o barvách • dokáže si již sám vybrat jednoduchý výtvarný nástroj podle své potřeby tj. dřívko, špejle, špachtle, štětec (VV-3-1-03) • aktivně pracuje s ilustrací (VV-3-1-04) • porovnává ilustrace a popisuje obrázky (VV-3-1-04) • z 1. ročníku zná ilustrace J. Lady, Z. Milera, H. Zmatlíkové a dále se seznamuje s obrázky A. Borna a Z. Smetany • rozumí pojům hračka, loutka, maňásek • rozvíjí svůj smysl pro krásu a vkus v umění, kultuře bydlení a odívání • citlivě vnímá výtvarná díla (VV-3-1-05) 	<p>Učivo – obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bezpečnost práce, základní návyky a postupy ve výtvarné výchově • Rozvíjení smyslové citlivosti- teorie barvy-barvy základní a doplňkové, teplé a studené a jejich výrazové vlastnosti • Kombinace barev, míchání barev, rozfoukávání barev • Vyjádření vlastních prožitků, představ • Výtvarné zpracování pohádky/příběhu • Práce s přírodninou (nalepování, otiskování,...) • Postavy, zvířata v pohybu • Kresba – rozvíjení smyslové citlivosti, kombinace tvarů v ploše • Modelování a organizace prostoru • Malba – rozvíjení citlivosti, kombinace tvarů v ploše • Ilustrace 	<p>Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Tv, Čj, Prv, PČ, Hv <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyučovací hodina • samostatná práce žáků • skupinová práce • hodnocení a klasifikace • poslech • divadlo • film • výstava • projektové dny

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	3.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • zvládne techniku malby vodovými barvami, temperami, suchým pastelem, voskovkami • umí míchat barvy (VV-3-1-02) • dovede používat různé druhy štětců dle potřeby, rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (barvy, objekty, tvary) (VV-3-1-01) • zvládne prostorovou techniku a rozfoukávání barev; rozliší teplé a studené barvy (VV-3-1-02) • zvládne kresbu měkkým materiálem, dřívkem (špejlí), perem, měkkou tužkou (VV-3-1-02) • modeluje z plastelíny, moduritu, z hmoty „DAS“, tvaruje papír (VV-3-1-02) • zvládne koláž, frotáž (VV-3-1-02) • umí výtvarně zpracovat přírodní materiál – nalepování, dotváření, tisk, otisk apod. • pozná známé ilustrace - např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové apod. (VV-3-1-04) • zvládne použití výtvarných technik na základě vlastní životní zkušenosti – citového prožitku, vnímání okolního světa pomocí sluchových, hmatových a zrakových vjemů (VV-3-1-03) • na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil(VV-3-1-05) 	<ul style="list-style-type: none"> • Malba – rozvíjení smyslové citlivosti • Teorie barev – barvy základní a doplňkové, teplé a studené barvy a jejich výrazové vlastnosti, kombinace barev • Kresba- rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti • Techniky plastického vyjádření-reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – hmatové, pohybové podněty • Další výtvarné techniky, motivace založené na fantazii a smyslovém vnímání • Ilustrátoři dětské knihy • Utváření osobního postoje v komunikaci v rámci skupin spolužáků, rodinných příslušníků apod. • Vysvětlování výsledků tvorby, záměr tvorby 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv,Čj ,Pč, Hv, M <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	4.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • prohloubí si a zdokonalí techniky malby z 1. období, zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik, umí barevně vyjádřit své pocity a nálady, porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy (VV-5-1-01) • komunikuje o obsahu svých děl • prohloubí si a zdokonalí techniky kresby z 1. období, dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu • zvládne obtížnější práce s linií • zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci (VV-5-1-03) • rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti • hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků (VV-5-1-04) • prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získaných pohybem a hmatem • umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření apod. • porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (VV-5-1-05) • nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil(VV-5-1-06) 	<ul style="list-style-type: none"> • Malba – hra s barvou, emocionální malba, míchání barev • Ověřování komunikačních účinků, osobní postoj v komunikaci • Kresba – výrazové vlastnosti linie, kompozice v ploše, kresba různými pomůckami- pero a tuš, dřívko a tuš, uhel. • Grafické techniky – otisk, protisk, papírotisk, frotáž • Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, hlíny, sádry, drátů – haptický dojem • Další techniky – koláž • Ilustrátoři dětské knihy 	<p>Mezipředmětové vztahy.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv,Čj ,PČ, Hv, M <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s demonstračními pomůckami • skupinová práce • samostatná práce žáků

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět VÝTVARNÁ VÝCHOVA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • prohloubí a zdokonalí si techniky malby z 1. období • zvládne malbu stěrkou, rozlévání barev a kombinaci různých technik (VV-5-1-02) • umí barevně vyjádřit své pocity a nálady (VV-5-1-03) • při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává a porovnává světlostní poměry, barevné kontrasty a proporční vztahy (VV-5-1-01) • hodnotí obsah svých děl (VV-5-1-07) 	<p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Malba - hra s barvou, emocionální malba, míchání barev • Ověřování komunikačních účinků- záměry tvorby a proměny obsahu vlastních děl 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • HV - rytmus • Př – přírodní materiály, látky a jejich vlastnosti • M – geometrické tvary • ČJ – lidová slovesnost, spojení textu a ilustrace, knihy pro děti • VI – kulturní dědictví, naši předkové
<ul style="list-style-type: none"> • prohloubí a zdokonalí si techniky kresby z 1. období • dokáže kresbou vystihnout tvar, strukturu materiálu • zvládne obtížnější práce s linií • užívá a kombinuje prvky obrazného vyjádření v plošném vyjádření linie, v prostorovém vyjádření a uspořádání prvků (VV-5-1-05) • zaměřuje se vědomě na projevení vlastních životních zkušeností v návaznosti na komunikaci 	<ul style="list-style-type: none"> • Kresba – výrazové vlastnosti • Linie, kompozice v ploše • Kresba různým materiálem – pero a tuš, dřívko (špejle) a tuš, uhel • Kresba dle skutečnosti 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozeznává grafické techniky, zobrazuje svoji fantazii a životní zkušenosti (VV-5-1-04) • hledá a nalézá vhodné prostředky pro svá vyjádření na základě smyslového vnímání, které uplatňuje pro vyjádření nových prožitků (VV-5-1-05) 	<p><u>Uplatňování skutečnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Grafické techniky • Tisk z koláže, ze šablon • Otisk, vosková technika 	<p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • projekty • samostatná práce, práce v malých týmech i větších skupinách
<ul style="list-style-type: none"> • prohloubí si znalosti z 1. období, získává cit pro prostorové ztvárnění zkušeností získané pohybem a hmatem • umí výtvarně zpracovat přírodní materiály – nalepování, dotváření, otiskování apod. 	<ul style="list-style-type: none"> • Techniky plastického vyjadřování – modelování z papíru, plastelíny, drátků apod. • Koláž, frotáž 	
<ul style="list-style-type: none"> • pozná ilustrace známých českých ilustrátorů – např. J. Lady, O. Sekory, H. Zmatlíkové, J. Čapka, Z. Müllera, J. Trnky, R. Pilaře, A. Borna apod. (VV-5-1-06) 	<p><u>Ověřování komunikačních účinků</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Odlišné interpretace vizuálně obrazových vyjádření v rámci 	<ul style="list-style-type: none"> • návštěvy kulturních akcí

<ul style="list-style-type: none"> • vytváří si škálu obrazně vizuálních elementů k vyjádření osobitého přístupu k realitě (VV-5-1-07) • porovnává různé interpretace a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace (VV-5-1-06) • nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral nebo upravil (VV-5-1-07) 	<p>skupin, jejich porovnávání s vlastní interpretací</p> <ul style="list-style-type: none"> • V komunikaci se spolužáky vysvětlování vlastní tvorby podle vlastních schopností a zaměření • Ilustrátoři dětských knih 	
---	---	--

1.10. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Tělesná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 1. - 5. ročníku v hodinové dotaci 2 hodiny týdně. Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti. Výuka plavání je realizována v plavecké škole.

Vzdělávání v předmětu tělesná výchova

- napomáhá rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu
- žáci jsou vedeni ke kladnému vztahu k pohybovým aktivitám a sportu
- žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, učí se jednat podle pravidel a v duchu fair-play
- v rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti
- velký důraz je kladen na zdravotní tělesnou výchovu, koordinační a regenerační cvičení, obratnost při jízdě na kole

Formy a metody práce

- založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech)
- vzájemné učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností

Předmětem prolínají průřezová témata

- **OSV:** rozvíjení dovedností a schopností vztahujících se ke zdravému a sociálnímu životu
- **MKV:** vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráce
- **EV:** vliv prostředí na vlastní zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje účastnit se různých soutěží
- přistupuje k žákům individuálně, snaží se, aby každý mohl zažít úspěch a radost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činností: plánování, příprava, realizace i hodnocení
- učí žáky dělat uvážlivá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k tomu, aby:

- uměli komunikovat se spolužáky, pedagogy i ostatními lidmi ve škole i mimo ni
- uměli srozumitelně formulovat a vhodnou formou prezentovat a obhajovat své názory a chápat a snažit se pochopit názory ostatních
- uměli hledat a řešit nastalé problémy

Kompetence sociální a personální

- žáci se podílejí na vytváření pravidel pro práci ve skupině a učitel dbá, aby daná pravidla dodržovali
- učitel vede žáky k ochotě pomoci druhému a k tomu, aby sami o pomoc v případě potřeby požádali
- učitel vyvozuje sociální kompetence na praktických cvičeních a úkolech
- učíme žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

- učitel důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem, ve kterém jsou stanoveny práva a povinnosti žáka
- žáci se aktivně zapojují do sportovních aktivit školy

Kompetence pracovní

Učitel:

- důsledně dbá o bezpečnost a ochranu zdraví

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 1.
<p style="text-align: center;">Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p> <ul style="list-style-type: none"> • reaguje na jednoduché povely a signály, používá vhodné oblečení a obuv na sport • respektuje význam přípravy organismu před cvičením • dodržuje pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • předvede jednoduchý taneční krok s hudbou • dodržuje zásady bezpečnosti při pohybových činnostech • předvede v souladu se svými individuálními schopnostmi pády, kotoul vpřed, přeskok, chůzi po kladině bez dopomoci, šplh o tyči s přírazem s úkolem vyšplhat co nejvýš, spouštění ručkováním, vybrané cvičení s náčiním • opakuje po učiteli běžeckou abecedu (lifting, skiping, zakopávání) • předvede v souladu s individuálními předpoklady základní pohybové výkony, usiluje o jejich zlepšení • ovládá a dodržuje základní pravidla, snaží se spolupracovat s ostatními hráči, dodržuje pravidla fair play • respektuje ochranu životního prostředí • dokáže překonat přírodní překážky • dodržuje bezpečnost při bruslení, obuje se s dopomocí, předvede chůzi a skluz 	<p style="text-align: center;">Učivo – obsah</p> <p><u>Činnosti ovlivňující zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví: režim, délka a intenzita pohybu • Příprava organismu před zátěží, uklidnění, napínací a protahovací cvičení • Zdravotně zaměřené činnosti: správné držení těla, relaxační cvičení • Rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, koordinace pohybu • Hygiena při Tv • Bezpečnost při Tv <p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Základy gymnastiky: kotoul vpřed, kotoul vzad, kruhy, žebřiny, kladina • Rytmická a kondiční cvičení • Přetahy a přetlaky • Základy atletiky: běh, hod, skok • Základy sportovních her • Turistika a pobyt v přírodě <p><u>Činnosti ovlivňující pohybové učení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Komunikace v Tv: základní názvosloví, smluvené signály • Zásady jednání a chování: fair-play, pravidla her 	<p style="text-align: center;">Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv ,Pč, Hv, M <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – utváření pozitivního postoje k sobě samému, cviční smyslového vnímání, pozornosti, soustředění, kreativita • MKV – respektování zvláštností a individuálností jedince

vzdělávací oblast TĚLESNÁ VÝCHOVA	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 2.
<p style="text-align: center;">Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p>	<p style="text-align: center;">Učivo – obsah</p>	<p style="text-align: center;">Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hlavní zásady hygieny a pokyny pro bezpečnost při pohybových činnostech (TV-3-1-04) • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím (TV-3-1-01) • využívá nabízené příležitosti ke sportování (TV -3-1-01) • správně se připraví před pohybovou činností, uklidní se po zátěži a provádí protahovací cvičení • provádí různá průpravná, kompenzační, relaxační a jiná zdravotně zaměřená cvičení • rozvíjí svou rychlost, vytrvalost, sílu, pohyblivost a koordinaci pohybů • reflektuje situaci a adekvátně poskytuje pomoc • reaguje na jednoduché povely a signály, používá vhodné oblečení a obuv na sport • respektuje význam přípravy organismu před cvičením 	<p><u>Činnosti ovlivňující zdraví</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech • Zdravotně zaměřená cvičení • Bezpečná příprava a ukládání náradí, náčiní, pomůcek • První pomoc • Základní pravidla spolupráce, poskytnutí pomoci 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv ,Pč, Hv, M • Vv – sport • Hv – rytmus, cvičení s hudbou • Čj – rozpočítadla • Prv – pobyt v přírodě,hygiena a zdraví <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce jednotlivců • spolupráce ve dvojicích, menších či větších týmech • vzájemné učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivě i ve skupině (TV-3-1-02) • snaží se o správné provádění cviků pod vedením učitele • usiluje o zlepšení svých výkonů • spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích (TV-3-1-03) 	<p><u>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohybové hry • Základy gymnastiky • Rytmická cvičení • Základy atletiky • Základy míčových her • Turistika a pobyt v přírodě • Bruslení a hry na sněhu 	

<ul style="list-style-type: none"> • reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci (TV-3-1-05) • dodržuje základní pravidla bezpečného chování při Tv • dodržuje pravidla fair play 	<p><u>Činnosti podporující učení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní názvosloví, povely, signály • Základní organizace prostoru a činností • Pravidla her a soutěží • Měření výkonů, testy 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých • zvládá prosociální chování, dělí se s ostatními, vyjádří soucit a zájem o spolužáky 	<ul style="list-style-type: none"> • Pozitivní hodnocení druhých – v běžných podmínkách projevování pozornosti a laskavosti, vyjádření uznání, účinnost pochvaly, správná reakce na pochvalu • Schopnost spolupráce, radost ze společné činnosti a výsledku, ochota dělit se, povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství, hledání možnosti, jak vycházet s jinými lidmi, zpracování neúspěchu, sebeovládání 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	3.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, zaujímá správné základní cvičební polohy (TV-3-1-01) • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • uplatňuje zásady pohybové hygieny • zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného nářadí a náčiní (TV-5-1-07) • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích • umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblink • rozliší míč na basketbal a volejbal • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem • nacvičuje střelbu na koš • nacvičuje přehazovanou a vybíjenou • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a 	<ul style="list-style-type: none"> • Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – jednoduché tanečky, základy estetického pohybu • Tělocvičné pojmy - komunikace v TV • Bezpečnost při sportování • Základy sportovních her-míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování • Základy atletiky- rychlý a vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu • Základy gymnastiky -cvičení na nářadí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti žáka, průpravná cvičení a úpoly • Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play • Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, jeden plavecký způsob, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv, Čj, Pč, Hv, M

<p>dodržovat ji</p> <ul style="list-style-type: none"> • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe i družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje(TV-5-1-06) • zná techniku hodu kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu, zná taktiku při běhu na delší vzdálenost, při běhu terénem s překážkami • uběhne 60 m • umí skákat do dálky, nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů • umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě • naučí se správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti • respektuje zdravotní handicap • zná význam sportování pro zdraví • zvládne základní kroky některých lidových tanců • seznámí se s dětským aerobikem • seznámí se s kondičním cvičením s hudbou • chápe vliv prostředí na vlastní zdraví • rozvíjí dovednosti a schopnosti vztahující se ke zdravému životu • adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti (TV- 5-1-11) 		
--	--	--

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 4.
<p style="text-align: center;">Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní přípravu organismu před pohybovou aktivitou • zná protahovací a napínací cviky, cviky pro zahřátí a uvolnění • podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením (TV-5-1-02) • seznámí se s dětským aerobikem a kondičním cvičením s hudbou • dbá na správné držení těla při různých činnostech i provádění cviků, projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti • dbá na správné dýchání • zná kompenzační a relaxační cviky • zná a užívá základní tělocvičné pojmy – názvy pohybových činností, tělocvičného náradí a náčiní • zná pojmy z pravidel sportů a soutěží • rozumí povelům pořadových cvičení a správně na ně reaguje • dodržuje pravidla bezpečnosti při sportování v tělocvičně, na hřišti, v přírodě, ve vodě • uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí, adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka (TV-5-1-04) • zná a reaguje na smluvené povely, gesta, signály pro organizaci činnosti • používá vhodné sportovní oblečení a sportovní obuv • jedná v duchu fair-play • spolupracuje při jednoduchých týmových a pohybových činnostech a soutěžích, vytváří varianty osvojených pohybových her (TV5-1-03) • zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti (TV-5-1-05) • umí přihrávky jednoruč a obouruč, driblíng • rozlišuje míč na basketbal a volejbal • učí se ovládat hru s basketbalovým míčem 	<p style="text-align: center;">Učivo – obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava ke sportovnímu výkonu – příprava organismu, zdravotně zaměřené činnosti • Cvičení během dne, rytmické a kondiční formy cvičení pro děti – tanečky, základy estetického pohybu • Tělocvičné pojmy - komunikace v TV • Bezpečnost při sportování • Základy sportovních her - míčové hry a pohybové hry, pohybová tvořivost a využití netradičního náčiní při cvičení, organizace při TV, pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností – her a soutěží, zásady jednání a chování • Základy atletiky - rychlý a vytrvalostní běh, skok do dálky, hod míčkem, rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly a pohyblivosti a koordinace pohybu • Základy gymnastiky - cvičení na náradí a s náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, průpravná cvičení a úpoly 	<p style="text-align: center;">Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv, Čj, PČ, Hv, M

<ul style="list-style-type: none"> • nacvičuje střelbu na koš, přehazovanou a vybíjenou • zná pravidla přehazované, malé kopané, florbalu a řídí se jimi • zná cviky na zdokonalení obratnosti a pohotovosti • je schopen soutěžit v družstvu • umí se dohodnout na spolupráci a jednoduché taktice družstva a dodržovat ji • je si vědom porušení pravidel a následků pro sebe družstvo • pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje • zná techniku hodů kriketovým míčkem • zná princip štafetového běhu • uběhne 300 m • zná taktiku při běhu – k metě, sprintu, vytrvalostního běhu, při běhu terénem s překážkami 	<ul style="list-style-type: none"> • Vztah ke sportu – zásady jednání a chování – fair play • Základní plavecká výuka - základní plavecké dovednosti, 2 plavecké styly, hygiena plavání a adaptace na vodní prostředí • Výchova cyklisty - dopravní hřiště 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí skákat do dálky, nacvičí správnou techniku skoku z místa • účastní se atletických závodů • umí šplhat na tyči • zvládne cvičení na žíněnce – napojované kotouly, stoj na hlavě apod. • provádí přitahování do výše čela na hrazdě • umí správnou techniku odrazu z můstku při cvičení na koze, roznožku, výskok do kleku a dřepu • provádí cvičení na švédské bedně, zdokonaluje se ve cvičení na ostatním nářadí • zvládne techniku 2 plaveckých stylů – prsa a kraul, osvojí si techniku dalšího plaveckého stylu, provádí skoky do vody • zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybrané plavecké techniky, prvky sebezáchrany a bezpečnosti (TV-5-1-12) • zvládne jízdu na kole na dopravním hřišti, zná jednoduchá pravidla silničního provozu • respektuje zdravotní handicap, zná význam sportování pro zdraví • projevuje přiměřenou radost z pohybové činnosti, samostatnost, odvahu a vůli pro zlepšení pohybové dovednosti (TV-5-1-01) • dovede získat informace o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště (TV-5-1-10) • dokáže objektivně zhodnotit svůj výkon, porovnat ho s předchozími (TV-5-1-09) 		

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět TĚLESNÁ VÝCHOVA	ročník 5.
Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní pravidla bezpečného chování při Tv,zná vhodné oblečení a obutí pro Tv • uvědomuje si vlastní jednání a jeho důsledky ve vztahu k druhým, podílí se na vytváření dobrých mezilidských vztahů v kolektivu • zná základní pravidla první pomoci • jedná v duchu fair-play,dodržuje pravidla her a soutěží • uvědomuje si sebe sama, respektuje názory ostatních na své jednání 	<ul style="list-style-type: none"> • Význam pohybu pro zdraví • Základní pravidla chování a jednání v prostředí sportoviště • První pomoc 	<ul style="list-style-type: none"> • Př- zdravý člověk,první pomoc • OSV
<ul style="list-style-type: none"> • uvědomuje si vztahy vlastního těla a prostoru • správně drží tělo • před zátěží se řádně protáhne a rozcvičí, po zátěži se umí zklidnit a vydýchat • žák si zorganizuje cvičební prostor tak, aby ho měl dostatek a aby pro něho byl bezpečný • zná základní názvosloví pro činnosti, které ovládá, podle pokynů zaujme cvičební polohy • zorganizuje nenáročné pohybové činnosti a soutěže na úrovni třídy (TV-5-1-08) 	<ul style="list-style-type: none"> • Organizace prostoru a činností • Příprava na zátěž – rozcvička a protažení, vydýchání a uvolnění po zátěži • Základní tělocvičné názvosloví osvojovaných činností 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV
<ul style="list-style-type: none"> • zařazuje do pohybového režimu korektivní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením (TV-3-1-02) • zařazuje do pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením (TV-5-1-01) • upozorní samostatně na činnosti, které jsou v rozporu s jeho oslabením (TV-5-1-03) • zvládá techniku speciálních cvičení, koriguje techniku cvičení podle obrazu v zrcadle, podle pokynů učitele (TV-5-1-02) • překoná překážky, dodržuje pravidla fair-play • sestaví jednoduchou dráhu s využitím tělocvičného náradí a náčiní 	<ul style="list-style-type: none"> • Korektivní cvičení • Kondiční cvičení – překážkové dráhy s využitím náradí – švédská bedna, lavičky, žebřiny... 	<ul style="list-style-type: none"> • Př-pobyt a pohybové aktivity v přírodě
<ul style="list-style-type: none"> • má přehled o důležitých sportovních akcích a pohybových aktivitách školy 	<ul style="list-style-type: none"> • Sportovní akce školy 	<ul style="list-style-type: none"> • VI – okolí školy

<ul style="list-style-type: none"> • zvládá rychlý i vytrvalostní běh a skok do dálky 	<ul style="list-style-type: none"> • Atletické dovednosti – skok do dálky s rozběhem, běh individuálním tempem po dobu 3-4 min, nízký start + rychlý běh na 60 m 	
<ul style="list-style-type: none"> • je schopen účinné spolupráce ve skupině • vhodně využije svou sílu při přetahování a přetlačování s ostatními členy skupiny 	<ul style="list-style-type: none"> • Drobné pohybové hry • Úpoly - přetlaky a přetahy 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá přeskoky přes švihadlo obounož, jednonož i se střídáním noh vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy • ovládá techniku šplhu s přírazem • zvládá odraz a doskok na trampolíně 	<ul style="list-style-type: none"> • Základy gymnastiky – švihadlo, šplh s přírazem, šplh na laně, cvičení na trampolíně 	
<ul style="list-style-type: none"> • správně technicky zvládá kotoul vpřed i vzad, vytváří krátké sestavy • ovládá techniku přeskoku skrčkou přes kozu • zvládá jednoduchá cvičení na kruzích-houpání, kotoul 	<ul style="list-style-type: none"> • Gymnastika – kotouly, stoj na ruku, přeskok přes kozu – skrčka, cvičení na kruzích 	
<ul style="list-style-type: none"> • hází míčem jednoruč i obouruč, chytí míč do koše i do prstů, ovládá různé typy přihrávek (vrchním obloukem, trčením obouruč, obouruč nad hlavou), přihráje spoluhráči do pohybu na krátkou vzdálenost, dribluje s míčem na místě i v pohybu, ovládá techniku hodů na koš • zná základní pravidla pro přehazovanou a vybíjenou, fotbal aj., dodržuje je při hře, upozorní na porušování pravidel • při hře se aktivně zapojuje do jejího průběhu, spolupracuje se spoluhráči 	<ul style="list-style-type: none"> • Manipulace s míčem • Herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře • Přípravné hry, míčové hry podle zjednodušených i skutečných pravidel 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základy kroku polky a valčíku, pohybem těla reaguje na tempo hudby, plynule zareaguje na změnu tempa hudby 	<ul style="list-style-type: none"> • Cvičení na hudbu 	<ul style="list-style-type: none"> • Hv
<ul style="list-style-type: none"> • umí se chovat v dopravních prostředcích • zná pravidla pro ochranu přírody, dodržuje pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě, chová se ohleduplně ke spolužákům i jiným účastníkům pohybu 	<ul style="list-style-type: none"> • Sáňkování, bobování, bruslení • Turistika, cvičení v přírodě 	<ul style="list-style-type: none"> • Př- pobyt a pohybové aktivity v přírodě

1.11. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Pracovní činnosti je vyučován jako samostatný předmět v 1. – 5. ročníku. Oblast postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků. Koncepte vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech. Vzdělávací oblast se cíleně zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje celé základní vzdělávání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a ve společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí a je jejich určitou protiváhou. Je založena na tvůrčí myšlenkové spoluúčasti žáků. Vzdělávací obsah je na 1. stupni rozdělen na čtyři tematické okruhy: **Práce s drobným materiálem, Konstrukční činnosti, Pěstitelské práce, Příprava pokrmů.**

Pracovní činnosti zahrnují průřezová témata

- **OSV:** utváření praktických životních dovedností, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, cvičení kreativity, zdokonalování dovedností týkajících se spolupráce a komunikace v týmu a pracovních skupinách
- **EV:** konkrétní pracovní aktivity pro zlepšení životního prostředí, poznávání různých profesí ve vztahu k životnímu prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- klade důraz na propojení získaných informací s praktickým životem
- vede žáky k sebehodnocení
- umožňuje žákům zúčastnit se na různých soutěžích
- k žákům přistupuje individuálně
- motivuje žáky k učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k řešení praktických problémů
- používá netradiční úlohy, pracovní aktivity
- vede žáky k aktivnímu podílu na všech fázích činnosti: plánování, příprava, realizace, hodnocení
- vede žáky ke schopnosti pracovat samostatně i v týmu

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke komunikaci se spolužáky
- učí žáky srozumitelně formulovat své názory, respektovat názory druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- rozvíjí schopnost práce ve skupině, ochotu ke střídání rolí
- vede žáky k tomu, aby se podíleli na vytváření pravidel pro práci ve skupině a daná pravidla dodržovali
- učí žáky respektovat práci druhých, přijmout názor, který je v dané chvíli nejlepší
- vede žáky k tomu, aby poskytli pomoc druhému a sami o ni v případě potřeby požádali
- učí žáky základům kooperace a týmové práce

Kompetence občanské

Učitel:

- důsledně vede žáky k respektování pravidel daných školním řádem

- učí žáky tolerovat názory druhých lidí
- učí žáky chápat základní ekologické souvislosti a chránit životní prostředí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci, kvalitně odvedenou práci vždy kladně hodnotí
- důsledně dbá na dodržování vymezených pravidel a pracovního postupu
- důsledně dbá na bezpečnost a ochranu zdraví při práci
- vede žáky k objektivnímu sebehodnocení
- výuku doplňuje o praktické exkurze a vycházky

vzdělávací oblast ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	vyučovací předmět PRACOVNÍ ČINNOSTI	ročník 1.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů, provádí jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-3-1-01) • vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů • pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) • umí pracovat s jednoduchým nářadím • všímá si estetické kvality prostředí • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) • dodržuje zásady bezpečnosti práce • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování (ČSP-3-3-01) • pečuje o nenáročnou rostlinu (ČSP-3-3-02) 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálu- papír, karton, textil, modelovací hmota • pracovní pomůcky a nástroje – funkce a použití • lidové zvyky, tradice, řemesla • práce s modelovací hmotou: hnětení, válení, přidávání, ubírání, ohýbání <p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • stavebnice: sestavování modelů podle návodu i podle představy • vytváření vlastních kompozic • demontáž <p><u>Pěstitelské práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • půda, výživa rostlin, pěstování rostlin ze semen • pokojové rostliny 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv, Vv – spojuje prožitek činnosti s novými i odpozorovanými poznatky • Bezpečné chování při činnosti, společná tvorba kolektivu • Čj - pracovní návod • M – všeobecná kvantifikace materiálu • EV: sebeobsluha, návyky <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka, • názorné pomůcky, vzory • návody (slovo, obraz, text) • skupinová práce, spolupráce • učí se samostatně práci • vedení k zodpovědnosti za výsledek práce • pozná, „zda se povedlo“

<ul style="list-style-type: none">• připraví tabuli pro jednoduché stolování (ČSP-3-4-01)• chová se vhodně při stolování (ČSP-3-4-02)	<u>Příprava pokrmů</u> <ul style="list-style-type: none">• základní vybavení kuchyně• nákup a skladování potravin• jednoduchá úprava stolu	
--	---	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	2.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vytváří jednoduchými postupy, různé předměty z tradičních i netradičních materiálů provádí jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-3-1-01) • vytváří jednoduché prostorové tvary z tradičních i netradičních materiálů • získává zručnost při práci s materiálem, třídí přírodní materiál, navléká ho a aranžuje • navlékne nit na jehlu, ovládá zadní steh • stříhá a nalepuje textil • přišije knoflík 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem, barevným papírem • Stříhání, vystřihování, lepení, skládání • Poznávání různých druhů papíru • Modelování • Práce s drobným materiálem – přírodniny – dřevo, kámen, hlína, rostliny • Práce s textilem – navlékání jehly, uzlík, přišití knoflíku, zadní steh • Stříhání textilu • Rozvíjení smyslové citlivosti, výrazové vlastnosti linie, tvaru, jejich kombinace v ploše, uspořádání objektu do celků, vnímání velikosti 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prv, Vv – spojuje prožitek činnosti s novými i odpozorovanými poznatky, bezpečné chování při činnosti, využití technik z výtvarné výchovy • Čj- algoritmus práce, rozumí návodu • M – všeobecná kvantifikace materiálu, geometrické tvary, použití pravítka • Ev: sebeobsluha, návyky <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka - názorné pomůcky, vzory, návody (slovo, obraz, text) • skupinová práce • samostatná práce žáků • vedení k zodpovědnosti
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) • umí pracovat s jednoduchým nářadím • všímá si estetické kvality prostředí • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) 	<p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý výrobek ze stavebnice 	

<ul style="list-style-type: none"> • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování (ČSP-3-3-01) • pečuje o nenáročné rostliny (ČSP-3-3-02) 	<p><u>Pěstitelské práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Péče o rostlinu (zvíře) • Přesazování květin • Péče o okolí školy • Péče o okolí (domácnost, třída) – údržba, úklid 	<p>za výsledek práce</p>
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy správného stolování a společenského chování • připraví tabuli pro jednoduché stolování (ČSP-3-4-01) • chová se vhodně při stolování (ČSP-3-4-02) • připraví jednoduché jídlo ze studené kuchyně 	<p><u>Příprava pokrmů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Chování u stolu, vytvoření základních komunikačních pravidel kolektivu (verbální a neverbální) • Skládání ubrousku • Sebeobsluha – uspokojení vlastních potřeb (jídlo, pití) 	
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si základy pozitivního hodnocení a přijetí druhých • osvojí si základní vědomosti a dovednosti pro vytvoření sebeúcty a úcty k druhým • vyjadřuje city v jednoduchých situacích • využívá prvky tvořivosti při společném plnění úkolu • udržuje pořádek na pracovišti • vžití normy: příprava, vlastní práce, úklid 	<ul style="list-style-type: none"> • Sebepoznání, sebehodnocení, sebepřijetí, sebe prezentace, zpracování neúspěchu • Pozitivní hodnocení sebe a druhých, správná reakce na pochvalu, účinnost pochvaly, ochota dělit se, vyjádření přátelství • Vytváření prožitků radosti pro druhé, společné plnění úkolů, zbavování se strachu z neznámého řešení úkolu a tvořivého experimentování (přichystá jídlo, vyrobí dáreček, pomůže s běžnými pracovními činnostmi) • Schopnost spolupráce, radost ze společné činnosti a výsledku, základní pravidla spolupráce 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	3.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje hygienu a zásady bezpečnosti práce • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost co nejefektivněji • provádí přiměřené praktické činnosti s drobným materiálem • vytváří jednoduchými postupy, různé předměty z tradičních i netradičních materiálů provádí jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-3-1-01) • zapojuje se do práce ve dvojici či ve skupině • pracuje podle slovního návodu a předlohy (ČSP-3-1-02) • umí pracovat s jednoduchým nářadím • všímá si estetické kvality prostředí • zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi (ČSP-3-2-01) • provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování (ČSP-3-3-01) • pečuje o nenáročné rostliny (ČSP-3-3-02) • připraví tabuli pro jednoduché stolování (ČSP-3-4-01) • chová se vhodně při stolování (ČSP-3-4-02) 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem a kartonem • Přesné měření, stříhání, lepení, překládání • Práce s přírodninami • Práce s textilem • Přišívání knoflíků, navlékání jehly, uzlík <p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce montážní a demontážní • Práce se stavebnicemi <p><u>Pěstitelské práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ošetření pokojových rostlin • Péče o nenáročné rostliny • Péče o okolí školy <p><u>Příprava pokrmů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Úprava stolu – skládání ubrousků, jmenovky, jednoduchá květinová výzdoba • Chování při stolování 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj-slovní návod, blahopřání, dopis • M – přesné měření, skládání • Prv – rostliny okolo nás, jarní příroda • Vv – výběr přírodnin, krása barev, linií, tvarů <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skupinová práce • kolektivní práce • vycházka, exkurze

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	4.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při práci, udržuje pořádek na pracovním místě, poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-1-04) • vytváří prostorové konstrukce • využívá při tvořivé činnosti s různými materiály prvky lidových tradic (ČSP-5-1-02) • zvládne ozdobný a přední steh • provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž (ČSP-5-2-01) • pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu (ČSP-5-2-02) • ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny, zná základy péče o pokojové květiny (ČSP-5-3-02) • provádí jednoduché pěstitelské práce, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování (ČSP-5-3-01) • umí zvolit správné pracovní nástroje • orientuje se v základním vybavení kuchyně (ČSP-5-4-01) • seznámí se s přípravou jednoduchých pokrmů studené kuchyně, připraví samostatně jednoduchý pokrm (ČSP-5-4-02) • zná a dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování (ČSP-5-4-03) • dokáže poskytnout první pomoc při menším úrazu 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u> – vlastnosti materiálu, jeho zpracování a využití</p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s papírem a kartonem • Práce s přírodninami – kameny, dřevo • Práce s textilem <p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s modelovací hmotou, drátem, dřevem, plastem • <p><u>Pěstitelské práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin, vypěstování rostlin ze semen, odnoží <p><u>Příprava pokrmů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • výběr a nákup potravin, úprava stolu, každodenní stolování, slavnostní úprava stolu 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj– samostatná práce podle návodu, lidové tradice, vánoční blahopřání • M – geometrické prostorové tvary, průměr, poloměr • Vv – tvary listů, detail • Přv – stromy v lese, herbář <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatná práce • kolektivní práce • vycházka se sběrem zajímavých přírodnin

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	5.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • prokazuje základní dovednosti a návyky při práci s nástroji • vede pěstitelské pokusy a pozorování • volí podle druhu pěstitelské činnosti správné pomůcky, nástroje a nářadí (ČSP-5-3-03) • zná základy péče o pokojové i jiné rostliny, množí rostliny odnožemi, řízkováním • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-5-3-04) 	<p><u>Pěstitelské práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin • Úprava okolí školy • Pěstování rostlin rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj – samostatná práce podle návodu • Př - atlasy rostlin, vyhledání podmínek pro pěstování • Vv – výtvarné dopracování výrobků, využití lidových tradic, výroba desek na výkresy, nástěnky na výzdobu školy • Př – sestavení jídelníčku podle zásad zdravé výživy • Př– ochrana přírody
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v základním vybavení kuchyně • připraví jednoduchý pokrm ze studené i teplé kuchyně • zná a používá pravidla správného stolování a společenského chování • udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni (ČSP-5-4-04) 	<p><u>Příprava pokrmů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava pokrmů, nákup potravin, úprava stolu, společenské chování 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná základní vlastnosti běžně užívaných materiálů a využívá tyto poznatky při práci s nimi • využívá různé techniky při práci s drobným materiálem, volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu (ČSP-5-1-03) • seznámí se se základy aranžování a využití samorostů • zvládne různé druhy stehu – přední, zadní, ozdobný • vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu (ČSP-5-1-01) 	<p><u>Práce s drobným materiálem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Práce s kartonem • Práce s textiliemi • Vyšívání • Práce s přírodninami, úprava samorostů, aranžování suchých i živých květín • Práce s drobným materiálem, jeho vlastností, využití • Lidové zvyky, tradice, řemesla • Batika, linoryt • Práce s netradičními materiály – dřevo, plech, folie, plast 	

<ul style="list-style-type: none"> • montuje a demontuje stavebnici • umí pracovat podle slovního návodu, předlohy, nebo jednoduchého schématu • vytváří prostorové konstrukce • dovede sestavit složitější stavebnicové prvky • dodržuje základy hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc i při úrazu (ČSP-5-2-03) 	<p><u>Konstrukční činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Použití návodu, plánu, předlohy 	
<ul style="list-style-type: none"> • získává tvořivý přístup k vlastní práci a její kvalitě, umí ohodnotit svoji práci • je schopen účinné spolupráce ve dvojici, ve skupině • dodržuje zásady bezpečnosti při práci • udržuje v pořádku pracovní plochu • dokáže poskytnout první pomoc při úrazu 	<ul style="list-style-type: none"> • Pracovní pomůcky a nástroje, organizace práce 	

2. Učební osnovy - 2. stupeň

2.1. ČESKÝ JAZYK A LITERATURA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Obsah vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura tvoří tři složky: jazyková výchova, komunikační a slohová výchova a literární výchova.

Předmět Český jazyk a literatura je vyučován jako samostatný předmět ve všech ročnících druhého stupně 4 hodiny týdně. V 6. a 8. ročníku může být jeho součástí předmět **Praktická čeština**, vyučovaný 1 hodinu týdně, v 9. ročníku tvoří jeho součást **Seminář z českého jazyka a literatury**, taktéž s hodinovou dotací.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách, dále v počítačové učebně, multimediální učebně a knihovně.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na

- praktické osvojení spisovné podoby českého jazyka ve formě ústní i písemné
- schopnost žáka používat jazykové prostředky v závislosti na dané jazykové situaci
- schopnost žáka využívat různé zdroje informací (slovníky, encyklopedie, bibliografie, internet) pro rozšiřování znalostí potřebných pro jeho další studium a život
- seznámení žáka se základními díly naší i světové literatury
- vnímání literatury jako zdroje poznání a prožitků
- orientaci ve vývoji literatury v souvislosti s politickými a společenskými změnami
- celoživotní čtenářství
- usnadnění přechodu z 1. stupně na 2. stupeň ZŠ (Praktická čeština)
- prohloubení a rozšíření znalostí a přípravu na přijímací zkoušky na střední školu (Seminář z českého jazyka a literatury)

Mezipředmětové vztahy

Předmět Český jazyk a literatura úzce souvisí s předměty oblasti Jazyk a jazyková komunikace, tzn. Anglickým jazykem a Dalším cizím jazykem, ale i s předměty jiných vzdělávacích oblastí, např.:

Dějepis: první písemné památky, kroniky, báje a pověsti panovnický plurál, historismy

Zeměpis: zeměpisná jména

Občanská výchova: zahraniční spisovatelé (život lidí v jiných zemích)

Výtvarná výchova: umělecké směry a slohy

Hudební výchova: operní libreto, melodram, lidová píseň

Český jazyk a literatura zahrnují průřezová témata

- **OSV:** mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení, poznávání lidí dle příběhů, dovednost zapamatovat si, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, řešení problémů
- **VDO:** demokratické zásady v dílech spisovatelů, formování volních a charakterových rysů (sebekontrola, rozvíjení vynalézavosti, nápaditosti, tvořivosti)
- **EGS:** poznávání života v jiných zemích (deníky, cestopisy)
- **EV:** lidová slovesnost a příroda, člověk a příroda, příroda a dobrodružství
- **MV:** výběr literatury, mediální sdělení a jeho hodnocení, reklama, zpravodajství, média v každodenním životě, spolupráce se školním časopisem
- **MKV:** Češi a národní obrození

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinová výuka
- problémové vyučování
- didaktické hry a soutěže
- řízená diskuze
- projektové vyučování

- literární beseda

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- probouzí v žácích zájem o další studium a celoživotní učení
- vede žáky k vyhledávání a třídění informací a jejich efektivnímu využívání
- vede žáky k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- při hodině sleduje pokrok žáků
- vede žáky k využívání výpočetní techniky
- vede žáky ke kritickému hodnocení výsledků jejich učení a diskusi o nich

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- motivuje žáky k vyhledávání informací vhodných k řešení problému
- vede žáky k řešení problému, volbě správného postupu a k praktickému ověření správnosti řešení
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- rozvíjí schopnost žáků formulovat a kultivovaně vyjadřovat myšlenky a názory, zapojit se do diskuse a obhájit názor
- posiluje u žáků potřebu naslouchat promluvám jiných lidí, rozumět jim a vhodně na ně reagovat
- vede žáky k využívání informačních a komunikačních prostředků a technologií
- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- klade důraz na účinnou spolupráci ve skupině při řešení daného úkolu
- vede žáky k sebehodnocení
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k ochraně kulturních tradic
- vede žáky k respektování přesvědčení jiných lidí
- zadává úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- směřuje žáky k tomu, aby využívali získané znalosti v zájmu vlastního rozvoje a přípravy na budoucnost
- vede žáky k dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami (ČJL-9-2-03) • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití • ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obecné poučení o jazyce (jazykové příručky) • Rozvrstvení národního jazyka (spisovné a nespisovné útvary a prostředky) • Pravopis – lexikální a morfologický • Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Skladba – stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy 	<ul style="list-style-type: none"> • Hv – lidová píseň • Z – zeměpisná jména • OSV – schopnost zapamatovat si <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) • Připravený i nepřipravený projev, referát, diskuse • Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: výpisek, žádost, soukromý a úřední dopis, e-mail, objednávka, pozvánka, vypravování) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – mluvní cvičení • MDV – mediální sdělení

text přednese referát		
<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry • uceleně reprodukuje přečtený text 	<p><u>Literární výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace • Základy literární teorie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické 	<ul style="list-style-type: none"> • Ov, Z – poznávání života v jiných zemích • EV – lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	PRAKTICKÁ ČEŠTINA	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí a upevňuje komunikační schopnosti, vede správně dialog • reprodukuje obsah přiměřeně těžkého sdělení • rozlišuje podstatné a okrajové informace ve sdělení • porovnává významy slov • rozlišuje ohebné slovní druhy • upevní lexikální pravopis a základy syntaktického pravopisu 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování a procvičování učiva 1. stupně 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémech • ovládá pravopisné jevy lexikální a morfologické • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam slova, antonyma, synonyma, frazémy • Pravopis – lexikální a morfologický • Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Rozvíjející větné členy, souvětí, přímá řeč 	<ul style="list-style-type: none"> • Z – vlastní jména <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka
<ul style="list-style-type: none"> • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • využívá základy studijního čtení – vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky textu, vytvoří otázky a stručné poznámky, výpisky nebo výtah z přečteného textu; samostatně připraví a s oporou o text přednese referát (ČJL-9-1-08) • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací) • Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse • Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: strukturovaný životopis, popis, subjektivně zabarvený popis) • Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – mluvní cvičení • MDV – mediální sdělení

<ul style="list-style-type: none"> • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení, sdělí názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci • uceleně reprodukuje přečtený text • vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích (ČJL-9-3-09) 	<p><u>Literární výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace • Základy literární teorie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické 	<ul style="list-style-type: none"> • Ov, Z – poznávání života v jiných zemích • Hv – libreto • D – kroniky, báje
---	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova (ČJL-9-2-01) • rozlišuje a příklady v textu dokládá nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby a zásady tvoření českých slov, rozpoznává přenesená pojmenování, zvláště ve frazémeh (ČJL-9-2-02) • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady spisovné výslovnosti • Slovní zásoba a její jednotky, slohové rozvrstvení slovní zásoby, význam slova, homonyma, synonyma, obohacování slovní zásoby, způsoby tvoření slov • Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický • Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Stavba věty, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá řeč, stavba textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Aj – slovní zásoba <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka
<ul style="list-style-type: none"> • dorozumívá se kultivovaně, výstižně jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci (ČJL-9-1-04) • odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru (ČJL-9-1-05) • uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady dorozumívání (komunikační normy, základní mluvené žánry podle komunikační situace) • Připravený i nepřipravený projev na základě poznámek nebo bez poznámek, referát, diskuse 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – mluvní cvičení

<ul style="list-style-type: none"> • využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů • zapojuje se do diskuse a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu • v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků 	<ul style="list-style-type: none"> • Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: charakteristika, subjektivně zabarvený popis, výklad) • Zásady kultivovaného projevu (technika mluveného projevu, prostředky nonverbální a paralingvální) 	<ul style="list-style-type: none"> • MDV – mediální sdělení
<ul style="list-style-type: none"> • uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře • formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí názory na umělecké dílo • rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci • uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla 	<p><u>Literární výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé • Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace • Základy literární teorie – struktura literárního díla, jazyk literárního díla, literatura umělecká a věcná • Literární druhy a žánry – poezie, próza, drama, žánry lyrické, epické, dramatické 	<ul style="list-style-type: none"> • D – první písemné památky • Ov, Z – život v jiných zemích • Vv – umělecké slohy • MKV – národní obrození

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	PRAKTICKÁ ČEŠTINA	8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí a upevňuje komunikační schopnosti, vede správně dialog • reprodukuje obsah přiměřeně těžkého sdělení • rozlišuje podstatné a okrajové informace ve sdělení • zná významy slov • rozlišuje ohebné i neohebné slovní druhy • upevní lexikální pravopis a syntaktický pravopis 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opakování a procvičování učiva, rozboru textu 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti poznávání, komunikace <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ČESKÝ JAZYK A LITERATURA	9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace (ČJL-9-2-05) • rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití (ČJL-9-2-08) • v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovtvorný, morfologický i syntaktický ve větě jednoduché i souvětí (ČJL-9-2-07) • správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci (ČJL-9-2-04) • rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a v souvětí (ČJL-9-2-06) 	<p><u>Jazyková výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady spisovné výslovnosti, modulace řeči, intonace, členění řeči • Skupiny jazyků (slovanské – slovenština a jiné, jazyky menšinové) • Jazyk a komunikace (jazyková norma a kodifikace, původ a základy vývoje češtiny, jazykové příručky) • Pravopis – lexikální, morfologický, syntaktický • Tvarosloví – slovní druhy, mluvnické významy a tvary slov • Výpověď a věta, stavba věty, pořádek slov ve větě, rozvíjející větné členy, souvětí, přímá a nepřímá řeč, stavba textu 	<ul style="list-style-type: none"> • Aj – indoevropské jazyky <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka
<ul style="list-style-type: none"> • odlišuje ve čteném nebo slyšeném textu fakta od názorů a hodnocení, ověřuje fakta porovnáváním s dostupnými informačními zdroji (ČJL-9-1-01) • rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru (ČJL-9-1-02) 	<p><u>Komunikační a slohová výchova</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Čtení – praktické (pozorné, přiměřeně rychlé, znalost orientačních prvků v textu), věcné (studijní, čtení jako zdroj informací, vyhledávací), kritické 	<ul style="list-style-type: none"> • MDV – mediální sdělení, reklama, média

<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj (ČJL-9-1-03) využívá poznatků o jazyce a stylu ke gramaticky i věcně správnému písemnému projevu a k tvořivé práci s textem nebo i k vlastnímu tvořivému psaní na základě svých dispozic a osobních zájmů (ČJL-9-1-10) uspořádá informace v textu s ohledem na jeho účel, vytvoří koherentní text s dodržováním pravidel mezivětného navazování (ČJL-9-1-09) zapojuje se do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků (ČJL-9-1-06) 	<p>(analytické, hodnotící), prožitkové</p> <ul style="list-style-type: none"> Naslouchání – praktické (výchova k empatii, podnět k jednání), věcné (soustředěné, aktivní), kritické (objektivní a subjektivní sdělení, komunikační záměr mluvčího, manipulativní působení projevu, zvukové prostředky souvislého projevu a prostředky mimojazykové), zážitkové Vlastní tvořivé psaní (komunikační žánry: úvaha, esej) 	<ul style="list-style-type: none"> OSV – mluvní cvičení
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora (ČJL-9-3-02) rozlišuje literaturu hodnotnou a konzumní, svůj názor doloží argumenty (ČJL-9-3-05) porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování (ČJL-9-3-08) uvádí základní literární směry a jejich významné představitele v české a světové literatuře (ČJL-9-3-07) formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, návštěvy divadelního nebo filmového představení a sdělí názory na umělecké dílo (ČJL-9-3-03) rozlišuje základní literární druhy a žánry, porovná je i jejich funkci, 	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Základy literární teorie a historie – struktura literárního díla (námět a téma díla, literární hrdina, kompozice literárního příběhu), literatura umělecká a věcná Hlavní vývojová období národní a světové literatury, typické žánry a jejich představitelé Volná reprodukce přečteného nebo slyšeného textu, záznam a reprodukce hlavních myšlenek, interpretace literárního textu, dramatizace 	<ul style="list-style-type: none"> EGS – život lidí v jiných zemích D - historismy Vv – umělecké slohy VDO – demokratické zásady v dílech spisovatelů

<p>uvede výrazné představitele (ČJL-9-3-06)</p> <ul style="list-style-type: none">• uceleně reprodukuje přečtený text, jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla a vlastními slovy interpretuje smysl díla (ČJL-9-3-01)		
---	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	SEMINÁŘ Z ČESKÉHO JAZYKA ALITERATURY	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
<ul style="list-style-type: none"> • zapojuje se do diskuse, využívá zásad komunikace a pravidel dialogu (ČJL-9-1-07) • samostatně připraví a přednese referát • využívá poznatky o jazyce a stylu k tvořivé práci s textem i k vlastnímu tvořivému psaní • tvoří vlastní jazykové projevy podle komunikační situace • jednoduše popisuje strukturu a jazyk literárního díla • tvoří vlastní literární text podle svých schopností, využívá znalostí základu literární teorie (ČJL-9-3-04) 	<ul style="list-style-type: none"> • Procvičování a prohlubování učiva 9. ročníku • Opakování učiva 6. – 9. ročníku 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace, kreativita Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka

2.2. ANGLICKÝ JAZYK

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Anglický jazyk je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 3h týdně. Výuka na 2. stupni navazuje na výuku na 1. stupni.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Pozornost se věnuje rozvoji všech řečových dovedností. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu a aktivnímu použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Prohlubují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka.

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých anglických pramenech. Pracují v učebnách za použití audiovizuální techniky. Pracuje se s autentickými materiály různého druhu (tištěnými i audiovizuálními), do výuky se zařazuje integrované používání cizího jazyka v kombinaci s informačními technologiemi a internetem. V souvislosti s probíraným zeměpisným a dějepisným učivem se žáci seznamují s realitami anglofonních zemí. V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s anglickým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. Hodnocení je také založeno na výsledcích písemných testů.

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu Anglický jazyk

Anglický jazyk je vyučovací předmět, jehož výuku škola nabízí v rámci oboru Cizí jazyk. Jeho postupné osvojování pomáhá žáku snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility žáka jak v jeho osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje žákovi poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje žákovo vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro budoucí spolupráci škol na mezinárodních projektech. Výuka anglického jazyka směřuje k praktickému používání cizího jazyka jako komunikačního prostředku. Požadavky na vzdělávání v anglickém jazyce směřují v ŠVP k dosažení úrovně A2 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky.

Anglický jazyk zahrnuje průřezová témata

- **EGS:** anglicky mluvící země
- **MKV:** anglicky mluvící země a ČR
- **EV:** Nature
- **MV:** Music and film, inzerát, reklama

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ - připravuje je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí práci s chybou
- učí trpělivosti, povzbuzuje

Kompetence k řešení problémů

podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit

- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt prezentace apod.)
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci jejich osoby a školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jde příkladem, sám otevřeně komunikuje na „kulturní úrovni“, své názory opírá o logické argumenty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- učí žáky kriticky hodnotit práci (význam) týmu, svoji práci (význam) v týmu i práci (význam) ostatních členů týmu
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- ve výuce podporuje koedukovanou výchovu dětí

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (v převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, vnitřní normy školy, plní příkladně své povinnosti
- respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného cíle (dalšího studia a budoucího povolání)
- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	ANGLICKÝ JAZYK	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák rozumí obsahu jednoduchých sdělení (CJ-9-1-01) • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na jednoduché otázky (CJ-9-3-01) • vyhledává v textu požadované informace a dokáže s nimi pracovat (CJ-9-3-02) • aktivně používá překladové slovníky (CJ-9-3-02) • poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích (CJ-9-1-01) • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká známých témat (CJ-9-1-02) <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • představí sebe i spolužáka (CJ-9-2-01) • vyjádří skutečnost, že někdo něco vlastní, dělá, umí, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života (CJ-9-2-03) • popíše bydliště (CJ-9-2-02) • vyjádří, že někdo něco umí • mluví o opakujících se činnostech, o zálibách (CJ-9-2-02) • umí něco někomu přikázat, zakázat • jednoduše vyjádří, co dělal v minulosti (CJ-9-2-03) <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p>	<ul style="list-style-type: none"> • představování sebe i druhých • slovesa <i>to be, to have</i> • rozkazovací způsob • způsobové sloveso <i>can</i> • britská škola, česká škola • nakupování • přítomný čas prostý a průběhový • ukazovací zájmena <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba z okruhů: • číslovky, barvy, čas, škola, zvyky, ovoce a zelenina, jídlo, oblečení, počasí, domácí mazlíčci, exotická zvířata, dům a byt 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně • práce v počítačové učebně • práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině • práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy • doplňovačky, křížovky • poslech, videoprogramy, počítačové programy • čtení a reprodukce jednoduchých textů • doplňování do textu • jazykové a gramatické hry • projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV– videoprogramy, poslech, výukové programy na PC • MKV – vztahy mezi lidmi • EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z, D, PŘ, Inf, Tv, Čj,

<ul style="list-style-type: none"> • zapojí se do jednoduché komunikace za pomoci probrané slovní zásoby a gramatických struktur (CJ-9-2-02) • vyplní o sobě jednoduchý formulář (CJ-9-4-01) • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a dalších tématech s osvojené slovní zásoby (CJ-9-4-02) • napíše krátký dopis kamarádovi (CJ-9-4-03) 		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků, situací • gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů • komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů • čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou • čtení s porozuměním- porozumění hodnotíme prostřednictvím zjišťovacích otázek • rozběr a hodnocení projektů • pozorování žáka při vyučování • rozběr samostatných prací žáka- hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem • hodnotíme slovně i známku
---	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	ANGLICKÝ JAZYK	7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák se dokáže orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů (CJ-9-1-02) • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení (CJ-9-3-02) • rozumí obsahu jednoduchých textů • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na jednoduché otázky (CJ-9-3-01, CJ-9-3-02) • umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky (CJ-9-3-02) • poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích (CJ-9-1-01) • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká známých témat (CJ-9-1-02) • používá slovník <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivě se zúčastní rozhovoru, vypráví jednoduchý příběh, popíše událost, osoby, místa a věci ze svého života a okolí. (CJ-9-2-03) • vhodně reaguje v nejběžnějších řečových situacích, mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších známých tématech (CJ-9-2-02) • umí jednoduše vyjádřit svůj názor (CJ-9-2-01) <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • je schopen se jednoduchým způsobem domluvit v nejběžnějších každodenních situacích (CJ-9-2-01) • vyplní o sobě jednoduchý formulář 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic • žádání a poskytování osobních informací • způsobová slovesa • stupňování přídavných jmen • popis osob, předmětů • svátky a oslavy • vyjádření množství • počitatelnost a nepočitatelnost podstatných jmen • reálie Velké Británie • předpřítomný a budoucí čas • slovní zásoba z okruhů: číslovky, barvy, čas, škola, kalendář, jídlo a pití, oblékání, evropské státy, rodina, sport, životní prostředí 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně • práce v počítačové učebně • práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině • práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy • doplňovačky, křížovky • poslech, videoprogramy, počítačové programy • čtení a reprodukce jednoduchých textů • doplňování do textu • jazykové a gramatické hry • projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV – videoprogramy, poslech, výukové programy na PC • MKV – vztahy mezi lidmi • EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z, D, PŘ, Inf, Tv, Čj, Vv

<p>(CJ-9-4-0)1</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a dalších tématech z osvojené slovní zásoby (CJ-9-4-02) • napíše krátký dopis kamarádovi (CJ-9-4-03) 		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků • gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů • komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů • čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou • čtení s porozuměním - porozumění hodnotíme prostřednictvím otázek • rozbor a hodnocení projektů • pozorování žáka při vyučování • rozbor samostatných prací žáka • hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem • hodnotíme slovně i známkou
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Průřezová témata, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák se dokáže orientovat v monologu či dialogu s malým počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout (CJ-9-1-02) • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení, včetně důležitých detailů v rámci poslechových textů (CJ-9-1-01) • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká známých témat (CJ-9-1-02) • vystihne hlavní myšlenku textu (CJ-9-3-02) • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na jednoduché otázky (CJ-9-3-01, CJ-9-3-02) • umí vyhledat základní informace a hlavní myšlenky (CJ-9-3-02) • používá dvojjazyčný slovník <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví jednoduché ústní i písemné sdělení týkající se života ve škole, rodině a probíraného tematického okruhu (CJ-9-2-02) • tvoří správně věty • vyžádá si jednoduché informace (CJ-9-2-01) • reprodukuje přiměřeně obtížný text, popíše situaci, kamaráda, místo či událost ze svého života a okolí (CJ-9-2-03) <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednoduchým způsobem se domluví v každodenních 	<ul style="list-style-type: none"> • vynálezy, věda, technika • rozdílnost kultur • srovnání minulého a předpřítomného času • volný čas, plány • popis města a instrukce k určení směru • popsání denní rutiny, zvyků a životního stylu • popis lidí, charakteristika a oblečení, pocity • zástupná a zvrtná zájmena • věty podmínkové, vztažné • reálie USA • amerikanismy • gerundium • slovní zásoba z okruhů: číslovky, barvy, čas, škola, kalendář, svátky a oslavy, jídlo a pití, oblékání, příroda, cestování, vesmír, sport 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně • práce v počítačové učebně • práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině • práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy • doplňovačky, křížovky • poslech, videoprogramy, počítačové programy • čtení a reprodukce jednoduchých textů • doplňování do textu • jazykové a gramatické hry • projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV – videoprogramy, poslech, výukové programy na PC • MKV – vztahy mezi lidmi • EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z, D, PŘ, Inf, Vv, Tv, Čj

<p>situacích (CJ-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyplní o sobě jednoduchý formulář (CJ-9-3-02) • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a dalších tématech z osvojené slovní zásoby (CJ-9-4-02) • napíše krátký dopis, sdělení (CJ-9-4-03) 		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků • gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů • komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů • čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou • čtení s porozuměním - porozumění hodnotíme prostřednictvím otázek • rozbor a hodnocení projektů • pozorování žáka při vyučování • rozbor samostatných prací žáka • hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem • hodnotíme slovně i známkou
---	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	ANGLICKÝ JAZYK	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák se dokáže orientovat v monologu či dialogu s přiměřeným počtem neznámých výrazů, jejich význam dokáže odhadnout (CJ-9-1-01) • dokáže postihnout hlavní smysl sdělení (CJ-9-3-02) • rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, který se týká známých témat (CJ-9-1-02) • v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovědi na jednoduché otázky (CJ-9-3-01, CJ-9-3-02) • umí vyhledat informace a hlavní myšlenky (CJ-9-3-01, CJ-9-3-02) • využívá slovníky <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • vhodně reaguje v běžných řečových situacích (CJ-9-2-01) • umí jednoduše vyjádřit svůj názor • umí přednést krátkou zprávu či sdělení (CJ-9-2-03) • má základní poznatky o anglicky mluvících zemích • poslouchá s porozuměním projevy učitele a projevy rodilých mluvčích ze záznamu • stručně reprodukuje obsah přiměřeně obtížného textu, popíše událost, příběh osoby či místa ze svého okolí (CJ-9-2-03) <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tvořivě se účastní rozhovoru (CJ-9-2-02) • vyplní o sobě jednoduchý formulář (CJ-9-4-01) • napíše jednoduchý text o sobě, své rodině, zálibách a 	<ul style="list-style-type: none"> • gerundium • podmínkové věty • způsobová slovesa - popis osob/věcí pomocí vztažných zájmen • vyjádření množství • trpný rod - televizní vysílání • počitatelnost, nepočitatelnost u podstatných jmen • přací věty • reálie Austrálie, Nového Zélandu, Kanady • slovní zásoba z okruhů: číslovky, barvy, čas, škola, kalendář, zvyky, ovoce a zelenina, jídlo, oblékání, Země, rodina, sport 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně • práce v počítačové učebně • práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině • práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy • doplňovačky, křížovky • poslech, videoprogramy, počítačové programy • čtení a reprodukce jednoduchých textů • doplňování do textu • jazykové a gramatické hry • projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV – videoprogramy, poslech, výukové programy na PC • MKV – vztahy mezi lidmi • EGS - cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z, D, PŘ, Info, Vv, Tv, Čj

<p>dalších tématech z osvojené slovní zásoby (CJ-9-4-02)</p> <ul style="list-style-type: none"> • napíše krátký dopis, sdělení (CJ-9-4-03) 		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků, diktáty • gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů • komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů • čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou • čtení s porozuměním - porozumění hodnotíme prostřednictvím zjišťovacích a doplňovacích otázek • rozbor a hodnocení projektů - pozorování žáka při vyučování • rozbor samostatných prací žáka - hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem • hodnotíme slovně i známkou
---	--	--

2.3. KONVERZACE V AJ

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vyučovací předmět Konverzace z anglického jazyka je zařazen jako volitelný předmět v 7. – 9. ročníku 1 hodinu týdně. Výuka probíhá dle dispozice daného ročníku. Rozšiřuje učivo předmětu Anglický jazyk.

Důraz je kladen na komunikační schopnosti žáků. Rozvíjejí se dovednosti porozumění mluvenému slovu, psanému textu, poslechu a aktivního použití jazyka. Žák je schopen vést rozhovor na dané téma a hovořit o základních oblastech lidského života. Upevňují se znalosti gramatických zákonitostí anglického jazyka. Výuka průběžně seznamuje žáky s realitami anglicky hovořících zemí, což vede k pochopení odlišností cizojazyčných kultur.

Získávání praktických dovedností žáka (a hodnocení žáka - do jaké míry si je osvojil) je zaměřeno na následující oblasti – poslech, rozhovory, samostatný ústní projev, čtení a psaní.

Výuka probíhá v běžných třídách, třídách vybavených audiovizuální technikou. Směřuje k praktickým dovednostem. Prohlubuje se povědomí žáků o kultuře anglofonních zemí.

Metody a formy práce

Ve výuce se využívají metody a formy práce založené na spolupráci žáků. Žáci pracují samostatně i ve dvojicích a malých skupinách a jsou schopni aplikace již zvládnutých dovedností a znalostí a orientace v jednoduchých anglických pramenech.

Hodnocení žáka sleduje jeho schopnost reagovat na pokyny, vést rozhovor v běžných situacích a hovořit o praktických tématech. Opírá se o jeho schopnost pracovat s anglickým textem, schopnost spolupracovat a přemýšlet. V hodinách se užívá cizojazyčná literatura v odpovídající jazykové úrovni a žakovské jazykové časopisy zaměřené na aktuální jazyk a záliby žáků a zvyšuje tak motivaci a zájem o práci.

V používaných formách a metodách práce je preferováno kooperativní vyučování. Vyučující vhodně využívá odlišností žáků v různých individuálních i skupinových činnostech. Podporuje také další rozvíjení komunikačních dovedností žáků navazováním kontaktů s anglicky hovořícími osobami.

Konverzace v Aj zahrnuje průřezová témata

- **OSV:** rodina
- **EGS:** anglofonní země
- **MKV:** anglofonní země a ČR
- **EV:** příroda a její ochrana
- **MV:** hudba a film

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k zodpovědnosti za jejich vzdělávání a za jejich „budoucnost“ – připravuje je na celoživotní učení
- na praktických příkladech blízkých žákovi vysvětluje smysl a cíl učení a posiluje pozitivní vztah k učení
- učí žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace v literatuře a na internetu
- při hodnocení používá ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace
- učí práci s chybou
- učí trpělivosti, povzbuzuje žáky

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů („problémy byly, jsou a budou - problém není hrozba, ale výzva“)

- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- podporuje různé přijatelné způsoby řešení problému
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení
- podporuje týmovou spolupráci při řešení problémů
- podporuje využívání moderní techniky při řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- klade důraz na kulturu komunikace
- podporuje integrované používání cizího jazyka a výpočetní techniky
- učí žáky publikovat a prezentovat jejich názory a myšlenky
- vede žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci jejich osoby a školy na veřejnosti
- připravuje žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- učí žáky naslouchat druhým, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- jde příkladem - sám otevřeně komunikuje, své názory opírá o logické argumenty

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- minimalizuje používání frontální metody výuky, podporuje skupinovou výuku a kooperativní vyučování
- učí žáky pracovat v týmech, učí je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjí schopnost žáků zastávat v týmu různé role, obhajovat svůj i přijmout cizí názor prostřednictvím argumentů, vysvětlit postoj
- učí žáky kriticky hodnotit práci skupiny, svoji práci ve skupině i práci ostatních členů skupiny
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- upevňuje v žácích vědomí, že ve spolupráci lze lépe naplňovat osobní i společné cíle
- podporuje integraci žáků se speciálními vzdělávacími potřebami do třídních kolektivů

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje projevy rasismu, xenofobie a nacionalismu
- vede žáky k sebeúctě a k úctě k druhým lidem
- neustále monitoruje chování žáků, včas přijímá účinná opatření
- vede žáky k aktivní ochraně jejich zdraví, a k ochraně životního prostředí
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, vnitřní normy školy, plní příkladně své povinnosti
- respektuje osobnost žáka a jeho práva, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru ve třídě i ve škole

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k pozitivnímu vztahu k práci
- při výuce vytváří podnětné a tvořivé pracovní prostředí, mění pracovní podmínky, žáky vede k adaptaci na nové pracovní podmínky
- cíleně motivuje žáky k dosažení jimi vhodně zvoleného dalšího studia

- na konkrétních příkladech (inzeráty v tisku a na internetu) demonstruje lepší možnosti pracovního uplatnění při ovládnutí vyučovaného cizího jazyka

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE	KONVERZACE V ANGLICKÉM JAZYCE	7. - 9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žák se dorozumí v běžných každodenních situacích v základním monologu či dialogu týkajícím se známého tématu nebo osvojeného tématu (CJ-9-1-02) • pracuje s texty odpovídající obtížnosti, rozumí jim, reaguje na otázky, sdělí obsah, hlavní myšlenku, pracuje se slovníkem (CJ- 9-3-01, CJ-9-02) <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • reprodukuje svůj i cizí, přiměřeně obtížný text, týkající se známé oblasti života či probíraného tematického okruhu, pracuje s porozuměním (CJ-9-2-02) • hovoří v gramaticky správných větách <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> • píše krátké, přiměřené texty z oblastí, které zná a pracuje i s tématy z osvojené slovní zásoby (CJ-9-4-02) • napíše dopis i adekvátně svým schopnostem reaguje na dopis, e-mail či sdělení (CJ-9-4-03) • napíše, vyplní jednoduchý inzerát (CJ-9-3-0) 	<ul style="list-style-type: none"> • psaní krátkých stručných dopisů a pohlednic a e-mailů • žádání a poskytování osobních informací • monology a dialogy • popis osob, předmětů, situací • Mí přátelé a moje škola • Kalendářní rok, počasí a činnosti, svátky • Zvířata • Volný čas a kultura • Jídlo, zdravá výživa, stravování • Zdraví, nemoci, lidské tělo • Sport • Rodina. Mé plány do budoucna. • Cestování. Reálie USA a VB 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně • práce v počítačové učebně • práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině • práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s pracovními listy • doplňovačky, křížovky • poslech, videoprogramy, počítačové programy • čtení a reprodukce jednoduchých textů • doplňování do textu • jazykové hry • projekty • práce s cizojazyčnou literaturou, knihy přiměřené obtížnosti, časopisy <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> • MV – videoprogramy, poslech, výukové programy na PC • MKV – vztahy mezi lidmi • EGS – cestujeme po anglicky mluvících zemích <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Z, D, Př, Inf, Tv, Čj, Vv

	<ul style="list-style-type: none">• Bydlení	<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none">• slovní zásoba – dialogy, monology, hry, ověřování příslušné slovní zásoby z jednotlivých okruhů formou doplňovaček či krátkých testů• gramatika – dialogy, monology, správné vyjadřování, písemný projev, vzájemná kontrola dětí ve skupinkách• komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů, reakce na otázky, kladení otázek, porozumění• čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou• čtení s porozuměním - porozumění hodnotíme prostřednictvím otázek, hledáním hlavní myšlenky sdělení• rozbor a hodnocení projektů• pozorování žáka při vyučování• rozbor samostatných prací žáka• hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem• hodnotíme slovně i známkou
--	---	--

2.4. DĚJEPIS

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Dějepis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku 2 hodiny týdně. Svým pojetím navazuje na žákovské výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni.

Obsah vzdělávacího předmětu Dějepis tvoří složky: člověk v dějinách, počátky lidské společnosti, nejstarší civilizace, kořeny evropské kultury, křesťanství a středověká Evropa, objevy a dobývání, počátky nové doby, modernizace společnosti, moderní doba a rozdělený a integrující se svět.

Výuka probíhá převážně v kmenových třídách.

Vyučovací předmět Dějepis je úzce spjat s dalšími vyučovacími předměty

Předmět Dějepis úzce souvisí s dalším vzdělávacím oborem vzdělávací oblasti Člověk a společnost, s Výchovou k občanství, ale i s předměty jiných vzdělávacích oblastí, např.:

Zeměpis: orientace na mapě, velikost území

Matematika, Fyzika, Přírodopis, Chemie: vědecké poznatky

Občanská výchova: stát a státní zřízení, volební systém

Výtvarná výchova: stavební slohy

Tělesná výchova: olympijské hry a jejich odkaz

Hudební výchova: vývoj hudebních projevů, významní skladatelé

Jazyky: významní spisovatelé a jejich tvorba, vývoj

Vzdělávání ve vyučovacím předmětu dějepis směřuje k

- rozvíjení vlastního historického vědomí
- vnímání obrazu hlavních vývojových linií
- získávání orientace v historickém čase
- pochopení souvislostí dějinných událostí a procesů
- chápání kulturní rozmanitosti světa
- utváření pozitivního hodnotového systému
- získávání orientace v historickém čase

Formy a metody práce

- frontální výuka
- skupinové vyučování
- diskuse
- reprodukce textu
- referáty
- soutěže, testy

Dějepis zahrnuje průřezová témata:

- **OSV:** komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy, kooperace, řešení problémů, kreativita
- **VDO:** demokracie, despotie, tyranie, občanská práva, náboženská nesnášenlivost, tolerance, občanská společnost, volební systém, formy vlády, totalita, rasismus, holocaust, ideologie
- **EV:** člověk a příroda, příroda a první civilizace, historické památky, dopad průmyslové revoluce na přírodu, zásahy do přírodních poměrů
- **MKV:** sbližování a prolínání kulturních vlivů v období helénismu, náš etnický původ, předsudky, stereotypy, husitství, poznávání jiných kultur, mezinárodní solidarita
- **EGS:** integrace Evropy, vliv Říma na raně středověké státy, formování evropských států, křížové výpravy, mír, reformace, význam objevení Ameriky, buržoazní a buržoazně demokratické revoluce
- **MV:** národní obrození, propaganda, sdělovací prostředky a politika

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k vyhledávání a kombinování informací z různých zdrojů

- zadává žákům úkoly, které vyžadují využití poznatků z různých předmětů
- vede žáky k propojování poznatků, k nalézání souvislostí a vyvozování závěrů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- směřuje žáky k tvořivému přístupu k řešení problému
- vede žáky k vyhledávání vhodných informací a k hledání řešení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- podněcuje žáky k věcné argumentaci
- vede žáky k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- vytváří příležitosti pro komunikaci mezi žáky

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci v týmu, k vzájemnému naslouchání a pomoci
- motivuje žáky k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- klade důraz na schopnost hodnotit práci svoji i ostatních

Kompetence občanské

Učitel:

- motivuje žáky k formování volných a charakterových rysů
- vede žáky k respektování názorů ostatních
- směřuje žáky k zodpovědnému rozhodování podle dané situace

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k efektivitě při organizaci vlastní práce
- směřuje žáky ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků (D-9-1-01) • pracuje s časovou přímkou, orientuje se v historické mapě, řadí hlavní epochy v chronologickém sledu (D-9-1-03) • osvojí si základní periodizaci dějin • pracuje s pojmy prostor, čas • uvede konkrétní příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou shromažďovány (D-9-1-02) 	<p>Člověk v dějinách Pravěk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam zkoumání dějin • Získávání informací o dějinách • Historické prameny 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – komunikace, sociální dovednosti, mezilidské vztahy • Vv – pravěké malby
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná vývojová stadia člověka • charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu (D-9-2-01) • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost (D-9-2-02) • pochopí podmínky vzniku řemesel a obchodu • objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro společnost • uvědomí si nerovnoměrnost vývoje v jednotlivých oblastech světa ⇒ chápe kulturní rozmanitost světa 	<p>Počátky lidské společnosti Starší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> • Způsob života jednotlivých vývojových typů člověka <p>Mladší doba kamenná</p> <ul style="list-style-type: none"> • Způsob života a obživy • Počátky řemesel <p>Doba kovů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj řemesel a obchodu • Zánik rodové společnosti <p>Naše země v období pravěku</p>	<ul style="list-style-type: none"> • EV – člověk a příroda • Z – zemědělské oblasti, orientace v mapě

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem starověkých států (D-9-3-01) • seznámí se s podstatou společenského uspořádání • seznámí se s projevy náboženských představ • uvede nejvýznamnější památky starověku, které jsou součástí světového kulturního dědictví (D-9-3-02) • porovná formu vlády a postavení jednotlivých skupin v jednotlivých státech, vysvětlí podstatu antické demokracie (D-9-3-04) • demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a zrod křesťanství (D-9-3-03) • uvědomí si prolínání kulturních vlivů • rozliší formy státní moci ve starověkém Římě • popíše s pomocí mapy územní rozsah římské říše • dokáže porovnat barbarské civilizace se světem antiky • uvědomí si rozdílný vývoj v různých částech Evropy 	<p><u>Nejstarší kořeny evropské kultury</u> Starověk</p> <p>Oblasti starověkého východu</p> <ul style="list-style-type: none"> • Charakteristické rysy oblasti • Vývoj společnosti • Náboženské představy • Počátek písma a kultury • Přínos starověkých civilizací <p>Řecko</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kořeny řecké civilizace • Archaické a klasické období • Makedonie • Helénismus <p>Řím</p> <ul style="list-style-type: none"> • Království • Republika • Císařství • Počátky křesťanství • Římská kultura • Rozpad římské říše • Naše země v době římské 	<ul style="list-style-type: none"> • Ov - stát • EV – příroda a první civilizace • Vv– řecké a římské umění • Tv – olympijské hry • Čj- eposy, řecké a římské báje a pověsti, řečnictví • VDO – demokracie, despotie, tyranie, občanská práva • MKV – sblížení a prolínání kulturních vlivů • EGS – integrace Evropy

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • osvojí si periodizaci středověku • chápe změny související se stěhováním národů (D-9-4-01) • seznámí se s uspořádáním společnosti raně feudálního státu, formováním národních států, porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-slovanské a islámské kulturní oblasti (D-9-4-02) • pochopí úlohu křesťanství a víry v životě člověka a pro vznik států (D-9-4-04) • seznámí se se státopornou úlohou panovnických dynastií • rozpozná význam Velké Moravy pro vývoj středoevropských států (D-9-4-03) • dokáže popsat základní rysy vývoje českého státu v raném středověku • dokáže charakterizovat dobový životní styl z hlediska sociálního • uvede příklady románské a gotické kultury (D-9-4-05) 	<p><u>Křesťanství a středověká Evropa</u> Středověk</p> <p>Raný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nový etnický obraz Evropy • Byzantská, arabská a franská říše • První státní útvary na našem území • Český stát v době knížecí • Formování prvních státních celků v Evropě • Boj mezi mocí světskou a církevní • Křížové výpravy • románská kultura a životní styl raného středověku 	<ul style="list-style-type: none"> • EGS – formování evropských států • MKV – náš etnický původ • Vv – byzantské, arabské umění, románský sloh • Čj – první písemné památky, české pověsti, kroniky • Ov - stát
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí změny politické, hospodářské, sociální a kulturní ve vrcholném středověku • seznámí se s rozmachem českého státu a jeho významem ve střední Evropě • seznámí se s problémy, které vedly ke kritice církve a vyústily v českou reformaci (D-9-5-01) 	<p>Vrcholný středověk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozvoj řemesel a obchodu, vznik měst a jejich význam • Český stát za vlády posledních Přemyslovců • Nástup Lucemburků a vláda Karla IV. • Gotická kultura a životní styl 	<ul style="list-style-type: none"> • Čj – kroniky, doba Karla IV., rozvoj češtiny, panovnický plurál • Vv – gotické umění • Ov - náš region (historie) • MKV – předsudky, stereotypy katolické církve, husitství

<ul style="list-style-type: none">• vymezí význam husitství, uvědomí si okolnosti vzniku středoevropského soustátí (D-9-5-02)	<p>jednotlivých vrstev v období vrcholného středověku</p> <ul style="list-style-type: none">• Konflikt mezi Anglií a Francií• Kritika poměrů v církvi a husitství v Čechách <p><u>Objevy a dobývání, počátky nové doby</u></p> <p>Pozdní středověk</p> <ul style="list-style-type: none">• Doba poděbradská• Doba jagellonská	<ul style="list-style-type: none">• Vv – pozdní gotika
---	---	---

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> osvojí si periodizaci novověku seznámí se s pojmy humanismus, renesance a jejich projevy v kultuře, myšlení a životě lidí, uvede významné památky poznává důvody a význam objevných plaveb a důsledky pronikání evropských civilizací do nově objevených zemí (D-9-5-03) seznámí se s pojmem reformace, jejími příčinami a cíli na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutní moc, absolutismus, konstituční monarchie, parlamentarismus (D-9-5-06) uvědomí si postavení českých zemí v habsburské monarchii i v podmínkách Evropy – rozdělení na katolický a reformační blok (D-9-5-04) objasní příčiny třicetileté války, posoudí její důsledky (D-9-5-05) rozpozná projevy barokní kultury, uvede příklady památek (D-9-5-07) seznámí se se situací českých zemí a vybraných evropských zemí po třicetileté válce 	<p>Objevy a dobývání, počátky nové doby</p> <p>Raný novověk</p> <p>Humanismus</p> <ul style="list-style-type: none"> Objevné plavby a jejich společenské důsledky Náboženská reformace Počátky absolutních monarchií Občanská válka v Anglii Český stát v předbělohorských poměrech Třicetiletá válka <p>Období od 2. pol. 17. stol. do konce 18. stol.</p> <ul style="list-style-type: none"> Baroko a životní styl Upevňování vlády Habsburků po třicetileté válce 	<ul style="list-style-type: none"> Vv – renesance Čj, Ov – humanismus Ov – typy států, složky státní moci MKV – poznávání jiných kultur (etnický původ) EGS – reformace Vv, Čj – baroko VDO – náboženská nesnášenlivost
<p>MODERNIZACE SPOLEČNOSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> pochozí význam osvícenství jako významného myšlenkového předělu, který ovlivnil politický vývoj u nás v Evropě i na americkém kontinentu (D-9-6-01) vysvětlí pojem osvícenský absolutismus objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbitím starých společenských struktur v Evropě na straně druhé (D-9-6-02) uvědomí si rozpor mezi projevy absolutní moci a snahami nastupující buržoazie 	<ul style="list-style-type: none"> Rozvoj vzdělanosti v době osvícenství České země za vlády Marie Terezie a Josefa II. Situace ve Francii, Rusku a Prusku, vzestup Velké Británie Boj amerických osad za nezávislost, vznik Spojených států amerických 	<ul style="list-style-type: none"> Čj – osvícenství, klasicismus, počátky národního obrození, národní obrození Vv – klasicismus

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla, pochopí pojem kolonie, uvědomí si význam boje za svobodu (D-9-6-06) 		
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si důsledky definitivního rozbití středověkých politických, hospodářských a společenských struktur uvědomí si prudký rozvoj průmyslu jako předpoklad a katalyzátor společenských změn, dopad na životní prostředí uvědomí si emancipační hnutí národů jako důsledek změn ve vývoji společnosti (D-9-6-04) chápe národní obrození jako jev celoevropský, jehož výsledkem je utvoření novodobých národů seznámí se s příčinami a průběhem českého národního obrození, jeho významnými osobnostmi (D-9-6-03) 	<p>Novověk od konce 18. stol. do r. 1914</p> <ul style="list-style-type: none"> Velká francouzská revoluce, její průběh a význam pro Francii i evropské dějiny Napoleonské války a jejich důsledky Průmyslová revoluce, modernizace společnosti, změna sociální struktury Národní a osvobozenecká hnutí v Evropě, pojem vlastenectví a požadavek národa na svobodný rozvoj Utváření novodobého českého národa 	<ul style="list-style-type: none"> VDO – občanská společnost EV – průmyslová revoluce MDV – NO – obroda č. jazyka, knihy, noviny...
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si dokončení boje jednotlivých skupin jako předpoklad ustavení moderních politických stran(D-9-6-05) seznámí se s úsilím o vytvoření jednotlivých národních celků 	<ul style="list-style-type: none"> Rok 1848 v Evropě a v Čechách Postavení českých zemí v habsburské monarchii ve 2. pol. 19. stol., základní rysy české politiky, její představitelé Procesy sjednocování v Německu a v Itálii 	<ul style="list-style-type: none"> Čj, Vv – umění 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.
<ul style="list-style-type: none"> pochopí historický rozměr pojmu rasismus 	<p>Moderní doba</p> <ul style="list-style-type: none"> Občanská válka v USA 	<ul style="list-style-type: none"> MKV – rasismus – otrokářství

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	DĚJEPIS	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> naučí se chápat 1. pol. 20. stol. jako období dvou nejničivějších světových válek, demonstruje zneužití techniky ve válkách a jeho důsledky (D-9-7-01) ujasní si okolnosti vzniku samostatného Československa, jeho vnitřní a zahraniční situaci v období první republiky rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů (D-9-7-02) uvědomí si změnu mezinárodněpolitických vztahů vznikem komunistického režimu, totalitarismu a vypjatého nacionalismu, charakterizuje jednotlivé totalitní režimy (D-9-7-03) uvědomí si souvislost mezi nepříznivým stavem ekonomiky a tendencí řešit problémy extrémními způsoby naučí se vnímat rozmanitost projevů kultury (D-9-7-04) seznámí se s vnitřní a zahraniční politikou Československa v období druhé republiky, protektorátu pochopí poválečný vývoj Československa, který vyústil v únorové události v roce 1948 (D-9-7-05) 	<p>Moderní doba Situace v letech 1914 – 1948</p> <ul style="list-style-type: none"> První světová válka Situace v Rusku, ruské revoluce Vznik Československa Mezinárodně politická situace Evropy ve 20. letech SSSR v meziválečném období Světová hospodářská krize a její důsledky Počátky fašistického hnutí První projevy fašistické agrese, vznik válečných ohnisek Kultura, věda a technika před vypuknutím 2. světové války Cesta k Mnichovu, Mnichovská dohoda a její důsledky Protektorát Čechy a Morava Druhá světová válka Poválečné Československo v letech 1945 – 1948 Únorový převrat 1948 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Čj – literatura 1. pol. 20. stol. Vv – umění 1. pol. 20. stol. EGS – 1. a 2. sv. válka jako mezníky vývoje, vznik SN, OSN VDO – vznik totalitního zřízení MDV - propaganda OSV+VDO – holocaust
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí a na příkladech doloží důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce (D-9-8-02) seznámí se s postavením Československa v mezinárodních souvislostech uvědomí si vznik a problémy existence bipolárního světa (D-9-8-01) 	<p>Rozdělený a integrující se svět Dějiny od poloviny 20. století do současnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> Postavení Československa a jeho postupné začleňování do sféry vlivu SSSR 	<ul style="list-style-type: none"> Čj – literatura 2. pol. 20. stol. Vv – umění 2. pol. 20. stol. EGS – revoluce 1989, začlenění ČR do integračního procesu –

	<ul style="list-style-type: none"> • Studená válka, rozdělení světa do vojenských bloků 	<p>vstup do EU</p> <ul style="list-style-type: none"> • MDV – sdělovací prostředky a politika
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí postavení rozvojových zemí (D-9-8-03) • uvědomí si nutnost respektovat identitu druhých • seznámí se s vnitřní situací v naší republice (události r. 1968) • pochopí postupný rozpad východního bloku rozkladem komunistických systémů • seznámí se s vnitřní situací v naší republice v roce 1989 a s vývojem v 90. letech – vznik České republiky • pochopí ustavení demokratického režimu • ujasní si začlenění České republiky do integračního procesu (vstup do EU) • rozpozná hrozbu terorismu, uvědomí si vliv médií na každodenní život a politické dění (D-9-8-04) • uvede konkrétní příklady důležitosti a potřeby dějepisných poznatků (D-9-1-01) • orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu (D-9-1-03) 	<ul style="list-style-type: none"> • Rozpad koloniálního systému, mimoevropský svět • Situace v zemích východního bloku • Krize sovětského impéria a „perestrojka“ • Obnova demokracie ve východní Evropě a „sametová revoluce“ • Rozpad Československa, vznik České republiky • Česká republika na přelomu tisíciletí • Technika, věda a kultura ve 2. pol. 20. stol., evropská integrace, globalizace 	

2.5. OBČANSKÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Občanská výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 1 hodinu týdně. Občanská výchova se vyučuje v kmenových třídách, multimediální učebně i mimo budovu školy.

Vzdělávací oblast předmětu

- postupné formování a rozvíjení občanského profilu žáků
- orientace ve významných okolnostech společenského života
- utváření vztahů žáků ke skutečnosti
- formování vnitřních postojů žáků k důležitým oblastem lidského života
- formování vědomí odpovědnosti za vlastní život (např. pravidla bezpečného a ohleduplného chování účastníků silničního provozu, odpovědnost za chování cyklisty a chodce, vztahy mezi účastníky silničního provozu, trestní odpovědnost a postihy za porušování pravidel silničního provozu...)
- vedení k sebepoznávání

Formy a metody práce

- skupinová práce
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- testy
- dramatizace
- projektové vyučování
- video- „Řekni drogám ne“, „Základy krizového řízení pro veřejnost I., II., III“
- dotazníková šetření

Předmět občanská výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a společnost i s předměty ostatních vzdělávacích oblastí

Dějepis: rodina dříve x rodina dnes, historie ČR, naši prezidenti, významné osobnosti, kultura

Informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

Výtvarná výchova: estetické citění pro tvorbu referátů, plakátů, umění

Přírodopis: CHKO, národní parky, ochrana životního prostředí, třídění odpadů

Fyzika: jednotky času

Anglický jazyk: matka, otec, dcera

Český jazyk: básně, literární díla, významní spisovatelé

Zeměpis: regiony ČR, NP, CHKO, vyspělé země, rozvojové země, státy světa, EU

Rodinná výchova: lidská práva, rodina

Občanská výchova zahrnuje průřezová témata:

- **OSV:** sociální rozvoj, osobnostní rozvoj
- **VDO:** občan, občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímají, objevujeme Evropu a svět, jsme Evropané
- **MKV:** kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, princip sociálního smíru a solidarity
- **EV:** lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- **MV:** tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k ověřování důsledků
- k objevům, řešením a závěrům
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- ke kladení otevřených otázek
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací
- k odpovědnosti za své činy

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k obhájení jejich názoru
- ke komunikaci mezi sebou a k dodržování předem stanovených pravidel
- vzájemné komunikaci
- k naslouchání a respektování názorů druhých

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za svá jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení svých výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality, postupů, termínů

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k prezentaci jejich myšlenek a názorů

Kompetence pracovní

Učitel vede žáka:

- k dodávání sebedůvěry
- ke správnému způsobu používání techniky a vybavení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	OBCANSKÁ VÝCHOVA	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti rozumí pojmům: zimní čas, letní čas, přechodný rok 	<p><u>Člověk v rytmu života</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Určování času Čas jako fyzikální veličina Zimní a letní čas Kalendář Roční období 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> F, Vv, Rv, D, AJ, Z, Př, Čj, Inf <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka skupinová výuka partnerská výuka individuální práce žáků projektová výuka diskuse práce s textem didaktické hry video dramatizace – svatba
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi rozumí pojmům: rodina, úplná, rozšířená, neúplná rodina, heterosexuál, homosexuál, civilní sňatek, církevní sňatek, monogamie, polygamie uvědomuje si význam a funkce rodiny 	<p><u>Rodina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Rodina, rodinné vztahy Příbuzenské vztahy Manželství Život a funkce rodiny Denní režim Náhradní péče 	
<ul style="list-style-type: none"> uvědomí si význam školního řádu umí si zorganizovat práci a čas 	<p><u>Život ve škole</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Práva a povinnosti žáků Význam žákovské samosprávy Vklad vzdělání pro život Umění se učit a odpočívat 	
<ul style="list-style-type: none"> vyjádří vlastními slovy, co znamená domov posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v obci charakterizuje samosprávu obce seznámí se s členy zastupitelstva a se starostou uvědomuje si význam životního prostředí 	<p><u>Místo kde žijeme</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Domov, prostředí domova Obec Samospráva obce Obecní zřízení Životní prostředí 	

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje projevy vlastenectví • rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu (VO-9-1-02) • charakterizuje místní tradice • objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání(VO-9-1-01) • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů 	<p><u>Má vlast</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Život v regionech - místní tradice • Jazyk – mateřština • Státní symboly • ČR-demokratický stát 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná dějiny Českého národa, významné panovníky, osobnosti, vynálezy a jejich vynálezce, důležité události a naše prezidenty • charakterizuje hlavní město Praha 	<p><u>Z historie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kmeny na našem území • Významní panovníci • Významné osobnosti • Naši prezidenti • Praha 	
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod • uvědomuje si svá práva a své povinnosti 	<p><u>Lidská práva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Právo • Listina základních práv a svobod • Práva a povinnosti (pravidla) dítěte 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná zásady první pomoci a umí poskytnout první pomoc • vyjmenuje složky ZIS a jejich vliv na každodenní život občanů 	<p><u>První pomoc</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady první pomoci • ZIS a jeho složky 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje duševní vlastnictví • vyjmenuje zvyky a tradice v roce • zná původ těchto tradic 	<p><u>Kalendář</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvyky a tradice 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	OBČANSKÁ VÝCHOVA	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole a mezi vrstevníky • uvědomuje si vliv rodiny, školy, kamarádů • kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na chování lidí (VO-9-1-05) • charakterizuje komunikaci • uplatňuje vhodné způsoby komunikace v různých životních situacích (VO-9-1-07) 	<p><u>Život mezi lidmi</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Život ve společnosti (sociální skupiny) • Vliv rodiny • Život ve škole, vklad vzdělání pro život • Mezi vrstevníky • Komunikace (verbální, neverbální, zóny osobního prostoru) • Média 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Vv, Rv, D, Aj, Z, Př, Inf, Čj <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • partnerská výuka • individuální práce žáků • projektová výuka • rozhovor • diskuse • práce s textem • didaktické hry • dramatizace • video
<ul style="list-style-type: none"> • hodnotí nabídku kulturních institucí a cíleně z ní vybírá akce, které ho zajímají (VO-9-1-04) • objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí (VO-9-1-08) • umí vlastními slovy definovat kulturu, umění, módu, krásu • vyjmenuje a charakterizuje všechna světová náboženství • umí v životě použít Zlaté pravidlo přednosti 	<p><u>Člověk a kultura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kultura (hmotná, duchovní) • Umění (umělecká díla, móda, funkce umění) • Krása (móda, anorexie, bulimie) • Náboženství • Slušnost pro každý den 	

<ul style="list-style-type: none"> • vyjmenuje rodáky, kulturní či přírodní památky, významné události, popíše průmysl, zemědělské plodiny a těžbu v jednotlivých regionech • vyjmenuje organizace na ochranu přírodního a kulturního bohatství • posoudí kvalitu životního prostředí ČR • uvědomuje si důležitost třídění odpadu • charakterizuje umělecké styly 	<p><u>Přírodní a kulturní bohatství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Přírodní a kulturní památky • Regiony ČR • Umělecké styly • Národní parky a chráněné krajinné oblasti • Třídění odpadu 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, uvede jejich příklady (VO-9-3-01) • dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi (VO-9-3-02) • chápe význam potřeb, statků a služeb • zamyslí se nad životními hodnotami • zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování k veřejnému majetku a vysvětlí, jak lze proti němu aktivně vystupovat (VO-9-1-3) 	<p><u>Majetek v našem životě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Naše potřeby (potřeby, statky, služby) • Majetek a vlastnictví • Životní úroveň 	
<ul style="list-style-type: none"> • svými slovy definuje stát a funkce státu • rozlišuje nejčastější typy a formy států a na příkladech porovná jejich znaky (VO-9-4-01) • zná úkoly jednotlivých složek státní moci ČR, uvede příklady institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a státu (VO-9-4-02) • objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů (VO-9-4-03) • vyloží smysl voleb v demokratických státech, uvede příklady, jak mohou výsledky voleb ovlivňovat každodenní život občanů (VO-9-4-04) 	<p><u>Řízení společnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stát (státní moc) • Formy státu • Demokracie • Volby • Kraje ČR 	

<ul style="list-style-type: none"> • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů (VO-9-5-01) • uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU • zamyslí se nad tolerancí k národnostním menšinám • uvede některé významné organizace a společenství, k nimž má vztah ČR, posoudí jejich význam ve světovém dění a popíše výhody spolupráce mezi státy (VO-9-5-02) • vyjmenuje složky ZIS a jejich vliv na každodenní život občanů • zhodnotí a na příkladech doloží význam vzájemné solidarity mezi lidmi, vyjádří své možnosti, jak může v případě potřeby pomáhat lidem v nouzi a jak pomoci v situacích ohrožení a obrany státu (VO-9-1-06) 	<p><u>Svět kolem nás</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • EU • Tolerance a předsudek • OSN, NATO, UNESCO, UNICEF, ZIS 	
<ul style="list-style-type: none"> • přiměřeně uplatňuje svá práva a respektuje práva a zájmy druhých (VO-9-4-05) • umí vlastními slovy definovat rovnost x nerovnost, svoboda x autorita, morálka x mravnost • rozpozná netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti (VO-9-1-09) 	<p><u>Lidská práva</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Listina základních práv a svobod • Rovnost a nerovnost • Svoboda a autorita • Morálka a mravnost 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	OBČANSKÁ VÝCHOVA	8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vymezí význam pojmu osobnost z psychologického a sociologického hlediska • objasní, co vytváří rozdílnost jednotlivých osobností (VO-9-2-01) • zdůvodní, že každý člověk má kladné a záporné vlastnosti a že je důležité rozvíjet dobré stránky osobnosti a potlačovat špatné (VO-9-2-03) • schopnost sebepoznání, poznání jiných lidí • seznámí se s pojmy: charakter, introvert, extrovert, temperament, sangvinik, cholerik, melancholik, flegmatik, vlohy, schopnosti, IQ • posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek (VO-9-2-02) • popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru (VO-9-2-04) 	<p><u>Osobnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kde jsem • Kam jdu • Jak se znám • Co jsem • Co chci • Co mohu 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Vv, Rv, D, Aj, Z, Př, Inf, Čj <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • partnerská výuka • individuální práce žáků • projektová výuka • rozhovor • diskuse • vyprávění • práce s textem • didaktické hry • dramatizace • video
<ul style="list-style-type: none"> • rozvíjí své představy a fantazii • vysvětlí svými slovy haló efekt • charakterizuje poznávání lidí • charakterizuje představivost, myšlení, řeč paměť a pozornost, zná fáze paměti • rozumí pojům: hra, učení, práce, pravá a levá hemisféra • popíše, jak prožívá své city • rozlišuje pozitivní a negativní city, umí se vcítit do problémů druhých 	<p><u>Psychické procesy a stavy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Poznání a vnímání • Myšlení • Paměť • Soustředění se • Učení • City 	

<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pojem asertivita • rozumí pojmům: stres, vnější a vnitřní stresory • popíše, jak může zvládat stresové situace • umí řešit konflikt • uvědomuje si význam zdraví pro člověka • zná klíče ke zdraví 	<p><u>Člověk v sociálních vztazích</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asertivita • Stres a zvládání stresových situací • Zdraví • Klíče ke zdraví 	
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se rozhodnout, jak vhodně nakládat s penězi (VO-9-3-05) • rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti • na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu (VO-9-3-06) • sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti • rozezná pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje • seznámí se s pojmy <u>vyrovnaný</u>, <u>schodkový</u> a <u>přebytkový rozpočet</u> 	<p><u>Hospodaření</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Služby, statky, hodnoty • Nakupujeme 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmům: právo, právní norma, právnická osoba, fyzická osoba, právní řád • respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • v případě potřeby dokáže přiměřeně uplatňovat svá práva • vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu (VO-9-4-08) • rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci v ČR • charakterizuje politické strany ČR • vysvětlí pojem politika • charakterizuje EU 	<p><u>Právní minimum</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Právo • Listina základních práv a svobod • Právní řád • Ústava • Moc zákonodárná • Moc výkonná • Moc soudní, politika ČR • Právo v EU 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A SPOLEČNOST	OBČANSKÁ VÝCHOVA	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje život v obci • nezapomíná na pravidla slušného chování vůči úředníkům • zná svá práva a povinnosti vůči státu, podíl občanů na obraně státu, zahraniční mise • vysvětlí svými slovy státní občanství • popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů 	<p><u>Občan</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Občanem obce • Na úřadě • Občanem státu • Obrana státu • Občanem EU 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Vv, Rv, D, Aj, Z, Př, Inf, Čj <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • partnerská výuka • individuální práce žáků • projektová výuka • rozhovor • diskuse • práce s textem • didaktické hry • dramatizace • video
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí, proč je každý občan povinen dodržovat právní řád, respektuje základní právní normy našeho státu • uvede příklady základních práv a svobod každého člověka a dokumentů upravujících lidská práva • vysvětlí pojem vlastnické právo • rozumí pojmům: pojištění majetku, odpovědnost za škodu, autorská práva, příkladech posoudí podmínky vzniku reklamačního nároku, dokáže reklamovat vadné zboží • provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky (VO-9-4-07) • objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství (VO-9-4-06) 	<p><u>Občan a právo</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Právní řád • Občanskoprávní vztahy • Vlastnictví majetku • Ochrana majetku • Smlouvy • Odpovědnost za škodu 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší protiprávní jednání a na příkladech posoudí podmínky trestní postížitelnosti občanů (VO-9-4-10) • uvede příklady postihů, které může použít náš stát v případě protiprávního jednání (pokuta, odnětí svobody aj.) • uvede příklady činnosti důležitých orgánů, právní ochrany občanů (policie, státní zastupitelství, soud, advokát, notář)(VO-9-4-09) • chápe pojem korupce (VO-9-4-11) 	<p><u>Právní ochrana</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sankce • Přestupky a správní řízení • Občanské soudní řízení • Trestní právo • Děti a paragrafy 	

<ul style="list-style-type: none"> • zamýšlí se nad svými schopnostmi, zájmy, vlastnostmi a svým zdravotním stavem pro volbu povolání • ví, kde žádat o zaměstnání, brigádu, umí sepsat strukturovaný životopis • charakterizuje zákoník práce 	<p><u>V pracovním poměru</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Volba povolání • První brigáda, první zaměstnání • V zaměstnání 	
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje rodinné právo, vysvětlí, jak pomáhá stát rodinám • rozumí pojmům: manželství, registrované partnerství, homosexuál, heterosexuál • vysvětlí význam harmonických vztahů mezi členy rodiny (vzájemná pomoc, důvěra) pro zdravý vývoj dítěte, rozpozná možné příčiny rodinných problémů a uvede vhodné způsoby řešení 	<p><u>Rodina a zákony</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina • Rodiče a děti 	
<ul style="list-style-type: none"> • popíše, ze kterých zdrojů pochází příjmy státu a do kterých důležitých oblastí stát směřuje své výdaje (VO-9-3-08) • charakterizuje sociální politiku státu, která zabezpečuje pomoc těm obyvatelům, kteří jsou v nouzi (příspěvky z rozpočtu) • vysvětlí služby peněžních ústavů (VO-9-3-04) • zamýšlí se nad výhodami a nevýhodami podnikání • rozlišuje pojmy hotovostní a bezhotovostní platba, debetní a kreditní platební karta, nakládání s volnými prostředky (VO-9-3-03) • rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti (VO-9-3-08) 	<p><u>Hospodářství</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stát a národní hospodářství • Státní rozpočet • Sociální síť • Peněžní ústavy • Podnikání 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede některé problémy současnosti, vyjádří na ně svůj osobní názor a popíše jejich hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva (VO-9-5-03) • uvede souvislosti lokálních a globálních problémů, zamyslí se nad možnými způsoby řešení problémů na lokální úrovni (VO-9-5-04) • objasní roli ozbrojených sil ČR na zajišťování obrany a řešení krizí nevojenského charakteru (VO-9-5-06) 	<p><u>Globální svět</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Problémy současného světa • Ohrožené životní prostředí 	
<ul style="list-style-type: none"> • zamyslí se nad smyslem svého života • vysvětlí pojem seberealizace 	<p><u>Životní perspektivy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Životní plány a cíle 	

2.6. MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Matematika se vyučuje jako samostatný předmět

v 6. a 9. ročníku 4 hodiny týdně

v 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně

Předmět je posílen o 3 disponibilní hodiny v 6. – 9. ročníku, její aplikace pak mohou posílit volitelné předměty Seminář a cvičení z matematiky, Praktická matematika v 6. – 9. ročníku.

Předmět Matematika a její aplikace je na naší škole integrován do vyučovacího předmětu Matematika. Na 2. stupni Matematika navazuje svým vzdělávacím obsahem na předmět Matematika na 1. stupni. Součástí předmětu Matematika je Aritmetika a Geometrie v 6. – 9. ročníku. Výuka matematiky probíhá převážně v jednotlivých kmenových učebnách v rámci celé třídy.

Vzdělávání v Matematice na ZŠ Valeč zahrnuje čtyři tematické okruhy

Čísla- početní operace s nimi se prohlubuje

Číslo a proměnná - žáci se naučí základní početní operace provádět, ale hlavně operaci propojit s reálnou situací

Závislosti, vztahy a práce s daty- žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžných jevů reálného světa, pracují s tabulkami, diagramy a grafy, Geometrie v rovině a v prostoru umožňuje žákům znázorňovat geometrické útvary a geometricky modelovat reálné situace, učí se měřit délku, obvod, obsah, pracují s úhly, objemem a povrchem, modelové situace si žáci převádí do běžného života a řeší polohové a metrické úlohy reálného světa

Nestandardní aplikační úlohy a problémy- řeší problémové situace a úlohy běžného života tzv. slovní úlohy, při nichž se rozvíjí logické myšlení žáků, žáci se učí využívat prostředky výpočetní techniky, kalkulátoru a některé další pomůcky, což umožňuje přístup k matematice všem žákům z různých stran pohledu, zdokonalují se v samostatné a kritické práci se zdroji informací

Matematika zahrnuje průřezová témata:

- **OSV:** důraz je kladen na formování volných a charakterových rysů – rozvíjí se důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost
- **MV:** orientace v mediálních sděleních
- **EGS:** srovnání států, HDP, grafy
- Do předmětu Matematika jsou integrovány některé tematické okruhy průřezových témat. Jsou zapsány do tabulky s učivem pro 6. ročník, neboť se prolínají učivem od 6. až do 9. ročníku.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Žák:

- vyhledává, třídí a systematizuje informace ve známém číselném oboru a rozšiřuje znalosti o obory dalších čísel, efektivně je využívá v procesu učení i praktickém životě
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- charakterizuje a třídí základní rovinné útvary a prostorová tělesa, využívá potřebnou matematickou symboliku
- samostatně pozoruje, experimentuje a v praxi používá získané poznatky z měření úhlů, z výpočtů rovinných a prostorových úloh
- poznává smysl a cíl učení, má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů (obvod, obsah) při řešení úloh v prostoru (objem, povrch)
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů (konstrukce čtyřúhelníku, lichoběžníku) nachází jejich shodné znaky (konstrukce trojúhelníku)

- využívá získané vědomosti a dovednosti k objevování různých variant řešení a zkušenosti využívá při řešení jednoduchých úloh z praxe
- modeluje a řeší situace vyjádřené poměrem, samostatně řeší problémy spojené s měřítky map a plánů, volí vhodné postupy řešení a prakticky ověřuje správnost řešení
- při řešení problémů užívá logické, matematické a empirické postupy (přímá, nepřímá úměra, procentuální počet, trojčlenka)
- matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných, formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic
- analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel
- uvědomuje si zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí

Kompetence komunikativní

Žák:

- rozumí různým typům textů, záznamů, obrazových materiálů, základním matematickým myšlenkovým postupům a pojmům a aktivně je používá
- formuluje a vyjadřuje své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Žák:

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření společných pravidel vzájemného soužití, uvědomuje si svoji roli v pracovním týmu
- přispívá k diskusi v malé skupině i v debatě celé třídy
- ovládá a řídí svoje jednání a chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty

Kompetence občanské

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

Kompetence pracovní

Žák:

- chápe základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	6.

Požadované výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá způsob vyjádření vztahu celek X část desetinným číslem • zaokrouhluje a provádí odhady s přesností na určený počet desetinných míst (M-9-1-02) • provádí početní operace v oboru desetinných čísel 	<p>I. Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znázornění čísla na číselné ose • Desetinné číslo – desetinné zlomky • Porovnávání, zaokrouhlování • Sčítání a odčítání desetinných čísel • Násobení 10, 100, 1000 • Dělení 10, 100, 1000 • Násobení a dělení desetinných čísel • Slovní úlohy 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Z <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně (frontální výuka, individuální přístup, samostatná práce) • práce v počítačové učebně (využívají se výukové programy k prohloubení získaných informací o učivu, pro praktické ověřování správnosti řešení, problémů, kde žák osvědčené postupy používá při řešení obdobných situací) • práce ve skupinách (spolupráce na řešení jednoduchých i složitějších úkolů, žák si uvědomí sebe sama při zapojení se do společného řešení problému dle svých možností a schopností a přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí) • projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení projektů, využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení) • domácí příprava (žák vyhledává a třídí informace, které využívá při činnostech v praktickém životě, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému) • práce s učebnicí, práce s učebními texty a
<ul style="list-style-type: none"> • užívá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti, devíti, deseti (M-9-1-03) • rozloží číslo na součin prvočísel • zapisuje a čte pomocí římských číslic 	<p>II. Dělitelnost přirozených čísel</p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaky (kritéria) dělitelnosti • Násobek, dělitel • Prvočíslo, číslo složené • Rozklad čísla na součin prvočísel • Římské číslice 	

		pracovními listy, s výukovým programem na PC, problémové vyučování, diskuse, aktivní učení (rozhodovací hry, simulační hry), objevování a řízené objevování, neustálé procvičování a začleňování opakování do vyučovacích hodin
<ul style="list-style-type: none"> • používá zápis lineární útvarů pomocí značek a symbolů • rýsuje rovnoběžky, různoběžky, kolmice • zná rovinné obrazce vytvořené ze dvou, tří, čtyř, bodů, umí je načrtnout a sestrojít (M-9-3-06) • sestrojí čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník a využívá jejich vlastností • umí změřit délku a převádět jednotky délky • odhaduje a vypočítává obvod základních rovinných útvarů (čtverec, obdélník) (M-9-3-04) • určí obsah čtverce a obdélníku ve čtvercové síti (M-9-3-11) • umí vypočítat povrch a objem kvádru a krychle (M-9-3-01, M-9-3-02, M-9-3-12) 	<p>III. <u>Základní rovinné obrazce, množinová symbolika</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bod, přímka, kružnice, rovnoběžky, kolmice, jejich konstrukce • Úsečka, polopřímka, trojúhelník, čtyřúhelník, kružnice • Rozdělení základních čtyřúhelníků (čtverec, obdélník) a jejich vlastností • Jednotky délky, převody • Výpočty obvodu čtverce a obdélníku • Jednotky obsahu, převody • Výpočty jednoduchých obsahů čtverce a obdélníku • Seznámení s tělesy (krychle, kvádr, válec, jehlan, kužel, koule) • Jednotky objemu • Povrch a objem krychle a kvádru jako součet obsahů čtverců, obdélníků 	<ul style="list-style-type: none"> • F- (převody jednotek)
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší a pojmenuje druhy úhlů • narýsuje úhel dané velikosti a změří velikost úhlu • umí graficky sčítat a odčítat úhly, sestrojít osu úhlu, přenést daný úhel k dané polopřímce 	<p>IV. <u>Úhel a jeho velikost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Popis úhlů, řecká abeceda • Druhy úhlů - pravý, ostrý, tupý, přímý, větší než 180° • Rýsování úhlů - osa úhlu, grafické 	

<ul style="list-style-type: none"> • užívá jednotky stupeň a minuta • umí převést stupně na minuty a minuty na stupně a minuty • provádí početní operace s velikostmi úhlů, (M-9-3-03) • určuje a užívá vedlejší a vrcholové úhly 	<p>přenášení úhlů, součet a rozdíl graficky, velikosti úhlů úhloměrem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Měření úhlů (stupně, minuty) • Převody úhlů • Násobení a dělení velikosti úhlů přirozeným číslem • Sčítání a odčítání velikosti úhlů • Úhly vedlejší a vrcholové 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí shodné útvary • chápe pojem shodná zobrazení • sestrojí obraz útvaru v osově souměrnosti (M-9-3-08) • určí osu souměrnosti osově souměrného obrazce 	<p>V. <u>Shodnost geometrických útvarů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Shodnost geometrických útvarů • Shodné zobrazení - osová souměrnost • Konstrukce obrazu útvaru v osově souměrnosti • Útvary osově souměrné 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje jednotlivé druhy trojúhelníků • sestrojí kružnici vepsanou a opsanou trojúhelníku • pojmenuje, znázorní a správně užívá pojmy výška, těžnice, těžiště, střední příčka • užívá vztah pro součet velikostí všech vnitřních úhlů v trojúhelníku 	<p>VI. <u>Trojúhelník</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozdělení trojúhelníků - podle úhlů, podle velikosti stran • Osa úhlu, osa strany • Kružnice vepsaná, opsaná trojúhelníku • Strana, výška, těžnice, těžiště, střední příčka trojúhelníku • Úhly v trojúhelníku (vnitřní, vnější, součet úhlů v trojúhelníku, výpočty s úhly v trojúhelníku) • Trojúhelníková nerovnost • Konstrukce trojúhelníků (užití vět o shodnosti trojúhelníků) 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá způsob vyjádření vztahu celek X část zlomkem • čte, zapisuje a zobrazuje zlomky na číselné ose • používá rozšiřování a krácení zlomků • převádí desetinná čísla na zlomky a naopak • umí seřadit zlomky podle velikosti • provádí početní operace se zlomky • převede zlomek na smíšené číslo a naopak (M-9-1-04) • seznámí se se složeným zlomkem 	<p>I. <u>Kladná racionální čísla - zlomky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zavedení pojmu zlomek, číselná osa, převrácené číslo • Základní tvar zlomku, rovnost zlomků • Rozšiřování a krácení zlomků • Zápis zlomku desetinným číslem a naopak • Porovnávání zlomků – společný násobek (jmenovatel) • Sčítání a odčítání zlomků • Násobení a dělení zlomků • Smíšená čísla • Složený zlomek 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Z <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně (frontální výuka, individuální přístup, samostatná práce) • práce v počítačové učebně (využívají se výukové programy k prohloubení získaných informací o učivu, pro praktické ověřování správnosti řešení, problémů, kde žák osvědčené postupy používá při řešení obdobných situací) • práce ve skupinách (spolupráce na řešení jednoduchých i složitějších úkolů, žák si uvědomí sebe sama při zapojení se do společného řešení problému dle svých možností a schopností a přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí) • projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení projektů, využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení) • domácí příprava (žák vyhledává a třídí informace, které využívá při činnostech v praktickém životě, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá
<ul style="list-style-type: none"> • umí zapsat záporné a kladné číslo a zobrazit je na číselné ose • umí určit číslo opačné k danému číslu • umí sčítat celá čísla • umí násobit a dělit celá čísla • umí odčítat celá čísla 	<p>II. <u>Celá čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obor celých čísel, čísla kladná, záporná a nula • Uspořádání celých čísel na číselné ose • Čísla navzájem opačná • Sčítání celých čísel • Násobení a dělení celých čísel • Odčítání celých čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí zobrazit různá racionální čísla na číselné ose • umí uspořádat racionální čísla podle velikosti • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • řeší základní početní operace s racionálními čísly 	<p>III. <u>Racionální čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání racionálních čísel (kladná, záporná, zlomky) • Porovnávání racionálních čísel • Vyjádření racionálních čísel 	

(M-9-1-01, M-9-1-09)	zlomkem nebo desetinným číslem • Základní početní operace s racionálními čísly	konečné řešení problému) • práce s učebnicí, práce s učebními texty a pracovními listy, s výukovým programem na PC, problémové vyučování, diskuse, aktivní učení (rozhodovací hry, simulační hry), objevování a řízené objevování, neustálé procvičování a začleňování opakování do vyučovacích hodin
• určí shodné útvary • umí použít věty o shodnosti útvarů • chápe pojem shodná zobrazení osově souměrného obrazce • umí sestrojít trojúhelník podle vět sss, sus, usu • používá pojem shodná zobrazení • sestrojí obrazy útvarů ve středové souměrnosti • určí střed souměrnosti středově souměrného obrazce (M-9-3-05)	IV. Shodnost geometrických útvarů • Věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, ssu) • Shodná zobrazení – středová souměrnost • Konstrukce útvarů ve středové souměrnosti • Útvary středově souměrné	
• umí rozlišovat jednotlivé druhy rovnoběžníků a zná jejich vlastnosti • sestrojí rovnoběžník z daných prvků (využívá výšky, úhlopříčky) • sestrojí čtyřúhelník z daných prvků • umí vypočítat obvod a obsah rovnoběžníku a trojúhelníku dosazením do vzorce • rozliší jednotlivé druhy lichoběžníků • umí vypočítat obvod a obsah lichoběžníku • sestrojí lichoběžník z daných prvků • rozezná hranoly s podstavou rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku, sestrojí síť těchto hranolů (M-9-3-09) • vypočítá jejich objem a povrch dosazením do vzorců (M-9-3-11) • převádí jednotky objemu a obsahu (M-9-3-13)	V. Čtyřúhelníky, hranoly • Rozdělení čtyřúhelníků, kosočtverec, kosodélník • Konstrukce rovnoběžníků - čtverce, obdélníku, kosočtverce, kosodélníku • Konstrukce čtyřúhelníků (ze znalosti konstrukce trojúhelníků – sss, sus, usu) • Výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků • Výpočty obvodu a obsahu trojúhelníku • Lichoběžník a jeho vlastnosti, rozdělení lichoběžníků • Výpočty obvodu a obsahu lichoběžníku • Konstrukce lichoběžníků • Hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou	• přesahy - F • $1 \text{ l} = 1 \text{ dm}^3$

	<p>základnou, výpočty objemů a povrchů těchto hranolů</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednotky objemu 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá způsob vyjádření vztahu celek X část poměrem (M-9-2-02) • umí porovnat dvě veličiny poměrem • umí převést vzdálenost na mapě do skutečnosti a naopak, modeluje situace (M-9-1-05) • umí zapsat a doplnit tabulku přímé úměrnosti • umí zapsat a doplnit tabulku nepřímé úměrnosti • určí, zda závislost je přímá nebo nepřímá úměrnost (M-9-2-03) • zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic • přečte souřadnice bodu vyznačeného v PSS • narýsuje graf přímé, nepřímé úměrnosti • řeší vztahy přímé a nepřímé úměrnosti pomocí trojčlenky (M-9-2-01) 	<p>VI. Poměr, přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojem poměr, vyjádření dělením nebo zlomkem • Převrácený poměr • Měřítka mapy (plánu) • Přímá úměrnost • Nepřímá úměrnost • Pravoúhlá soustava souřadnic, osy souřadnic, body v pravouhlé soustavě souřadnic (PSS) • Graf přímé, nepřímé úměrnosti • Trojčlenka, slovní úlohy na využití přímé a nepřímé úměrnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • přesahy - Z, F • zhotovování plánů, čtení map • milimetrový papír
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří část celku pomocí procent • užívá základní pojmy procentového počtu • umí vypočítat procentovou část, počet procent a základ přes jedno procento nebo pomocí trojčlenky • řeší aplikační úlohy na procenta (M-9-1-06) 	<p>VII. Procenta</p> <ul style="list-style-type: none"> • Procento jako část celku (1% - setina základu) • Základ, procentová část, počet procent • Výpočet procentové části, počtu procent a základu • Slovní úlohy z praxe 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • určí druhou mocninu čísel 0 - 1000 • užívá ve výpočtech druhou mocninu, čte ji a zapisuje • používá druhou mocninu všech čísel • určí druhou odmocninu čísel 0 - 1000 • užívá ve výpočtech druhou odmocninu, čte ji a zapisuje • provádí početní operace s druhou mocninou a odmocninou 	<p>I. Druhá mocnina a odmocnina</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určování druhé mocniny pomocí tabulek (čísla 0 - 1000) • Druhá mocnina desetinných čísel • Druhá mocnina čísel větších než 1000 • Určování druhé mocniny pomocí kalkulátoru • Určování druhé odmocniny pomocí tabulek (čísla 0 - 1000) • Druhá odmocnina desetinných čísel • Druhá odmocnina čísel větších než 1000 • Určování druhé odmocniny pomocí kalkulátoru 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Z, D, Info <p>Metody a formy práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně (frontální výuka, individuální přístup, samostatná práce) • práce v počítačové učebně (využívají se výukové programy k prohloubení získaných informací o učivu, pro praktické ověřování správnosti řešení, problémů, kde žák osvědčené postupy používá při řešení obdobných situací) • práce ve skupinách (spolupráce na řešení jednoduchých i složitějších úkolů, žák si uvědomí sebe sama při zapojení se do společného řešení problému dle svých možností a schopností a přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí) • projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení projektů, využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení) • domácí příprava (žák vyhledává a třídí informace, které využívá při činnostech v praktickém životě, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému) • práce s učebnicí, práce s učebními texty a pracovními listy, s výukovým programem na PC, problémové vyučování, diskuse, aktivní učení (rozhodovací hry, simulační hry), objevování a řízené objevování, neustálé procvičování a

		začleňování opakování do vyučovacích hodin
<ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit pravoúhlý trojúhelník a pojmenovat jeho strany • umí použít vztah pro výpočet stran pravoúhlého trojúhelníku při řešení geometrických úloh a úloh z praxe 	II. <u>Pythagorova věta</u> <ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlý trojúhelník • Algebraický a geometrický význam Pythagorovy věty • Řešení pravoúhlého trojúhelníku • Znění Pythagorovy věty • Využití Pythagorovy věty v početních a konstrukčních úlohách 	
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 \leq a < 10$, n je celé číslo • umí číst a zapisovat mocniny s přirozeným mocnitelem • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	III. <u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin 10 • Mocniny se stejným základem a s přirozeným mocnitelem • Sčítání a odčítání mocnin • Násobení a dělení mocnin • Mocnina součinu, zlomku 	<ul style="list-style-type: none"> • věty o počítání s mocninami (také pamětní) • individuální přístup
<ul style="list-style-type: none"> • umí určovat hodnotu číselného výrazu • pochopí pojem proměnná • umí dosadit do výrazu za proměnnou číslo a určit jeho hodnotu • provádí početní operace s výrazy • pochopí pojem mnohočlen • provádí početní operace s mnohočleny • pochopí a naučí se užívat součtové vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ (M-9-1-07) 	IV. <u>Výrazy</u> <ul style="list-style-type: none"> • Číselný výraz, hodnota výrazu • Proměnná, výraz s proměnnou • Dosazování do výrazu • Úpravy výrazů, zjednodušování výrazů • Mnohočlen • Sčítání a odčítání mnohočlenů • Násobení mnohočlenu jednočlenem, mnohočlenem • Vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe levá X pravá strana rovnice • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti svého řešení • řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic (M-9-1-08) 	V. <u>Lineární rovnice</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnost, vlastnosti rovnosti • Lineární rovnice s jednou neznámou • Řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav 	<ul style="list-style-type: none"> • neznámá x - pochopení • viz - dosazování do výrazu • 2 typy slovních úloh - nejjednodušší

	<ul style="list-style-type: none"> • Zkouška správnosti řešení • Řešení základních slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojíte kružnice daného poloměru, průměru • podle bodů dotyku přímky s kružnicí určuje vzájemnou polohu přímky a kružnice (tečna, sečna, vnější přímka) • umí sestrojíte tečnu ke kružnici jako kolmici k poloměru a využitím Thaletovy kružnice • chápe pojmy tečna ke kružnici, tětíva kružnice • určuje vzájemnou polohu dvou kružnic • odhaduje a umí vypočítat obvod a obsah kruhu pomocí vzorce, umí používat Ludolfovo číslo π • sestrojíte síť válce • vypočítá objem a povrch válce dosazením do vzorců • užívá pojmy obsah, obvod kruhu, objem, povrch válce 	<p>VI. Kružnice, kruh, válec</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sestrojování kružnice daného poloměru, průměru • Vzájemná poloha přímky a kružnice • Tětíva • Konstrukce tečny ke kružnici v daném bodě $T \in k$ • Bod ležící vně kružnice, Thaletova kružnice • Vzájemná poloha dvou kružnic • Kruh, obvod a obsah kruhu, číslo π • Válec (modelování válce, síť válce) • Objem a povrch válce • Slovní úlohy na výpočet obsahu a obvodu kruhu, objemu a povrchu válce 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojíte osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky v dané vzdálenosti, soustředné kružnice, tečnu ke kružnici • umí sestrojíte základní rovinné obrazce zadané různými prvky v jednodušších zadáních 	<p>VII. Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní konstrukce v rovině • Základní pravidla přesného rýsování (rozbor, popis konstrukce, konstrukce, diskuse) • Řešení konstrukčních úloh na sestrování trojúhelníků, lichoběžníků, čtyřúhelníků 	
<ul style="list-style-type: none"> • seznámí se s jednoduchými statistickými šetřeními a zapisuje do tabulky nebo diagramem • umí vypočítat aritmetický průměr • určí medián, modus • umí číst tabulky a grafy 	<p>VIII. Základy statistiky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Statistický soubor, šetření • Jednotka, znak, četnost • Aritmetický průměr • Medián, modus • Diagramy – sloupcový, kruhový 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	MATEMATIKA	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • provádí základní početní operace s mocninami, užívá součtové vzorce • umí rozložit výraz na součin vytýkáním před závorku, podle vzorců • umí zapsat lomené výrazy, chápe, kdy má výraz smysl • umí krátit a rozšiřovat lomené výrazy • násobí a dělí lomené výrazy • sčítá a odčítá lomené výrazy 	<p>I. Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mocniny s přirozeným mocnitelem, mnohočleny – opakování • Vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ • Rozklad výrazu na součin • Vytýkání před závorku, podle vzorců • Lomený výraz, podmínky řešitelnosti • Krácení, rozšiřování • Násobení, dělení • Sčítání a odčítání 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Z, D, CH, Inf <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně (frontální výuka, individuální přístup, samostatná práce) • práce v počítačové učebně (využívají se výukové programy k prohloubení získaných informací o učivu, pro praktické ověřování správnosti řešení, problémů, kde žák osvědčené postupy používá při řešení obdobných situací) • práce ve skupinách (spolupráce na řešení jednoduchých i složitějších úkolů, žák si uvědomí sebe sama při zapojení se do společného řešení problému dle svých možností a schopností a přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí) • projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení projektů, využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení) • domácí příprava (žák vyhledává a třídí informace, které využívá při činnostech v praktickém životě, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému)

<ul style="list-style-type: none"> • umí řešit rovnice s jednou neznámou a provádí zkoušku jako součást řešení • řeší rovnice s neznámou ve jmenovateli • odvodí řešení rovnice se dvěma neznámými • upravuje soustavu rovnic se dvěma neznámými • řeší soustavu dvou rovnic • řeší úlohy z praxe rovnicemi • řeší úlohy z praxe podle vzoru • řešení úloh o pohybu, na společnou práci a na směsi (M-9-4-01, M-9-4-02) 	<p>II. Rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Řešení rovnic s jednou neznámou, zkouška • Lineární rovnice s neznámou ve jmenovateli • Rovnice se dvěma neznámými, jejich řešení • Soustava lineárních rovnic se dvěma neznámými • Řešení soustavy dvou rovnic metodou dosazovací a sčítací • Řešení slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic • Řešení slovních úloh o pohybu, o společné práci, na směsi 	<ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, s učebními texty a pracovními listy, s výukovým programem na PC, problémové vyučování, diskuse, aktivní učení (rozhodovací hry, simulační hry), objevování a řízené objevování, neustálé procvičování a začleňování opakování do vyučovacích hodin
<ul style="list-style-type: none"> • umí určit z grafu a tabulky, zda jde o funkci • orientuje se v grafu a určuje definiční obor a obor hodnot • sestrojí graf lineární funkce, určí, zda je klesající, nebo rostoucí • sestrojí graf kvadratické funkce (parabolu) • sestrojí graf nepřímé úměrnosti (hyperbolu) (M-9-2-04, M-9-2-05) 	<p>III. Funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmy - funkce, graf funkce, definiční obor a obor hodnot (body, přímka, křivka, interval) • Lineární funkce (rovnice, graf, rostoucí, klesající) • Kvadratická funkce (rovnice $y=ax^2$, graf) • Nepřímá úměrnost (rovnice $y=k/x$, graf) 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí shodné, podobné útvary v rovině • určí a používá poměr (koeficient) podobnosti • užívá věty sss, usu, sus pro určení podobnosti trojúhelníků (M-9-3-07) • sestrojí rovinný útvar podobný danému • užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami 	<p>IV. Podobnost trojúhelníků</p> <ul style="list-style-type: none"> • Určování podobných útvarů v rovině • Poměr podobnosti • Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti • Užití vět o podobnosti trojúhelníků ke zjišťování jejich podobnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • rozdíl shodné X podobné

<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí sdružené průměty kvádru, krychle 	<ul style="list-style-type: none"> • Praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru • Užití podobnosti při konstrukci • Plány • Obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí užít správně vzorců pro obvod, obsah, povrch a objem při řešení úloh z praxe • seznámí se s jehlanem, kuželem a koulí, modeluje tato tělesa • sestrojí síť jehlanu • umí vypočítat jejich objem a povrch v jednoduchých případech 	<p>V. <u>Jehlan, kužel, koule</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovinné obrazce, tělesa • Jehlan (modelování, síť, objem, povrch) • Kužel (modelování, objem, povrch) • Koule (modelování, objem, povrch) • Výpočty objemů a povrchů jehlanu, kužele, koule v praktických úlohách 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí vypočítat úrok z dané jistiny za určité období • provádí jednoduché úrokování • řeší jednoduché úlohy z praxe vedoucí k jednoduchému úrokování 	<p>VI. <u>Základy finanční matematiky</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Úrok, jistina, úroková míra, úroková doba, výpočet • Jednoduché úrokování • Řešení slovních úloh z praxe 	

2.7. SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY

PRAKTICKÁ MATEMATIKA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Seminář a cvičení z matematiky se vyučuje jako samostatný předmět

- v 9. ročníku 1 hodina týdně

Předmět Praktická matematika se vyučuje jako samostatný předmět

- v 8. ročníku 1 hodina týdně

Vzdělávání v předmětu je zaměřeno na

- užití matematiky v reálných situacích
- osvojení pojmů, matematických postupů
- rozvoj abstraktního a exaktního myšlení
- logické a kritické usuzování
- prohlubování učiva 8. a 9. ročníku a přípravu ke studiu na střední škole

Předmět je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávacího oboru Člověk a příroda

Fyzika – převody jednotek, rovnice

Zeměpis – měřítko, výpočty

Chemie - řešení rovnic, převody jednotek

Seminář a cvičení z matematiky zahrnuje průřezová témata:

- **OSV**
- **VDO:** důraz je kladen na formování volních a charakterových rysů – rozvíjí důslednost, vytrvalost, schopnost sebekontroly, vynalézavost, tvořivost, práce s mapou, slevy, využití poměru
- **EV:** stav ovzduší, přítomnost škodlivých látek, ochrana životního prostředí
- **EGS:** srovnání států, HDP, grafy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zařazuje metody, při kterých docházejí k řešení a závěrům žáci sami
- vede žáky k plánování postupů a úkolů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- zadává úkoly s využitím informačních a komunikačních technologií
- vede žáky k aplikaci znalostí v ostatních vyučovacích předmětech a v reálném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky
- podle potřeby pomáhá žákům

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- umožňuje, aby žáci na základě jasných kritérií hodnotili svoji činnost nebo její výsledky
- zajímá se, jak vyhovuje žákům jeho způsob výuky

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	SEMINÁŘ A CVIČENÍ Z MATEMATIKY	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • umí zobrazit různá racionální čísla na číselné ose • umí uspořádat racionální čísla podle velikosti • převádí zlomky na desetinná čísla a naopak • řeší základní početní operace s racionálními čísly • užívá znaky dělitelnosti dvěma, třemi, čtyřmi, pěti, šesti, devíti, deseti • rozloží číslo na součin prvočísel 	<p>I. <u>Racionální čísla</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Uspořádání racionálních čísel (kladné, záporné zlomky) • Porovnávání racionálních čísel • Vyjádření racionálních čísel zlomkem nebo desetinným číslem, základní početní operace s racionálními čísly <p>II. <u>Dělitelnost přirozených čísel</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Znaky (kritéria) dělitelnosti • Násobek, dělitel • Prvočíslo, číslo složené • Rozklad čísla na součin prvočísel • Římské číslice 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • F, Z, D, CH, Inf. <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně (frontální výuka, individuální přístup, samostatná práce) • práce v počítačové učebně (využívají se výukové programy k prohloubení získaných informací o učivu, pro praktické ověřování správnosti řešení, problémů, kde žák osvědčené postupy používá při řešení obdobných situací) • práce ve skupinách (spolupráce na řešení jednoduchých i složitějších úkolů, žák si uvědomí sebe sama při zapojení se do společného řešení) • problému dle svých možností a schopností a přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí) • projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení projektů, využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení) • domácí příprava (žák vyhledává a třídí informace, které využívá při činnostech v praktickém životě, nenechá se odradit
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří část celku pomocí procent • užívá základní pojmy procentového počtu • umí vypočítat procentovou část, počet procent a základ přes jedno procento nebo pomocí trojčlenky • řeší aplikační úlohy na procenta • užívá způsob vyjádření vztahu celek X část poměrem, umí porovnat dvě veličiny poměrem • umí převést vzdálenost na mapě do skutečnosti a naopak, modeluje situace • umí zapsat a doplnit tabulku přímé úměrnosti • umí zapsat a doplnit tabulku nepřímé úměrnosti • určí, zda závislost je přímá nebo nepřímá 	<p>III. <u>Procenta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Procento jako část celku (1% - setina základu) • Základ, procentová část, počet procent • Výpočet procentové části, počtu procent a základu • Slovní úlohy z praxe <p>IV. <u>Poměr. Přímá a nepřímá úměrnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojem poměr, vyjádření dělením nebo zlomkem • Převrácený poměr • Měřítko mapy (plánu) • Přímá úměrnost • Nepřímá úměrnost • Pravoúhlá soustava souřadnic, osy souřadnic, body v pravoúhlé soustavě souřadnic (PSS) 	

<ul style="list-style-type: none"> • úměrnost • zakreslí bod v pravouhlé soustavě souřadnic • přečte souřadnice bodu vyznačeného v PSS • narýsuje graf přímé, nepřímé úměrnosti • řeší vztahy přímé a nepřímé úměrnosti pomocí trojčlenky 	<ul style="list-style-type: none"> • Graf přímé, nepřímé úměrnosti • Trojčlenka, slovní úlohy na využití přímé a nepřímé úměrnosti 	<p>případným nezdarem a vytrvale hledá konečné řešení problému)</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, práce s učebními texty a pracovními listy, s výukovým programem na PC, problémové vyučování, diskuse, aktivní učení (rozhodovací hry, simulační hry), objevování a řízené objevování, neustálé procvičování a začleňování opakování do vyučovacích hodin
<ul style="list-style-type: none"> • určí druhou mocninu čísel 0 – 1000 • užívá ve výpočtech druhou mocninu, čte ji a zapisuje • používá druhou mocninu všech čísel • určí druhou odmocninu čísel 0 – 1000 • užívá ve výpočtech druhou odmocninu, čte ji a zapisuje • provádí početní operace s druhou mocninou a odmocninou 	<p>V. <u>Druhá mocnina a odmocnina</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Určování druhé mocniny pomocí tabulek (čísla 0 - 1000) • Druhá mocnina desetinných čísel • Druhá mocnina čísel větších než 1000 • Určování druhé mocniny pomocí kalkulátoru • Určování druhé odmocniny pomocí tabulek (čísla 0 - 1000) • Druhá odmocnina desetinných čísel • Druhá odmocnina čísel větších než 1000 • Určování druhé odmocniny pomocí kalkulátoru 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí sestavit pravouhlý trojúhelník a pojmenovat jeho strany • umí použít vztah pro výpočet stran pravouhlého trojúhelníku při řešení geometrických úloh a úloh z praxe 	<p>VI. <u>Pythagorova věta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravoúhlý trojúhelník • Algebraický a geometrický význam Pythagorovy věty • Řešení pravouhlého trojúhelníku • Znění Pythagorovy věty • Využití Pythagorovy věty v početních a konstrukčních úlohách 	
<ul style="list-style-type: none"> • zapíše číslo ve tvaru $a \cdot 10^n$ pro $1 \leq a < 10$, n je celé číslo • umí číst a zapisovat mocniny s přirozeným mocnitelem • provádí početní operace s mocninami s přirozeným mocnitelem 	<p>VII. <u>Mocniny s přirozeným mocnitelem</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zápis čísel v desítkové soustavě pomocí mocnin 10 • Mocniny se stejným základem a s přirozeným mocnitelem • Sčítání a odčítání mocnin • Násobení a dělení mocnin • Mocnina součinu, zlomku, mocniny 	

<ul style="list-style-type: none"> • umí určovat hodnotu číselného výrazu • pochopí pojem proměnná • umí dosadit do výrazu za proměnnou číslo a určit jeho hodnotu • provádí početní operace s výrazy • pochopí pojem mnohočlen • provádí početní operace s mnohočleny 	<p>VII. Výrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Číselný výraz, hodnota výrazu • Proměnná, výraz s proměnnou • Dosazování do výrazu • Úpravy výrazů, zjednodušování výrazů • Mnohočlen • Sčítání a odčítání mnohočlenů 	
<ul style="list-style-type: none"> • pochopí a naučí se užívat součtové vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ • provádí základní početní operace s mocninami, užívá součtové vzorce • umí rozložit výraz na součin vytýkáním před závorku, podle vzorců • umí zapsat lomené výrazy, chápe, kdy má výraz smysl • umí krátit a rozšiřovat lomené výrazy • násobí a dělí lomené výrazy • sčítá a odčítá lomené výrazy 	<ul style="list-style-type: none"> • Násobení mnohočlenu jednočlenem, mnohočlenem • Vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ • Mocniny s přirozeným mocnitelem, mnohočleny – opakování • Vzorce $(a \pm b)^2$, $a^2 - b^2$ • Rozklad výrazu na součin • Vytýkání před závorku, podle vzorců • Lomený výraz, podmínky řešitelnosti • Krácení, rozšiřování • Násobení, dělení • Sčítání a odčítání 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe levá X pravá strana rovnice • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti svého řešení • řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic 	<p>VIII. Lineární rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnost, vlastnosti rovnosti • Lineární rovnice s jednou neznámou • Řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav • Zkouška správnosti řešení • Řešení základních slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic 	

	<p>IX. Obsahy a obvody obrazců</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výpočty obvodů a obsahů rovnoběžníků • Výpočty obvodu a obsahu trojúhelníku • Lichoběžník a jeho vlastnosti, rozdělení lichoběžníků • Výpočty obvodu a obsahu lichoběžníku 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozezná hranoly s podstavou rovnoběžníku, trojúhelníku a lichoběžníku, sestrojí síť těchto hranolů, vypočítá jejich objem a povrch dosazením do vzorců • převádí jednotky objemu a obsahu • vypočítá objem a povrch válce dosazením do vzorců • užívá pojmy obsah, obvod kruhu, objem, povrch válce 	<p>X. Povrchy a objemy těles</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hranoly s rovnoběžníkovou, trojúhelníkovou a lichoběžníkovou základnou, výpočty objemů a povrchů těchto hranolů • Jednotky objemu • Válec (modelování válce, síť válce) • Objem a povrch válce • Slovní úlohy na výpočet obsahu a obvodu kruhu, objemu a povrchu válce 	
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí osu úsečky, osu úhlu, rovnoběžky v dané vzdálenosti, soustředné kružnice, tečnu ke kružnici • umí sestrojit základní rovinné obrazce zadané různými prvky v jednodušších zadáních 	<p>XI. Konstrukční úlohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní konstrukce v rovině • Základní pravidla přesného rýsování (rozbor, popis konstrukce, konstrukce, diskuse) • Řešení konstrukčních úloh na sestrojování trojúhelníků, lichoběžníků, čtyřúhelníků 	

<ul style="list-style-type: none"> • určí shodné útvary • umí použít věty o shodnosti útvarů • chápe pojem shodná zobrazení osově souměrného obrazce • umí sestrojít trojúhelník podle vět sss, sus, usu • určí shodné, podobné útvary v rovině • určí a používá poměr (koeficient) podobnosti • užívá věty sss, usu, sus pro určení podobnosti trojúhelníků • sestrojí rovinný útvar podobný danému • užívá poměr podobnosti při práci s plány a mapami • sestrojí sdružené průměty kvádru, krychle 	<p>XII. <u>Shodnost geometrických útvarů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • věty o shodnosti trojúhelníků (sss, sus, usu, ssu) • Určování podobných útvarů v rovině • Poměr podobnosti • Podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti • Užití vět o podobnosti trojúhelníků ke zjišťování jejich podobnosti • Praktické zmenšování a zvětšování rovinných obrazců v daném poměru • Užití podobnosti při konstrukci, plány • Obraz krychle a kvádru ve volném rovnoběžném promítání 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí určit z grafu a tabulky, zda jde o funkci • orientuje se v grafu a určuje definiční obor a obor hodnot • sestrojí graf lineární funkce, určí, klesající, rostoucí • sestrojí graf kvadratické funkce (parabolu) • sestrojí graf nepřímé úměrnosti (hyperbolu) 	<p>XIII. <u>Funkce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmy - funkce, graf funkce, definiční obor a obor hodnot (body, přímka, křivka, interval) • Lineární funkce (rovnice, graf, rostoucí, klesající) • Kvadratická funkce (rovnice $y = ax^2$, graf) • Nepřímá úměrnost (rovnice $y = k/x$, graf) 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE	PRAKTICKÁ MATEMATIKA	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vyjádří část celku pomocí procent • užívá základní pojmy procentového počtu • umí vypočítat procentovou část, počet procent a základ přes jedno procento nebo pomocí trojčlenky • řeší aplikační úlohy na procenta 	I. <u>Procenta</u> <ul style="list-style-type: none"> • Procento jako část celku (1% - setina základu) • Základ, procentová část, počet procent • Výpočet procentové části, počtu procent a základu • Slovní úlohy z praxe 	Mezipředmětové vztahy: <ul style="list-style-type: none"> • M, F, Inf Metody a formy práce: <ul style="list-style-type: none"> • práce v učebně (frontální výuka, individuální přístup, samostatná práce) • práce v počítačové učebně (využívají se výukové programy k prohloubení získaných informací o učivu, pro praktické ověřování správnosti řešení, problémů, kde žák osvědčené postupy používá při řešení obdobných situací) • práce ve skupinách (spolupráce na řešení jednoduchých i složitějších úkolů, žák si uvědomí sebe sama při zapojení se do společného řešení problému dle svých možností a schopností a přebírá zodpovědnost za svá rozhodnutí a výsledky svých činů hodnotí) • projektové práce (žák využívá matematických postupů při řešení projektů, využívá získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení) • domácí příprava (žák vyhledává a třídí informace, které využívá při činnostech v praktickém životě, nenechá se odradit případným nezdarem a vytrvale hledá
<ul style="list-style-type: none"> • udržuje v pořádku rýsovací potřeby a dovede je správně použít • používá technické písmo při popisu výkresu • používá správně druhy čar • sestrojí tečny ke kružnici • zaoblí rohy mnohoúhelníka kružnicovými oblouky • sestrojí pravidelný šestiúhelník, osmiúhelník a dvanáctiúhelník • nakreslí elipsu vepsanou do obdélníka a rovnoběžníka • pokryje čtvercovou síť opakujícím se obrazcem • pracuje čistě, přesně a pečlivě, dbá na úpravu výkresu 	II. <u>Základy rýsování</u> <ul style="list-style-type: none"> • Rýsovací potřeby • Technické písmo • Druhy a křížení čar • Kružnice, oblouky, tečny ke kružnici, zaoblení • Pravidelné mnohoúhelníky • Rýsování do čtvercové a deformované sítě • Pokrývání 	
<ul style="list-style-type: none"> • zná pravidla kótování délek, kružnic, kružnicových oblouků • narýsuje jednoduchou plochou součástku a okótuje ji • čte v jednoduchém technickém výkresu • narýsuje obrázek v daném měřítku • vyplní popisové pole výkresu 	III. <u>Kótování a měřítko zobrazení</u> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady kótování ve strojírenství • Zobrazování a kótování plochých těles • Měřítko zobrazení • Popisové pole 	

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje geometrická tělesa – kvádr, krychle, hranol, válec, kužel, jehlan, koule, komolá tělesa • narýsuje obraz tělesa ve volném rovnoběžném promítání • pojmenuje těleso na obrázku, zjistí jeho skutečné rozměry 	<p>IV. <u>Volné rovnoběžné promítání</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravidla volného rovnoběžného promítání • Zobrazení kvádrů a krychle • Zobrazení hranolu a válce • Zobrazení kužele a jehlanu • Zobrazení složitějších těles 	<p>konečné řešení problému)</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce s učebnicí, práce s učebními texty a pracovními listy, s výukovým programem na PC, problémové vyučování, diskuse, aktivní učení (rozhodovací hry, simulační hry), objevování a řízené objevování, neustálé procvičování a začleňování opakování do vyučovacích hodin
<ul style="list-style-type: none"> • sestrojí půdorys a nárys geometrického tělesa • pojmenuje těleso podle jeho sdružených průmětů 	<p>V. <u>Pravouhlé promítání na dvě průmětny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Půdorys a nárys • Sdružené průměty kvádrů a krychle • Sdružené průměty hranolu a válce • Sdružené průměty kužele a jehlanu 	
<ul style="list-style-type: none"> • umí sestrojit pravouhlý trojúhelník a pojmenovat jeho strany • umí použít vztah pro výpočet stran pravouhlého trojúhelníku při řešení geometrických úloh a úloh z praxe 	<p>VI. <u>Pythagorova věta</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pravouhlý trojúhelník • Algebraický a geometrický význam Pythagorovy věty • Řešení pravouhlého trojúhelníku • Znění Pythagorovy věty • Využití Pythagorovy věty v početních a konstrukčních úlohách 	
<ul style="list-style-type: none"> • chápe levá X pravá strana rovnice • řeší lineární rovnice pomocí ekvivalentních úprav • provádí zkoušku správnosti svého řešení • řeší slovní úlohy pomocí lineárních rovnic 	<p>VII. <u>Lineární rovnice</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnost, vlastnosti rovnosti • Lineární rovnice s jednou neznámou • Řešení lineárních rovnic pomocí ekvivalentních úprav • Zkouška správnosti řešení • Řešení základních slovních úloh vedoucích k řešení lineárních rovnic 	

2.8. INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je zařazen samostatně v 6. – 9. ročníku v hodinové dotaci 1 hodina týdně. Výuka na 2. stupni navazuje na výuku 1. stupně. Cílem vyučovacího předmětu Informatika je naplňování vzdělávacího obsahu stanoveného ve výstupech vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie.

Při výuce se využívají metody a formy práce založené převážně na individuálním řešení problému, který může být součástí většího celku, zpracovávání informací a následné prezentaci vlastního řešení.

Hodnocení sleduje schopnosti žáků realizovat získané dovednosti a vědomosti v praktických úlohách a jejich prezentaci.

Připravuje žáky na využívání ICT v jiných vyučovacích předmětech a umožňuje jim dosáhnout základní úrovně informační gramotnosti (získat elementární dovednosti v ovládnutí výpočetní techniky a moderních informačních technologií, orientovat se ve světě informací, tvořivě pracovat s informacemi a využívat je při dalším vzdělávání i v praktickém životě). Získané dovednosti jsou v informační společnosti nezbytným předpokladem uplatnění na trhu práce i podmínkou k efektivnímu rozvíjení profesní i zájmové činnosti.

Zvládnutí výpočetní techniky, zejména rychlého vyhledávání a zpracování potřebných informací pomocí internetu a jiných digitálních médií, umožňuje realizovat metodu „učení kdekoli a kdykoliv“, vede k žádoucímu odlehčení paměti při současné možnosti využít mnohonásobně většího počtu dat a informací než dosud, urychluje aktualizaci poznatků a vhodně doplňuje standardní učební texty a pomůcky.

Dovednosti získané ve vzdělávacím předmětu Informatika umožňují žákům aplikovat výpočetní techniku s bohatou škálou vzdělávacího software a informačních zdrojů ve všech vzdělávacích oblastech celého základního vzdělávání.

Obsahové, časové a organizační vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu pomáhá žákovi orientovat se ve struktuře a činnosti počítače, poznat možnosti jeho využití, zacházet s počítačem a jeho přídatnými zařízeními uživatelským způsobem, pracovat s hotovými didaktickými programy, osvojit si základy práce s grafikou a databázemi a e-learningovým vzděláváním. Žáci se učí třídit informace, kriticky je posuzovat a aplikovat v praktickém životě v souladu se zákony o duševním vlastnictví. Osvojují si základy elektronické komunikace a její zásady.

Výuka probíhá v budově školy v odborných učebnách vybavených počítači. Žáci mají k dispozici tiskárnu, scanner, digitální fotoaparát a kameru, interaktivní tabuli, dataprojektor a zálohovací zařízení (disketa, flash disk, CD a DVD disk).

Předmětem prolínají průřezová témata:

- **OSV:** poznávání, psychohygienu, kreativita, řešení problémů
- **EGS:** Evropa a svět nás zajímají
- **MV:** multikulturalita

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k poznání úlohy informací a informačních činností a k využívání moderních informačních a komunikačních technologií, k porozumění toku informací, počínaje jejich vznikem, uložením na médium, přenosem, zpracováním, vyhledáváním a praktickým využitím
- učí žáky porovnávat informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů (za účelem dosahování větší věrohodnosti vyhledaných informací)
- vede žáky k pochopení funkce výpočetní techniky jako prostředku simulace a modelování přírodních i sociálních jevů a procesů
- učí žáky práci s chybou
- učí žáky v praxi využívat korekci textu pomocí vnitřních nástrojů vhodného software
- jde příkladem - neustále se dalším vzděláváním seznamuje s dalšími možnostmi využívání ICT

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- učí žáky nebát se problémů; prakticky je vede k používání techniky v duchu myšlenky: „technika má sloužit nám a ne my jí“
- vytvářením praktických problémových úloh a situací učí žáky prakticky problémy řešit
- podporuje netradiční (originální) způsoby řešení problémů
- podporuje samostatnost, tvořivost a logické myšlení

Kompetence komunikativní

Učitel:

- učí žáky využívat při interakci s počítačem logické a algoritmické myšlení
- vede žáky k tvořivému využívání softwarových a hardwarových prostředků při prezentaci výsledků jejich práce
- v komunikaci pomocí informačních a komunikačních technologií se prioritně zaměřuje na správné užívání českého (cizího jazyka) s ohledem na gramatiku a syntax
- podporuje formy komunikace na „mezinárodní úrovni“ v rámci Evropy i světa využíváním internetové sítě
- klade důraz na „kulturní úroveň“ komunikace
- učí žáky publikovat a prezentovat své názory a myšlenky (školní časopis, místní tisk, web, ppt prezentace apod.)
- dodržuje základní typografická pravidla, dbá na estetický vzhled výstupního materiálu

Kompetence sociální a personální

- vede žáky k zaujetí odpovědného, etického přístupu k nevhodným obsahům vyskytujících se na internetu a v jiných médiích
- minimalizuje používání frontální metody výuky a podporuje vzájemnou spolupráci žáků
- učí žáky kriticky hodnotit svoji práci
- podporuje vzájemnou pomoc žáků, vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- žáky se speciálními vzdělávacími potřebami učí výhodám využívání informačních technologií
- důsledně vyžaduje dodržování společně dohodnutých pravidel chování, tak aby se vzájemně žáci nevyrušovali při tvořivé práci
- jde příkladem – vlastní zkušenosti žáků podporuje a využívá je při výuce žáků ostatních, dovede se učit od zkušenějších žáků, kteří mají širší rozhled v oblasti ICT

Kompetence občanské

Učitel:

- netoleruje záliby žáků v informacích, které mohou vést k sociálně patologickým jevům
- nabízí žákům vhodné pozitivní aktivity jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- na konkrétních modelových příkladech demonstrovuje pozitivní a negativní projevy chování lidí
- neustále monitoruje chování žáků (především při práci s internetem), včas přijímá účinná opatření
- rozumně a zodpovědně využívá informačních zdrojů – s ohledem na jejich účinnost a vliv na osobnost jedince
- v hodnocení žáků (v převaze) uplatňuje prvky pozitivní motivace
- je vždy připraven komukoliv z žáků podat pomocnou ruku
- jde příkladem – respektuje právní předpisy, zákony o duševním vlastnictví
- respektuje osobnost žáka, jeho práva a záliby, buduje přátelskou a otevřenou atmosféru při vyučování

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky využíváním výpočetní techniky, aplikačního i výukového software, ke zvýšení efektivnosti jejich učební činnosti a k racionálnější organizaci jejich práce
- vede žáky k dodržování zásad bezpečnosti při práci s technikou napojenou na elektrickou síť
- učí žáky provádět základní údržbu hardwarového zařízení, vede je k šetrné práci s výpočetní technikou
- Jde příkladem – v maximální míře využívá možnosti, které mu poskytují dostupné informační a komunikační technologie

vzdělávací oblast INFORMATIKA	vyučovací předmět INFORMATIKA	ročník 6.
--	--	----------------------------

Požadované výstupy žáka ZŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • navrhuje a porovnává různé způsoby kódování dat s cílem jejich uložení a přenosu (I-9-1-02) • rozpozná zakódované informace kolem sebe • zakóduje a dekáduje znaky pomocí znakové sady • zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer • zakóduje v obrázku barvy více způsoby • zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů • zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu • ke kódování využívá i binární čísla 	<p>DATA, INFORMACE A MODELOVÁNÍ <u>Kódování a šifrování dat a informací</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Přenos informací, standardizované kódy • Znakové sady • Přenos dat, symetrická šifra • Identifikace barev, barevný model • Vektorová grafika • Zjednodušení zápisu, kontrolní součet • Binární kód, logické A a NEBO 	<p>Výukové metody a formy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskuse • praktické činnosti • výklad • ukázky • dramatizace • heuristický rozhovor • badatelské aktivity • problémové úkoly,
<ul style="list-style-type: none"> • získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat (I-9-1-01) • sám evidenci vyzkouší a následně zhodnotí její funkčnost, případně navrhne její úpravu (I-9-3-04) • najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) • odpoví na otázky na základě dat v tabulce • popíše pravidla uspořádání v existující tabulce • doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy • navrhne tabulku pro záznam dat • propojí data z více tabulek či grafů 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY <u>Práce s daty</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Data v grafu a tabulce • Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce • Kontrola hodnot v tabulce • Filtrování, řazení a třídění dat • Porovnání dat v tabulce a grafu • Řešení problémů s daty 	
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí účel informačních systémů, které používá, identifikuje jejich jednotlivé prvky a vztahy mezi nimi; • zvažuje možná rizika při navrhování i užívání informačních systémů (I-9-3-01) • popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují • pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím 	<p>INFORMAČNÍ SYSTÉMY <u>Informační systémy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace 	

související práva		
<ul style="list-style-type: none"> • nainstaluje a odinstaluje aplikaci • uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory • vybere vhodný formát pro uložení dat • vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě • porovná různé metody zabezpečení účtů • spravuje sdílení souborů • pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy • zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy 	<p>DIGITÁLNÍ TECHNOLOGIE <u>Počítače</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému • Správa souborů, struktura složek • Instalace aplikací • Domácí a školní počítačová síť • Fungování a služby internetu • Princip e-mailu • Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) • Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna) 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	7.

Požadované výstupy žáka ZŠ Valeč	Obsah učiva	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Zásady bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad • uvědomuje si rizika při práci s počítačem <p>Základní pojmy informační činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam pojmů informatiky • rozlišuje druhy programů – uvede příklad programu <p>Struktura, funkce, popis počítače a přídatných zařízení – práce s nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače, hlavní součásti skříňe počítače podrobněji • orientuje se na klávesnici, zná funkce nejdůležitějších kláves, umí napsat nejčastější speciální znaky <p>Operační systémy a jejich základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí operačního systému Windows XP – umí pojmenovat jednotlivé části pracovního prostředí, korektně zapínat a vypínat aplikace, pracovat s okny, orientuje se ve struktuře složek, rozlišuje místní a síťové disky, dokáže vytvořit složku nebo prázdný soubor, přejmenovat je, zkopírovat či přesunout, případně je odstranit • umí si uzpůsobit nastavení Windows XP 	<p><u>Základy práce s počítačem</u> Zásady bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla práce v počítačové a multimediální učebně • zásady práce s počítačem – hygiena u počítače • bezpečný internet <p>Základní pojmy informační činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • jednotka informace (bit, byte, kB, MB, GB), digitalizace, autorská práva k programům • kancelářské aplikace, databázové aplikace, komunikační aplikace, grafický editor, textový editor, antivirový program <p>Struktura, funkce, popis počítače a přídatných zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>pojmy</u>: základní počítačová sestava, skříň (zdroj, základní deska - procesor, operační paměť, velikost paměti, pevný disk, mechaniky, grafická karta, síťová karta, zvuková karta, porty), vstupní a výstupní zařízení (klávesnice, myš, monitor - druhy, tiskárna - druhy, scanner, ploter, touchpad...) • psaní speciálních znaků <p>Operační systémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce se složkami, soubory, okny 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopností a poznávání, kreativita, řešení problémů a rozhodovací dovednosti • EGS – Evropa a svět nás zajímají • MV – fungování a vliv médií ve společnosti, kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení, tvorba mediálních sdělení <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • výklad učiva – motivace, předvádění činnosti, vysvětlování (využití dataprojektoru, interaktivní tabule) • procvičení učiva - samostatná práce žáků – individuální (drobné úkoly), skupinová (projekty)

	<ul style="list-style-type: none"> • nastavení Windows XP: úprava pracovní plochy – změna tapety, pozadí a motivu spořiče, úklid pracovní plochy, tvorba zástupců, úprava hlavního panelu, změna pohledu na soubory 	<ul style="list-style-type: none"> • upevnění učiva – pracovní listy, kvízy • testování učiva – písemné a praktické testy
<ul style="list-style-type: none"> • objasní základní pojmy - nezaměňuje pojmy internet a web, uvědomuje si rizika při práci s internetem, orientuje se v prostředí internetového prohlížeče • vyhledává informace na portálech, v knihovnách a databázích, ukládá informace (text, obrázky) z internetu do počítače (ICT-9-2-04, ICT-9-2-05) • uvědomuje si rizika při el. komunikaci • ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost (ICT-9-1-01) • pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví (ICT-9-2-03) 	<p><u>Vyhledávání informací a komunikace</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>činnost</u>: složitější zadání kritérií vyhledávání informací pomocí vyhledávačů (katalogového i fulltextového) • <u>činnosti</u>: přihlášení, čtení pošty, posílání zprávy s přílohou, editace složek, adresář, nastavení, úklid poštovní schránky, nebezpečí – viry, spam, hoax, ochrana před nežádoucí poštou 	
<p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pracuje s textem v textovém editoru WORD - dokáže napsat krátký text včetně dodržení základních typografických pravidel, otevřít existující soubor, upravit vlastnosti písma a odstavce, příp. vložit obrázek, změnit jeho vlastnosti a umístit jej v textu, dokáže uložit změny na stejné místo nebo jinde, příp. pod jiným názvem (ICT-9-2-01) <p>Grafický editor (ICT-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • s použitím nástrojů dokáže nakreslit obrázek a uložit jej, příp. otevřít pro změny a změněný znovu uložit <p>Tabulkový procesor (ICT-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí základní pojmy, pracuje s tabulkami a grafy • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem (ICT-9-2-02) 	<p><u>Zpracování informací</u></p> <p>Textový editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: textový editor, typografické pravidlo, editace textu, formát písma a odstavce, zarovnání odstavce... <p>Grafický editor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: počítačová grafika, vektorová grafika, bitmapová grafika <p>Tabulkový procesor</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: tabulkový editor, buňka – velikost, adresa, formát, prostorová tabulka, databáze 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
INFORMAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ TECHNOLOGIE	INFORMATIKA	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Zásady bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla bezpečné práce s hardware i software a postupuje poučeně v případě jejich závad • uvědomuje si rizika při práci s počítačem <p>Základní pojmy informační činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí význam pojmů informatiky • je si vědom rizika používání technologií, chrání se před počítačovou kriminalitou (ICT-9-2-03) <p>Struktura, funkce, popis počítače a přídatných zařízení – práce s nimi</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenuje a zařadí nejběžnější součásti a zařízení počítače • ovládá základní práci se záznamovými médii, tiskárnou, scannerem <p>Operační systémy a jejich základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí operačního systému Windows XP – umí pojmenovat jednotlivé části pracovního prostředí, korektně zapínat a vypínat aplikace, pracovat 	<p>Základy práce s počítačem</p> <p>Zásady bezpečnosti práce</p> <ul style="list-style-type: none"> • pravidla práce v počítačové a multimediální učebně • zásady práce s počítačem – hygiena u počítače <p>Základní pojmy informační činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: historie výpočetní techniky, • historie internetu, princip fungování internetu <p>Struktura, funkce, popis počítače a přídatných zařízení</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: technologie tisku – princip tisku jehličkové, inkoustové, laserové tiskárny, technologie monitorů • činnosti: práce se záznamovými médii, tiskárnou, scannerem <p>Operační systémy a jejich základní funkce</p> <ul style="list-style-type: none"> • instalace aplikací • viry, antivirové programy • pojmy: spyware, antispyware, vir, antivir, • firewall, hacker 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV(OR) – Rozvoj schopností a poznávání • OSV(OR) – Kreativita • OSV(MR) – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti • VEGS – Evropa a svět nás zajímají • MDV – Fungování a vliv médií ve společnosti • MDV – Kritické myšlení a vnímání mediálních sdělení • MDV – Tvorba mediálních sdělení <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výklad učiva – motivace, předvádění činnosti, vysvětlování (využití dataprojektoru, interaktivní tabule) • Procvičení učiva - samostatná práce žáků – individuální (drobné úkoly), skupinová (projekty) • Upevnění učiva – pracovní listy, kvízy

<p>s okny, orientuje se ve struktuře složek, umí si uzpůsobit nastavení Windows XP</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvědoměle používá antivirové programy, antispysware... • vhodně používá systémové nástroje, instaluje a korektně odinstaluje aplikace <p>Psaní všemi deseti (ICT-9-2-01),</p> <ul style="list-style-type: none"> • žák si uvědomuje důležitost správného rozložení rukou na klávesnici, přiřadí jednotlivá písmenka k prstům, kterými píše • rozlišuje jednotlivá písmena a opravuje chyby • ovládá část základní písemné řady <p>Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí programovacího jazyka, používá základní příkazy společné programovacím jazykům <p>Multimediální využití počítače</p> <p>Editace videa (ICT-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestaví film z jednotlivých videoklipů • stříhá videoklipy, používá přechodů mezi videoklipy • k filmu přidá a upraví titulky • podloží film hudební kulisou 	<p>Psaní všemi deseti Prstoklad, ergonomie, psaní všemi deseti hmatovou metodou</p> <p>Zpracování a využití informací Programování</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: program, programování, algoritmus, vývojový diagram, příkaz, parametr, příkazový řádek, cyklus, podprogram • činnosti: tvorba nových příkazů, úprava příkazů, příkazy pro práci s grafikou <p>Multimediální využití počítače</p> <p>Editace videa</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: klip, scéna, časová osa, digitalizace videa • činnosti: načtení videoklipů, úprava videonímků, vytvoření scénáře, stříh videa, přechody mezi videoklipy, tvorba titulků, import zvuku 	<ul style="list-style-type: none"> • Brainstorming • Testování učiva – písemné a praktické testy
---	---	--

<p>Editace zvuku (ICT-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se ve zvukových formátech • umí nahrát zvuk do počítače • upravuje zvuk – míchá zvuk, ořízne zvuk, řadí zvukové stopy za sebou <p>Počítačové prezentace (ICT-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • používá základní nástroje programu Smart Notebook • vhodně vybírá nadpisy a pozadí pro jednotlivé snímky prezentace • vkusně doplní prezentaci pomocí animací a přechodů <p>Tvorba webových stránek (ICT-9-2-01)</p> <ul style="list-style-type: none"> • zná základní značky jazyka HTML • uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem, zvukem a obrazem (ICT-9-2-02) • zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě (ICT-9-2-05) 	<p>Editace zvuku</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: multimediální počítač, zvukové formáty (WAV, MP3, MID) • činnosti: přehrávání zvuku, pokusy se zvukem, úprava zvuku <p>Počítačové prezentace</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: počítačová prezentace • činnosti: prohlížení prezentace, vytvoření nové prezentace, tvorba osnovy prezentace, pozadí snímku, vkládání textu a obrázků, přechody, animace, vystoupení s prezentací <p>Tvorba webových stránek</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmy: html dokument, zdrojový kód, odkazy, možnosti tvorby webové stránky • činnosti: vkládání obrázků, obtékání obrázků textem, zvětšování a zmenšování obrázků, pozadí stránky, práce s odkazy, umístění stránky na internet 	
--	--	--

2.9. PŘÍRODOPIS

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Přírodopis je vyučován jako samostatný předmět v 6. – 9. ročníku. Výuka probíhá v kmenových třídách v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Přírodopis

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o přírodu a přírodniny
- poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním zákonitostem
- umožňuje poznat přírodu jako systém, jehož součásti jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se
- podporuje vytváření kritického myšlení a logického uvažování
- učí aplikovat přírodovědné poznatky v praktickém životě
- seznamuje žáka se stavbou živých organismů
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností, závislosti člověka na přírodních zdrojích
- vede k zapojování do aktivit směřujících k šetrnému chování k přírodnímu systému, ke svému zdraví a zdraví ostatních lidí

Formy a metody práce

Při výuce se užívají různé formy a metody práce podle charakteru učiva a cílů vzdělávání. Jedná se především o frontální výuku s demonstračními pomůckami, rozhovor, skupinovou práci - s využitím přírodnin, odborné literatury, pracovních listů, přírodovědných vycházek s pozorováním, menších projektů, referátů, pokusů, laboratorních prací, přírodovědně zaměřených hrátek, exkurzí a odborných přednášek. Dále se také využívá informací z internetu a encyklopedií.

Předmět Přírodopis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Zeměpis: výskyt a rozšíření živočichů i rostlin, biotopy, CHKO, NP

Chemie: ochrana životního prostředí (chemické znečištění, herbicidy, insekticidy, pesticidy, chemické vlastnosti nerostů a hornin)

Fyzika: zrak, sluch, fyzikální vlastnosti nerostů

Přírodopis zahrnuje průřezová témata:

- **VDO:** aplikace odpovědného chování, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
- **OSV:** evoluce lidského chování, zvířecí a lidské komunikace, seberegulující jednání
- **EV:** porozumění souvislostem v biosféře, vztahům člověka a prostředí a důsledkům lidských činností na prostředí, zachování biologické rovnováhy
- **MV:** komunikace a kooperace, kritické čtení
- **EGS:** evropská a globální dimenze v základech ekologie
- **MKV:** vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými informacemi
- ke smyslu vzdělávat se

Kompetence k řešení problémů

Učitel

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů

- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Učitel

- vede žáky k formulování jejich myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat
- vede žáky k využívání informačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k respektování přesvědčení druhých lidí, k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel při práci s mikroskopickými preparáty a přírodninami
- zadává úkoly tak, aby měli žáci sami možnost si navrhnout postup a harmonogram práce

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> zná různé názory na vznik Země a života objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života rozdělí základní projevy a podmínky života (P-9-1-01) orientuje se v daném přehledu vývoje organismů 	<p><u>Země a život:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Názory na vznik Země a života Vznik, vývoj a stavba Země Vznik, vývoj a rozmanitost života 	<p>Mezipředmětové vztahy: Z -sféry Země</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka s použitím demonstračních pomůcek (nástěnné obrazy, modely, preparáty, vzorky přírodnin, klíče k určování přírodnin, videosnímky) samostatná práce žáků skupinová práce nebo práce ve dvojicích praktická cvičení laboratorní práce terénní výuka (pozorování v přírodě)
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti (P-9-1-02) uvede příklady dědičnosti v praktickém životě (P-9-1-03) 	<ul style="list-style-type: none"> Projevy života (fotosyntéza, dýchání, růst, rozmnožování, výživa, reakce na podmínky) 	
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje praktické metody poznávání přírody dodržuje základní pravidla bezpečnosti práce a chování při poznávání živé a neživé přírody uvede na příkladech z běžného života způsoby přenosu virů a ochrany před nimi (P-9-1-04) 	<p><u>Zkoumání přírody:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Pozorování, pokus, mikroskop <p><u>Nebuněčné organismy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Viry- výskyt, význam a ochrana před jejich šířením 	

<ul style="list-style-type: none"> • uvede na příkladech běžného života význam bakterií v přírodě i pro člověka • zná základní hygienické zásady • porovná základní vnitřní a vnější stavbu vybraných jednobuněčných organismů • zhodnotí význam jednobuněčných organismů v přírodě i pro člověka 	<p><u>Jednobuněčné organismy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Bakterie • Sinice (výskyt, význam, praktické využití, ochrana) • Jednobuněčné rostliny (řasy) • Jednobuněční živočichové (prvoci) • Jednobuněčné houby (kvasinky) 	
<ul style="list-style-type: none"> • uvede rozdíly mezi jednobuněčným a mnohobuněčným organismem • rozpozná vybrané druhy řas, objasní jejich význam v přírodě i pro člověka • umí vysvětlit rozdíly ve stavbě buňky hub a rostlin • rozpozná naše nejnámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků (P-9-2-01) • zná základy první pomoci při otravě houbami 	<p><u>Mnohobuněčné organismy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mnohobuněčné rostliny (nižší rostliny- řasy) <p><u>Mnohobuněčné houby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (bez plodnic, s plodnicemi – základní charakteristika, výskyt, pozitivní a negativní vliv na člověka) • Zásady sběru a konzumace • První pomoc při otravě houbami <p><u>Lišejníky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • výskyt, význam 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů • vysvětluje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin • na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení v daném prostředí 	<p><u>Mnohobuněční živočichové:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci, ostnokožci - stavba a funkce jednotlivých částí těla, vývoj, vývin, výskyt, projevy chování, ochrana a zařazení živočichů do systému) 	
<ul style="list-style-type: none"> • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka • uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se zvířaty 		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů (P-9-4-01) • rozlišuje a porovnává jednotlivé skupiny živočichů, určuje vybrané živočichy, zařazuje je do hlavních taxonomických skupin (P-9-4-02) • odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí (P-9-4-03) • zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka (P-9-4-04) • dodržuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy 	<p><u>Mnohobuněční živočichové:</u> <u>Strunatci:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vývoj, vývin, stavba a funkce jednotlivých částí těla živočichů • Systém živočichů – významní zástupci jednotlivých skupin – pláštěnci, bezlebeční • Obratlovci: kruhoústí, paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, SAVCI (dělení savců, hlavní znaky, způsob života, rozmnožování, výskyt, hlavní zástupci) <p>Rozšíření, význam a ochrana živočichů:</p> <ul style="list-style-type: none"> • (hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče, hygiena a chov domácích živočichů) <p><u>Projevy chování živočichů</u></p>	<p>Mezipředmětové vztahy: Z</p> <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka s použitím demonstračních pomůcek (nástěnné obrazy, modely, preparáty, vzorky přírodnin, klíče k určování přírodnin, videosnímky) • samostatná práce žáků • skupinová práce nebo práce ve dvojicích • praktická cvičení • laboratorní práce • terénní výuka (pozorování v přírodě)
<ul style="list-style-type: none"> • odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům (P-9-3-01) • porovná vnější a vnitřní stavbu jednotlivých orgánů a uvede praktické příklady jejich funkcí a vztahů v rostlině jako celku (P-9-3-02) 	<p><u>Přechod rostlin na souš:</u> <u>Vyšší rostliny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Anatomie a morfologie rostlin (stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin – kořen, stonek, list, květ, semeno, plod) 	

<ul style="list-style-type: none">• vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin (P-9-3-03)• rozlišuje základní systematické skupiny rostlin a určuje jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů (P-9-3-04)• odvodí na základě pozorování přírody závislost a přizpůsobení některých rostlin podmínkám prostředí (P-9-3-05)	<ul style="list-style-type: none">• Fyziologie rostlin (základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování)• Systém rostlin (poznávání a zařazování významných zástupců mechorostů, kapradorostů, nahosemenných a krytosemenných rostlin)• Vývoj a význam hospodářsky významných zástupců• Význam rostlin a jejich ochrana	
--	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	8.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka (P-9-5-02) orientuje se v kontinentálním i regionálním rozdělení lidských ras určí polohu a objasní stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy (P-9-5-01) objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří (P-9-5-03) rozlišuje příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby (P-9-5-04) objasní význam zdravého způsobu života 	<p><u>Biologie člověka:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Původ a vývoj člověka Lidské rasy Anatomie a fyziologie lidského těla (buňky, tkáně, orgány), orgánové soustavy (opěrná, pohybová, trávicí, dýchací, oběhová, kožní vylučovací, smyslová, žláz s vnitřní sekrecí, nervová, pohlavní) Vady, nemoci, úrazy, vznik a jejich prevence, epidemie (příčiny, příznaky, léčba) 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Rv, D <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka s použitím demonstračních pomůcek (nástěnné obrazy, názorné prostorové pomůcky – kostra, jednotlivé kosti, lebka, srdce, oko, ucho, mozek...), preparáty, RTG snímky) samostatná práce žáků skupinová práce nebo práce ve dvojicích praktická cvičení laboratorní práce terénní výuka (poskytování první pomoci v přírodě)
<ul style="list-style-type: none"> aplikuje předlékařskou první pomoc při poranění a jiném poškození těla (P-9-5-05) uvede příklady dědičnosti v praktickém životě a příklady vlivu prostředí na utváření organismů 	<p><u>Životní styl</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (pozitivní a negativní dopad prostředí a životního stylu na zdraví člověka) První pomoc (praktické zásady a postupy) Základy genetiky (dědičnost a proměnlivost organismů) 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	PŘÍRODOPIS	9.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> objasní vliv jednotlivých sfér Země na vznik a trvání života (P-9-6-01) rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané horniny s použitím určovacích pomůcek (P-9-6-02) rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody (P-9-6-03) rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty s použitím určovacích pomůcek porovná význam půdotvorných činitelů pro vznik půdy, rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy v naší přírodě (P-9-6-04) 	<p><u>Země náš domov:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vznik a stavba Země (pohyb kontinentů, tektonika, sopečná činnost, zvětrávání, eroze) <p><u>Horniny:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, určování vzorků) <p><u>Minerály:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (vznik, vlastnosti, třídění, praktický význam a využití zástupců, principy krystalografie, určování vzorků) Půdy 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Z, Ch, F, D <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka s použitím demonstračních pomůcek (vzorky přírodnin, klíče k určování přírodnin, modely, videosnímky) samostatná práce žáků skupinová práce nebo práce ve dvojicích praktická cvičení
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje jednotlivá geologická období podle charakteristických znaků (P-9-6-05) uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi (P-9-6-06) uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi (P-9-7-01) rozlišuje a uvede příklady systémů organismů populace, společenstva, ekosystémy; na příkladu objasní základní princip existence živých a neživých složek (P-9-7-02) 	<p><u>Historie Země:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (geologický vývoj Země, vznik a vývoj života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí, geologický vývoj ČR, geologická budoucnost Země) <p><u>Základy ekologie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> (pojem ekologie, rozdělení, biom, populace, vztahy mezi populacemi, odpady, koloběh látek, trvalá udržitelnost) 	<ul style="list-style-type: none"> laboratorní práce terénní výuka (určování hornin a nerostů v přírodě) referáty žáků

2.10. SEMINÁŘ A PRAKTIKUM Z BIOLOGIE

Charakteristika vyučovacího předmětu:

Předmět Seminář a praktikum z biologie je zařazen jako volitelný předmět v 8. ročníku s dotací 1 hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Seminář a praktikum z biologie

- je zaměřeno na komplexní rozšiřování a prohlubování vzdělávacího oboru Člověk a příroda
- soustředí se zejména na zodpovědné zacházení s životním prostředím
- zaměřuje se na formování ekologicky správného vztahu k přírodě a vytváření postojů, které jsou v souladu s principem trvale udržitelného rozvoje
- učí se aplikovat ekologické poznatky v praktickém životě (třídění odpadů)
- vede k chápání podstatných souvislostí mezi stavem přírody a lidskou činností

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pracovních listů, odborné literatury)
- přírodovědné vycházky s pozorováním
- referáty s prezentací
- využití informací z internetu
- diskuse
- exkurze
- video
- prožitkové hry

Mezipředmětové vztahy

Chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry

Zeměpis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, NP

Přírodopis: ekosystémy, zařazení organismů do systému, energie, vitaminy

Informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování (prezentace)

Seminář a praktikum z biologie zahrnuje průřezová témata

- **EV:** vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, zachování biologické rovnováhy, ekosystémy
- **VDO:** aplikace odpovědného jednání, zodpovědnost za své zdraví, angažovaný přístup k prostředí
- **MV:** komunikace a kooperace, kritické čtení, poslouchání a vyhodnocování mediálních sdělení
- **EGS:** evropská a globální dimenze v základech ekologie
- **MKV:** vzájemné respektování
- **OSV:** evoluce lidského jednání, kreativita, seberegulace

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- ke správnému používání odborné terminologie
- k samostatnému pozorování, experimentování a porovnávání
- k nalézání souvislostí mezi získanými informacemi a propojování informací do širších celků
- k uvědomování si vzájemného vztahu člověka a přírody

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje více postupů, vede k vyhledávání vhodného způsobu řešení
- zařazuje metody, při kterých žáci sami navrhnou řešení, docházejí k závěrům a vyhodnocují získaná fakta

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování jejich myšlenek a názorů v logickém sledu, k výstižnému, souvislému a kultivovanému vyjadřování v písemném i ústním projevu
- umožňuje prezentaci práce žáků, žáci mají možnost sami zhodnotit výsledky své práce a reagovat na hodnocení ostatních, argumentovat
- vede žáky k využívání informačních prostředků a technologií pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem (rozumí grafům a schémátům)

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů, respektování názorů druhých
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti

Kompetence občanské

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- vede žáky k pochopení práv a povinností v souvislosti s ochranou životního prostředí, ochranou vlastního zdraví i zdraví ostatních lidí

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování bezpečnostních a hygienických pravidel
- zadává úkoly tak, aby měli žáci možnost si práci sami organizovat, navrhnout postup a časový rozvrh

2.11. ZEMĚPIS

SEMINÁŘ A PRAKTIKUM ZE ZEMĚPISU

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Zeměpis je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně. Svým pojetím navazuje především na vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět na 1. stupni a rovněž na výstupy ostatních vzdělávacích oblastí. Zeměpis se vyučuje v kmenových třídách. V 8. a 9. ročníku může být předmět rozšířen o Seminář a praktikum ze zeměpisu, kde se procvičuje a prohlubuje učivo Zeměpisu. Hodinová dotace je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzdělávání v předmětu Zeměpis směřuje k

- získávání a rozvíjení orientace v geografickém prostředí, osvojování hlavních geografických objektů, jevů, pojmů a používání poznávacích metod
- získávání a rozvíjení dovedností pracovat se zdroji geografických informací
- respektování přírodních hodnot, lidských výtvorů a k podpoře ochrany životního prostředí
- rozvoji trvalého zájmu o poznávání vlastní země a regionů světa jako nedílné součásti životního postoje moderního člověka
- rozvíjení kritického myšlení a logického uvažování
- aplikování geografických poznatků v praktickém životě (např. plánování výletu na kole ve skupině, využití cyklostezek...)

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami, obrazovým materiálem
- skupinová práce (s využitím map, pracovních listů, odborné literatury, časopisů, internetu)
- zeměpisné vycházky s pozorováním
- projektové vyučování

Předmět Zeměpis úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda i s předměty ostatních vzdělávacích oblastí

Chemie: znečištění atmosféry, hydrosféry, biosféry

Fyzika: sluneční soustava, vesmír

Přírodopis: rozšíření živočichů a rostlin, biotopy, CHKO, národní parky

Matematika: měřítko mapy, převody jednotek, práce s grafy

Informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

Dějepis: kultura národů, historie států

Výtvarná výchova: estetické cítění pro tvorbu map, cit pro barvy při čtení map

Občanská výchova: formy vlády, státní zřízení, ochrana životního prostředí

Zeměpis zahrnuje průřezová témata

- **VDO:** občanská společnost a stát, formy participace občanů v politickém životě, principy demokracie
- **OSV:** rozvoj schopností poznávání, seberegulace, sebeorganizace, kreativita, poznávání lidí, mezilidské vztahy, komunikace, kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje
- **EV:** ekosystémy, základní podmínky života, problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí
- **MV:** kritické čtení a vnímání mediálního sdělení, interpretace vztahu mediálního sdělení a reality, stavba mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- **EGS:** objevování Evropy, světa
- **MKV:** kulturní diference, lidské vztahy, etnický původ, multikulturalita, principy solidarity

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání, shromažďování, třídění, porovnávání informací
- k používání odborné terminologie

- k nalézání souvislostí mezi získanými poznatky a jejich využitím v praxi
- k využívání vlastních zkušeností a poznatků z jiných předmětů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- ke komunikaci mezi sebou a k dodržování předem stanovených pravidel vzájemné komunikace
- k naslouchání a respektování názorů druhých
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů a jiných forem záznamů v písemné i mluvené podobě

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k vyhledávání a kombinování informací z různých informačních zdrojů
- k využívání metod, při kterých docházejí k objevům, řešením a závěrům sami
- k argumentaci, k diskusi na dané téma, k obhajování jejich výroků
- k odpovědím na otevřené otázky
- k práci s chybou

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- k využívání skupinového vyučování
- k utváření pocitu zodpovědnosti za jejich jednání
- k ochotě pomoci a o pomoc požádat
- k spoluúčasti na vytváření kritérií hodnocení a k následnému hodnocení jejich výsledků
- k dodržování dohodnuté kvality práce, postupů, termínů
- k občanské odpovědnosti za vytváření podmínek pro udržitelný rozvoj v lokálním a globálním měřítku

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel slušného chování
- k pochopení práv a povinností v souvislosti s principem trvale udržitelného rozvoje
- k tomu, aby brali ohled na druhé
- k vytváření osobních představ o geografickém a životním prostředí

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k dodržování pravidel bezpečného chování v terénu
- k vyhledávání a využívání různých zdrojů informací

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • používá zeměpisnou síť a s pomocí zeměpisných souřadnic určuje na mapě absolutní (matematickou) geografickou polohu jednotlivých lokalit na Zemi • Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii, rozumí pojům: poledník, Greenwich, rovnoběžka, rovník, zeměpisná síť, obratníky, polární kruhy, póly, datová mez (Z-9-1-02) • prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů (Z-9-2-02) • vysvětlí délku trvání dnů a nocí na Zemi a pravidelné střídání ročních období • dokáže v praxi využít znalosti o jarní a podzimní rovnodennosti, zimním a letním slunovratu • vysvětlí příčiny rozdílného času jednotlivých míst na Zemi, pochopí účel časových pásem a úlohu hlavního a 180. poledníku pro určování času na Zemi • charakterizuje polohu, povrch, pohyby Měsíce, jednotlivé fáze Měsíce 	<p><u>Planeta Země:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tvar a rozměry Země • Zeměpisná síť, poledníky, rovnoběžky • Určování zeměpisné polohy na Zemi • Pohyby Země, střídání ročních období • Střídání dne a noci,světový čas • Datová hranice • Měsíc jako přirozená družice Země <p><u>Mapa - obraz Země:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Mapa • Glóbus • Obsah mapy • Vznik mapy • Druhy map • Práce s buzolou-určování světových stran 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ov, PŘ, F, D, M, Vv, Ch, Inf, Čj <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • partnerská výuka • individuální práce žáků • projektová výuka • rozhovor • práce s textem • didaktické hry • práce s mapou • referáty

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem krajinná sféra • rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává, pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu (Z-9-2-02) • porovná působení vnitřních a vnějších procesů v přírodní sféře a jejich vliv na přírodu a lidskou společnost (Z-9-2-03) • objasní stavbu zemského tělesa, dna oceánů • posuzuje zemský povrch - reliéf jako výsledek složitého působení endogenních a exogenních činitelů a lidských činností • s porozuměním pracuje s pojmy: počasí, podnebí, meteorologické prvky • vymezí a vyhledá na mapách podnebné pásy a porovnává je • pozoruje, zaznamenává a vyhodnocuje počasí v místě svého bydliště • seznámí se s rozložením vody na Zemi • porozumí a vyhledá na mapách pojmy: oceán, moře, pohyby mořské vody, vodní toky, ledovce, podpovrchová voda, bezodtokové oblasti, jezera, bažiny, umělé vodní nádrže • popíše složení půdy, půdní typy a druhy a jejich hospodářské využití, rozumí pojmům mateční hornina, humus, eroze půdy, • vysvětlí význam, využití a ochranu půdy, příčiny úbytku půdy na světě • objasní uspořádání bioty v závislosti na zeměpisné šířce a nadmořské výšce • vymezí geografická šířková pásma na Zemi, uvádí příklady přírodních a kulturních složek a prvků krajiny (Z-9-5-02) • porovnává různé krajiny jako součást pevninské krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické funkce krajiny (Z-9-5-01) • uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí (Z-9-5-03) 	<p><u>Přírodní složky a oblasti Země:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Krajinná sféra • Litosféra • Atmosféra • Geografické podnebné pásy • Hydrosféra • Pedosféra • Biosféra • Přírodní oblasti 	
---	---	--

<ul style="list-style-type: none"> • ujasní si zásady bezpečného chování a jednání v krajině při mimořádných událostech • zná nejlidnatější země světa a uvědomuje si důsledky přelidnění • posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace (Z-9-4-01) • posoudí, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí lidského sídla, pojmenuje základní geografické znaky sídel (Z-9-4-02) • vyhledá v mapách největší a nejvýznamnější sídla na světě • uvědomí si význam lesa, dřeva pro člověka • vyhledá na mapách podnebné pásy, ve kterých se lesy nacházejí • uvědomí si význam kvalitní pitné vody pro člověka, ví, jak šetřit vodou • porovnává předpoklady pro územní rozmístění hospodářských aktivit (Z-9-4-04) • vlastními slovy popíše zemědělství vyspělých a rozvojových zemí, charakterizuje zemědělství v jednotlivých podnebných pásích, uvědomí si význam průmyslu pro člověka, vyjmenuje a najde v mapě průmyslové oblasti světa, rozlišuje průmyslová odvětví těžkého a spotřebního průmyslu, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje (Z-9-4-03) • uvědomí si význam dopravy pro člověka, rozumí pojmům: dopravní prostředky, dopravní cesty, osobní a nákladní doprava 	<p><u>Jak žijí lidé na Zemi:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Obyvatelstvo světa-nejlidnatější země, biologické znaky, hustota obyvatelstva, náboženství, jazyky • Urbanizace • Aglomerace • Lesy • Voda • Zemědělství • Průmysl • Doprava • Služby • Ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně • Vyspělé a rozvojové země 	
--	---	--

<ul style="list-style-type: none">• vyjmenuje různé druhy dopravy, porovná jejich výhody a nevýhody• vysvětlí vliv jednotlivých druhů dopravy na životní prostředí• rozumí pojmům: služby, základní služby, doplňkové služby• uvědomí si předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu• zná ukazatele určující vyspělost země, rozumí pojmům: HDP, vyspělé země, rozvojové země• uvědomí si hlavní problémy rozvojových zemí a umí tyto země ukázat na mapě, zabývá se myšlenkou, jak pomoci rozvojovému světu• zná nejvyspělejší země a oblasti světa• vysvětlí pojem technický pokrok, uvědomí si jeho význam pro propojení světa• uvědomí si negativa, která souvisí s propojením zemí světa• rozumí pojmům: EU, OSN, NATO	<p><u>Svět se propojuje:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Technický pokrok• Mezinárodní organizace-OSN, EU, NATO	
--	---	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> vyjmenuje světadíly, kontinenty, oceány a najde je na mapě na konkrétním příkladě státu vysvětlí státní zřízení, státní uspořádání a formu vlády rozumí pojmům: diktatura, demokracie, monarchie, unijní stát, unitární stát, stát vědomí si význam státu 	<p><u>Jak je svět rozdělen:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Pevniny a oceány Stát a státní hranice Státní zřízení Státní uspořádání Formy vlády 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ov, PŘ, F, D, Vv, CH, Inf, M, Čj <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka skupinová výuka partnerská výuka individuální práce žáků projektová výuka rozhovor diskuse práce s textem didaktické hry práce s mapou referáty
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou 		
<ul style="list-style-type: none"> rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení ohraničení a lokalizaci regionů světa porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílu, vybraných oblastí a států Afriky vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	<p><u>Afrika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Afrika (základní informace) Povrch Podnebí Vodstvo Rostlinstvo a živočišstvo Obyvatelstvo Hospodářství Oblast Středozemního moře Sahel Oblast Guinejského zálivu Východní Afrika Jižní Afrika 	

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílu, vybraných oblastí a států Ameriky • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších států jednotlivých oblastí 	<p><u>Amerika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Amerika (základní informace) • Povrch • Podnebí a přírodní krajiny • Vodstvo • Obyvatelstvo • USA-světová velmoc • Regiony USA • Kanada • Středoamerické regiony • Ostrovy Karibského moře • Andské státy • Brazílie a její sousedé • Země Jižního rohu 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí geografickou polohu a vyhledá na mapách polární oblasti • uvede význam Arktidy a Antarktidy, seznámí se s globálními problémy, které těmto oblastem hrozí • posoudí význam mezinárodní politické a vědecké spolupráce při výzkumu a využívání polárních oblastí • porovná polohu, rozlohu, přírodní, společenské, politické poměry Antarktidy a Arktidy 	<p><u>Polární oblasti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Antarktida (základní informace) • Podnebí • Rostlinstvo a živočišstvo • Výzkumné stanice • Arktida 	
<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry vybraných oblastí Austrálie a Oceánie • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších oblastí 	<p><u>Austrálie a Oceánie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Austrálie a Oceánie (základní informace) • Povrch • Podnebí a vodstvo • Přírodní krajiny • Obyvatelstvo • Australský svaz • Oceánie (základní informace) 	

<ul style="list-style-type: none"> • porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílu, vybraných oblastí a států Asie • vyhledá a provede stručnou charakteristiku nejvýznamnějších oblastí 	<p><u>Asie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Asie (základní informace) • Povrch • Podnebí • Vodstvo • Přírodní krajiny • Obyvatelstvo • Hospodářství a doprava • Blízký východ • Střední východ • Zakavkazsko • Střední Asie • Jižní Asie • Jihovýchodní Asie • Východní Asie • Čína, Japonsko • Sibiř a Dálný východ 	
<ul style="list-style-type: none"> • zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou • porovnává státy světa a zájmové organizace těchto států na základě podobných a odlišných znaků • lokalizuje na mapách světadílu hlavní aktuální geopolitické změny a problémy 		

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> svými slovy popíše vznik oceánů a jejich vody vyjmenuje vlastnosti mořské vody rozumí pojmům: tsunami, dmutí, salinita, oceánské proudy, hustota vody, vlnění charakterizuje oceánské dno vyjmenuje živočichy žijící v oceánech nebo při pobřeží, lokalizuje loviště ryb uvědomuje si význam oceánů pro člověka, zhodnotí poškození oceánů člověkem vyhledá oceány a moře a provede jejich stručnou charakteristiku (rozloha, poloha, nejhlubší místo) 	<p><u>Světový oceán:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vznik oceánů Pohyb oceánské vody Oceánské dno Život v oceánech Člověk oceán využívá a poškozuje Rozdělení světového oceánu (Tichý, Atlantský, Indický, Severní ledový oceán) 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ov, PŘ, F, D, Vv, Ch, Inf, M <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka skupinová výuka partnerská výuka individuální práce žáků projektová výuka rozhovor diskuse práce s textem didaktické hry práce s mapou referáty
<ul style="list-style-type: none"> lokalizuje na mapách světadíly a oceány a podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvinutá jádra a periferní zóny (Z-9-3-02) rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení ohraničení a lokalizaci regionů světa (Z-9-3-01) porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry světadílu, vybraných oblastí a států Evropy (Z-9-3-03) vyhledá oblasti a státy Evropy a provede jejich stručnou charakteristiku zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech nastaly, nastávají a mohou nastat a co je jejich příčinou (Z-09-3-04) porovnává státy světa a zájmové organizace těchto států na základě podobných a odlišných znaků (Z-9-4-05) lokalizuje na mapách světadílu hlavní aktuální geopolitické změny a problémy (Z-9-4-06) 	<p><u>Evropa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Poloha a rozloha Evropy Povrch Podnebí Vodstvo Přírodní krajiny Obyvatelstvo Sídla Hospodářství Oblasti Evropy (střední, severní, západní, jižní, jihovýchodní, východní Evropa) 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	ZEMĚPIS	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo-obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> určí absolutní geografickou polohu ČR vyhodnotí relativní geografickou polohu ČR podle různých kritérií porovná rozlohu ČR s rozlohou vybraných států světa a s rozlohou sousedních států popíše s pomocí obecně zeměpisných a tematických map vznik a vývoj reliéfu, určí a vyhledá horopisné celky 	<p>Česká republika:</p> <ul style="list-style-type: none"> ČR na mapě Přírodní podmínky ČR 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Ov, PŘ, F, D, Vv, Ch, Inf, M <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> frontální výuka skupinová výuka partnerská výuka individuální práce žáků projektová výuka rozhovor diskuse práce s textem didaktické hry práce s mapou referáty
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje podnebí, vodstvo, půdy ČR uvede největší znečišťovatele ovzduší a vod, uvědomuje si, co ohrožuje naši půdu, uvědomuje si důležitost vody a půdy pro člověka, lokalizuje na mapách nejvíce znečištěné oblasti 	<ul style="list-style-type: none"> Podnebí, vodstvo, půdy ČR 	
<ul style="list-style-type: none"> charakterizuje rostlinstvo a živočišstvo zhodnotí stav životního prostředí, vymezí NP a CHKO a pochopí jejich důležitost 	<ul style="list-style-type: none"> Rostlinstvo a živočišstvo, ochrana přírody, životní prostředí ČR 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledá a popíše na mapách největší a nejmenší soustředění obyvatelstva v ČR vyhledá na mapách největší a nejvýznamnější sídla ČR srovnává ukazatele o lidnatosti, rozmístění, pohybu a struktuře obyvatelstva ČR se sousedními státy vyhledá aktuální demografické údaje týkající se obce, ve které žije 	<ul style="list-style-type: none"> Obyvatelstvo a sídla ČR 	
<ul style="list-style-type: none"> hodnotí a porovnává polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál ČR v evropském a světovém kontextu (Z-9-6-03) 		

<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje a porovnává předpoklady, rozmístění a perspektivu hospodářských aktivit v ČR • hospodářství ČR charakterizuje po jednotlivých oblastech: průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod • uvádí příklady účasti ČR v mezinárodních organizacích a integracích států (Z-9-6-05) 	<ul style="list-style-type: none"> • Hospodářství ČR (průmysl, zemědělství, doprava a spoje, služby, rekreace a cestovní ruch, zahraniční obchod) • Členství ČR v mezinárodních organizacích 	
<ul style="list-style-type: none"> • lokalizuje na mapách jednotlivé kraje ČR a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit (Z-9-6-04) • charakterizuje přírodní podmínky, hospodářství, zvláštnosti, kulturní zajímavosti jednotlivých regionů a porovnává jejich hospodářskou funkci a vyspělost • vymezí a lokalizuje místní region (Z-9-6-01) • hodnotí polohu, přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, analyzuje vazby regionu k vyšším územním celkům (Z-9-6-02) • pracuje aktivně s turistickou mapou místního regionu • organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných geografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů (Z-9-1-01) • vytváří a využívá osobní mentální schémata a mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu (Z-9-1-04) • ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu (Z-9-7-01) • aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny (Z-9-7-02) • uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu v krajině, uplatňuje na modelových situacích zásady bezpečného chování při mimořádných událostech (Z-9-7-03) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kraje ČR • Můj domov 	

2.12. FYZIKA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Předmět Fyzika je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku. Časová dotace v jednotlivých ročnících je 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu fyzika

- směřuje k podpoře hledání a poznávání fyzikálních faktů a jejich vzájemných souvislostí
- směřuje k pohledu na svět „očima fyzika“ (např. síla při jízdě na kole, rychlost a bezpečné zastavení na kole, přizpůsobení rychlosti při jízdě na kole...)
- vede k rozvíjení a upevňování dovedností objektivně pozorovat, hodnotit a případně měřit jevy a děje okolo nás
- vede k vytváření a ověřování hypotéz, vede k posuzování získaných dat pro potvrzení nebo vyvrácení vyslovovaných hypotéz či závěrů
- učí žáky zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti a vztahy mezi nimi
- směřuje k osvojení základních fyzikálních pojmů a odborné terminologie
- vede k logickému myšlení a dávání věcí do souvislostí
- učí způsobu myšlení, který vyžaduje ověřování vyslovovaných domněnek o přírodních faktech několika nezávislými způsoby

Formy a metody práce

- frontální výuka s demonstračními pomůckami
- skupinová práce (s využitím pomůcek, pracovních sešitů, projekční techniky)
- samostatné pozorování
- krátkodobé projekty

Předmět Fyzika úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda

Chemie: skupenství a vlastnosti látek, atomy, atomová teorie

Přírodopis: optika (zrak), zvuk (sluch), funkce lidského těla – ZZ energie, hmoty

Zeměpis: magnetické póly Země, kompas, sluneční soustava

Fyzika zahrnuje průřezová témata:

- **VDO:** rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat
- **OSV:** rozvíjení dovedností a schopností plynoucích z charakteru předmětu
- **EV:** posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, šetření pracovních prostředků a materiálu, klady a zápory jaderné energetiky
- **EGS:** efektivní využívání zdrojů energie v praxi, výroba a potřeba energie v globálním měřítku, udržitelný rozvoj, SI
- **MKV:** vzájemné respektování, systém SI jednotek, terminologie
- **MV:** prezentace činnosti, rozlišování pravdivosti zdrojů fyzikálních poznatků (tisk, TV, internet), nebezpečnost fyzikálních nesmyslů v akčních a dětských filmech komerční produkce

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Motto: „ Život je těžký i bez fyziky“

Učitel vede žáky

- k vyhledávání, třídění a propojování informací
- k získávání znalostí – pohled na svět očima fyziky
- k používání odborné terminologie
- k samostatné činnosti měření, experimentování a porovnávání získaných informací
- k nalézání souvislostí mezi získanými daty

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává takové úkoly, při kterých se žáci učí využívat základní postupy badatelské práce, tj. nalezení problému, formulace, hledání a zvolení postupu jeho řešení, vyhodnocení získaných dat, prezentace

Kompetence komunikativní

- práce ve skupinách je založena na komunikaci mezi žáky, respektování názorů druhých, na diskusi

Učitel vede žáky

- k formulování jejich myšlenek v písemné i mluvené formě
- k přesnému a jednoznačnému vyjadřování v jazyce fyziky (odborné termíny, značky)
- i nepravděpodobný, směšný či „hloupý“ výrok má právo zaznít
- nebát se smíchu (ne posměch) – kolikrát se vynálezci a objevitelům svět smál, považoval je za bláznů, ale bez nich bychom nebyli s poznáním na dnešní úrovni!
- prezentaci výsledků práce

Kompetence sociální a personální

- využívání skupinového vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- žáci s lepšími dispozicemi k předmětu pomáhají „táhnout“ slabší žáky vpřed
- využívání skupinového a inkluzivního vyučování vede žáky ke spolupráci při řešení problémů
- učitel navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků, pocitu zodpovědnosti
- učitel vede žáky k ochotě pomoci

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k šetrnému zacházení se svěřeným majetkem, k hospodárnému využívání zdrojů
- podněcuje žáky k upřednostňování obnovitelných zdrojů ve svém budoucím životě, použití použitého (recyklace)
- vede žáky k myšlení do budoucna (ne styl „po nás potopa“)
- na celé ZŠ probíhají již několik let „projekty“ třídění odpadu

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k radosti z povedené práce a k dodržování zásad bezpečného chování při práci

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • chápe těleso jako základní pracovní objekt ve fyzice • rozlišuje látku a těleso, dovede určit příklady látek a těles • rozumí vztahu látka – těleso • rozumí vzájemnému působení těles a používá pojem síla jako příčinu změn, umí sílu porovnávat a grav. sílu měřit • uplatňuje znalosti o síle při jízdě na kole • částicové složení látek chápe jako základní vlastnost všech látek (F-9-1-02) • má představu o tom, z čeho skládá atom • zná druhy částic (atom, molekula, iont) • zná cca 10 prvků včetně značek, pojem sloučenina • zná druhy látek a jejich společné i odlišné základní vlastnosti (F-9-1-03) • umí rozlišit základní vzájemné působení těles – zná příčiny gravitačních, elektrických a magnetických vlastností, umí tyto jevy popsat a využít v praxi • chápe pojem fyzikální veličiny jako „vlastnost tělesa, kterou můžeme měřit“ • fyzikální veličinu umí určit (značka, číselná hodnota, jednotka) • ovládá značky a jednotky postupně zaváděných veličin, v různých jednotkách • umí měřit probírané veličiny (délku, hmotnost objem, čas, teplotu, intuitivně chápe hustotu látky) (F-9-1-01) 	<p><u>Vlastnosti látek a těles</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Částicové složení látek, složení atomu (jádro, obal, proton, neutron a elektron) • VZP – síla, měření • Gravitační, elektrické a magnetické vlastnosti <p><u>Fyzikální veličiny</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Délka • Hmotnost • Objem • Hustota • Teplota • Měření fyzikálních veličin 	<p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ch – návaznost v 8. roč. – atomy, molekuly, ionty, prvky – sloučeniny • Př, Z - změny skupenství – počasí, orientace na mapě i v terénu, buzola, světové strany • M – měření vlastností těles, převody jednotek - l, m, V, t, převodní vztahy, sčítání, odčítání, násobení a dělení, odhad množství (velikost), porovnávání <p>Obecné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie, značky (jiné jazyky)
<ul style="list-style-type: none"> • zná vztah mezi gravitační silou působící na těleso a hmotností tělesa (intuitivně $F=m \cdot g$, konkrétně na 100g látky působí 1Newton) • začíná si osvojovat zápis příkladu ve fyzice (na výpočtu p a m, který bude používán ve stejné podobě v dalších ročnících) (F-9-1-04) 	<p><u>Elektřina, úvod</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sériový a paralelní obvod • Elektromagnet 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • fyzikální veličiny – základ pro další pochopení vztahů a zejména jejich kvantifikaci • zná význam jednotlivých FV z 6. ročníku, převádí jejich jednotky • v průběhu 7. – 9. ročníku- začíná spojovat jejich souvislosti – odvozené veličiny, a veličiny vyjádřené na základě matematického vztahu (z hmotnosti a objemu vypočítá hustotu, používá vztah $\rho = m/V$, $m = \rho \cdot V$, podobně – rychlost, dráhu a čas), v 9. ročníku chápe analogii matematických vyjádření veličin, umí řešit mj. pomocí rovnic) • chápe jejich relativitu vzhledem k jinému tělesu • ovládá pojmy: trajektorie, dráha, rychlost • umí počítat rychlost a dráhu, průměrnou rychlost (např. při jízdě na kole) (F-9-2-02) • začíná si osvojovat grafické závislosti dráhy rovnoměrného pohybu na čase a určovat z grafu jednotlivé veličiny • dělí pohyb na: posuvný, otáčivý, přímočarý, křivočarý, rovnoměrný a nerovnoměrný • rozeznává jednotlivé druhy pohybů (F-9-2-01) • znázornění síly orientovanou šipkou • matematický vztah pro F_g • určí výpočtem i graficky velikost a směr výslednice dvou sil stejného a opačného směru (F-9-2-04) • umí měřit sílu (F-9-2-03) • určí pokusně těžiště tělesa, zná, že poloha těžiště tělesa závisí na rozložení látky v tělese • umí skládat síly a vysvětlit těžiště 	<p><u>Pohyb a síla:</u></p> <p><u>Klid a pohyb tělesa:</u> Pohyb tělesa</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pohyb a klid tělesa, jejich relativnost • Dráha a čas • Okamžitá a průměrná rychlost rovnoměrného pohybu <p><u>Síla, gravitační síla, skládání sil, těžiště:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Skládání sil • Výslednice sil 	<p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce <p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ch – vlastnosti látek, skupenství • Z – postavení Země ve vesmíru • M – převody jednotek, měřítko, podobnost, středová a osová souměrnost, geometrická tělesa, grafické sčítání a odčítání úseček, přímá a nepřímá úměrnost trojčlenka • intuitivní řešení rovnic více způsobů, sčítání, odčítání, násobení a dělení, odhad množství (velikost), porovnávání <p>Obecné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie, značky (jiné jazyky) • bezpečnost silničního provozu, setrvačnost – bezpečnostní pásy, zádržná zařízení

<ul style="list-style-type: none"> • zná 3 účinky síly na těleso: posuvné, otáčivé a deformační • umí vyslovit všechny tři pohybové zákony a umí je využít v praxi (F-9-2-05) • pojem setrvačnost – vysvětlení, užití • využívá rovnováhu na páce a pevné kladce v běžných situacích v praxi (F-9-2-06) • tlak a tlaková síla - umí vysvětlit, zná, na čem závisí • ví, co je tření a třecí síla • zná princip přenášení tlaku v kapalině • aplikuje Pascalův zákon k vysvětlení funkce hydraulických zařízení (F-9-3-01) • umí vysvětlit příčinu vzniku hydrostatického tlaku, umí jej počítat • chápe vznik vztlačové síly a ví, na čem závisí • umí vyslovit Archimédův zákon a užití jej v praxi i v příkladech • aplikací Archimédova zákona, porovnáním vztlačové a gravitační síly, porovnáním hustoty tělesa a kapaliny rozhodne, zda těleso plove, potápí se či se vznáší v kapalině (F-9-3-02) • chápe pojem atmosférický tlak, ví, na čem závisí a jak se v praxi měří, zná pojmy normální tlak, podtlak a přetlak 	<ul style="list-style-type: none"> • Těžiště tělesa • Otáčivé účinky síly • Páka, kladka • Newtonovy pohybové zákony (první, druhý a třetí) <u>Mechanické vlastnosti kapalin a plynů:</u> • Tlak • Tlaková síla • Pascalův zákon • Hydrostatický tlak • Vztlačová síla působící na tělesa v kapalině • Archimédův zákon • Plování, vznášení se a potápění se těles v kapalině • Atmosférický tlak • Tlak plynu v uzavřené nádobě 	<ul style="list-style-type: none"> • ochranné pomůcky při různých sportech a činnostech
--	---	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • umí definovat a vysvětlit pojem mechanická práce, rozliší stav, kdy se práce koná a kdy nekoná (F-9-4-01) • velikost práce určí vztahem $W=F \cdot s$, vysvětlí práci konanou při zvedání těles kladkami, rozumí lidskému a fyzikálnímu principu práce • objasní výhodu užití kladek a lidské hledisko ulehčení práce (i když je W stejná) • umí definovat a vysvětlit pojem výkon, ví jak jej ovlivnit, rozliší stav, kdy se práce koná a kdy nekoná • velikost výkonu určí vztahem $P=W/t$, $P=F \cdot v$ (F-9-4-02) • práci vypočítá z výkonu, účinnost, používá vztah $W=P \cdot t$, $\eta=P/P_0$ • umí objasnit pojmy příkon, výkon, ztráta <ul style="list-style-type: none"> • umí definovat a vysvětlit pojmy polohová a pohybová energie, ví na čem E_p a E_k závisí • umí popsat princip přeměny E_p a E_k, definuje zákon zachování energie (F-9-4-03) <ul style="list-style-type: none"> • na základě částicového složení látek vysvětlí pojem vnitřní energie, ví, jak měnit vnitřní energii tělesa, objasní rozdílné veličiny teplo a teplota, chápe souvislost t a Q • chápe pojem tepelná výměna, umí objasnit tepelnou výměnu vedením, prouděním a zářením – zná jejich případy z běžné praxe (F-9-4-04) • umí spočítat množství tepla přijatého a odevzdaného tělesem, ví, na čem závisí množství přijatého a odevzdaného tepla • chápe pojem měrné tepelné kapacity látky, umí ji určit z tabulek, u vody z paměti 	<p><u>Mechanická práce:</u> Práce, energie, teplo</p> <ul style="list-style-type: none"> • Mechanická práce <ul style="list-style-type: none"> • Výkon • Práce vypočítaná z výkonu, účinnost <p><u>Mechanická energie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Polohová a pohybová energie • Vnitřní energie tělesa <p><u>Vnitřní energie teplo:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Q, t • Tepelná výměna • Teplo přijaté a odevzdané tělesem • Skupenské přeměny 	<p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady bezpečnosti práce <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M - sčítání, odčítání, násobení a dělení, odhad množství (velikost), porovnávání, aritmetické operace, úpravy vztahů, obecné matematické znalosti, intuitivní řešení rovnic, trojčlenka, převody jednotek, převodní vztahy <p>Obecné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie, značky (jiné jazyky) • řecká abeceda • Př, Z, Př, Ch, D • OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem

- Vyjmenuje jednotlivé skupenské přeměny, zná jejich souvislost s Q , snadno odvozuje a počítá L_t a L_v
 - umí najít v tabulkách měrná skupenská tepla tání i tuhnutí
 - chápe souvislost teploty a skupenství běžných látek, uvádí příklady (tání, tuhnutí, vypařování, varu, kondenzace, sublimace a desublimace), na základě těchto poznatků zejména u vody a vzduchu chápe a vysvětluje základní meteorologické děje F-9-4-05
 - vysvětlí jev anomálie vody a jeho důsledky v přírodě
-
- definuje pojem motor, zná základní druhy spalovacích motorů a jejich princip
-
- umí vysvětlit základy elektrostatických jevů na základě stavby látek, zná bezpečně pojmy (atom, molekula, iont)
 - umí nabít těleso, rozpoznat jakým nábojem je nabito, odvést náboj, uzemnit těleso
 - rozlišuje chování vodiče a izolantu v elektrickém poli
 - chápe znázornění působení el. síly v el. poli pomocí siločar el. pole
 - definuje elektrický proud a umí určit, na čem závisí
 - umí popsat a sestavit jednoduchý el. obvod, ví, za jakých podmínek prochází obvodem el. proud (F-9-6-01)
 - zná základní schematické značky pro elektrický obvod, umí sestavit rozvětvený el. obvod, umí číst schéma el. obvodů
 - zná a dodržuje zásady bezpečné práce s el. obvody
 - rozumí pojmu zdroje el. napětí, zná principy zdrojů z praxe, suché články, baterie..., umí měřit proud a napětí
 - bezpečně vyslovuje Ohmův zákon
 - chápe pojem el. odpor vodiče (ví, na čem závisí), rezistor
 - umí počítat základní veličiny U , I , R

Motory:

- Pístové spalovací motory

Elektrické jevy:

- Elektron, proton, neutron elektrický náboj iont
- Elektroskop
- Elektrostatická indukce, polarizace izolantu
- Elektrická síla, elektrické pole
- Elektrický proud
- El. napětí, zdroje el. napětí
- Měření U , I
- Ohmův zákon
- Odpor vodiče, rezistor

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	FYZIKA	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • bezpečně vyslovuje Ohmův zákon • chápe pojem el. odpor vodiče (ví, na čem závisí), rezistor • umí počítat základní veličiny U, I, R 9-6-04 • určuje výsledný odpor vodičů spojených sériově a paralelně • vysvětluje pojem elektrická práce, výkon, účinnost a dává do souvislosti se znalostmi W, P, η z 8. ročníku • vysvětluje princip vzniku elektromagnetického pole • popisuje pole cívky s proudem, jak pracuje zvonek a elektromagnetické relé • vysvětlí činnost elektromotoru, zná využití elektromagnetické indukce v praxi F-9-6-05 • vysvětluje princip vzniku střídavého proudu (F-9-6-02) • zná princip transformátoru a chápe el. rozvodnou síť • vysvětluje princip vedení proudu v kapalině a plynu • zná pojmy výboj, elektrolyt, polovodič (F-9-6-03) • chápe praktické využití polovodičů, uvádí příklady užití polovodičů a diod v praxi (F-9-6-06) • zná a dodržuje bezpečné zásady zacházení s elektrozařízeními a běžnými elektrospotřebiči • definuje pojem zvuk, zná z praxe zdroje zvuku, dělí zvuky podle chvění zdroje (tón, hluk) (F-9-5-01) • umí popsat šíření zvuku hmotným prostředím • zná kmitočet, oblast slyšitelnosti, ucho jako přijímač zvuku, využití ultrazvuku 	<p><u>Elektrické jevy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ohmův zákon • Odpor vodiče • Rezistor • Paralelní a sériové zapojení • Reostat • Elektrická práce • Výkon, účinnost <p><u>Elektromagnetické jevy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetické pole • Elektromagnet, relé • Zvonek • Elektromotor • Elektromagnetická indukce <p><u>Střídavý proud</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Střídavý proud, měření U, I • Rozvodná el. síť <p><u>Vedení elektrického proudu v kapalinách, plynech a polovodičích</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vedení proudu v kapalině a plynu • Polovodič • Dioda, LED <p><u>Zvukové jevy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvuk a jeho šíření • Zdroje zvuku, tón • Výška tónu 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – bezpečné zacházení s elektrospotřebiči, první pomoc při úrazu elektrickým proudem <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečnosti práce <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ch – atomy, molekuly, ionty, prvky – sloučeniny • M - sčítání, odčítání, násobení a dělení, odhad množství (velikost), porovnávání, aritmetické operace, úpravy vztahů, obecné matematické znalosti, znalosti řešení rovnic, převody jednotek, převodní vztahy, veličiny, jednotky • Čj - odborné termíny, české názvosloví • Hv – tóny • Př, Rv – ochrana zdraví člověka • Aj – mezinárodní názvy

<ul style="list-style-type: none"> • umí popsat chování zvuku na překážce, jevy ozvěny a dozvuku • využívá s porozuměním poznatky ze 7. ročníku, umí počítat na základě s, v, t vzdálenosti zdroje zvuku (bouřka) • ví, na čem závisí rychlost šíření zvuku, umí vysvětlit pojmy nucené chvění a rezonance • zná pojem intenzita zvuku a z praxe jednotky intenzity zvuku) (F-9-5-02) • uvědomuje si vliv nadměrně hlasitého zvuku na člověka • umí definovat různé druhy a zdroje elektromagnetického záření, orientuje se ve spektru elmg. záření • zná využití látky v praxi • umí definovat různé zdroje světla, zná typy optických prostředí • chápe pojem rychlosti světla, počítá jej na základě s, v, t • zná pohyby Slunce, Země a Měsíce – objasňuje jejich optické důsledky viditelné v běžném životě (zatmění, roční období) • zná pojmy stín, polostín, vysvětluje možná zatmění a roční období • umí definici zákona odrazu světla na rozhraní dvou optických prostředí, zná využití odrazu v praxi, druhy zrcadel (F-9-6-07) • pokusně určí rozdíl mezi dutým a vypuklým zrcadlem a dokáže uvést příklad jejich využití v praxi • umí definici zákona lomu světla na rozhraní dvou optických prostředí, zná využití odrazu v praxi, typy čoček • umí graficky znázornit základy paprskové (geometrické optiky) čočky, zrcadla, zná pojmy zvětšení, zmenšení, předmět (vzor), obraz – přímý, převrácený, skutečný a neskutečný (F-9-6-08) • popisuje oko jako optický přístroj a umí vysvětlit krátkozrakost a dalekozrakost i jejich korekce • optické přístroje – lupa, mikroskop, dalekohled, zná princip a praktické využití • umí objasnit rozklad bílého světla optickým hranolem, zná princip duhy 	<ul style="list-style-type: none"> • Odraz zvuku • Ochrana před nadměrnou intenzitou zvuku <p><u>Elektromagnetické záření</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Elektromagnetické záření a jeho spektrum, praxe <p><u>Světelné jevy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Světlo, zdroje světla • Přímocharé šíření světla • Měsíční fáze • Odraz světla • Zobrazení rovinným zrcadlem, zrcadla v praxi • Lom světla • Čočky 	<p>vycházející z Aj</p> <p>Obecné:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historie, značky (jiné jazyky) • řecká abeceda • Prv, Z, VI – Země a sluneční soustava • Z – roční období, délka dne, počasí, klima
--	---	---

<ul style="list-style-type: none"> • umí objasnit na základě získaných znalostí složení atomu • chápe pojem radioaktivita, zná druhy jaderného záření a využití v praxi • zná pojem jaderná reakce, umí objasnit využití jaderné energie v praxi • umí objasnit pohyby planet kolem Slunce a pohyby měsíců okolo planet zná jejich optické důsledky viditelné v běžném životě (zatmění, roční období) (F-9-7-01) • odlišuje hvězdu od planety (F-9-7-02) • zná pojem kosmonautika a chápe její přínos pro lidstvo • meteorologické jevy, zná terminologii užívanou ve sdělovacích prostředcích • umí vysvětlit základní meteorologické jevy • zná jednotlivé oblasti fyziky, orientuje se v jevech, kterými se zabývají • zná základní metody, získávání poznatku z fyziky - pozorování, experiment, dokumentace a třídění poznatků, (definice a popis jevu) • kvantifikace jevu (výpočty souvisejících fyzikálních veličin) • zná zdroje čerpání fyzikálních poznatků (učebnice, encyklopedie, odborné filmy, přednášky), umí je dle potřeby využít v praxi 	<ul style="list-style-type: none"> • Oko a optické vady • Optické přístroje • Rozklad světla <u>Jaderná energie</u> <ul style="list-style-type: none"> • Atomová jádra, nuklidy • Radioaktivita a jaderné záření • Jaderná energetika • Ochrana před zářením <u>Země a vesmír</u> <ul style="list-style-type: none"> • Sluneční soustava • Galxie • Kosmonautika <u>Počasí kolem nás</u> <ul style="list-style-type: none"> • Počasí • Složení atmosféry <u>Získané poznatky ve fyzice</u> <ul style="list-style-type: none"> • Povídání o fyzice aneb naučili jsme se něco? 	
--	---	--

2.13. CHEMIE

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Chemie se vyučuje jako samostatný předmět v 8. a 9. ročníku 2 hodiny týdně.

Vzdělávání v předmětu Chemie

- směřuje k podchycení a rozvíjení zájmu o obor, pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav, i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody
- vede k poznávání základních chemických pojmů a zákonitostí na příkladech směsí, chemických látek a jejich reakcí s využíváním jednoduchých chemických pokusů
- učí řešit problémy a správně jednat v praktických situacích, vysvětlovat a zdůvodňovat chemické jevy
- učí poznatky využívat k rozvíjení odpovědných občanských postojů
- učí získávat a upevňovat dovednosti pracovat podle pravidel bezpečné práce s chemikáliemi a dovednosti poskytnout první pomoc při úrazech způsobených nebezpečnými chemickými látkami a přípravky

Předmět chemie je úzce spjat s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a příroda a z části s matematikou.

- Zeměpis – surovinové zdroje chemického průmyslu
- Přírodopis – význam zelených rostlin, životní prostředí, zdraví
- Fyzika – vlastnosti látek
- Matematika – chemické výpočty

Chemie zahrnuje průřezová témata

- **OSV:** důraz je kladen na zodpovědnost každého jedince za své zdraví
- **VDO:** zodpovědnost a spoluzodpovědnost za stav životního prostředí
- **EV**
- **EGS**

Formy a metody práce

- frontální výuka je spojována s praktickými cvičeními
- nácviky jednoduchých laboratorních metod a postupů
- práce ve skupinách
- demonstrační pokusy

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k systematickému pozorování jako základní formě zjišťování chemických vlastností látek, jejich přeměn a podmínek, za kterých tyto přeměny nastávají, k jejich popisu, hledání souvislostí mezi jevy a jejich vysvětlení
- vede žáky ke správnému používání chemických termínů, symbolů a značek
- dává žákům možnost samostatně či ve skupinách formulovat závěry na základě pozorování a pokusů

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky k ověřování výsledků
- dává žákům možnost volit různé způsoby řešení
- vede žáky k potřebě klást si otázky o průběhu a příčinách různých přírodních procesů, které mají vliv i na ochranu zdraví, životů, životního prostředí a majetku, správně tyto otázky formulovat a hledat na ně adekvátní odpovědi
- dává žákům možnost obhajovat jejich rozhodnutí

- vede žáky k promýšlení pracovních postupů praktických cvičení
- vede žáky k nacházení příkladů chemických dějů a jevů z běžné praxe, k vysvětlování jejich chemické podstaty
- klade důraz na aplikaci poznatků v praxi

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky ke správnému užívání chemických symbolů a značek
- podněcuje žáky k argumentaci
- zadává takové úkoly, při kterých mohou žáci navzájem komunikovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- podněcuje žáky ke smysluplné diskusi
- vytváří situace, při kterých se žáci učí respektovat názory jiných

Kompetence občanské

Učitel:

- společně s žáky respektuje pravidla pro práci s chemickými látkami, řád učebny a laboratorní řád
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- předkládá situace, ve kterých se žáci učí chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektovat požadavky na kvalitní životní prostředí
- vede žáky k zodpovědnému chování v krizových situacích (přivolat pomoc a poskytnout první pomoc)

Kompetence pracovní

Učitel:

- požaduje dodržování dohodnuté kvality práce, termínů
- vede žáky k ověřování výsledků
- vede žáky k bezpečnému a účinnému používání materiálů, nástrojů a vybavení
- vyžaduje dodržování vymezených pravidel/povinností z hlediska ochrany zdraví a ochrany životního prostředí
- zadává úkoly tak, aby žáci byli schopni využít poznatků v běžné praxi

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	CHEMIE	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • uvede příklady chemického děje a sdělí, čím se chemie zabývá • rozpozná fyzikální látky a tělesa • uvede příklady chemické výroby ve svém okolí, zhodnotí význam i případná rizika pro společnost • uvede fyzikální a chemické vlastnosti látek, známé látky podle různých vlastností rozliší (CH-9-1-01, CH-9-2-03) • rozpozná skupenství látek a jejich změny • vyhledá v tabulkách dané hodnoty • uvede zásady bezpečné práce v chemické pracovně, poskytne a přivolá první pomoc při úrazu • uvede příklady nebezpečných chemických látek a zásady bezpečné práce s nimi (CH-9-1-02, CH-9-1-03) 	<p>I. <u>Pozorování, pokus a bezpečnost práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vznik a význam chemie • Látky, tělesa • Chemické děje • Chemická výroba • Mimořádné události <p>Vlastnosti látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vlastnosti látek – barva, skupenství, rozpustnost ve vodě, kujnost, tepelná a elektrická vodivost • Změny skupenství – tání, tuhnutí, vypařování, zkapalnění, sublimace <p>Bezpečnost při experimentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady bezpečné práce v laboratoři (pracovně) i v běžném životě • První pomoc při úrazu v laboratoři (poleptání, popálení, pořezání) • Nebezpečné látky a přípravky – R-věty, S-věty a jejich užívání v běžném denním životě 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M, Z, PŘ, F <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • práce ve třídě, v odborné učebně, práce v počítačové učebně, práce individuální, práce ve dvojicích, práce skupinová, práce domácí, práce v laboratoři, exkurze, projekty, práce s tabulkami, práce s periodickou soustavou prvků, video, referát • výklad, výklad s demonstrací, pokus, rozhovor, diskuse, individuální práce, frontální práce, práce s učebnicí, práce s internetem, výukové programy PC
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší různorodé a stejnorodé směsi, uvede příklad (CH-9-2-01) • použije správně základní pojmy • vypočítá složení roztoků (CH-9-2-02) 	<p>II. <u>Směsi</u> Směsi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Různorodé, stejnorodé roztoky, složky směsi • Složení roztoků; hmotnostní zlomek • Oddělování složek směsí (usazování, filtrace, destilace, krystalizace, sublimace) 	

<ul style="list-style-type: none"> • navrhne postupy oddělování směsí (CH-9-2-04) • zhodnotí význam vody pro život na Zemi (CH-9-2-05) • zjistí, uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v domácnostech i v přírodě (CH-9-2-06) 	<p>Voda a vzduch</p> <ul style="list-style-type: none"> • Destilovaná, pitná, odpadní, voda, výroba pitné vody • Čistota vody, ovzduší, teplotní inverze, smog • Složení vzduchu 	
<ul style="list-style-type: none"> • používá pojem atom, molekula ve správných souvislostech (CH-9-3-01) • používá názvy, značky vybraných chemických prvků (CH-9-3-02) • rozpozná vybrané kovy a nekovy • rozliší periody a skupiny v PS (CH-9-3-03) • rozliší chemickou značku prvku a chemický vzorec sloučeniny 	<p>III. Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>Částicové složení látek</p> <ul style="list-style-type: none"> • Molekuly, atomy, atomové jádro - protony, neutrony, elektronový obal – elektrony; ionty <p>Chemické prvky</p> <ul style="list-style-type: none"> • Názvy, značky, vlastnosti a použití vybraných prvků • Skupiny a periody v periodické soustavě prvků • Protonové číslo <p>Chemické sloučeniny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Chemická vazba • Vzorce, ozónová vrstva 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady důležitých chemických reakcí – praxe (CH-9-4-01) • zapíše jednoduchou chemickou rovnici vybrané chemické reakce • přečte zápis chemické rovnice s užitím názvů chemických látek (CH-9-4-02, CH-9-4-03) 	<p>IV. Chemické reakce</p> <p>Chemické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> • Výchozí látky a produkty • Chemický děj <p>Chemické rovnice</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zákon zachování hmotnosti • Látkové množství, molární hmotnost • Jednoduché chemické reakce 	
<ul style="list-style-type: none"> • určí oxidační číslo atomu prvků v halogenidech, oxidech 	<p>V. Anorganické sloučeniny</p> <p>Halogenidy</p> <p>Oxidy</p>	<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozbor a hodnocení projektů • pozorování žáka při vyučování

<ul style="list-style-type: none"> • zapíše z názvů vzorce halogenidů, oxidů, kyselin, hydroxidů, solí a naopak ze vzorců jejich názvy • popíše vlastnosti a použití vybraných kyselin, hydroxidů, bezpečné ředění jejich roztoků (CH-9-5-01) • první pomoc při zasažení lidského těla těmito látkami • posoudí vliv vybraných oxidů, kyselin, hydroxidů, solí na životní prostředí • vysvětlí vznik kyselých dešťů (CH-9-5-02) • rozliší kyselé a zásadité roztoky pomocí pH papírů a změří pH (CH-9-5-03) • rozliší látky, které patří mezi soli • vysvětlí rozdíl mezi tvrdou a měkkou vodou 	<p>Kyseliny, pH Hydroxidy Soli</p> <ul style="list-style-type: none"> • Oxidační číslo • Názvosloví • Vzorce • Vlastnosti a praktické použití vybraných halogenidů, oxidů • Vlastnosti, výroba a praktické použití vybraných významných kyselin, hydroxidů • Kyselost a zásaditost roztoků • Indikátory pH • Podstata neutralizace • Vznik solí • Názvosloví • Vzorce a praktické použití vybraných významných solí 	<ul style="list-style-type: none"> • rozbor samostatných prací žáka • provedení a rozbor laboratorní práce • rozbor problémových úkolů • hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem • hodnotíme využitím hodnocení, jež jsou součástí výukových programů na PC • hodnotíme slovně, známkou • didaktické testy, prověrky • autoevaluace žáků
<ul style="list-style-type: none"> • uvede význam průmyslových hnojiv a posoudí jejich vliv na životní prostředí • popíše použití, složení a vlastnosti nejznámějších stavebních pojiv 	<p>VI. <u>Hospodářsky významné látky</u> Průmyslová hnojiva Stavební pojiva</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vápenná malta, sádra, beton <p>Keramika</p>	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A PŘÍRODA	CHEMIE	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> vysvětlí pojem slučování, rozklad, reaktanty, produkty, oxidace, redukce, elektrolýza – jejich využití popíše výrobu železa a oceli, zhodnotí jejich význam pro národní hospodářství koroze – činitelé ovlivňující její rychlost uvede vlastnosti, příklady i využití fosilních a průmyslově vyráběných paliv, posoudí vliv na životní prostředí (CH-9-6-02) rozpozná označení hořlavých látek, uvede zásady bezpečné manipulace s těmito látkami zná postup při vzniku požáru – hašení (CH-9-7-02) 	<p>I. Chemické reakce a energie Klasifikace chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> Slučování, rozklad, neutralizace <p>Redoxní reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> Oxidace a redukce Výroba železa, oceli Elektrolýza Koroze <p>Faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p> <ul style="list-style-type: none"> Teplota, plošný obsah povrchu pevného reaktantu Katalyzátory <p>Termické reakce</p> <ul style="list-style-type: none"> Exotermické a endotermické reakce <p>Zdroje energie</p> <ul style="list-style-type: none"> Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie Fosilní paliva Průmyslově vyráběná paliva Jaderná energie 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> M, Z, PŘ, F <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce ve třídě, v odborné učebně, práce v počítačové učebně, práce individuální, práce ve dvojicích, práce skupinová, práce domácí, práce v laboratoři, exkurze, projekty, práce s tabulkami, práce s periodickou soustavou prvků, video, referát výklad, výklad s demonstrací, pokus, rozhovor, diskuse, individuální práce, frontální práce, práce s učebnicí, práce s internetem, výukové programy na PC
<ul style="list-style-type: none"> rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich vzorce, vlastnosti a použití (CH-9-6-01) vyhledá a uvede příklady produktů a průmyslového zpracování ropy a zemního 	<p>II. Organické sloučeniny Uhlovodíky</p> <ul style="list-style-type: none"> Názvoslovní základních uhlovodíků, vzorce Vlastnosti a použití významných uhlovodíků Příklady v praxi používaných významných 	

<p>plynu</p> <ul style="list-style-type: none"> vyhledá a uvede příklady havárií způsobených ropou, ropnými produkty a zemním plynem 	<p>alkanů, alkenů, alkynů a aromatických uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> Průmyslové zpracování ropy <p>Paliva</p> <ul style="list-style-type: none"> Ropa Zemní plyn 	
<ul style="list-style-type: none"> rozliší pojmy „uhlovodíky“ a „deriváty uhlovodíků“ rozliší uhlovodíkový zbytek a charakteristickou skupinu rozliší a zapíše vzorce základních derivátů uhlovodíků, uvede vlastnosti a jejich použití (CH-9-6-03) orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a dýchání (CH-9-6-04) uvede podmínky pro průběh fotosyntézy a její význam pro život na Zemi (CH-9-6-05) rozliší základní složky potravy, uvede zdroje a posoudí jednotlivé potraviny z hlediska zásad správné výživy (CH-9-6-06) rozliší plasty od dalších látek posoudí vliv používání plastů na životní prostředí rozliší přírodní a syntetická vlákna, uvede výhody a nevýhody používání 	<p>Deriváty uhlovodíků</p> <ul style="list-style-type: none"> Halogenové deriváty Alkoholy, fenoly Aldehydy, ketony Karboxylové kyseliny Estery, esterifikace Názvosloví zákl. derivátů uhlovodíků, vzorce Vlastnosti a použití významných derivátů uhlovodíků <p>Přírodní látky</p> <ul style="list-style-type: none"> Sacharidy Tuky Bílkoviny Vitamíny Fotosyntéza <p>Plasty a syntetická vlákna</p> <ul style="list-style-type: none"> PE, PP, PVC polyamidová a polyesterová vlákna 	<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozbor a hodnocení projektů pozorování žáka při vyučování rozbor samostatných prací žáka provedení a rozbor laboratorní práce rozbor problémových úkolů hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem hodnotíme využitím hodnocení, jež jsou součástí výukových programů na PC hodnotíme slovně, známkou didaktické testy, prověrky autoevaluace žáků
<ul style="list-style-type: none"> doloží na příkladech význam chemických výrob pro národní hospodářství a pro člověka uvede příklady prvotních a druhotných surovin pro chemické výroby a zhodnotí je z hlediska udržitelného rozvoje (CH-9-7-01) zhodnotí ekonomický a ekologický význam 	<p>III. <u>Chemie a společnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Chemické výroby Otravné látky Pesticidy Biotechnologie, enzymy Léčiva 	

<p>recyklace odpadů</p> <ul style="list-style-type: none">• vysvětlí pojem biotechnologie a uvede př.• uvede příklady drog a otravných látek (CH-9-7-03)	<ul style="list-style-type: none">• Drogy• Detergenty• Potraviny• Chemie a životní prostředí	
---	---	--

2.14. HUDEBNÍ VÝCHOVA

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova je samostatným předmětem v 6. – 9. ročníku. Vyučuje se 1 hodinu týdně v učebně hudební výchovy. Hudební výchova přináší umělecké poznávání světa, rozvíjí tvořivé schopnosti a vnímání uměleckých děl v historických souvislostech.

Vzdělávání v předmětu hudební výchova

- směřuje k chápání umění jako prostředku komunikace, obohacuje citový život
- vede k aktivnímu vnímání zpěvu a hudby
- přistupuje tolerantně k různorodým kulturním hodnotám i projevům různých národů
- učí žáky využívat nabytých schopností při všech hudebních aktivitách (zpěvu, tanci, jednoduché hře na nástroj, orientaci při poslechu hudebních děl)
- vytváří kladný vztah ke kulturním hodnotám

Formy a metody práce

- frontální výuka s podpůrným užitím různých hudebních nástrojů
- skupinová práce (využívání jednoduchých melodických a rytmických nástrojů k doprovodu)
- individuální činnost (využití hlasového potenciálu a instrumentálních dovedností)

Hudební výchova zahrnuje průřezová témata

- **MKV:** vzájemné respektování, lidské vztahy – jedinečnost každého člověka a jeho individuální zvláštnosti
- **MV:** interpretace vztahu mediálních sdělení – identifikace společensky významných hodnot v textu, prvky signalizující hodnotu sdělení, zábava, receptivní činnosti – vliv médií na kulturu – televize v životě jedince, rodiny, kvalitní zábava
- **EGS:** evropská a světová hudba
- **OSV:** psychohygienu, kreativitu, komunikaci, poznávání
- **EV:** lidské aktivity, problémy životního prostředí

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k porozumění hudebnímu umění a hudbě a k aktivnímu vnímání hudby
- k využívání hudby jako prostředku komunikace

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly, při kterých žáci formují vlastní úsudek (interpretace hudby)

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vede žáky k formulování jejich myšlenek a k respektování názorů druhých – tolerance

Kompetence sociální

Učitel:

- navozuje situace vedoucí k posílení sebedůvěry žáků a k pocitu zodpovědnosti vůči kolektivu (sborový zpěv)

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k odpovědnosti při používání hudebních nástrojů a veškeré techniky

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	6.

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje pravidla hlasové hygieny a správného dýchání • zazpívá slyšené tóny • aktivně se zapojuje do všech hudebních aktivit, využívá a propojuje své pěvecké, instrumentální, hudebně pohybové a poslechové schopnosti a dovednosti (HV-9-1-01) • charakterizuje rozdíl mezi stupnicí a tóninou • zpívá durovou stupnici vzestupně i sestupně • orientuje se v jednoduchém notovém záznamu • vyjmenuje a zapíše v notách stupnici C dur 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlasová hygiena • Intonační cvičení • Rozšiřování hlasového rozsahu • Zpěv lidových a umělých písní • Zpěv jednohlasý a vícehlasý • Práce s notovým zápisem 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopností poznávání (rozvoj smyslového vnímání) • Čj- texty lidových písní, zvuková stránka jazyka, rytmus, rým, verš, melodie a tempo řeči, libreto, melodram
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje při zpěvu dynamiku • rozvíjí své rytmické cítění a hudební paměť • zapamatuje si a zopakuje jednoduchý rytmický celek • doprovodí rytmicky jednoduchou píseň • vytváří vlastní rytmické motivy, přede hry, mezihry • využívá Orffova instrumentáře • využívá individuálně hru na hudební nástroj 	<p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Rytmické hádanky • Rytmická ozvěna • Rytmické doprovody písní • Hra na tělo • Orffovy nástroje 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v písních homofonního a polyfonního typu • pohybem vyjádří pochodový, polkový a valčíkový rytmus • taktuje 2/4 a 3/4 takt • reaguje pohybem na změnu tempa a dynamiky • uplatňuje kreativitu a originalitu 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kánon • Lidový dvojhlas • Píseň a její hudební forma <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní dirigování 2/4 a 3/4 taktu • Pochod, polka, valčík • Lidové tance 	<ul style="list-style-type: none"> • Tv-taneční krok
<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem lidová a umělá píseň • rozlišuje zvuk hudebních nástrojů a pojmenuje je • rozliší skladbu vokální a instrumentální • charakterizuje melodram, muzikál, operu 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudební nástroje • Skladby vokální a instrumentální • Hudební nástroje v lidové hudbě 	

<ul style="list-style-type: none">• sleduje propojení literárního textu s hudbou – opera, melodram• všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění	<ul style="list-style-type: none">• Melodram, muzikál, opera• Národní opera – Smetana, Dvořák	
<ul style="list-style-type: none">• orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá formální strukturu díla	<ul style="list-style-type: none">• Hudební výrazové prostředky - melodie, rytmus, tempo, harmonie	

	<ul style="list-style-type: none"> • Lidové tance • Společenské tance (polka, valčík) Smetana – Obkročák 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v dějinách hudby (slohová období) • rozpoznává hudební nástroje, vnímá hudebně výrazové prostředky a sémantické prvky hudebního díla 	<p><u>Poslechové činnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kánon, fuga – J. S. Bach • Sonáta – L. van Beethoven • Koncert – A. Vivaldi • Symfonická báseň – B. Smetana • A.Dvořák – Slovanské tance 	

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	HUDEBNÍ VÝCHOVA	8.

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • využívá správné pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny, zpívá na základě dispoziční intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase, dokáže ocenit vokální projev ostatních (HV-9-1-02) • rozezpívá se pro správné tvoření tónu • posuzuje vliv mutace na změnu lidského hlasu, rozlišuje základní skupiny hlasů 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hlasová hygiena • Lidový dvojhlas • Intonace v durové a mollové tónině • Intervaly a akordy • Hlasová a rytmická cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – kreativita • (rozvíjení improvizčních schopností)
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v notovém záznamu, dodržuje hodnoty not, dynamiku, posoudí vztah textu a notového zápisu • orientuje se v základním kytarovém značení 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Lidová a umělá píseň • Orientace v notovém záznamu - noty, hudební značky 	<ul style="list-style-type: none"> • Aj - originální texty písní
<ul style="list-style-type: none"> • zopakuje slyšený tón, zazpívá krátký hudební motiv od jiného základního tónu, převádí melodii z nezpěvné do zpěvné polohy • s oporou nástroje zpívá diatonické postupy v mollových tóninách, dozpívá neukončenou melodii – tónické cítění 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednohlasý a vícehlasý zpěv • Improvizace, intonační a tonální cvičení 	<ul style="list-style-type: none"> • D -slohová období
<ul style="list-style-type: none"> • zachycuje rytmus zpívané melodie pomocí notového zápisu • využívá různých rytmických hodnot • podle svých schopností hraje doprovody - vytleskává obtížnější rytmus (synkopy) • uplatňuje kreativitu a originalitu • využívá individuálně hru na hudební nástroje 	<p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudební rytmus, metrum, tempo • Hra na hudební nástroje (Orffův instrumentář) 	<ul style="list-style-type: none"> • Čj-literární památky, literární náměty, lidové zvyky, písňové texty
<ul style="list-style-type: none"> • osvojuje si hudebně- pohybové dovednosti a na základě individuální pohybové vyspělosti předvede jednotlivou pohybovou vazbu 	<p><u>Hudebně pohybová činnost</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Taktování • Improvizace • Vlastní pohybové ztvárnění - jednoduchá choreografie 	

<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlí pojem hudba vážná a populární • vnímá podněty mimoevropských kultur a jejich vliv na vývoj evropské hudby • zařadí na základě individuálních schopností a nabytých vědomostí slyšenou hudbu do stylových období a porovná ji s dalšími skladbami • formuluje hodnotící soudy • sleduje spojení díla s literárním námětem, historií národa, lidovými zvyky • vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění • vnímá užité výrazové prostředky • zařadí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji s dalšími skladbami 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hudba artificiální a nonartificiální • Poslech různých hudebních žánrů, jejich charakteristické rysy • Vznik jazzu a jeho vliv na vývoj moderní populární hudby (spirituál, blues, swing, rock and roll) • Semafor, Osvobozené divadlo • Gotika, renesance • baroko – Vivaldi, Bach • Klasicismus-Haydn, Mozart, Beethoven • Romantismus - Schubert, Chopin, Čajkovskij 	<ul style="list-style-type: none"> • MKV – etnický původ (pochopení vlivu mimoevropských kultur na kulturu evropskou)
---	---	---

vzdělávací oblast UMĚNÍ A KULTURA	vyučovací předmět HUDEBNÍ VÝCHOVA	ročník 9.
--	--	----------------------------

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> využívá správné pěvecké návyky a pravidla hlasové hygieny 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Správné nasazení tónu Hlasová hygiena Intonace v durové a mollové tónině 	<ul style="list-style-type: none"> OSV - kreativita (rozvíjení improvizčních schopností) MKV – etnický původ (pochopení vlivu mimoevropských kultur na kulturu evropskou) Aj - texty písní D - slohová období Vv-umělecké směry 20. století ČJ -písňová poezie, vztah řeči a hudby, mytologie a hudba, literatura a hudba v historické perspektivě, hudba u starověkých národů, křesťanský liturgický zpěv, duchovní písně a hry, umělá světská zpěvní tvorba, vztah literatury a hudby v české gotice a husitství, slohová syntéza
<ul style="list-style-type: none"> orientuje se v notovém záznamu melodie vysvětlí zkratky T, S, D, pokusí se o jednoduchou harmonizaci vnímá užité hudební výrazové prostředky orientuje se v proudu znějící hudby a formuluje hodnotící soudy reprodukuje píseň různých stylů a žánrů na základě svých individuálních schopností a dovedností (HV-9-1-04) orientuje se v písních homofonního a polyfonního typu rozpoznává některé z tanců, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuální pohybové zkušenosti je předvede (HV-9-1-05) využívá individuálně hru na hudební nástroje uplatňuje kreativitu a originalitu nástrojově reprodukuje známé písně a skladby (popř. jejich části) – za pomoci Orffova instrumentáře či jiných hudebních nástrojů (na základě individuální hudební vyspělosti), vytváří jednoduché doprovody (HV-9-1-03) 	<p><u>Vokální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Písně lidové a umělé různých žánrů Vícehlasý a jednohlasý zpěv <p><u>Instrumentální činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Základy harmonizace T, S, D Rytmus, melodie, tempo, dynamika <p><u>Hudebně pohybové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Taktování Jednoduchá choreografie Improvizace 	
<ul style="list-style-type: none"> vyhledává a všímá si souvislostí mezi hudbou a jinými druhy umění (HV-9-1-08) postihuje hudebně výrazové prostředky, sémantické prvky užité ve skladbě, chápe jejich význam a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (HV-9-1-06) 	<ul style="list-style-type: none"> Česká hudební renesance (K. Harant, J. C. Vodňanský) Hudba duchovní a světská (trojhlasý zpěv) České hudební baroko (A. V. Michna, P. J. Vejvanovský, J. D. Zelenka, B. Černošský) 	
<ul style="list-style-type: none"> zařadí na základě individuálních schopností a získaných dovedností slyšenou hudbu do stylového období, porovná ji s dalšími skladbami 	<p><u>Poslechové činnosti</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Vývoj české artificiální a 	

<p>(HV-9-1-07)</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích, rozpozná ukázky z nejznámějších děl české hudby, jmenuje nejvýznamnější představitele hudebního slohového období • jmenuje významné české skladatele • samostatně vypracuje referát o umělé hudbě, připraví poslechovou ukázkou 	<p>nonumulative hudby</p> <ul style="list-style-type: none"> • Český hudební klasicismus (J. V. Stamic, J. S. Dusík, P. Vranický) • Český hudební romantismus (B. Smetana, A. Dvořák, J. Fibich) • Hudba 20. století L. Janáček, B. Martinů, V. Novák • Jazz a swing v české hudbě (J. Ježek, J. Voskovec, J. Werich) • Trampská píseň Divadla malých forem • Semafor (J. Suchý, J. Šlitr) 	
--	--	--

2.15. VÝTVARNÁ VÝCHOVA

Časové, obsahové a organizační vymezení

Předmět Výtvarná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. a 7. ročníku 2 hodiny týdně a v 8. a 9. ročníku 1 hodinu týdně v učebně výtvarné výchovy, ve třídách i mimo budovu ZŠ.

Vzdělávání v předmětu Výtvarná výchova

- rozvíjí tvůrčí činnosti, smyslovou citlivost a uplatňování subjektivity
- přistupuje k uměleckému procesu v jeho celistvosti a chápe ho jako způsob poznání a komunikace
- zaměřuje se na rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického a prohlubuje vztah k evropské a světové kultuře

Výtvarná výchova zahrnuje průřezová témata

- **EV:** vztah člověka k přírodě, ekosystémy, lidské aktivity a problémy životního prostředí
- **EGS:** jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímá
- **OSV:** poznávání lidí, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, komunikace, hodnoty, postoje, praktická etika, rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice
- **MV:** práce v realizačním týmu, fungování a vliv médií ve společnosti, tvorba mediálního sdělení

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- zadává jednotlivé úkoly tak, aby si každý žák mohl sám zorganizovat vlastní činnost
- využívá kladného hodnocení k motivaci pro další výtvarnou činnost

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- dohlíží na dodržování etiky komunikace (naslouchání, respektování originálních, nezdařených výtvorů)

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- dodává žákům sebedůvěru a podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- v průběhu výuky zohledňuje rozdíly v pracovním tempu jednotlivých žáků

Kompetence občanské

Učitel:

- podporuje občanské cítění žáků při vytváření propagačních materiálů

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu, nástrojů a vybavení
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupů

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	6.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků • užívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem • správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace, své představy dokáže převést do objemových rozměrů • dokáže využít perspektivu ve svém vlastním výtvarném vyjádření • k tvorbě užívá některých z metod současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace • seznamuje se s některými netradičními výtvarnými postupy • zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření • osobitě stylizuje vizuální skutečnost, zvládá kompozici, dokáže vhodně rozvrhnout hlavní motivy na ploše • využívá dekorativních postupů - rozvíjí estetické cítění • výtvarně se vyjadřuje k lidovým tradicím, zvykům a svátkům • užívá obrazového vyjádření k zachycení vztahu ke konkrétní 	<p><u>Kresebné studie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Linie, tvar, objem - jejich rozvržení v obrazové ploše, v objemu, v prostoru • Jednoduché plošné kompozice z geometrických tvarů - spirály, elipsy, řazení, rytmus, prolínání, množení, vyvažování, příčka, křivka • Rozvíjení smyslové citlivosti • Souvislost zrakového vnímání s vjemy ostatních smyslů, např. hmat, sluch • Plastická tvorba - papír <p><u>Malba:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Teorie barev - Goethův barevný kruh - teplé a studené barvy, barvy příbuzné <p><u>Plastická a prostorová tvorba:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace <p><u>Nauka o perspektivě:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (perspektiva paralelní a šikmá), umístění postav na plochu, velikost objektů <p><u>Písmo a užitá grafika</u></p> <p><u>Lidská figura</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • tvarová stylizace 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hv- rytmus, melodie hudební nahrávky • D–historické epochy • Čj- Řecko a Řím - báje a pověsti <p>• OSV – kreativita, rozvoj schopností poznávání</p> <p>• EV – lidské aktivity a, problémy životního prostředí</p> <p>• OSV – komunikace, sebepojetí, sebepoznání</p> <p>• EGS – Jsme Evropané</p> <p>• MV – tvorba mediálního sdělení, fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>• VDO – principy demokracie</p> <p>• EV - ekosystémy</p>

osobě	<p><u>Tvarová a barevná kompozice</u></p> <p><u>Dekorační práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • využití tvaru, linie, kombinace barev a pravidelného střídání lineárních symbolů <p><u>Třetí prostor budovaný liniemi</u></p> <p>Subjektivní vyjádření fantastických představ za využití různorodých materiálů a výtvarných postupů - <u>kombinované techniky</u></p> <p><u>Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků - uplatnění při vlastní tvorbě</u></p> <p><u>Přírodní motivy</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (rostliny, neživá příroda, živočichové), člověk, náš svět, vesmír, bytosti, události) <p><u>Zvětšování (makrokosmos), zmenšování (mikrokosmos)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • detail, polodetail, celek 	
-------	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání uplatňuje osobitý přístup k realitě • uvědomuje si možnost kompozičních přístupů a postupů • užívá obrazové vyjádření k zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem • správně užívá techniku malby, texturu, míchá a vrství barvy • hodnotí a využívá výrazové možnosti barev a jejich kombinací • rozliší působení obrazového vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu 	<p><u>Prvky obrazového vyjádření:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kresebné etudy - objem, tvar, linie - šrafování <p><u>Analýza celistvě vnímaného tvaru na skladebné prvky:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Experimentální řazení, seskupování, zmenšování, zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanty) <p><u>Rozvíjení smyslové citlivosti, přenášení prostoru na plochu</u></p> <p><u>Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek</u></p> <p><u>Barevné vyjádření</u></p> <p><u>Odstín:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sytost, tón, harmonie, kontrast, jemné rozdíly - využití ve volné tvorbě i praktickém užití (např. oděv, vzhled interiéru) • Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj, D • OSV – rozvoj schopností Poznávání, kreativita, sebepoznání a sebepojetí, poznávání lidí • EGS – Evropa a svět nás zajímají, Jsme Evropané • EV - vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí • MKV - multikulturalita • MV – tvorba mediálního sdělení <p>Metody a formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • individuální práce žáků

<ul style="list-style-type: none"> • využívá dekorativních postupů - rozvíjí estetické citění • vybírá a kombinuje výtvarné prostředky k vyjádření své osobnosti a originality • užívá prostředky k zachycení jevů a procesů v proměnách, vývoji a vztazích 	<p><u>Užitá grafika:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Písmo - styly a druhy písma <p><u>Vlastní prožívání, interakce s realitou</u></p> <p><u>Událost:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Originální dokončení situace - vyprávění výtvarnými prostředky 	
<ul style="list-style-type: none"> • užívá obrazové vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie • uvědomuje si na konkrétních příkladech různorodost zdrojů interpretace obrazového vyjádření • vytváří společné kompozice v prostoru – instalace • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvářených obrazových vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci • k tvorbě užívá některé metody soudobého výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace 	<p><u>Uplatnění subjektivity v obrazovém vyjádření:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fantazijní variace na základní tvary písmen <p><u>Práce s uměleckým dílem:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Experimenty s reprodukcemi um. děl - hledání detailu, základních geometrických tvarů, skládání, deformování, dotváření kresbou a barvou <p><u>Architektura</u></p> <p><u>Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci</u></p> <p><u>Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice</u></p>	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání • uplatňuje osobitý přístup k realitě • užívá obrazových vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností • orientuje se v grafických technikách • interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků • rozvíjí se v estetickém cítění - využívá dekorativních postupů • správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor 	<p><u>Kresebné etudy:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Etuda s linií jako výtvarným prostředkem <p><u>Různé typy zobrazení:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (pohledy, rovnoběžné promítání) <p><u>Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • (dominanta, subdominanta, vertikála, horizontála, diagonála, zlatý řez, kontrast, harmonie) v experimentálních činnostech a vlastní tvorbě <p><u>Práce s uměleckým dílem</u></p> <p><u>Tematické práce:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky <p><u>Zdokonalování technik kresby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Způsoby stínování, kontrast 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Čj, D, Z • OSV - rozvoj schopností poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, kooperace a kompetice, sebepoznání a sebepojetí • EGS – Jsme Evropané, Evropa a svět nás zajímají • EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí, vztah člověka k prostředí • MKV – lidské vztahy • MV – fungování a vliv médií ve společnosti • MDV <p>Metody a formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Frontální výuka • skupinová výuka • individuální výuka

<ul style="list-style-type: none"> • zobrazuje vlastní fantazijní představy a odhaluje interpretační kontext vlastního vyjádření, kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi • správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy • užívá perspektivních postupů • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění a digitálních médií – počítačová grafika, fotografie, video, animace • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<p><u>Práce s netradičními materiály</u></p> <p><u>Objemové vyjádření námětu barvami:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Doplňkové a lomené barvy, valéry, barvy podobné a příbuzné • Subjektivní barevná škála <p><u>Lineární perspektiva:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sbíhavá, úběžníková <p><u>Práce s internetem:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání www stránek - orientace • Výběr, kombinace a variace ve vlastní tvorbě <p><u>Správná technika malby:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zvládnutí větší plochy 	
---	---	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
UMĚNÍ A KULTURA	VÝTVARNÁ VÝCHOVA	9.

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání (VV-9-1-01) • uplatňuje osobitý přístup k realitě 	<ul style="list-style-type: none"> • Techniky kresby - tužka, perko, uhel, rudka • Dynamická kresba (např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy) • Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu (vyjádření vztahů, pohybu a proměn uvnitř a mezi objekty) 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – vztah člověka k prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření 	<ul style="list-style-type: none"> • Komplementární barvy – textura • Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami • Kontrast (barevný, světelný) 	
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v grafických technikách - zvládá tisk z výšky 	<ul style="list-style-type: none"> • Tisk z výšky, plochy, hloubky 	
<ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje vizuálně obrazné vyjádření současnosti a minulosti, vychází z historických souvislostí a svých prožitků (VV-9-1-06) • porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní podmíněnosti svých hodnotových soudů (VV-9-1-07) 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce s uměleckým dílem - umění 1. pol. 20. stol. a 2. pol. 20. stol. (např. kubismus, surrealismus, impresionismus) • seznamuje se s hlavními současnými trendy výtvarného umění (instalace, performance, videoart, multimedia, akční umění – akční tvar malby a kresby, land-art, happening) • Při práci s uměleckým dílem hledá a pojmenovává základní obrazotvorné prvky a kompoziční přístupy, porovnává rozdíly výtvarných vyjádření (abstraktní, popisné, alegorické, symbolické, atd.) 	<ul style="list-style-type: none"> • EGS – Jsme Evropané • D - historické souvislosti 20. stol. • HV - výtvarné směry 20. stol. promítající se v hudbě • OSV – hodnoty, postoje, praktická etika • Výtvarná řada - výtvarné trendy 20. stol.
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazné vyjádření k zachycení jevů v proměnách, vývoji a ve vztazích, užívá metody užívané v současném výtvarném umění a digitálních médiích (VV-9-1-03) 	<ul style="list-style-type: none"> • Společná práce – komunikace • Vyjádření procesuálních a kvalitativních proměn 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV - komunikace • EV - ekosystémy
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazné vyjádření k 	<ul style="list-style-type: none"> • Reflexe a vztahy zrakového vnímání ostatními 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – sebepoznání a sebepojetí

Výstupy žáka ZŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>zachycení zkušeností získaných pohybem, hmatem a sluchem, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu (VV-9-1-05)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření v sociálních vztazích (VV-9-1-08) 	<p>smysly</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uplatňování subjektivity ve vizuálně obrazném vyjádření • Převádění pocitů těla na obrazové znaky s hledáním vzájemných souvislostí 	
<ul style="list-style-type: none"> • k tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet 	<ul style="list-style-type: none"> • Animovaný film - spolupráce, komunikace • Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály) 	<ul style="list-style-type: none"> • MDV – práce v realizačním týmu
<ul style="list-style-type: none"> • užívá vizuálně obrazné vyjádření k zaznamenání podnětů z představ a fantazie (VV-9-1-02) • zasazuje předměty do neobvyklých souvislostí, vytváří nové a neobvyklé vyjádření (VV-9-1-04) 	<ul style="list-style-type: none"> • Vytváření obrazových znaků na základě fantazie, kombinací představ a znalostí - rozvíjení schopnosti rozlišovat z jaké vrstvy představivosti znaky pocházejí • Prostorová tvorba – modelování 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – sebepoznání a sebepojetí
<ul style="list-style-type: none"> • Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování 	<ul style="list-style-type: none"> • Práce v plenéru (krajinomalba, frotáž) 	<ul style="list-style-type: none"> • EV – vztah člověka k prostředí

2.16. RODINNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Rodinná výchova je vyučován jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku 1 hodinu týdně. Rodinná výchova se vyučuje v kmenových třídách, v cvičné kuchyňce.

Vzdělávání v předmětu Rodinná výchova je zaměřeno na

- preventivní ochranu zdraví (řešení krizové situace – tel. čísla, základy první pomoci, beseda se záchranáři)
- základní hygienické, stravovací, pracovní i jiné zdravotně preventivní návyky
- dovednosti odmítat škodlivé látky
- předcházení úrazům
- získávání orientace v základních otázkách sexuality a uplatňování odpovědného sexuálního chování
- upevnění správného náhledu na život

Formy a metody práce

- skupinová výuka
- frontální výuka
- diskuse
- výklad
- samostatná práce
- testy
- dramatizace – např. hádka mezi manžely, konflikt mezi sourozenci, první pomoc, odmítnutí cigarety
- projektové vyučování
- dotazníková šetření

Předmět Rodinná výchova úzce souvisí s ostatními předměty vzdělávací oblasti Člověk a zdraví, Člověk a společnosti s předměty z ostatních vzdělávacích oblastí

Tělesná výchova: zdravý pohyb, pohybové hry

Občanská výchova: vývojové etapy člověka, režim dne, vliv vrstevníků, zodpovědnost za své rozhodnutí

Informatika: zdroj aktuálních informací a jejich zpracování

Výtvarná výchova: estetické cítění pro tvorbu referátů, plakátů

Anglický jazyk: matka, otec, dcera

Rodinná výchova zahrnuje průřezová témata

- **VDO:** angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- **OSV:** obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, poznávání sebe a lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- **MKV:** schopnost zapojovat se do diskuze, rozeznat argumentaci a výrazové prostředky komerční i politické reklamy
- **EV:** vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- **EGS:** osvojování evropských hodnot, svoboda lidské vůle, humanismus, morálka, kritické myšlení...

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- zadáváním úkolů k využití poznatků z různých předmětů
- k závěrům, k řešení
- k rozvoji jejich vědomostí

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- ke kladení otevřených otázek
- ke správnému řešení prostřednictvím jejich chyb
- k argumentaci

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k výstižnému, souvislému a kultivovanému projevu
- k interpretaci či prezentaci různých textů, obrazových materiálů, grafů
- ke komunikaci se spolužáky

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- zadáváním úkolů ke spolupráci
- k ohledu na druhé
- k dodržování pravidel slušného chování

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k hodnocení výsledků jejich činností

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k práci s odbornou literaturou, encyklopediemi
- k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	RODINNÁ VÝCHOVA	6. / 7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • umí vlastními slovy říct, co je pro něj rodina a domov • respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky a jinými vrstevníky, rodiči a dětmi a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě (VZ-9-1-01) • vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolku) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví (VZ-9-1-02) • uvědomuje si důležitost peněz a význam rodinného rozpočtu • vysvětlí pojem zdraví • uvědomuje si význam zdraví pro člověka • vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím; vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví (VZ-9-1-03) • posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví (VZ-9-1-04) • usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví (VZ-9-1-05) • vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí (VZ-9-1-06) • uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými, civilizačními, infekčními chorobami • uvědomuje si, že kolem nás se pohybují postižení lidé a potřebují od nás pomoc • uvědomuje si důležitost pravidelné a zdravé stravy z hlediska svého zdraví • v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky • vysvětlí úpravu a zpracování potravin 	<p><u>Rodina:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Práva a povinnosti rodičů • Práva a povinnosti dětí • Komunikace, role • Domov, stolování • Ekonomika domácnosti • Rodinný rozpočet <p><u>Klíče ke zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdraví • Klíče ke zdraví • Infekční choroby • Postižení mezi námi • Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví <p><u>Zdravá výživa:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Látky tvořící naše tělo • Pyramida výživy, poruchy výživy • Časové rozložení jídla, pitný režim • Abeceda zdravé výživy • Zpracování a úprava potravin <p><u>Zneužívání návykových látek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drogy, jejich účinky a dělení • Alkoholismus, kouření, doping • Závislost 	<p>Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce:</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vv, Ov, Aj, Tv, Inf <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • partnerská výuka • individuální práce žáků • projektová výuka • rozhovor, diskuse • práce s textem • didaktické hry • dramatizace

<ul style="list-style-type: none"> • rozumí pojmům: obezita, cukrovka, anorexie, bulimie, cévní choroby, nádorová onemocnění, zubní kaz, podvýživa • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek • uplatňuje osvojené dovednosti a modely chování při kontaktu s patologickými jevy ve škole i mimo ni • v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým 	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon a drogy • Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání 	
<ul style="list-style-type: none"> • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností, jak se zachovat při krizové situaci • ví, na koho se obrátit v krizových situacích, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí • zná a uplatňuje bezpečnost silničního provozu • dodržuje bezpečnost při sportu • vyjmenuje složky ZIS a jejich vliv na každodenní život občanů • projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy; aktivně předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc (VZ-9-1-15) • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí 	<p><u>Osobní bezpečí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Krizové situace • Záchraný integrovaný systém • Bezpečnost při sportu • Silniční bezpečnost – rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládnání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) • Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • Základy první pomoci • Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění; preventivní a léčebná péče • Bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	RODINNÁ VÝCHOVA	8. / 9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • charakterizuje pozitivní atmosféru v rodině • zamýšlí se nad vlastnostmi ideálního partnera • uvádí na příkladech krizové situace v rodině a jejich řešení • přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě • vysvětlí pojem zdraví • charakterizuje péči o nemocného člověka • uplatňuje osvojené preventivní způsoby chování a jednání v souvislosti s přenosnými, civilizačními, infekčními chorobami, svěřá se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc (VZ-9-1-08) • projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání a pravidlům zdravého životního stylu; dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce (VZ-9-1-09) • samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím (VZ-9-1-10) • rozumí pojmům: obezita, nemoc, cukrovka, stres, nemoci srdce a cév, žaludeční vředy, alergie • uvědomuje si důležitost pravidelné a zdravé stravy z hlediska svého zdraví • dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních chorob, v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky (VZ-9-1-07) • vysvětlí, jak tělo zpracovává a využívá potraviny • vyjmenuje poruchy způsobené nesprávnou výživou • rozumí pojmům: fast food, cholesterol, reklama • uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek; uplatňuje osvojené dovednosti a 	<p><u>Rodina:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stabilita rodiny • Ideální partner • Manželství • Krizové situace v rodině • Rodina dříve a dnes • Problémy současné rodiny • Rodičovské předpoklady • Rozpad rodiny <p><u>Péče o duševní zdraví:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Zdraví • Péče o nemocné • Civilizační choroby • Podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví • Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě samému, k druhým lidem, zdravé a vyrovnané sebepojetí, utváření vědomí vlastní identity • Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích, pomáhající a prosociální chování • Mezilidské vztahy, komunikace, kooperace – dopad vlastního jednání a chování <p><u>Zdravá výživa:</u></p>	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vv, Ov, Aj, Tv, Inf <p>Metody a formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • partnerská výuka • individuální práce žáků • projektová výuka- péče o duševní zdraví • rozhovor • diskuse • práce s textem • didaktické hry • dramatizace

<p>modely chování při kontaktu s patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým (VZ-9-1-13)</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišuje druhy závislostí a uvádí na příkladech jejich nebezpečí • vyhodnotí situaci a na základě svých znalostí a zkušeností ví, jak se zachovat při krizové situaci • vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi (VZ-9-1-14) • ví, na koho se obrátit v krizových situacích, projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc • uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí i mimořádných událostí (VZ-9-1-16) • uvědomuje si význam lásky pro člověka • rozumí pojmům: homosexualita, lesbismus, registrované partnerství, transsexualismus • respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje; kultivovaně se chová k opačnému pohlaví (VZ-9-1-11) • v souvislosti se zdravím, etikou a životními cíli mladých lidí přijímá odpovědnost za bezpečné sexuální chování (VZ-9-1-12) • vyjmenuje všechny metody bránící početí 	<ul style="list-style-type: none"> • Potravinová pyramida • Zpracování potravin • Poruchy výživy • Alternativní strava • Reklama potravin <p><u>Zneužívání návykových látek:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Drogy kolem nás • Závislost • Druhy závislostí • Řekni drogám ne • Psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému, rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, těžké životní situace a jejich zvládnání <p><u>Osobní bezpečí:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Agresivita • Domácí násilí • Šikana • Krizové situace • Základy první pomoci • Klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí • Základy první pomoci • Ochrana před chronickými nepřenositelnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče • bezpečné chování a komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými 	
---	---	--

	<p>lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení</p> <p><u>Sexuální výchova:</u></p> <ul style="list-style-type: none">• Láska• Odlišnosti v lásce• Rozmnožování• Plánované rodičovství• Změny v životě člověka a jejich reflexe - zdraví reprodukční soustavy, sexualita jako součást formování osobnosti, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita; problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity• Základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty• Kriminalita mládeže	
--	--	--

2.17. TĚLESNÁ VÝCHOVA

Obsahové, časové a organizační vymezení

Předmět Tělesná výchova se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku s dotací 2 hodiny týdně, dle momentální situace (zejména počtu žáků ZŠ) bývají spojeny některé ročníky.

Vzdělávání je zaměřeno na

- regeneraci a kompenzaci jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivaci pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- rozpoznávání základních situací ohrožujících tělesné a duševní zdraví a na osvojování dovedností jim předcházet nebo je řešit

Tělesná výchova zahrnuje průřezová témata

- **VDO:** angažovaný přístup k druhým, zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování
- **OSV:** obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, schopnosti poznávání, sebepoznávání, poznávání lidí a jednání ve specifických rolích a situacích
- **MKV:** schopnost zapojovat se do diskuze, lidské vztahy
- **EV:** vysoké oceňování zdraví a chápání vlivu prostředí na vlastní zdraví i zdraví ostatních lidí
- **MV:** interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, práce v realizačním týmu
- **EGS:** evropské a světové výkony, významné sportovní události

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel:

- hodnotí žáky způsobem, který jim umožňuje vnímat vlastní pokrok
- stanovuje dílčí vzdělávací cíle v souladu s cíli vzdělávacího programu
- dodává žákům sebedůvěru
- sleduje pokrok všech žáků

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- s chybou žáka pracuje jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- vede žáky ke správným způsobům řešení problémů

Kompetence komunikativní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat

Kompetence sociální a personální

Učitel:

- umožňuje každému žákovi zažít úspěch
- zadává úkoly, při kterých mohou žáci spolupracovat
- podle potřeby žákům v činnostech pomáhá
- požaduje dodržování dohodnuté kvality a postupu práce

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- umožňuje žákům, aby na základě jasných kritérií hodnotili své činnosti nebo výsledky

Kompetence pracovní

Učitel:

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	6.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání,...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna) • používá požadovanou techniku • snaží se aplikovat techniku hodů (i z rozběhu) • rozpozná zpevňování a uvolňování těla • snaží se o přesnost pohybu • provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů • dovede odstranit chybu v provedení pohybu • dodržuje zásady bezpečnosti • vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály • provede přípravu náčiní a náradí • provede jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou 	<p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh 60 m až 600 m (hoši 1500 m), nízký start, štafetová předávka • Skok daleký – z místa, s rozběhem • Skok vysoký - střížný, pokus o flop, důraz na odraz • Hod – kriket /150 gr/- na dálku, na cíl, z místa, ze 3 kroků, z rozběhu <p>Gymnastika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – kotoul vpřed a vzad – obměny, stoj na hlavě, lopatkách • Hrazda – náskok do vzporu, přešvihy, průvlek, svisy, sešin • Kruhy – houpání • Přeskok – trampolína – skoky prosté s obměnami • Přeskok - můstek - koza, švédská bedna - náskok do kleku, vzporu, odbočka • Kladina (dívky) – náskok, přechod s obměnami – různé druhy kroků a poskoků 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • D, Ov, Rv, Hv • OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, poznávání lidí, mezilidské vztahy, překonání hranice strachu, význam pohybu pro zdraví • VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, umění naslouchat názoru druhého • EGS – Evropa a svět nás zajímají – sledování výkonů a úspěchů sportovců různých zemí • MKV – mezilidské vztahy, kulturní diference • EV – vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí • MV <p>Metody a formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka
	<ul style="list-style-type: none"> • Šplh – tyč • Rytmická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu • Úpoly – přetahy, přetlaky, odpory 	

	<ul style="list-style-type: none"> • Kopaná (hoši) – pravidla hry • Florbal - dtto • Přehazovaná • Vybíjená • Baseball – nácvik odpalu • Různé závodivé hry – lavičky, kruhy, švihadla • Lední hokej – základy bruslení, jízda vpřed a vzad, bezpečné zastavení (hoši) 	<ul style="list-style-type: none"> • sportovní hry
<ul style="list-style-type: none"> • užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce • dokáže pracovat pro kolektiv, respektuje pravidla her i rozhodčího • zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a aplikuje je ve hře (TV-9-2-01) 	<p><u>Sportovní hry:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Košíková – nácvik driblinku, nácvik hodů na koš, nácvik dvojtaktu 	
<ul style="list-style-type: none"> • dbá o bezpečnost • dokáže reagovat na vzniklé situace • provede přesun na 15 km • užívá mapu, dokáže se orientovat podle mapy 	<p><u>Turistika a pobyt v přírodě</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pobyt a pohyb v přírodě 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna) • používá požadovanou techniku • snaží se aplikovat techniku hodů (i z rozběhu) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program (TV-9-1-02) • rozpozná zpevňování a uvolňování těla • snaží se o přesnost pohybu • provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů • dovede odstranit chybu v provedení pohybu • dodržuje zásady bezpečnosti, vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály • provede přípravu náčiní a nářadí • provede jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou • užívá osvojené názvosloví (TV-9-3-01) 	<p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh 60 m až 800 m (hoši 1500 m), nízký start, štafetová předávka • Běh obtížnějším terénem • Skok daleký • Skok vysoký - střížný, pokus o flop, důraz na odraz • Hod – kriket /150 gr/ na dálku, na cíl, z místa, ze 3 kroků, zvládnutí rozběhového poskoku <p>Gymnastika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – kotoul vpřed a vzad – obměny, stoj na hlavě, lopatkách, na rukách • Hrazda – náskok do vzporu, přešvihy, průvlek, svisy, sešin, výmyk odrazem jednož • Kruhy – houpání, shyby (hoši), komihání, seskok při zákmihu • Trampolína – skoky prosté s obměnami, kotoul letmo • Přeskok-mústek - koza, švédská bedna - náskok do kleku, vzporu, roznožka, odbočka, skrčka 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • D, Ov, Rv • M – měření výkonů, prostorová orientace • F – síla, rovnováha • Hv – rytmus • Př – svalstvo, kostra, 1. pomoc • Čj – názvosloví • Z – orientace <ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, seberegulace, mezilidské vztahy, význam pohybu pro zdraví, utváření postojů a hodnotové orientace • VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, umění naslouchat názoru druhého

<ul style="list-style-type: none"> • užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce • dokáže pracovat pro kolektiv • respektuje pravidla her i rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu (TV-9-3-02) • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího (TV-9-3-04) • dbá o bezpečnost • dokáže reagovat na vzniklé situace • dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji (TV-3-03) • provede přesun na 15 km • užívá mapu • dokáže se orientovat podle mapy • ovládá základy běhu na lyžích • používá základní oblouk, jízdu v terénu, projíždění branek, překonání terénních nerovností • uplatňuje vhodné a bezpečné chování, předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost (TV-9-1-05) 	<ul style="list-style-type: none"> • Kladina – náskok, přechod s obměnami – kroky, poskoky, stoj ve váze, chůze s obratem (dívky) • Šplh – tyč, lano - smyčka • Rytmická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu • Úpoly <p><u>Sportovní hry:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Košíková – nácvik driblinku, nácvik hodů na koš, dvojtaktu • Odbíjená – HČJ • Kopaná – družstvo (hoši) • Přehazovaná • Vybíjená • Florbal • Baseball – nácvik odpalu • Různé závodivé hry <p><u>Turistika a pobyt v přírodě:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pobyt a pohyb v přírodě • Orientační běh – čtení mapy, orientace v terénu <p><u>Lední hokej: (hoši)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy bruslení vpřed i vzad • Bezpečné zastavení, obraty <p><u>Lyžování:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy běhu na lyžích • Sjezdové lyžování, carving, základy carvingu 	<ul style="list-style-type: none"> • EGS – Evropa a svět nás zajímají – sledování výkonů a úspěchů sportovců různých zemí • MKV – mezilidské vztahy, kulturní diference • EV – vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí • MV – sledování a porovnávání sportovních výsledků i výkonů pomocí médií <p>Metody a formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka • sportovní hry
--	--	---

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá běžeckou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna) • používá požadovanou techniku, snaží se aplikovat techniku hodů, vrhu (i z rozběhu) • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program • žák je schopen zpracovat naměřená data o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci (TV-9-3-07) • dokáže uplatňovat cílevědomost při korekci zdravotních oslabení (TV-9-1-01) • některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem (TV-9-1-01) • zařazuje do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením (TV-9-1-02) 	<p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh 60 m až 1 000 m, nízký start, štafetová předávka • Běh obtížnějším terénem, vytrvalostní běh 12 minut • Skok daleký – důraz na poslední dva kroky, rozběhová značka • Skok vysoký - flop, důraz na odraz • Hod – kriket, granát (hoši) • Vrh koulí – z místa, sun, spojení sunu a odhodu • Hod oštěpem – základy (hoši) 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M – měření výkonů, prostorová orientace • F – síla, rovnováha • Hv – rytmus • Př – svalstvo, kostra, 1. pomoc, význam Tv • Čj – názvosloví • Z - orientace
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zpevňování a uvolňování těla, snaží se o přesnost pohybu, provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny (TV-9-2-02) • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů, dovede odstranit chybu v provedení pohybu 	<p>Gymnastika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – přemet stranou • Hrazda – toče jízdmo, podmet, výmyk odrazem snožmo • Kruhy – houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav, shyby (hoši) • Trampolína – skoky prosté s obměnami, kotoul letmo, salto vpřed 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, seberegulace, orientace v sobě samém, mezilidské vztahy, význam pohybu pro zdraví, utváření postojů a hodnotové orientace • VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, schopnost naslouchat názoru druhého, řešit problémy samostatně a
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti, vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály 	<ul style="list-style-type: none"> • Přeskok-mústek - koza, švédská bedna našíř - odbočka, skrčka 	

<ul style="list-style-type: none"> • provede přípravu náčiní a nářadí a jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou • užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce, dokáže pracovat pro kolektiv a respektuje pravidla her i rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochrana přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího 	<ul style="list-style-type: none"> • Kladina (dívky) – náskok, přechod s obměnami – různé druhy kroků a poskoků, stoj ve váze, chůze s obratem, tvoření vlastní sestavy • Šplh – tyč, lano – smyčka (hoši bez přírazu) • Rytmická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží • Úpoly – přetahy, přetlaky, odpory <p>Sportovní hry:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košíková – driblink, nácvik hodů na koš, nácvik dvojtaktu, odbíjená – HČJ, přehazovaná • Vybíjená, florbal, baseball, fotbal (hoši) - družstvo <p>Lední hokej: (hoši)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základy bruslení vpřed i vzad • Ovládání kotouče holí, obraty na ledě • Různé závodivé hry 	<p>odpovědně</p> <ul style="list-style-type: none"> • EGS – Evropa a svět nás zajímají – sledování výkonů a úspěchů sportovců různých zemí rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu • MKV – mezilidské vztahy, kulturní difference, komunikace ve skupině s příslušníky odlišných sociálních skupin, tolerance odlišných zájmů, názorů i schopností • EV – vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí, pochopení faktu, že člověk je součástí systému a je na něm závislý • MV – sledování a porovnávání sportovních výsledků i výkonů pomocí médií, přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci
<ul style="list-style-type: none"> • dbá o bezpečnost • dokáže reagovat na vzniklé situace • užívá mapu, dokáže se orientovat podle mapy 	<p>Turistika a pobyt v přírodě:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pobyt a pohyb v přírodě • Orientační běh – čtení mapy, orientace v terénu 	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
ČLOVĚK A ZDRAVÍ	TĚLESNÁ VÝCHOVA	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo - obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá běžecskou abecedu (skipink, liftink, zakopávání, předkopávání...) • rozezná techniku rychlého a vytrvalostního běhu, štafetové předávky • dokáže spojit rozběh a odraz (z prkna), používá požadovanou techniku skoků • snaží se aplikovat techniku hodů, vrhu • usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti, volí vhodný rozvojový program • samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností (TV-9-1-03) • žák je schopen zpracovat naměřená data o pohybových aktivitách a podílí se na jejich prezentaci • dokáže uplatňovat cílevědomost při korekci zdravotních oslabení • uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí (TV-9-1-05) 	<p>Atletika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Běh 60 m až 1 000 m (hoši 1500 m), nízký start, štafetová předávka • Běh přes nízké překážky (hoši) • Běh obtížnějším terénem, vytrvalostní běh 12 minut • Skok daleký – další techniky • Skok vysoký- zlepšování techniky flopu • Hod – kriket, granát (hoši) • Vrh koulí – zlepšování techniky • Hod oštěpem - základy techniky 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M – měření výkonů, prostorová orientace, statistika • F – síla, rovnováha, rychlost • Hv – rytmus, tempo • Př – svalstvo, kostra, 1. pomoc, význam Tv, fyziologie, psychologie • Čj – názvosloví, práce s informacemi, s textem, s encyklopediemi • Z – orientace
<ul style="list-style-type: none"> • rozpozná zpevnování a uvolňování těla • snaží se o přesnost pohybu • provede základní gymnastické prvky • dokáže rozlišit správně a nesprávně provedenou pohybovou činnost • usiluje o zlepšení podle svých předpokladů • sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí (TV-9-3-05) 	<p>Gymnastika:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Akrobacie – přemet vpřed • Hrazda – toč vzad, podmet, výmyk odrazem snožmo • Kruhy – houpání s obraty, svis vznesmo a střemhlav, seskok při předkmihi, (hoši shyby, překot vzad) 	<ul style="list-style-type: none"> • OSV – orientace v sobě samém, mezilidské vztahy, význam pohybu pro zdraví, utváření postojů a hodnotové orientace, primární prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů

<ul style="list-style-type: none"> • dovede odstranit chybu v provedení pohybu • dodržuje zásady bezpečnosti • vhodně reaguje na pokyny, gesta, signály, provede přípravu náčiní a náradí 	<ul style="list-style-type: none"> • Přeskok-mústek - koza, švédská bedna - odbočka, skrčka, roznožka • Kladina (dívky) – náskok, přechod s obměnami – různé druhy kroků a poskoků, stoj ve váze, chůze s obratem, tvoření vlastní sestavy • Šplh – tyč, lano – smyčka • Rytmická a kondiční gymnastika – švihadla, krátké tyče, cvičení se zátěží, cvičení na hudbu • Úpoly – přetahy, přetlaky, odpory • Trampolína – skoky prosté, kotoul letmo, salto vzad s dopomocí (hoši) 	<p>chování</p> <ul style="list-style-type: none"> • VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, schopnost naslouchat názoru druhého, řešit problémy samostatně a odpovědně, racionální argumentace • EGS – Evropa a svět nás zajímají – sledování výkonů a úspěchů sportovců různých zemí rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském a globálním kontextu
<ul style="list-style-type: none"> • navrhne a provede jednoduchou cvičební aktivitu (rozcvička, část hodiny...) • provede jednoduchou organizační činnost • dokáže cvičit se zátěží vlastního těla, skloubit pohyb s hudbou • užívá jednotlivé herní činnosti jednotlivce • dokáže pracovat pro kolektiv, zorganizovat jednoduché turnaje na úrovni školy (TV-9-3-06) • respektuje pravidla her i rozhodčího • naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky – čestné soupeření, pomoc handicapovaným, respekt k opačnému pohlaví, ochranu přírody při sportu • rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče a rozhodčího 	<p>Sportovní hry</p> <ul style="list-style-type: none"> • Košíková – driblink, nácvik hodů na koš, nácvik dvojtlaku • Odbíjená - HČJ • Přehazovaná • Florbal • Baseball • Ringo • Kopaná (hoši) - družstvo • Různé závodivé hry – lavičky, kruhy, švihadla... • Lední hokej: (hoši) • Základy bruslení vpřed i vzad • Ovládání kotouče holí • Obraty na ledě 	<ul style="list-style-type: none"> • MKV – mezilidské vztahy, kulturní diference, komunikace ve skupině s příslušníky odlišných sociálních skupin, tolerance odlišných zájmů, názorů i schopností • EV – vztah člověka k prostředí, ochrana životního prostředí, pochopení faktu, že člověk je součástí systému a je na něm závislý • MV – sledování a porovnávání

<ul style="list-style-type: none"> • dbá o bezpečnost, uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí • aktivně se vyhýbá činnostem, které jsou kontraindikací zdravotního oslabení (TV-9-1-03) • dokáže reagovat na vzniklé situace • užívá mapu • odmítá drogy, upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší (TV-9-1-04) • dokáže se orientovat podle mapy 	<p><u>Turistika a pobyt v přírodě:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pobyt a pohyb v přírodě • Orientační běh • Uplatnění získaných poznatků na turisticko-branném kurzu (výletě) 	<p>sportovních výsledků i výkonů pomocí médií, přispívá k využívání vlastních schopností v týmové práci</p> <p>Metody a formy výuky:</p> <ul style="list-style-type: none"> • frontální výuka • skupinová výuka
---	--	---

2.18. SPORTOVNÍ HRY

Obsahové, organizační a časové vymezení vyučovacího předmětu

Předmět sportovní hry se vyučuje v 5. – 9. ročníku jako volitelný předmět v časové dotaci 1 vyučovací hodina týdně. (Využíváme možnost spojení tříd dle aktuálních počtů, nasazení do disponibilní dotace.) Výuka probíhá ve školní tělocvičně a na školním hřišti.

Vzdělávání v předmětu sportovní hry:

- regenerace a kompenzace jednostranné zátěže působené pobytem ve škole
- rozvoj pohybových dovedností a kultivace pohybu
- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- upevnění návyků poskytovat základní první pomoc
- obsah je především zaměřen na hry, atletika je zařazována podle složení skupiny a zájmu žáků

Formy a metody práce:

- jsou založené převážně na spolupráci žáků (činnosti ve dvojicích, malých či větších týmech)
- využití vzájemného učení na základě prezentace vlastních pohybových her a dovedností

Předmětem prolínají průřezová témata:

- OSV: rozvíjení dovedností a schopností vztahujících se ke zdravému a sociálnímu životu, obecné modely řešení problémů, zvládnání rozhodovacích situací, schopnosti
- MKV: vzájemné respektování, společné aktivity a spolupráce
- EV: vliv prostředí na vlastní zdraví

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků:

Kompetence k učení

Učitel vede žáky k:

- poznání vlastních pohybových schopností a jejich rozvoj
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou pohodou
- systematickému sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky k:

- hledání vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky k:

- vyslechnutí a přijetí pokynu vedoucího
- diskusi o taktice družstva

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky k:

- dodržování pravidel fair play
- rozvoji spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva

Kompetence občanské

Učitel vede žáky k:

- podpoře aktivního sportování
- objasnění potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách
- objasnění škodlivosti podpůrných látek při sportu

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k:

- nutnosti dodržování pravidel ve sportu i v životě

vzdělávací oblast ČLOVĚK A ZDRAVÍ	vyučovací předmět SPORTOVNÍ HRY	ročník 6. – 9.	
<p>Výstupy žáka ZŠ Valeč</p> <ul style="list-style-type: none"> • volí odpovídající sportovní oblečení • správně používá terminologii • zvládá techniku sportovních her • zná pravidla jednotlivých her • zvládá organizaci a řízení herních činností • umí použít různé herní systémy, herní kombinace herní činnosti • dodržuje pravidla fair play • dokáže zorganizovat školní turnaj • zná a dodržuje pravidla bezpečnosti při sportovních činnostech • rozvíjí zdravou soutěživost • dbá na čestnost a spravedlnost • umí sladit pohyb s hudebním doprovodem, zachovává rytmus a tempo 	<p>Učivo – obsah</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybíjená • přehazovaná • fotbal • basketbal • stolní tenis • florbal • ringo • odbíjená • bruslení (hokej) 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • OSV – rozvoj schopnosti sebepoznání, mezilidské vztahy • VDO – zásady slušnosti, odpovědnosti, tolerance, angažovaný přístup k druhým • EV – vztah člověka k prostředí 	<p>Pomůcky</p> <ul style="list-style-type: none"> • dle typu činnosti

2.19. PRACOVNÍ ČINNOSTI

Časové, organizační a obsahové vymezení vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní činnosti se vyučuje jako samostatný předmět v 6. - 9. ročníku, časová dotace v učebním plánu je 1 vyučovací hodina týdně.

Vzhledem k materiálně technickým podmínkám a pedagogickým záměrům školy jsou vybrány tematické okruhy pro skupinu chlapců a skupinu dívek, které jsou zpravidla vyučovány odděleně. Vzhledem k daným podmínkám školního roku je možno spojovat chlapce a děvčata sousedních ročníků.

V 6. ročníku, výjimečně i v 7. ročníku, může být výuka chlapců i děvčat vedena společně. Při spojování volí pedagog skladbu témat vždy s ohledem na dispozice žáků vzhledem k fyzické vyspělosti a s ohledem na pohlaví. Vzhledem k materiálně technickým podmínkám školy jsou vybrány tematické okruhy Pěstitelské práce a chovatelství, Provoz a údržba domácnosti, Příprava pokrmů, Práce s technickými materiály, Svět práce.

Vzdělávání v Pracovních činnostech (chlapci) směřuje k

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- osvojování správné volby a používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci
- osvojení si práce s dostupnou mechanizací a technikou, včetně techniky výpočetní, a to v základní uživatelské úrovni
- osvojení a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získávání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojení potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Vzdělávání v Pracovních činnostech (dívkky) směřuje k

- pozitivnímu vztahu k práci a k odpovědnosti za kvalitu svých i společných výsledků práce
- osvojení základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, k organizaci a plánování práce a k používání vhodných nástrojů, nářadí a pomůcek při práci i v běžném životě
- získání základních pracovních dovedností a návyků z různých pracovních oblastí, zejména v činnostech v domácnosti, vedení domácnosti apod.
- poznání vybraných technologických výrobních postupů, materiálů a jejich užitných vlastností, surovin a plodin a osvojení si jednoduchých pracovních postupů pro běžný život
- osvojení si a uplatňování zásad bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce, základů organizace a plánování práce a technologické kázně
- získání pozitivního vztahu k práci a odpovědného a tvořivého postoje k vlastní činnosti a její kvalitě
- získání orientace v různých oborech lidské činnosti, formách fyzické a duševní práce a osvojování potřebných poznatků a dovedností významných pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Pracovní činnosti zahrnují průřezová témata

- **VDO:** rozvíjení kritického myšlení, navrhování způsobů řešení problémů, ochota pomoci a spolupracovat
- **OSV:** rozvíjení dovedností a schopností
- **EV:** posuzování obnovitelných a neobnovitelných zdrojů energie, princip výroby elektrické energie
- **MKV:** vzájemné respektování

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků

Kompetence k učení

- Žáci si osvojují základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí, učí se používat vhodné nástroje, nářadí a pomůcky při práci i v běžném životě

Kompetence k řešení problémů

Učitel:

- u žáků rozvíjí tvořivost, vede je k uplatňování vlastních nápadů
- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
-

Kompetence komunikativní

- Žáci si rozšiřují slovní zásobu v oblasti pracovních nástrojů, nářadí a pomůcek, učí se popsat postup práce

Kompetence sociální a personální

- Žáci se učí spolupracovat a vzájemně si pomáhat, pracují ve skupině, vytvářejí společné práce, při kterých se učí respektovat nápady druhých

Kompetence občanské

Učitel:

- vytváří u žáků pozitivní vztah k práci
- každému žákovi umožňuje zažít úspěch
- připravuje žáky na volbu povolání

Kompetence pracovní

Učitel:

- vede žáky k dodržování obecných pravidel bezpečnosti a hygieny včetně používání ochranných pracovních prostředků
- vede žáky ke správným způsobům užití materiálu a pracovních nástrojů a ke správnému a zodpovědnému zacházení s pracovními pomůckami

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	6. / 7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň (ČSP-9-1-01) • řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálů, pracovních nástrojů a nářadí (ČSP-9-1-02) • organizuje a plánuje svoji pracovní činnost (ČSP-9-1-03) • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu • zvolí a umí použít vhodné pracovní nástroje a nářadí • provádí zkrášlovací práce ve škole, v okolí školy • umí se starat o zeleň školy, ovládá základy zahrádkářských prací 	<p><u>Práce s technickými materiály</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizace a bezpečnost práce • Je seznámen s řádem učebny zná pravidly bezpečností a hygieny práce • Vlastnosti materiálu, užití v praxi – dřevo, plast, kov • Tvorba jednoduchého náčrtku výrobku • Jednoduché technické náčrty a výkresy • Pracovní postupy - zhotovení výrobků ze dřeva a z plastu • Základní postupy při opracování dřeva (měření, orýsování, řezání, broušení a vrtání) • Spojování materiálů • Pracovní pomůcky nářadí a nástroje pro ruční opracování <p><u>Příprava pokrmů</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kuchyně (seznámení s cvičnou kuchyňkou, dodržování pořádku, čistoty, hygieny a bezpečnosti) • Potraviny (zásady zdravé výživy, potrava a její složky, stravovací režim, výběr, nákup a skladování potravin) 	<p>Mezipředmětové vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ov – hygiena, bezpečnost, činnost lidí, povolání • Př – péče o životní prostředí, ekologické problémy, dřeviny, význam lesa • F – technika, stroje a nástroje • F, CH – vlastnosti látek • M – geometrie, představivost a porozumění plánu a měřítku • Exkurze do dřevozpracujícího podniku • OSV- stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu • Praktická činnost v dílnách, na pozemcích a prostorách školy a obce • Praktická činnost ve cvičné kuchyňce ZŠ

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	6. / 7.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin (ČSP-9-3-01) • pěstuje a využívá květiny pro výzdobu (ČSP-9-3-02) • používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu (ČSP-9-3-03) • prokáže základní znalost chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty (ČSP-9-3-04) • dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty (ČSP-9-3-05) <ul style="list-style-type: none"> • používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče (ČSP-9-5-01) • připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy (ČSP-9-5-02) • dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti (ČSP-9-5-03) • dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; poskytne první pomoc při úrazech v kuchyni (ČSP-9-5-04) 	<p><u>Pěstitelské práce, chovatelství:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Organizace práce (hygiena a bezpečnost zdraví při práci) • Základní podmínky pro pěstování (obdělávání a ochrana půdy, výživa a ochrana rostlin) • Zelenina a ovoce (druhy, způsoby pěstování, uskladnění) • Okrasné rostliny (pěstování a ošetřování okrasných rostlin) • Chovatelství základní informace podmínky, hygiena a bezpečnost chovu zvířat v domácnosti, kontakt s neznámými zvířaty • Umí se starat o zeleň školy, ovládá různé činnosti na zahrádce • Zná a umí používat běžné zahradní nástroje a pracovní prostředky <p><u>Příprava pokrmů:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Příprava pokrmů (základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů, úprava pokrmů za studena, základní tepelné úpravy) • Úprava stolu a stolování (jednoduché prostírání, obsluha a chování u stolu)) 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M - geometrie • Z – pěstování plodin • Př – plodiny • F, CH – vlastnosti látek • EV- energetická náročnost výroby železa a její vliv na životní prostředí, separace odpadu, konkrétní pracovní aktivity ve prospěch životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • Exkurze - návštěva statku ve Valči, chov koní Valeč, Třebenice, chov exotického ptactva Chroustov • OSV- stanovení osobních cílů, spolupráce a komunikace v týmu • Praktická činnost v dílnách, na pozemcích a prostorách školy a obce • Praktická činnost ve cvičné kuchyňce ZŠ

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	8. / 9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku (ČSP-9-1-04) • dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím; poskytne první pomoc při úrazu (ČSP-9-1-05) • ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze běžných domácích spotřebičů (ČSP-9-4-02) • správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržbyprovádí drobnou domácí údržbu (ČSP-9-4-03) • dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytne první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem (ČSP-9-4-04) • provádí jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví (ČSP-9-4-01) • provádí zkrášlovací práce ve škole, v okolí školy • umí se starat o zeleň školy, ovládá různé činnosti na zahrádce 	<p><u>Práce s technickými materiály</u> Kovy, plasty, jednoduché elektrické obvody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Vyhledávání technických informací • Způsob výroby železa, oceli a některých barevných kovů, polotovarů hutní druhovýroby • Postupy opracování kovových materiálů, pozinkovaného plechu - orýsování dle šablony, stříhání, ohýbání, nýtování, pájení • Umělé hmoty - výroba a vlastnosti • Pracovní postupy – tvarování plastů • Další užití plastů a jejich recyklace • Péče o čistotu a pořádek v okolí školy, trávníky a školní zahradu <p><u>Provoz a údržba domácnosti:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Finance domácnosti (rozpočet, platby, úspory) • Elektrotechnika v domácnosti (elektrospotřebiče – trendy, ovládání a využití, ekonomika provozu) • Údržba domácnosti (postupy a prostředky k údržbě domácnosti, nebezpečí úrazu) • Příprava složitějších pokrmů • Úprava stolu a kultura stolování 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M - geometrie • Ch – kovy, druhy plechů • Ov – osobní vlastnosti a zájmy, sebehodnocení • F, CH – vlastnosti látek • VDO – osobní zodpovědnost, právní řád, práva a povinnosti občanů • Exkurze kovovýroba Veselý • Exkurze BIOPLYN Valeč • spolupráce a komunikace v týmu • Praktická činnost v dílnách, na pozemcích a prostorách školy a obce • Praktická činnost ve cvičné kuchyňce ZŠ • Práce s prezentační technikou

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE	PRACOVNÍ ČINNOSTI	8. / 9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo – obsah	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<ul style="list-style-type: none"> • pracuje s běžnými materiály, přístroji a rozumí principu běžných věcí denní potřeby • provádí zkrášlovací práce ve škole, v okolí školy • umí se starat o zeleň, ovládá různé činnosti na zahrádce • umí plánovat a provádět údržbu a chod domácnosti • umí připravit jednoduchá jídla • rozumí jednoduchým technickým návodům a schémátům • pracuje podle algoritmů • dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy při práci, poskytne první pomoc při úrazu • orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí (ČSP-9-8-01) • posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného vzdělávání (ČSP-9-8-02) • zná možnost využití profesních informací a poradenských služeb pro výběr vhodného vzdělání (ČSP-9-8-03) • je schopen prezentovat v modelových situacích svoji osobnost při vstupu na trh práce (ČSP- 9-8-04) 	<p><u>Technické práce s materiály, jednoduché elektrické obvody, údržba jednoduchých zařízení</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Návod, předloha, náčrt, plán, schéma a jednoduchý elektrický obvod • Montáž a demontáž jízdního kola – přední a zadní kolo, plášť a duše, seřízení brzd, řídítek, nastavení sedla, převodníku, údržba pedálů, nábojů kol • Montáž lyžařského vázání na běžeckých a sjezdových lyžích, seřízení bezpečnostních prvků, údržba dalších sportovních potřeb <p><u>Svět práce</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Možnosti vzdělávání – náplň učebních a studijních oborů, informace a poradenské služby – ÚP Třebíč, zaměstnání a způsoby hledání, informační základna pro volbu povolání • Problémy nezaměstnanosti, úřady práce, psaní životopisu, pohovor (náplň učebních a studijních oborů)zaměstnavatelé • Trh práce (druhy a charakter pracovních činností, kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky • Sezónní práce v okolí školy • Volba profesní orientace (osobní zájmy a cíle, schopnosti a dovednosti, tělesný zdravotní stav) 	<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> • M - geometrie • Př – prevence úrazů a zásady 1. pomoci • Ov – školská soustava • Čj – životopis • F – rozšíření poznatků z elektřiny • F, CH – vlastnosti látek <ul style="list-style-type: none"> • VDO – osobní zodpovědnost, respektování a dodržování předpisů a norem, poskytnutí nebo přivolání první pomoci • OSV – stanovení osobních cílů a naplánování cesty k jejich dosažení, sebepoznání a sebehodnocení • Exkurze - ÚP Třebíč

2.20. NĚMECKÝ JAZYK

Obsahové, organizační a časové vymezení

Vyučovací předmět Německý jazyk je zařazen jako samostatný předmět v 7. - 9. ročníku v časové dotaci 2 hodiny týdně.

Pozornost v hodinách je zaměřena na porozumění mluvenému slovu, na osvojení zvukové podoby němčiny i na gramatiku. Žáci pracují s bohatým obrazovým materiálem v učebnici a v pracovním sešitě. V kombinaci se zvukovou nahrávkou napodobují správnou výslovnost rodilých mluvčích. Bohatě jsou využívány jednoduché říkanky, písně, nacvičování dialogů a konverzace.

Formy realizace

Ve vyučovací hodině: kromě výkladu, poslechu, četby, procvičování gramatiky, dialogů, reprodukce textu v písemné a ústní formě, je kladen důraz i na samostatnou práci žáků, práci se slovníkem a jiné vyhledávání informací. Součástí vyučování jsou hry, soutěže, recitace, zpěv a různé krátkodobé projekty.

Německý jazyk zahrnuje průřezová témata

- **OSV** (Sociální rozvoj)
- **EGS** (Evropa a svět nás zajímají, Objevujeme Evropu a svět, Jsme Evropané)
- **MKV** (Lidské vztahy, Kulturní diference, Multikulturalita)

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj kompetencí žáků

Kompetence k učení

Učitel vede žáky:

- k efektivnímu učení vhodnými způsoby
- k používání slovníků
- k využívání poznatků z jiných předmětů

Kompetence k řešení problémů

Učitel vede žáky:

- k samostatnému řešení problémů vhodným způsobem
- k zdokonalování schopnosti vlastního úsudku
- k vyhledávání informací z různých zdrojů

Kompetence komunikativní

Učitel vede žáky:

- k vhodnému vyjadřování svých myšlenek a názorů v německém jazyce
- ke schopnosti naslouchat druhým, respektovat jejich názory
- k porozumění běžným písemným i mluveným textům, gestům

Kompetence sociální a personální

Učitel vede žáky:

- ke spolupráci ve skupině, k utváření příjemné pracovní atmosféry, k upevňování dobrých mezilidských vztahů
- k utváření příjemné atmosféry v týmu, v případě potřeby poskytne pomoc
- k respektování názoru druhých

Kompetence občanské

Učitel vede žáky:

- k respektování přesvědčení druhých lidí
- k respektování a ochraně našich tradic a kulturního i historického dědictví ve vztahu k těmto tradicím a kulturnímu a historickému dědictví jiných národů
- k pochopení základních ekologických souvislostí a environmentálních problémů na pozadí výuky cizího jazyka

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky:

- k respektování vymezených pravidel
- k efektivní práci
- k využívání znalostí a zkušeností získaných v jednotlivých vzdělávacích oblastech

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	NĚMECKÝ JAZYK	7.
Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí obsahu jednoduchých sdělení (DCJ-9-1-01) v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpoví na jednoduché otázky (DCJ-9-4-01) stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení (DCJ-9-4-03) aktivně používá překladové slovníky <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí správně vyslovovat umí pozdravit představí sebe i spolužáka vyjádří skutečnost, že někdo něco vlastní vyjádří, že někdo něco umí mluví o opakujících se činnostech, o zálibách umí něco někomu přikázat, zakázat <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduché komunikace za pomoci probrané slovní zásoby a gramatických struktur (DCJ-9-2-01) 	<ul style="list-style-type: none"> představování sebe i druhých pozdravy časování sloves sloveso sein, haben W-otázky (wer, wie, was, wo, woher) vyjádření přání a názoru přivlastňovací zájmeno v 1. pádě (mein, dein) nakupování, telefonování zápor ve větě (nicht/kein) řadové číslovky způsobové sloveso dürfen rozkazovací způsob <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z okruhů: číslovky, moje rodina, nápoje, činnosti doma, jména zemí, názvy měst, předměty ve škole, dny v týdnu 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce v učebně práce v počítačové učebně práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy doplňovačky, křížovky poslech, videoprogramy, počítačové programy čtení a reprodukce jednoduchých textů doplňování do textu jazykové a gramatické hry projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> MV– videoprogramy, poslech, výukové programy na PC MKV – vztahy mezi lidmi <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Z, D, Inf, Tv, Čj

		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none">• slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků, situací• gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů• komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů• čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou• čtení s porozuměním- porozumění hodnotíme prostřednictvím zjišťovacích otázek• rozběr a hodnocení projektů• pozorování žáka při vyučování• rozběr samostatných prací žáka- hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem• hodnotíme slovně i známkou
--	--	---

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	NĚMECKÝ JAZYK	8.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> žák rozumí obsahu jednoduchých sdělení v textech vyhledává známé výrazy, fráze a odpovídi na jednoduché otázky aktivně používá překladové slovníky <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> umí se omluvit charakteristika osoby umí se zeptat na časové údaje a také je sdělit vyjádří, co si chce koupit umí něco někomu přikázat vyjádří skutečnost, že někdo něco vlastní mluví o činnostech, které dělá rád, o zálibách <p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> zapojí se do jednoduché komunikace za pomoci probrané slovní zásoby a gramatických struktur 	<ul style="list-style-type: none"> určitý a neurčitý člen v 1. pádě časování sloves 3. os.mn.číslo zápor kein použití způsobového slovesa dürfen, können+infinitiv hodiny rozkazovací způsob neurčitý člen 3.p. řadové číslovky, datum časování silných sloves stupňování gern-lieber-amliebsten 2. pád u vlastních jmen slovesa s odlučitelnou předponou předložky in+auf (4.pád) <ul style="list-style-type: none"> slovní zásoba z okruhů: školní věci, jídlo, pití, měsíce, roční období, záliby 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce v učebně práce v počítačové učebně práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy doplňovačky, křížovky poslech, videoprogramy, počítačové programy čtení a reprodukce jednoduchých textů doplňování do textu jazykové a gramatické hry projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> MV– videoprogramy, poslech, výukové programy na PC MKV – vztahy mezi lidmi

		<p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none">• Z, D, Inf, Tv, Čj <p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none">• slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků, situací• gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů• komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů• čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou• čtení s porozuměním- porozumění hodnotíme prostřednictvím zjišťovacích otázek• rozbor a hodnocení projektů• pozorování žáka při vyučování• rozbor samostatných prací žáka- hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem• hodnotíme slovně i známkou
--	--	--

vzdělávací oblast	vyučovací předmět	ročník
JAZYK A JAZYKOVÁ VÝCHOVA	NĚMECKÝ JAZYK	9.

Výstupy žáka ZŠ a MŠ Valeč	Učivo	Mezipředmětové vztahy, metody a formy práce
<p>Receptivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně (DCJ-9-1-02) rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům (DCJ-9-3-01) rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům (DCJ-9-3-02) rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat (DCJ-9-1-03) rozumí krátkému jednoduchému textu, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci (DCJ-9-3-03) napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-4-03) <p>Produktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none"> sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat (DCJ-9-2-02) mluví o věcech pro volný čas umí vyjádřit přání zeptá se na cenu věcí vyjádří, co si chce koupit umí popsat, co dělá celý den, co pije, jí umí popsat zvíře 	<ul style="list-style-type: none"> koncovky u 4. pádu osobní zájmena ve 3. pádě a 4. pádě zápor v otázce, doch zápor nicht/nie mein/dein ve 4. pádě neurčitý člen ve 4. pádě zápor kein ve 4. pádě W-fragen (wen) použití způsobového slovesa müssen+infinitiv minulý čas Perfekt (haben+Partizip) tvorba zdrodnělin minulý čas Perfekt (sein+Partizip) Präteritumsein neosobní zájmeno man přivlastňovací zájmena unser/euer (1. a 4. pád) předložka nach slovní zásoba z okruhů: věci pro volný čas, peníze, oblečení, činnosti doma, zvířata, barvy 	<p>Formy práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce v učebně práce v počítačové učebně práce ve skupinách – dva a více žáků ve skupině práce v domácím prostředí – domácí úkoly, projekty <p>Metody práce:</p> <ul style="list-style-type: none"> práce s učebnicí, pracovním sešitem a pracovními listy doplňovačky, křížovky poslech, videoprogramy, počítačové programy čtení a reprodukce jednoduchých textů doplňování do textu jazykové a gramatické hry projekty <p>Průřezová témata:</p> <ul style="list-style-type: none"> MV– videoprogramy, poslech, výukové programy na PC MKV – vztahy mezi lidmi <p>Mezipředmětové vztahy:</p> <ul style="list-style-type: none"> Z, D,Inf, Tv, Čj

<p>Interaktivní řečové dovednosti:</p> <ul style="list-style-type: none">• odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá (DCJ-9-2-03)• zapojí se do jednoduché komunikace za pomoci probrané slovní zásoby a gramatických struktur		<p>Možné evaluační nástroje:</p> <ul style="list-style-type: none">• slovní zásoba – doplňování do vět, jednoduchý popis obrázků, situací• gramatika – jednoduché didaktické texty, které prověřují osvojení jednotlivých gramatických jevů• komunikace – rozhovory, inscenace rozhovorů• čtení – připravujeme a hodnotíme texty se známou slovní zásobou• čtení s porozuměním- porozumění hodnotíme prostřednictvím zjišťovacích otázek• rozbor a hodnocení projektů• pozorování žáka při vyučování• rozbor samostatných prací žáka- hodnotíme jednotlivce, celou skupinu, necháme se hodnotit navzájem• hodnotíme slovně i známkou
---	--	---

E. HODNOCENÍ ŽÁKŮ – příloha 2

(převzato ze směrnice, která tvoří součást Školního řádu, členění ponecháno z původního dokumentu)

Pravidla hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání žáků

Klasifikační řád